

Holmestrand
kommune

Handlingsprogram 2022-2025 Budsjett 2022

Holmestrand kommune

Vedtatt av kommunestyret 15. desember 2021

Innholdsfortegnelse

1	Kommunedirektørens forord	5
2	Budsjettvedtak	7
2.1	Forsriftsskjemaer oppdatert med kommunestyrets vedtak (ikke del av protokollen)	15
3	Budsjettet på 1-2-3	19
4	Hvordan lese tallene.....	20
4.1	Driftsbudsjettet	20
4.2	Investeringsbudsjettet.....	21
5	Arbeidsgiverpolitikk og HMS	21
5.1	Arbeidsgiverpolitikk.....	21
5.2	Helsefremmende arbeidsmiljø.....	22
6	Mål og planer	22
7	Befolkningsutvikling	24
7.1	Sammenheng mellom rammetilskudd og befolkningstall.....	24
7.2	Endring i utgiftsbehov	25
7.3	Demografi.....	26
8	Forutsetninger og økonomiske rammer	26
8.1	Det økonomiske handlingsrommet	26
8.2	Føringer fra statsbudsjettet.....	27
9	Tiltak og salderinger	28
9.1	Nye tiltak	28
9.2	Innsparingstiltak og saldering.....	29
9.3	Disponering av driftsrammen.....	30
10	Hovedtallene i budsjettforslaget	31
10.1	Sentrale inntekter	31
10.2	Eiendomsskatt	32
10.3	Sentrale utgifter	33
10.4	Driftsutgifter per programområde (1B).....	34
10.5	Finansinntekter og -utgifter	34
10.6	Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner.....	35
10.7	Til disposisjon for tjenestoområdene	36
11	Vurdering av den økonomiske utviklingen.....	36
11.1	Krav til økonomisk bærekraft.....	36
11.2	Gjeldsgrad - Handlingsregel nr. 1, maks. 75 % av brutto driftsinntekter	37
11.3	Resultatgrad - Handlingsregel nr. 2, minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter	38
11.4	Fondsgrad - Handlingsregel nr. 3, minimum 5 % av brutto driftsinntekter.....	40
12	Investeringer i økonomiplanen	42
12.1	Investeringer	42

12.2	Investeringer	43
12.3	Selvkostinvesteringer	48
12.4	§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	48
12.5	§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)	49
13	Strategi og samfunnsutvikling	51
13.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	52
13.2	KOSTRA	54
13.3	Utfordringer og strategi	54
13.4	Mål og delmål	55
13.5	Driftsbudsjett med endringer	56
13.6	Driftsbudsjett	57
13.7	Investeringsbudsjett	57
14	Oppvekst	59
14.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	60
14.2	KOSTRA	61
14.3	Utfordringer og strategi	62
14.4	Oppvekst - innsparing	66
14.5	Mål og delmål	66
14.6	Driftsbudsjett med endringer	69
14.7	Driftsbudsjett	72
14.8	Investeringsbudsjett	73
15	Helse og velferd	74
15.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	74
15.2	KOSTRA	75
15.3	Utfordringer og strategi	76
15.4	Mål og delmål	78
15.5	Driftsbudsjett med endringer	80
15.6	Bemanning	83
15.7	Kjøp av plasser	84
15.8	Nivå på tjenester	85
15.9	Samlokalisering og geografiske plasseringer	85
15.10	Leve hele livet	85
15.11	Driftsbudsjett	86
15.12	Investeringsbudsjett	86
16	Teknisk	88
16.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	88
16.2	KOSTRA	91
16.3	Utfordringer og strategi	92
16.4	Mål og delmål	94

16.5	Driftsbudsjett med endringer	95
16.6	Driftsbudsjett	97
16.7	Investeringsbudsjett	97
17	Gebyrliste	101
17.1	Bibliotek	101
17.2	Kulturskole	102
17.3	Leiepriser kommunale lokaler	102
17.4	Økonomiavdelingen	107
17.5	Barnehage	107
17.6	Skolefritidsordning	108
17.7	Helse-, sosial- og omsorgstjenester	109
17.8	Leiepriser uteareal	110
17.9	Parkering	111
17.10	Bobilparkering og gjestehavn	112
17.11	Holmestrand havn	112
17.12	Tekniske tjenester	116
17.13	Vann og avløp	116
17.14	Private avløpsanlegg	120
17.15	Kapittel 1 GENERELLE BESTEMMELSER	121
17.16	Renovasjon	125
17.17	Feiing	129
17.18	Plan- og byggesaker, deling, oppmåling, seksjonering og jordlovsaker	129
18	Vedlegg	145
18.1	Årets spillemiddelsøknader	145
18.2	Vedlegg eksterne aktører	145
18.3	§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)	145
18.4	§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)	146
18.5	§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	146
18.6	§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)	147
18.7	§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)	149

1 KOMMUNEDIREKTØRENS FORORD

Et ekstremt krevende budsjett som vil kreve omstrukturering for å lykkes med viktige satsninger

Ansatte – vår viktigste ressurs

Før jeg går inn på hovedtrekkene i årets budsjettforslag så vil jeg berømme alle ansatte for en imponerende innsats i 2021. Kommunen har vært preget av en koronapandemi, samtidig som en helt ny kommune har gitt innbyggerne de tjenester de har krav på. Salderingsposten oppi dette har vært endringsarbeid, å ta i bruk nye arbeidsmåter, og harmonisering av kultur. Samtidig har vi i denne perioden tatt nye steg når det gjelder IKT i skole og velferdsteknologi.

For å «se» de ansatte er det satt av velferdsmidler, som et viktig arbeidsgiverpolitisk signal.

Endring i innbyggerbefolkningen

Selv om vi er en kommune som vokser i folketall, er det viktig å legge et budsjett som hensyntar kommunens fremtidige befolkningsutvikling (demografi). Denne viser en økning i aldersgruppen 67 år+, og en utflating/nedgang i aldersgruppen 0 – 15 år. Dette har vært en viktig premiss i årets budsjettarbeid.

Inntekter

Driftsnivået er høyere enn det inntektsgrunnlaget gir rom for. Det er viktig å minne om at det bl.a. bygges to nye skoler i kommunen vår. Det gir et bedre tilbud til innbyggerne, men vil samtidig øke kommunens årlige utgifter. Kommunens rente- og avdragsutgifter øker med totalt 51,6 mill. kroner fra 2022 til 2025. Eiendomsskatt ble innført i 2021 og det legges opp til en opptrapping av denne i årene fremover, både når det gjelder promille og bunnfradrag.

Det legges og opp til bruk av fond i 2022, dog på et lavere nivå enn det som ble vedtatt i handlingsprogram 2021.

Helse og velferd

Vår kommune har høyere driftsutgifter til omsorgstjenester til eldre enn sammenlignbare kommuner. Vi tildeler helse- og omsorgstjenester i større omfang enn sammenlignbare kommuner.

Her står vi foran spennende utfordringer når «Helhetlig innsatstrapp» utvikles i praksis. På den måten skal vi klare å gi tjenester til flere i årene som kommer, med samme økonomi som i dag. Det er et behov for å redusere med 35 årsverk innenfor dette området.

Oppvekst

Vi må foreta en total gjennomgang av oppvekst for å optimalisere driften ut fra kommende økonomi- og befolkningsutvikling. Her må vi få inn ekstern kapasitet for å se på hvordan vi kan jobbe smartere og mere effektivt på lang sikt.

Uavhengig av dette foreslår jeg strukturendringer med nedleggelse av Eidsfoss barnehage, Galleberg skole, samt å slå sammen Knutseskogen og Gullhaug barnehager. Det bygges samtidig nye skoler for over 700 mill. kroner.

Det gode arbeidet med strategiplanen for oppvekst fortsetter. Det bidrar til trygghet, mestring og læring for alle.

Teknisk

Det er behov for store investeringer fremover innenfor vann og avløp. Innbyggerne vil merke dette i form av økte gebyr. Det må og jobbes systematisk fremover med reduksjon av kommunens eide og leide arealer, samt at disse holder akseptabel standard.

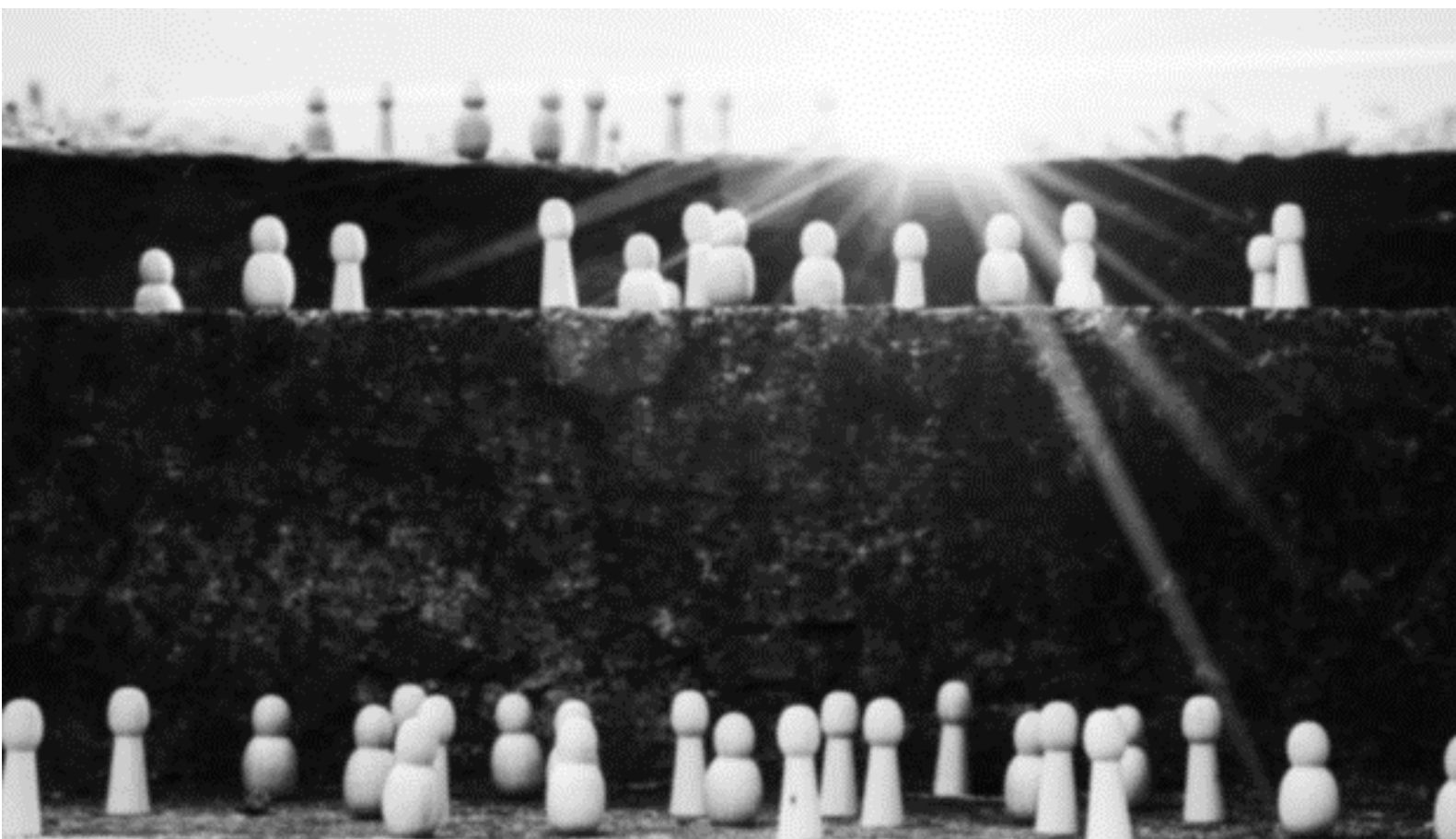
Strategi og samfunnsutvikling

For å opprettholde gode analyser, utarbeide strategier og løpende styringsdata må dette område styrkes innenfor økonomi- og budsjettfunksjonen.

Jeg mener dette er et forsvarlig, men krevende budsjett, i tråd med kravene i kommuneloven. Det vil sikre at våre innbyggere også fremover, daglig vil motta et forsvarlig tjenestetilbud fra våre dyktige medarbeidere.

**Kommunedirektør
Hans Erik Utne**

2 BUDSJETTVEDTAK¹

Driftsbudsjettet

1. Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter.
2. Eiendomsskatt økes med 1 promille i 2022 til totalt 2 promille, på boliger og fritidseiendommer. Bunnfradraget reduseres til 0,5 mill. kroner per eiendom. I 2023 økes eiendomsskatten til 3 promille, og fra og med 2024 økes den til maksimal sats på 4 promille.
3. I henhold til forslag fra sakkyndig nemnd for eiendomsskatt skal alle boliger takseres i forhold til eiendomsskatt. Taksten skal erstatte skatteetatens boligverdier. Nye takster vil først foreligge til beregning av eiendomsskatten for 2023.
4. Driftsbudsjettet vedtas i henhold til Budsjettskjema 1A og 1B på programområdenivå, og kommunedirektøren gis fullmakt til å disponere kommunens netto driftsmidler innenfor de ulike virksomheter og programområder:

BUDSJETTSKJEMA 1A BELØP I 1000 KR	REGNSKAP 2020	REV. BUDSJETT 2021	ØK.PLAN 2022	ØK.PLAN 2023	ØK.PLAN 2024	ØK.PLAN 2025
Rammetilskudd	-732 404	-696 613	-738 086	-738 086	-738 086	-738 086
Innteks- og formuesskatt	-685 619	-731 418	-768 501	-768 501	-768 501	-768 501
Eiendomsskatt	0	-16 606	-39 500	-59 200	-79 000	-80 000
Andre generelle driftsinntekter	-37 419	-32 731	-22 731	-22 731	-22 731	-22 731
Sum generelle driftsinntekter	-1 455 442	-1 477 368	-1 568 818	-1 588 518	-1 608 318	-1 609 318
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 336 595	1 369 238	1 444 614	1 417 882	1 402 833	1 404 408
Avskrivninger	107 391	107 483	107 483	107 483	107 483	107 483
Sum netto driftsutgifter	1 443 985	1 476 721	1 552 097	1 525 365	1 510 316	1 511 891
Brutto driftsresultat	-11 456	-646	-16 720	-63 152	-98 001	-97 426
Renteinntekter	-11 751	-7 040	-9 040	-9 040	-9 040	-9 040
Utbytter	-1 596	-158	-158	-158	-158	-158
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-30 721	-12 000	-14 600	-14 600	-14 600	-14 600
Renteutgifter	38 279	49 524	44 040	54 212	69 921	80 571
Avdrag på lån	77 040	90 710	79 859	88 859	93 129	94 974
Netto finansutgifter	71 250	121 036	100 101	119 273	139 252	151 747
Motpost avskrivninger	-107 391	-107 483	-107 483	-107 483	-107 483	-107 483
Netto driftsresultat	-47 597	12 907	-24 102	-51 362	-66 232	-53 162
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>						
Overføring til investering	0	0	30 000	27 000	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13 220	728	-1 223	-2 307	-3 545	-4 350

¹ Vedtaket er bygget opp slik at det er kommunedirektørens opprinnelige forslag som kommer først, mens de endringene kommunestyret har vedtatt i forhold til forslaget ligger nederst i budsjettvedtaket.

BUDSJETTSKJEMA 1A BELØP I 1000 KR	REGNSKAP 2020	REV. BUDSJETT 2021	ØK.PLAN 2022	ØK.PLAN 2023	ØK.PLAN 2024	ØK.PLAN 2025
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	32 269	-13 635	-4 676	26 668	69 776	57 511
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	2 108	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	47 597	-12 907	24 101	51 361	66 231	53 161
FREMFORT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR (MERFORBRUK)	0	0	0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 1B TALL I 1000 KR	REGNSKAP 2020	REV. BUDSJETT 2021	ØK.PLAN 2022	ØK.PLAN 2023	ØK.PLAN 2024	ØK.PLAN 2025
Strategi og samfunnsutvikling	200 653	203 221	188 302	190 202	190 352	191 602
Oppvekst	560 416	578 044	595 996	573 338	559 045	555 045
Helse og velferd	546 542	530 291	570 011	568 741	566 106	568 181
Teknisk	80 230	97 106	108 748	104 044	105 773	108 023
Felles inntekter og utgifter	-30 195	-35 088	-22 182	-22 182	-22 182	-22 182
Felles skjema 1A	-98	-270	-100	-100	-100	-100
Sum bevilgninger drift, netto	1 357 548	1 373 304	1 440 774	1 414 042	1 398 993	1 400 568
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	12	4	4	4	4	4
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	21 172	4 292	-3 615	-3 615	-3 615	-3 615
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-230	-230	-230	-230	-230	-230
KORRIGERT SUM BEVILGNINGER DRIFT, NETTO	1 336 595	1 369 238	1 444 614	1 417 882	1 402 833	1 404 408

- Kommunedirektøren får fullmakt til å flytte budsjettmidler mellom programområder der dette skjer som følge av organisatoriske endringer, og ikke som følge av omprioriteringer.
- Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele lønnsreserven til virksomhetene.
- Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele budsjettmidler tilknyttet pensjon mellom virksomhetene og sentralt område.

Investeringsbudsjettet

- Investeringsbudsjettet vedtas i henhold til Budsjettskjema 2B på programområdenivå:

1 Investeringer i varige driftsmidler

BUDSJETTSKJEMA 2B TALL I 1000 KR	REGNSKAP 2020	REV. BUDSJETT 2021	ØK.PLAN 2022	ØK.PLAN 2023	ØK.PLAN 2024	ØK.PLAN 2025	ØK.PLAN SUM 2022- 2025
Strategi og samfunnsutvikling	51 777	22 812	13 300	11 200	11 100	10 600	46 200
Oppvekst	6 313	76 124	500	33 000	15 500	15 500	64 500
Helse og velferd	2 901	16 053	9 300	7 500	6 500	6 500	29 800
Teknisk	195 637	361 696	292 350	352 200	118 200	117 200	879 950
Felles skjema 1A	7 677	0	0	0	0	0	0
Felles skjema 1B	49 993	0	0	0	0	0	0
INVESTERINGER I VARIGE DRIFTSMIDLER	314 299	476 685	315 450	403 900	151 300	149 800	1 020 450

2 Tilskudd til andres investeringer

	REGNSKAP 2020	REV. BUDSJETT 2021	ØK.PLAN 2022	ØK.PLAN 2023	ØK.PLAN 2024	ØK.PLAN 2025	ØK.PLAN SUM 2022- 2025
Tilskudd kirken	2 800	2 500	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Tiltak hovedplan avløp Sande	65	0	0	0	0	0	0
Avsetning/bruk fond i investeringsregnskap	531	0	0	0	0	0	0
TILSKUDD TIL ANDRES INVESTERINGER	3 396	2 500	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000

3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

	REGNSKAP 2020	REV. BUDSJETT T 2021	ØK.PLAN 2022	ØK.PLAN 2023	ØK.PLAN 2024	ØK.PLAN 2025	ØK.PLAN SUM 2022-2025
Egenkapitaltilskudd KLP	4 119	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Utlån Gigafib Holding AS	679	0	0	0	0	0	0
Kjøp og salg av aksjer og andeler	5 024	0	0	0	0	0	0
INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER I SELSKAPER	9 822	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000

4 Utlån av egne midler

	REGNSKAP 2020	REV. BUDSJETT T 2021	ØK.PLAN 2022	ØK.PLAN 2023	ØK.PLAN 2024	ØK.PLAN 2025	ØK.PLAN SUM 2022- 2025
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
SUM DEL 1-4	327 516	482 912	320 450	408 900	156 300	154 800	1 040 450

9. Finansiering av investeringer vedtas i henhold til Budsjettskjema 2A.

BUDSJETTSKJEMA 2A TALL I 1000 KR	REGNSKAP 2020	REV. BUDSJETT 2021	ØK.PLAN 2022	ØK.PLAN 2023	ØK.PLAN 2024	ØK.PLAN 2025
Investeringer i varige driftsmidler	314 299	476 685	315 450	403 900	151 300	149 800
Tilskudd til andres investeringer	3 396	2 500	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	9 822	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	1 499	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	329 015	482 912	320 450	408 900	156 300	154 800
Kompensasjon for merverdiavgift	-27 761	-71 623	-39 340	-54 550	-8 030	-7 730
Tilskudd fra andre	-78 700	0	-9 100	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-4 173	-20 000	-30 000	-30 000	-30 000	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-169	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 178	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-206 566	-381 962	-208 010	-293 350	-114 270	-143 070
Sum investeringsinntekter	-319 546	-473 585	-286 450	-377 900	-152 300	-150 800
Videreutlån	95 898	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Bruk av lån til videreutlån	-95 898	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Avdrag på lån til videreutlån	13 303	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-30 907	0	0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 2A TALL I 1000 KR	REGNSKAP 2020	REV. BUDSJETT 2021	ØK.PLAN 2022	ØK.PLAN 2023	ØK.PLAN 2024	ØK.PLAN 2025
Netto utgifter videreutlån	-17 604	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-3 330	-30 000	-27 000	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	17 279	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	-14 370	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	9 143	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	17 279	-8 557	-34 000	-31 000	-4 000	-4 000
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR (UDEKKET)	9 143	770	0	0	0	0

10. Ubrukte investeringsbevilgninger i 2021 rebudsjetteres i budsjett i 2022, i de tilfeller der prosjektet ikke er avsluttet i 2021. Finansiering av disse prosjektene blir behandlet i 1. kvartalsrapport 2022.

Låneopptak

11. Det vedtas en låneramme på 208,01 mill. kroner i 2022, 293,35 mill. kroner i 2023, 114,27 mill. kroner i 2024, og 143,07 mill. kroner i 2025, for å finansiere nye netto bevilgninger til investeringer. Beløpet inkluderer ikke startlån til videreformidling.

12. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp likviditetslån i 2022 innenfor en kredittramme begrenset oppad til 50 mill. kroner.

13. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp lån på inntil 70 mill. kroner i 2022, i form av lån fra Husbanken i forbindelse med innvilgelse av startlån. Kommunedirektøren gis samtidig fullmakt til å re-utlåne ekstraordinære innfrielsler av startlån i løpet av året.

14. Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår innenfor angitte lånerammer,

Øvrige vedtak

15. Gebyrer, satser og brukerbetalinger vedtas i henhold til vedlegg som omhandler priser.

16. Søknad om spillemidler for 2022, samt prioritering av prosjekter, vedtas i henhold til vedlegg som omhandler spillemidler for 2022.

17. Budsjettet vedtas for øvrig med de føringer og forutsetninger som beskrives i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2022-2025.

Kommunedirektørens forslag er vedtatt med følgende endringer

Inntekter

- Økte inntekter rammeoverføringer 10,6 mill. i hele perioden.
- Økt finansavkastning 2 mill. i hele perioden

Endringer i eiendomsskatt med endret promillesats og bunnfradrag:

År	2022	2023	2024	2025
Promillesats	2,0	2,8	3,5	4,0

Bunnfradrag kr	960 000	960 000	960 000	850 000
Endring fra kommunedirektørens forslag (i 1000 kr)	-11 029	-19 341	-29 176	-8 052
Ny proveny	28 471	39 859	49 824	62 247

Kostnader

- Innsparinger kirken, KS 107/20 på 500.000 kr fjernes i hele perioden
- Innsparinger barnehage – barnehagebruksplan
 - Det legges til grunn at beløpet skal spares på driftsmessige eller administrative grep innenfor barnehagesektoren. Kommunedirektøren fremlegger en barnehagebruksplan i løpet av våren 2022 som muliggjør innsparingene. Det foreslås en innsparing i 2022 og 2023 på 1.383.000 kr, samt 3.476.000 kr i 2024 og 2025 for oppvekstsektoren. Dette gir videre 250.000 kr i innsparing for teknisk sektor i 2022 og 2023, 375.000 kr i 2024 og 500.000 kr i 2025
- Innsparinger skole – skolebruksplan
 - Det legges til grunn at beløpet skal spares på driftsmessige eller administrative grep innenfor skolesektoren. Kommunedirektøren fremlegger en skolebruksplan i løpet av våren 2022 som muliggjør innsparingene. Det foreslås en innsparing på 1,6 mill. med halvårseffekt i 2022 og helårseffekt i 2023-2025
- Nedleggelse Galleberg skole - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk
 - Tiltaket fjernes i sin helhet – dette gir økt kostnad i 2022 på 1.600.000 kr, og 3.900.000 kr i 2023-2025 for oppvekstsektoren
 - Dette gir videre 250.000 kr i økt kostnad for teknisk sektor i 2022, 2023, 375.000 kr i 2024 og 500.000 kr i 2025
- Nedleggelse Eidsfoss barnehage - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk
 - Tiltaket fjernes i sin helhet – dette gir økt kostnad i 2022 og 2023 på 1.383.000 kr, samt 3.476.000 kr i 2024 og 2025 for oppvekstsektoren
 - Dette gir videre 250.000 kr i økt kostnad for teknisk sektor i 2022, 2023, 375.000 kr i 2024 og 500.000 kr i 2025
- Rammekutt skoler
 - Rammekutt fjernes og skolesektoren tilføres dermed 2 mill. ekstra per år i hele perioden
- Styrking av programområdet for å dekke økt behov – helse og velferd
 - Helse og velferd tilføres årlig 2,5 mill.
- Kutt i tekniske tjenester
 - 1 mill. per år i hele perioden
- Strukturendringer teknisk sektor
 - Kommunedirektøren fremlegger i løpet av 2022, senest i forbindelse med budsjetthandlingen for 2023 en plan for aktuelle strukturelle grep innenfor teknisk sektor med sikte på å oppnå aktuelle innsparinger. Eksempelvis samlokalisering av tekniske sentraler. Det foreslås en innsparing med effekt på 4 mill. med halvårseffekt (2 mill.) i 2023, og helårseffekt i 2024 og 2025

Investeringer

- Økt bevilgning på rehabilitering av Hof kirke på 1,5 mill. i 2022, til totalt 2,5 mill.
 - Det fremmes en egen sak i kommunestyret hvor det redegjøres for behovet for tiltak, kostnadsomfang fordelt på tiltak og anbefalt prioritering

Driftsresultat

Forslaget gir i sum følgende netto driftsresultat:

År	2022	2023	2024	2025
Netto driftsresultat	20 623	39 963	46 887	45 110

Tabellen er en oppsummering av vedtatte endringer i 2022:

Tiltak/budsjettpost - tall i 1000 kr, endring fra KDs forslag	B 2022
Økte frie inntekter og refusjoner	-10 600
Økt finansavkastning	-2 000
Renteutgifter	0
Avdrag på lån	0
Redusert eiendomsskatt	11 029
Innsparinger kirken, KS 107/20 (<i>reversering</i>)	500
Innsparinger barnehage - barnehagebruksplan (<i>ny innsparing</i>)	-1 383
Innsparinger skole - skolebruksplan (<i>ny innsparing</i>)	-800
Nedleggelse Galleberg skole - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk (<i>reversering</i>)	1 600
Nedleggelse Eidsfoss barnehage - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk (<i>reversering</i>)	1 383
Rammekutt skoler	2 000
Styrking av programområdet for å dekke økt behov (<i>Helse og velferd</i>)	2 500
Innsparinger barnehage - barnehagebruksplan - virkning teknisk sektor (<i>reversering</i>)	-250
Nedleggelse Eidsfoss barnehage - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk (<i>reversering</i>)	250
Nedleggelse Galleberg skole - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk (<i>reversering</i>)	250
Kutt tekniske tjenester	-1 000
Strukturendringer teknisk sektor	0
Saldering mot disposisjonsfond	-3 479
Sum endringer	0

Verbalforslag:

1. Det fåretas ikke ny taksering av eiendommer, for eiendomsskatt, i Holmestrand kommune.
2. Kommunestyret ba 17.02.2021 i sak KS-NH-007/21 om å få lagt fram en plan i administrasjonsutvalg for å øke grunnbemanning og redusere vikarer/innleie, samt sette måltall for hvordan vi skal trappe opp antall heltidsstillinger og etablere en heltidskultur. Så langt er ønsker om økt stillingsbrøk blant ansatte delvis kartlagt og det er meldt om at nyutdannede søkere til stillinger tilbys maksimal stillingsbrøk. Administrasjonsutvalget fikk en foreløpig rapport 7.10.2021 i sak 025/21.

Kommunestyret etterlyser jevnlig rapportering som forutsatt i vedtaket. Kommunestyret ber om at arbeidet med å utvikle en helhetskultur intensiveres. Arbeidet med heltidskultur og økt antall heltidsstillinger i grunnbemanningen i de to største kommunale sektorene er de viktigste strukturelle grepene som kan tas for å bedre kommunens økonomiske situasjon. Mesteparten av kommunens utgifter er lønnsutgifter til ansatte og kommunen har utfordringer knyttet til rekruttering av og varige ansettelsesforhold for fagfolk i samfunnskritiske funksjoner samt utfordringer med høyt sykefravær.

Administrasjonsutvalget oppnevner en arbeidsgruppe bestående av folkevalgte, tillitsvalgte og ansatte som intensiverer arbeidet for å innføre heltidskultur i Holmestrand kommune. Den allerede vedtatte strategien for innføring av heltidskultur må føre til konkrete tiltak på følgende punkter:

1. Holmestrand kommune har som mål å gjøre alle stillinger i kommunen til heltidsstillinger, med unntak av rekrutteringsstillinger, og andre med rett til deltid etter arbeidsmiljøloven og/eller permisjonsreglementet
2. Økt grunnbemanning på bekostning av deltidsjobber og vikarbehov må sees på som et virkemiddel for å oppnå heltidskultur i kommunen
3. Arbeidsgruppa utreder konsekvensene av kun å utlyse heltidsstillinger med normale vakter er på minimum 7 timer
4. I Holmestrand kommune er 2 lærlinger pr 1.000 innbyggere et minimum. Arbeidet med oppfølging av lærlinger innarbeides i en stillingsinstruks ved hver virksomhet der dette er aktuelt
5. Holmestrand kommune utreder ulike alternative for hvordan flere ansatte i kommunen kan få fagkompetanse mens de er på jobb. Vi prioritere ordningen med «Fagbrev på jobb». Kommunedirektøren bes legge fram en sak for kommunestyret med en ambisiøs plan for å gi ufaglærte mulighet til å bli faglærte. Dette gjelder særlig innen områdene Helse, omsorg og velferd og innen skoler og barnehager i oppvekstsektoren. I økonomiplanen settes det av 800.000 i 2022 og 2023 for å satse på innføring av heltidskultur i Holmestrand kommune. Midlene tas fra disposisjonsfondet («sammenslåingsmidlene»), men Holmestrand kommune søker om statlige prosjektmidler som regjeringen har signalisert for å gjennomføre lokale tiltak for å øke andelen heltidsstillinger.

Kommunedirektøren bes legge opp til at saken behandles i Administrasjonsutvalget for snarlig oppfølging.

3. Den kommende skole- og barnehagebruksplan vurderer de private barnehagene kapasitetspotensiale som en del av planen. Fredly barnehages plan om oppgradering og utvidelse skal utredes og vurderes som en del av planen.

Endringer i dokumentet som følge av budsjettvedtaket

Tabeller er i det videre dokumentet er oppdatert med kommunestyrets vedtak, mens tekst og tall i tekst i liten grad er oppdatert.

2.1 Forsriftsskjemaer oppdatert med kommunestyrets vedtak (ikke del av protokollen)

2.1.1 §5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-732 404	-734 432	-748 686	-748 686	-748 686	-748 686
Inntekts- og formuesskatt	-685 619	-731 418	-768 501	-768 501	-768 501	-768 501
Eiendomsskatt	0	-16 606	-28 471	-39 859	-49 824	-62 247
Andre generelle driftsinntekter	-37 419	-32 731	-22 731	-22 731	-22 731	-22 731
Sum generelle driftsinntekter	-1 455 442	-1 515 187	-1 568 389	-1 579 777	-1 589 742	-1 602 165
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 336 595	1 411 857	1 450 465	1 423 233	1 405 509	1 407 209
Avskrivninger	107 391	107 483	107 483	107 483	107 483	107 483
Sum netto driftsutgifter	1 443 985	1 519 340	1 557 948	1 530 716	1 512 992	1 514 692
Brutto driftsresultat	-11 456	4 154	-10 441	-49 061	-76 750	-87 473
Renteinntekter	-11 751	-7 040	-11 040	-11 040	-11 040	-11 040
Utbytter	-1 596	-158	-158	-158	-158	-158
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-30 721	-12 000	-14 600	-14 600	-14 600	-14 600
Renteutgifter	38 279	49 524	44 040	54 250	69 965	80 620
Avdrag på lån	77 040	90 710	79 859	88 908	93 178	95 024
Netto finansutgifter	71 250	121 036	98 101	117 360	137 345	149 846
Motpost avskrivninger	-107 391	-107 483	-107 483	-107 483	-107 483	-107 483
Netto driftsresultat	-47 597	17 707	-19 822	-39 183	-46 887	-45 109
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	3 333	30 000	27 000	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	64 710	7 846	3 725	1 628	706	635
Bruk av bundne driftsfond	-51 490	-7 118	-4 948	-3 935	-4 251	-4 985
Avsetninger til disposisjonsfond	42 620	78 702	51 100	53 898	70 006	57 741
Bruk av disposisjonsfond	-10 352	-100 470	-60 055	-39 408	-19 574	-8 282
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	2 108	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	47 597	-17 707	19 822	39 183	46 887	45 109
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

2.1.2 §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Strategi og samfunnsutvikling	200 653	208 049	189 602	191 502	190 852	192 102
Oppvekst	560 416	591 676	598 796	577 638	563 345	559 345
Helse og velferd	546 542	571 558	572 511	571 241	568 606	570 681
Teknisk	80 230	105 429	107 998	101 294	101 148	103 523
Felles inntekter og utgifter	-30 195	-60 518	-22 182	-22 182	-22 182	-22 182
Felles skjema 1A	-98	-270	-100	-100	-100	-100
Sum bevilgninger drift, netto	1 357 548	1 415 923	1 446 624	1 419 392	1 401 668	1 403 368
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	12	4	4	4	4	4
Avsetninger til bundne driftsfond	35 770	7 846	320	320	320	320
Bruk av bundne driftsfond	-14 599	-3 554	-3 935	-3 935	-3 935	-3 935
Bruk av disposisjonsfond	-230	-230	-230	-230	-230	-230
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 336 595	1 411 857	1 450 465	1 423 233	1 405 509	1 407 209

2.1.3 §5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	314 299	475 915	315 450	403 900	151 300	149 800
Tilskudd til andres investeringer	3 396	2 500	2 500	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	9 822	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	1 499	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	329 015	482 142	321 950	408 900	156 300	154 800
Kompensasjon for merverdiavgift	-27 761	-71 623	-39 340	-54 550	-8 030	-7 730
Tilskudd fra andre	-78 700	0	-9 100	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-4 173	-20 000	-30 000	-30 000	-30 000	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-169	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 178	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-206 566	-381 962	-209 510	-293 350	-114 270	-143 070
Sum investeringsinntekter	-319 546	-473 585	-287 950	-377 900	-152 300	-150 800
Videreutlån	95 898	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Bruk av lån til videreutlån	-95 898	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Avdrag på lån til videreutlån	13 303	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-30 907	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	-17 604	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-3 330	-30 000	-27 000	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	18 969	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-1 690	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-14 370	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	9 143	0	0	0	0

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	17 279	-8 557	-34 000	-31 000	-4 000	-4 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	9 143	0	0	0	0	0

2.1.4 §5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Strategi og samfunnsutvikling	51 777	22 812	13 300	11 200	11 100	10 600	46 200
Oppvekst	6 313	53 196	500	33 000	15 500	15 500	64 500
Helse og velferd	2 901	15 383	9 300	7 500	6 500	6 500	29 800
Teknisk	195 637	384 524	292 350	352 200	118 200	117 200	879 950
Felles skjema 1A	57 671	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	314 299	475 915	315 450	403 900	151 300	149 800	1 020 450

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Tilskudd kirken	2 800	2 500	2 500	1 000	1 000	1 000	5 500
Tiltak hovedplan avløp Sande	65	0	0	0	0	0	0
Avsetning / bruk fond i investeringsregnskap	531	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	3 396	2 500	2 500	1 000	1 000	1 000	5 500

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Egenkapitaltilskudd KLP	4 119	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Utlån Gigafib Holding AS	679	0	0	0	0	0	0
Kjøp og salg av aksjer og andeler	5 024	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	9 822	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	327 516	482 142	321 950	408 900	156 300	154 800	1 020 450

3 BUDSJETTET PÅ 1-2-3

Kommunens frie inntekter anslås i 2022 til ca. 1,5 milliarder kroner. Brutto driftsinntekter i 2022 er på knapt 1,970 milliarder kroner.

Samlet investeringsramme (ekskludert startlån) i planperioden er på vel 1 milliard kroner. Av disse finansieres 758,7 mill. kroner med lån. Dette tilsvarer 74,3 pst. av finansieringsbehovet. Bruk av lån finner sted alle årene, og kommunens lånegjeld vil med dette forslaget øke med 321,9 mill. kroner i planperioden.

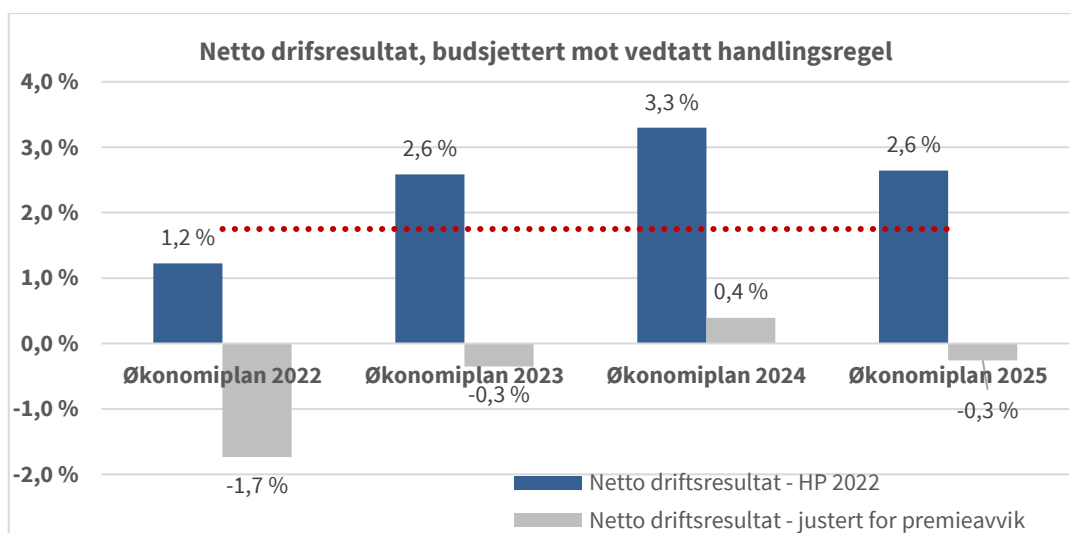
Det er videre budsjettet med 90 mill. kroner i salg av anleggsmidler i planperioden. Øvrig finansiering følger av investeringsoversikten innarbeidet i kommunedirektørens budsjettforslag (budsjettskjema 2A).

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter passerer 113 pst. ved utgangen av 2021. Netto lånegjeld stiger til 2.484 mill. kroner i 2025, og gjeldsgraden samlet øker da til 123 pst. Kommunens handlingsregel for netto lånegjeld tilsier at man skal nå Riksrevisjonens anbefaling om å holde dette nøkkeltallet under 75 pst. av driftsinntektene innen 5 år. I dette handlingsprogrammet vil denne målsettingen ikke nås. Dersom man derimot vurderer gjeldsgraden korrigert for selvkostgjelden, vil korrigert gjeldsgrad være på nivå med måltallet i slutten av perioden.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er positivt i alle årene i økonomiplanperioden. Det er også over vedtatt måltall på 1,75 pst alle år unntatt 2022. Dette må blant annet ses i sammenheng med positivt premieavvik og en gradvis økning av eiendomsskatten, jfr. grafen nedenfor. Totalt er det i økonomiplanperioden budsjettet med en avsetning til disposisjonsfond på 204,4 mill. kroner knyttet til premieavviket, i tillegg til en generell avsetning på til sammen 28,3 mill. kroner i periodens tre siste år. I 2022 er det behov for å bruke 17,5 mill. kroner fra disposisjonsfond for å saldere driften.

Når det gjelder eiendomsskatt er det totalt i perioden budsjettet med en inntekt på 257,7 mill. kroner. Skulle prognosen for pensjon snu vesentlig og de positive premieavvikene som er skissert i prognose fra aktuar per september 2021 utebli, vil det ikke være behov for, og heller ikke være mulig, å avsette tilsvarende midler til fond. Netto driftsresultat vil med det bli kraftig redusert.

Anbefalt nivå for en bærekraftig økonomi er et netto driftsresultat på langsiktig nivå på 1,75 pst. Dette er forenelig med handlingsregelen for Holmestrand kommune, hvor måltallet også er satt til 1,75 pst.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter er godt over måltallet på 5 pst. i hele planperioden. Dette må også sees i sammenhengen med avsetningen til pensjonsfond.

Det er i 2022 budsjettet med netto finansutgifter på 100,1 mill. kroner, hvorav renteinntekter og utbytte utgjør knapt 9,2 mill. kroner. Netto finansutgifter stiger til 151,7 mill. kroner i slutten av planperioden, og må sees i sammenheng med forslag til investeringsprogram.

Det legges til grunn en flytende rente på kommunens gjeld på 2,0 pst, med en gradvis opptrapping til 3,5 pst. i slutten av planperioden

Gebyrer og betalingssatser foreslås i hovedsak endret med deflator på 2,5 pst.

Det gjøres endringer i gebyrer og avgifter innenfor selvkostområdet i tråd med selvkostprinsippet, der det også er forutsatt at for høyt innkrevde gebyrer fra tidligere år tilfaller innbyggerne i tråd med generasjonsprinsippet. Det vises til egen oversikt over gebyrer for 2022.

For områder hvor det gjelder statlige maksimalsatser er disse lagt til grunn.

4 HVORDAN LESE TALLENE

På denne siden kan du få noen tips til hvordan de enkelte tallene og tabellene skal forstås.

Vedtaksnivå er foreslått til å være på programområdenivå, noe som også er vedtatt i økonomireglementet for Holmestrand kommune. Videre er det foreslått at kommunedirektøren kan flytte budsjettmidler mellom programområdene, i de tilfeller hvor det følger av omorganisering eller tekniske justeringer som f.eks. fordeling av lønnsoppgjør eller fordeling av pensjonskostnader. Reelle omdisponeringer mellom programområdene må til politisk behandling.

Netto rammer per virksomhet er likevel vist, og dette ligger under kapittelet **Driftsbudsjett «Fordeling per virksomhet»**, som finnes på det enkelte programområde.

4.1 Driftsbudsjettet

Alle løpende inntekter og utgifter skal dekkes av driftsbudsjettet. Det er ikke anledning for kommunen å ta opp lån for å dekke driftsutgifter. De fleste utgifter får kommunen momskompensasjon for, som innebærer at den får tilbakebetalt merverdiutgiftene.

Tabellene i handlingsprogrammet viser beløp per år i planperioden 2022-2025. I tillegg vises i de fleste tabellene også budsjett for inneværende år (2021) og regnskap for fjoråret (2020).

Alle årene i driftstabellene er sammenlignet med inneværende år, altså 2021. Dersom et programområde har fått en budsjettøkning som vist i tabellen betyr det ikke at det kommer ytterligere 1 mill. kroner hvert år, men at det hvert år er lagt inn 1 mill. kroner sammenlignet med 2021. Så dersom det for eksempel varig skal ansettes to årsverk som hver har 0,5 mill. kroner i lønn, må dette legges inn slik det fremkommer i tabellen.

Driftstiltak, tall i 1000 kr	2022	2023	2024	2025
Budsjettøkning tiltak Y	1 000	1 000	1 000	1 000

Tallene er i all hovedsak vist i 1000 kroner, og alle budsjettendringer utover det som følger av pris- og lønnsvekst er eksplisitt vist i de relevante tabellene under hvert programområde (under overskriften «Driftsbudsjett med endringer»). Det er ikke gjort endringer i det enkelte programområdes budsjett, som ikke fremkommer som egne tiltak i disse tabellene.

4.2 Investeringsbudsjettet

Til forskjell fra driftsbudsjettet, kan investeringer lånefinansieres. Også i investeringsregnskapet får kommunen momskompensasjon.

Tabellene må for investeringer leses på en litt annen måte enn driftstabellene. Her må beløpene i alle årene legges sammen. Dersom man har et investeringsprosjekt med de samme tallene som i driftstabellen (se nedenfor), innebærer det at det er en investering som totalt koster 4 mill. kroner.

Investeringstiltak, tall i 1000 kr	2022	2023	2024	2025
Budsjettøkning tiltak Z	1 000	1 000	1 000	1 000

Det er også verdt å merke seg at de summene som står på de enkelte prosjektene har tatt høyde for at noen av investeringene har ubrukt bevilgning i 2021 eller tidligere, som foreslås overført til 2022. Disse eventuelle ubrukte bevilgningene kommer i tillegg til den bevilgningen som fremkommer i årene 2022-2025.

5 ARBEIDSGIVERPOLITIKK OG HMS

5.1 Arbeidsgiverpolitikk

Kommunens målsetning er å utvikle en god organisasjon som tiltrekker seg kompetente medarbeidere, fremmer nærvær og godt arbeidsmiljø, samt utvikle god ledelse, godt medarbeiderskap og den gode organisasjonen til beste for innbyggerne. En arbeidsgiverpolitikk skal understøtte disse målsettingene.

Holmestrand kommune har i løpet av 2021 fått på plass et arbeidsgiverpolitisk dokument som er utarbeidet etter involvering av kommunens folkevalgte, tillitsvalgte og ledere. Arbeidsgiverpolitikken skal sikre følgende mål:

Holmestrand kommune

- er en kommune i utvikling
- er en attraktiv arbeidsgiver
- har gode ledere og medarbeidere
- kjennetegnes ved et godt arbeidsmiljø
- er et lærende fellesskap
- kjennetegnes som en kommune med godt partssamarbeid på alle nivåer i hele kommunen
- legger til rette for at ansatte uten utdanning får fagutdanning, samt at det opprettes flere lærlingplasser ved kommunale arbeidsplasser

Fremover skal arbeidsgiver, i samarbeid med tillitsvalgte, konkretisere og operasjonalisere arbeidsgiverpolitikken målsettinger gjennom utarbeidelse av årlige handlingsplaner med målrettede tiltak knyttet til temaene kulturbygging, kompetanse, ledelse, nærvær, innovasjon heltid og medarbeiderskap.

Av arbeidsgiverpolitikken fremgår også at verdiene «åpen», «respektfull» og «samskapende» skal kjennetegne Holmestrand kommune som organisasjon og som arbeidsgiver. Disse verdiene skal prege samspillet mellom kommunen og innbyggerne, mellom folkevalgte og de ansatte og innad i alle relasjoner i kommunens organisasjon.

5.2 Helsefremmende arbeidsmiljø

Det overordnede HMS-målet til Holmestrand kommune er å ha helsefremmende arbeidsplasser der ansatte opplever mestring og meningsfullhet i arbeidshverdagen. Gjennom ledernes systematiske HMS-arbeid, arbeid for et inkluderende arbeidsliv og godt samarbeid med tillitsvalgte og vernetjeneste, fokuseres det på å sikre helsefremmende arbeidsplasser og et forsvarlig arbeidsmiljø for alle ansatte.

Holmestrand kommune har i 2021 gjennomført medarbeiderundersøkelsen «10-faktor». De ti faktorene er viktige innsatsfaktorer for å oppnå organisasjonens mål og kvalitet på tjenestene. Kommunen som helhet skårer gjennomgående godt på alle faktorene sammenliknet med kommune-Norge for øvrig, samt ligger i toppsjiktet hva gjelder svarprosent. Arbeidsgiver har ansvar for at resultatene fra undersøkelsen gjennomgås med de ansatte, og at det i oppfølgingsarbeidet i etterkant fokuseres på noen forbedringsområder for å fremme en god og attraktiv arbeidsplass.

6 MÅL OG PLANER

De overordnede målene for Holmestrand kommune videreføres slik de er vedtatt i Handlingsprogram 2021-2024. Disse er en harmonisering av målene fra tidligere Sande og Holmestrand kommuner. Nye mål for sammenslått kommune vil behandles i den kommende rulleringen av kommuneplanen, og vil sannsynligvis kunne vedtas i neste års handlingsprogram.

6.1.1 Overordnede mål

Samfunn

- Holmestrand kommune er et trygt lokalsamfunn.
- Holmestrand kommune erkjenner at jorda er i en klimakrise som også lokalt krever en aktiv klima- og miljøpolitikk og kriseberedskap.
- Holmestrand kommune legger til rette for en målrettet, positiv by- og regionsutvikling.
- Holmestrand kommune tilrettelegger for at den enkelte kan ivareta sin helse med utgangspunkt i egne muligheter.
- Transportsystemet i Holmestrand er miljøvennlig, sikkert og effektivt.

Brukere

- Holmestrand kommune utøver myndighet på en rettferdig, forutsigbar og etterrettelig måte.
- Innbyggerne er tilfredse med de tjenester og den service kommunen yter.

Medarbeidere

- Ansatte trives, og er stolte av å jobbe i Holmestrand kommune.
- Holmestrand kommune har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver profesjonelt og effektivt.

Økonomi

- Kommunen drives etter gode og effektive prinsipper for økonomistyring.
- Kommunens økonomiske rammer optimaliseres.
- Tjenesteproduksjonen foregår innenfor de økonomiske rammer som er vedtatt.

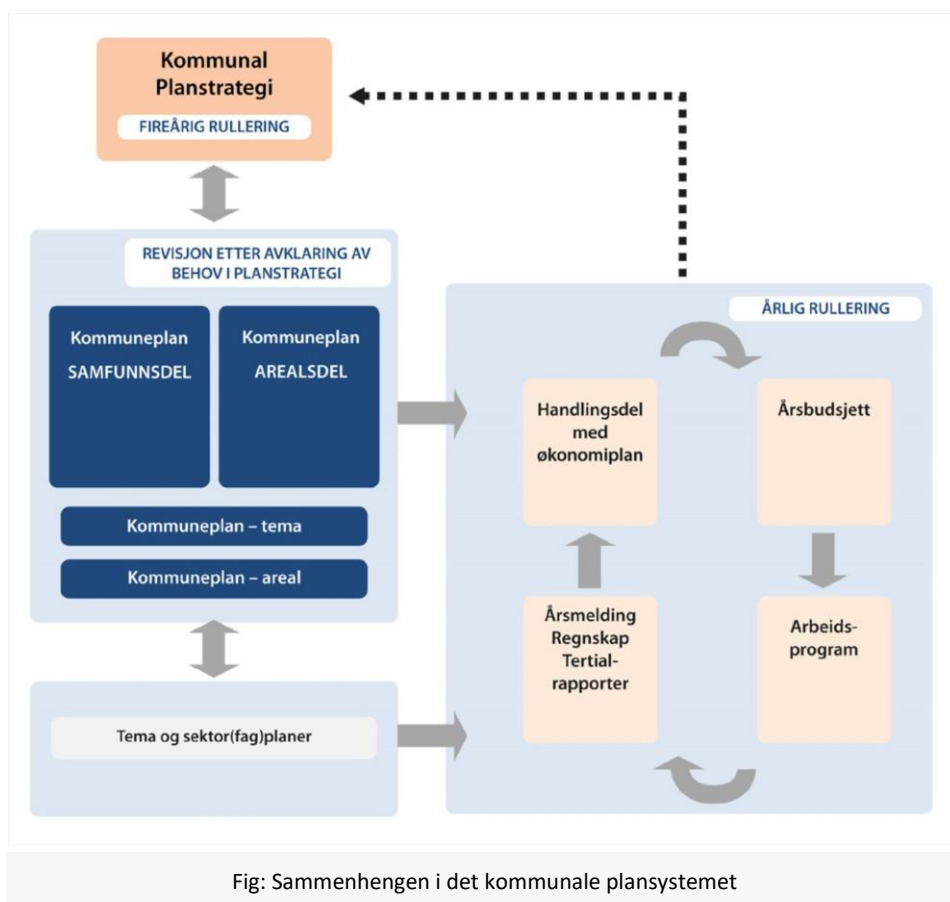
6.1.2 Kommunens planarbeid

Plan- og bygningslovens §11-1 setter krav om at kommuneplanens samfunnsdel skal ha en handlingsdel, som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år. Handlingsdelen skal revideres årlig. Økonomiplanen etter Kommuneleken §14-3 kan inngå i handlingsprogrammet. En oversikt over sammenhengen i plansystemet er vist i illustrasjonen under (Fig: Sammenhengen i det kommunale plansystemet nedenfor).

Forslag til handlingsprogram skal gjøres offentlig minst 14 dager før kommunestyrets behandling, jfr. Plan- og bygningslovens §11-4. For den årlige rullering av handlingsprogrammet skal kommunen innhente synspunkter fra berørte organ som har ansvar for gjennomføring av tiltak.

Kommuneplanens handlingsprogram er et viktig strategisk verktøy som brukes til å sikre gjennomføring av kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunedirektøren legger med dette dokumentet fram forslag til handlingsprogram, økonomiplan og årsbudsjett i ett og samme dokument.

7 BEFOLKNINGSUTVIKLING

7.1 Sammenheng mellom rammetilskudd og befolkningstall

De frie inntektene består av skatt og rammetilskudd. Skatteinntektene omfordes mellom kommunene i henhold til den samlede skatteinngangen og det nasjonale skatteanslaget, og rammen dette gir for kommunesektoren. Den enkelte kommunes avvik fra gjennomsnittet kompenseres med inntektsutjevning. Det er ikke full inntektsutjevning i Norge, som betyr at kommuner med høye skatteinntekter beholder en del av disse selv, mens kommuner med lave skatteinntekter ikke får full kompensasjon opp til nasjonalt nivå.

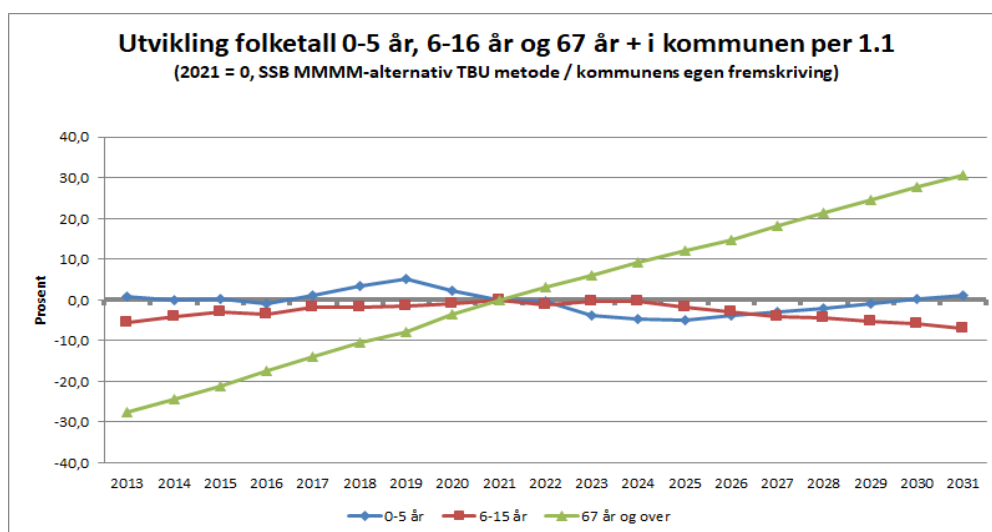
Rammetilskuddet tar utgangspunkt i beregnet utgiftsbehov i kommunene, fastsatt i et kriteriesystem. I hovedsak er det befolkningsrelaterte kriterier som legges til grunn, som antall innbyggere, aldersfordeling, andel uføre, innbyggere med psykisk utviklingshemming mv. Avvik fra gjennomsnittet kompenseres eller trekkes gjennom *utgiftsutjevning*. For å beregne fremtidig inntektsforutsetninger og planlegge kommunens utgifter, er det viktig å se til hvordan disse forholdene er for egen kommune.

Holmestrand kommune har en behovsindeks på 0,97 i 2022. Det betyr at kommunen er 3 pst. billigere å drifte enn en gjennomsnittskommune. For dette trekkes Holmestrand kommune ca. 34 mill. kroner i 2022. Fra 2021 til 2022 er endringen samlet sett på kun 0,7 mill. kroner, men det er store endringer innenfor de ulike aldersgruppene.

Størst utslag er det for aldersgruppen 6-15 år, hvor beregnet nedgang i antall innbyggere utgjør omregnet i utgiftsbehov en reduksjon på 4,5 mill. kroner. Også for aldersgruppen 2-5 år forventes en nedgang som gir en reduksjon på ca. 0,5 mill. kroner. Det er grunnskole og barnehage som er kommunens viktigste tjenestetilbud for disse aldersgruppene.

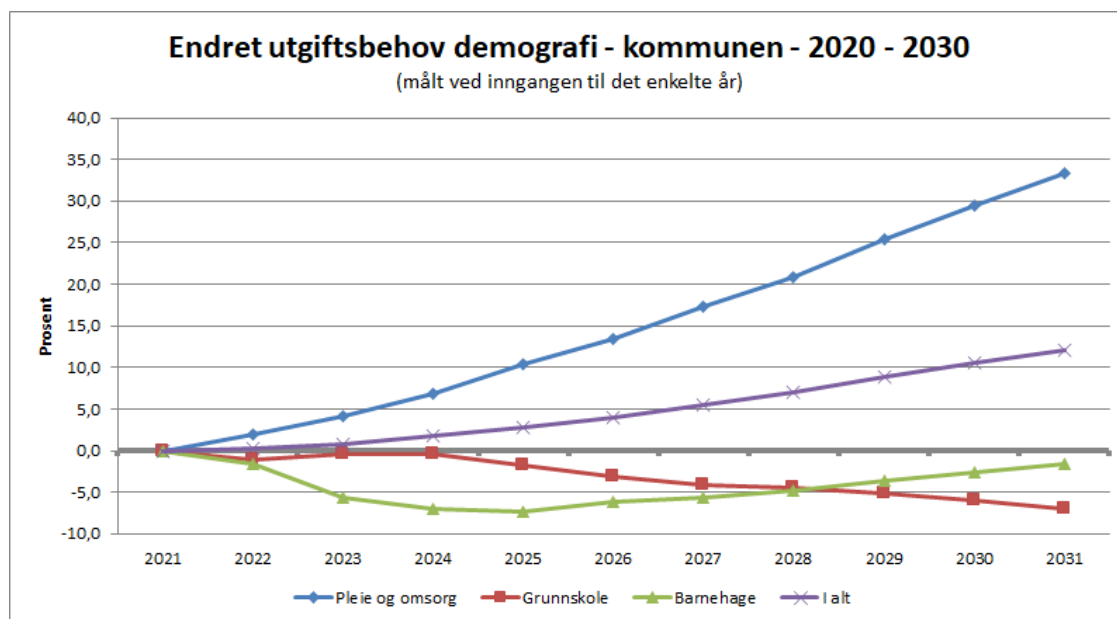
På den annen side forventes en vekst i de eldre aldersgruppene over 67 år, som gir en beregnet økning på ca. 2,7 mill. kroner fra 2021 til 2022.

Slik beregnet endring i kostnadsbehov mellom aldersgruppene må kommunen selv tilpasse innenfor rammen. Det forventes dermed en omstilling i form av reduserte tjenester for oppvekst, mens tjenestetilbudet for omsorg øker. Figuren under illustrer forventet befolkningsendring for Holmestrand kommune (basert på middels vekst, SSB):

7.2 Endring i utgiftsbehov

Figuren under viser hvilken endring i utgiftsbehov som følger av endring i befolkningstall og alderssammensetning. Grafene viser endring i samlet utgiftsbehov for de store tjenesteområdene pleie og omsorg, grunnskole og barnehage, basert på gjeldende inntektssystem og kriteriedata (kilde KS demografimodell). Som figuren viser vil utgiftsbehovet for pleie og omsorg forventes å øke med nesten 35 pst. på 10 år, mens det i samme periode er forventet at utgiftsbehovet for grunnskole avtar med ca. 7 pst. For barnehage er tallene mest usikre, ettersom mange av disse barna ennå ikke er født.

Kompensasjonen kommunene mottar gjennom utgiftsutjevningen forutsetter at økninger og reduksjoner håndteres av kommunene selv innenfor den samlede endringen.

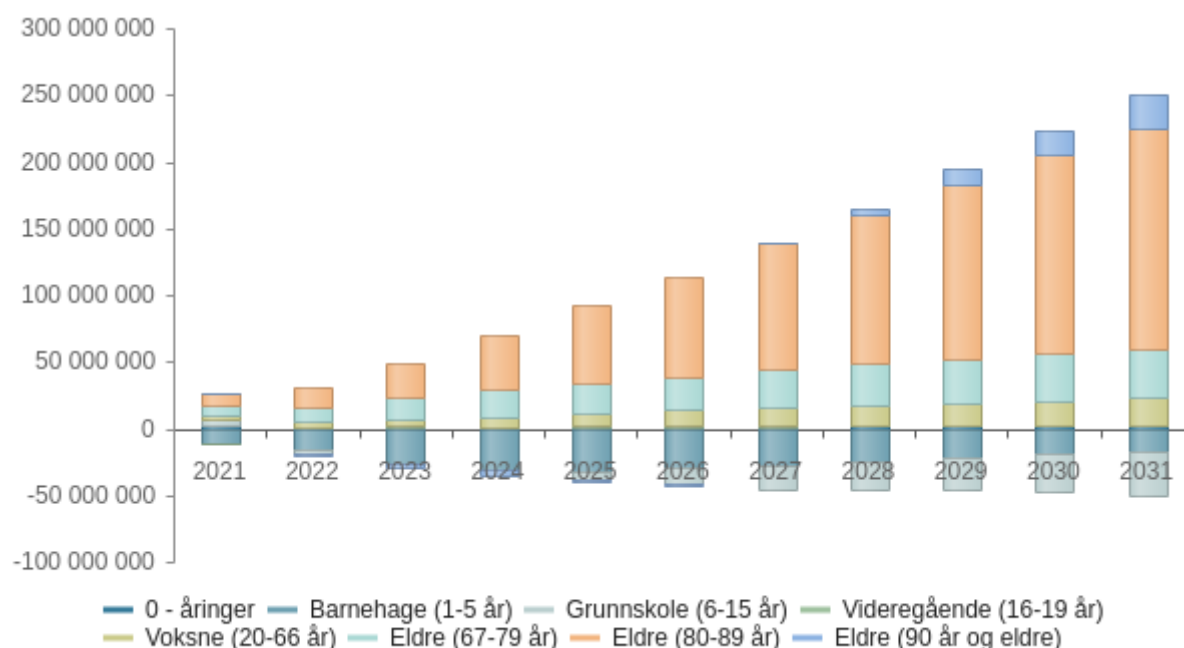
I handlingsplanperioden fra 2022 og frem til 2025 viser modellen en beregnet netto økning, på bakgrunn av demografiske forhold, på tilsammen 18 mill. kroner for Holmestrand kommune. Det er pleie- og omsorgstjenestene som forventes å få størst utgiftsøkningen (kompensasjon) med 23 mill. kroner og grunnskole som forventes å reduseres (trekk) på 6 mill. kroner. KS presiserer at beregningen er basert på landsgjennomsnittets utgifter per innbygger i de ulike aldersgrupper, og ikke den enkelte kommunes utgifter.

Formålet med modellen er å vise forventede utviklingstrekk fremover. Modellen er følsom for avvik mellom befolkningsframskrivingen og faktiske befolkningsutvikling. Ved bruk av modellen må ikke enkeltår tillegges for stor vekt, men vil gi en klar indikasjon på hvor kostnadene vil komme i årene fremover. På dette grunnlaget må kommunen planlegge omstillingstiltak for å tilpasse tjenestene til forventet nivå.

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommune-helse	Barnevern	Sum Holmestrand
2022	12 035	-4 773	-4 069	674	1 272	-358	4 780
2023	14 263	2 983	-10 424	697	1 198	-436	8 282
2024	17 316	149	-3 564	575	1 277	-314	15 439
2025	22 909	-5 817	-819	742	1 339	-398	17 957

7.3 Demografi

7.3.1 Demografiutgifter (fra Framsikt)

8 FORUTSETNINGER OG ØKONOMISKE RAMMER

8.1 Det økonomiske handlingsrommet

Driftssituasjonen for kommunen er anstrengende. I løpet av 2021 er eiendomsskatten innført, og det legges opp til en opptrapping av denne i årene fremover. Basert på vedtatt promille, samt bunnfradrag, vil likevel ikke eiendomsskatten gi tilstrekkelig inntekter til å kunne opprettholde dagens driftsnivå. Det er derfor foreslått å redusere bunnfradraget samtidig med at promillen stiger som allerede vedtatt i fjorårets økonomiplan.

Det er de statlige overføringer som er hovedinntekten som sikrer driftsnivået i kommunen. Utviklingen i skatt- og rammetilskudd er derfor svært viktig for kommunens økonomiske handlingsrom. Inntektssystemet beregner kommunens utgiftsbehov i hovedsak basert på innbyggerne i kommunen, hvor alderssammensetningen er viktigst. Holmestrand er en kommune med noe høyere vekst i innbyggertall enn gjennomsnittet, og hvor demografiutfordringene er betydelige mindre enn for mange andre kommuner. Kommunen må likevel forvente økt aldring i befolkningen, og med dertil hørende omfordeling av ressursinnsats rettet mot de yngste innbyggerne, over til de eldre. Det ventes at Holmestrand har litt bedre forutsetning til å kunne klare en slik tilpasning over tid.

Driftsnivået i kommunen er imidlertid høyere enn inntektsgrunnlaget gir rom for. Innenfor omsorgssektoren er det høye enhetskostnader og høyere tildeling av tjenester enn for sammenliknbare kommuner. Samtidig er det behov for å bygge opp et tjenestetilbud mer tilrettelagt de ulike brukergruppene behov, slik omstillingsplanen legger opp til. Innenfor dette programområdet skal man

både effektivisere dagens drift gjennom bemanningsreduksjoner, samtidig med at man skal bygge opp tilbudet fremover med flere trinn i den helhetlige innsatstrappa.

Innenfor oppvekst er det store utfordringer med å klare å opprettholde lovkrav til bemanning, samtidig med at tjenestetilbudet fordeles på mange enheter og klasser/avdelinger. Ledig kapasitet i form av elevplasser i skolen er svært dyrt, ettersom det krever at bemanningen må økes og fordeles utover. Samtidig truer det kvaliteten ved at bemanningsnormer brytes og læringsmiljø forringes. Innen barnehagesektoren vil både mer- og mindreforbruk få direkte betydning for tilskuddet til private barnehager. Også her er det viktig å legge til rette for god kapasitetsutnyttelse, ved at man fyller opp ledige plasser i avdelingene og på den måten kan opprettholde bemanningsnormer.

Kommunens økonomiske handlingsrom tillater ikke nye, større investeringer. I forslag til investeringsplan har kommunedirektøren derfor prioritert å fullføre pågående prosjekter og prosjekter hvor det foreligger forpliktende avtaler. Øvrige prosjekter er prioritert ut fra vurdering av sikkerhet og helse, og det er i liten grad lagt opp til nye prosjekter. De allerede igangsatte byggeprosjektene innenfor skolesektoren får betydning for eksisterende bygningsmasse, ettersom kommunen ikke vil ha tilstrekkelig økonomi til både å bygge og ta i bruk nye lokaler, samtidig med at gammel bygningsmasse opprettholdes i forhold til standard og bruk. Sammen med stagnering og tilbakegang i elevtall, er det helt nødvendig at kommunen utnytter den fysiske kapasiteten mer optimalt. Teknisk programområde har allerede betydelige kapasitetsutfordringer i forhold til å både skulle gjennomføre investeringer og samtidig opprettholde akseptabelt nivå på eksisterende bygningsmasse.

8.2 Føringer fra statsbudsjettet

Veksten i frie inntekter fra 2021 til 2022 er på 1,8 pst for Holmestrand kommune, mens det på landsbasis er en nominell vekst i de frie inntektene til kommunene på 1,5 prosent.

Deflatoren er beregnet til 2,5 pst, hvorav lønnsvekst er på 3,2 pst (utgjør 2/3 av deflatoren) og prisvekst 1,6 pst. (1/3 av deflatoren).

Veksten i frie inntekter skal i tillegg til oppgavekorrigeringer dekke endringer i demografi, oppgavejusteringer, endringer i pensjonskostnader, samt overheng fra lønnsoppgjøret 2021 (helårsvirkningen). Følgende kostnadselementer er ikke dekket av deflatoren, men må dekkes av veksten i frie inntekter:

- Rentekostnader
- Demografikostnader
- Pensjonskostnader utover det som følger av lønnsutviklingen

I statsbudsjettet gis det føringer for kommunene i forhold til disponeringen av de frie inntektene kommunen mottar gjennom rammetilskuddet. Disse føringene refereres gjerne til som *oppgavekorrigeringer* i rammetilskuddet. I kommunedirektørens forslag til handlingsprogram er tiltak som følge av oppgavekorrigeringer lagt inn med teksten «forslag statsbudsjett» for å synliggjøre disse særskilt.

Oppgavekorrigeringer kan både være pålagt for kommunen å følge, eksempelvis gjennom lov eller forskrift, eller det kan være opp til kommunens lokale selvstyre å definere hvorvidt man skal prioritere dem. For enkelte av tiltakene er effekten av føringer i statsbudsjettet allerede tatt hensyn til, slik at man i tidligere vedtatte økonomiplaner allerede har lagt inn tilsvarende tiltak. For andre tiltak er kostnaden for Holmestrand kommune en helt annen enn den som blir kompensert gjennom rammetilskuddet, og

det er i slike tilfeller brukt lokale anslag når det er lagt inn konsekvenser for kommende økonomiplanperiode.

9 TILTAK OG SALDERINGER

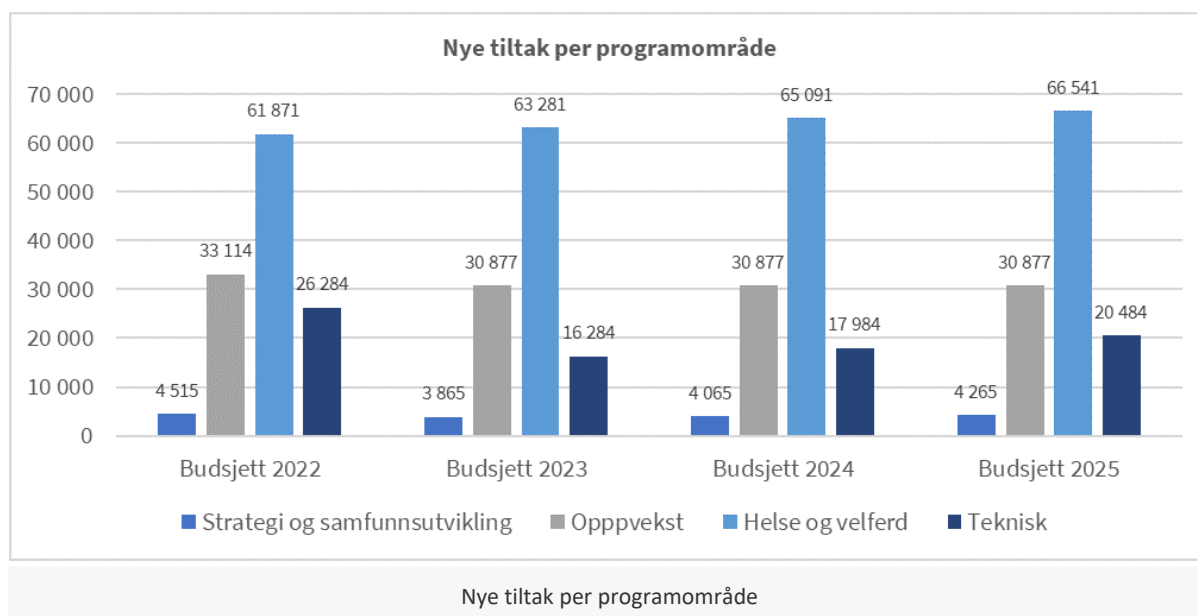
I kommunedirektørens forslag til budsjett er det opprettet en del såkalte tiltakstyper. På denne måten kan de ulike tiltakene merkes i forhold til om det er innsparing, nye tiltak, saldering osv. Det er noen tiltakstyper som knytter seg til budsjettendringer av mer teknisk karakter, dette omfatter blant annet lønns- og prisendringer. I dette kapittelet rettes det fokus mot de mer reelle endringene, både økninger og reduksjoner.

Det er i kommunedirektørens forslag til budsjett innarbeidet til dels store innsparinger og kutt. Det er viktig å legge merke til i den sammenhengen at det legges inn store budsjettøkninger, før det på den andre siden legges inn innsparinger.

9.1 Nye tiltak

Nye tiltak er tiltak som ikke har vært inne i budsjettet tidligere. Når det gjelder endringer i budsjettene som allerede er vedtatt i Handlingsprogram 2021-2024, er disse tagget med en annen tiltakstype.

Grafen nedenfor viser summen av nye tiltak per programområde. *Detaljer om hvilke konkrete tiltak som ligger bak summene, omtales i egne kapitler om det enkelte programområde.*

I 2022 er det lagt inn nye tiltak på til sammen 125,7 mill. kroner. Omtrent halvparten av økningen ligger på Helse og velferd, mens også Oppvekst har en stor økning. Når det gjelder økningen på Teknisk er mye av dette knyttet til vedlikehold kommunale bygg, samt erosjonssikring av Sandeelva.

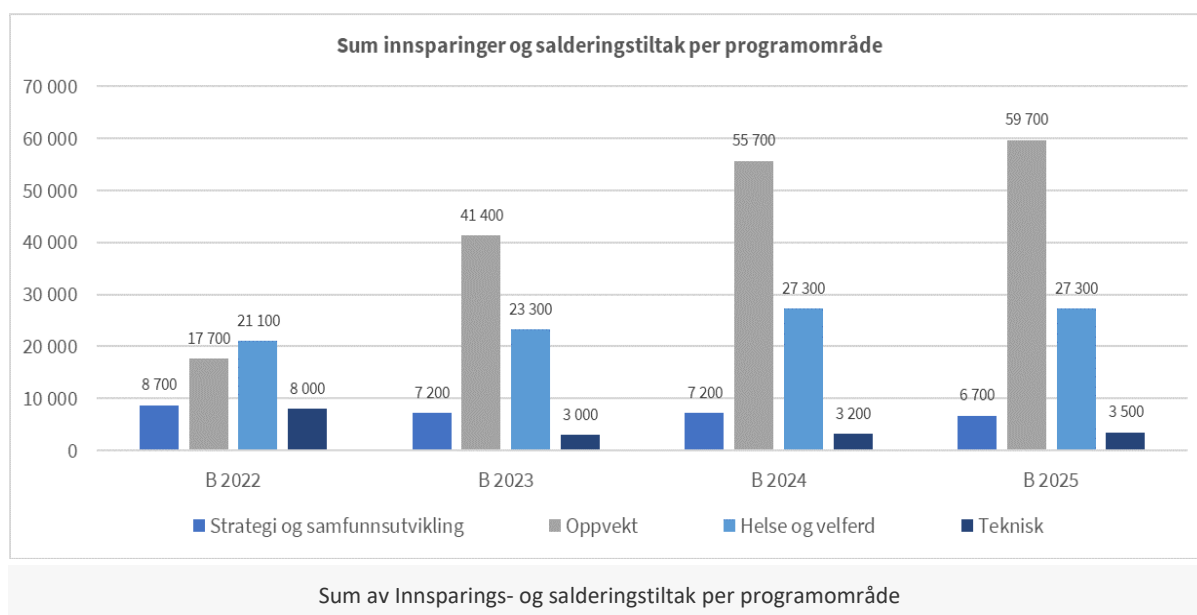
Det er viktig å ha med seg dette bildet når man skal vurdere innsparingstiltakene, selv om kommunedirektøren er bekymret for om det på noen områder kan være tatt for stramme grep. Dette omtales i neste avsnitt.

9.2 Innsparingstiltak og saldering

Det er lagt inn betydelige innsparinger i planperioden, som er nødvendig for at kommunen skal unngå å havne i ROBEK-registeret. ROBEK står for *Register om betinget godkjenning og kontroll*. ROBEK-registeret er et register over kommuner og fylkeskommuner som er i økonomisk ubalanse eller som ikke har vedtatt økonomiplanen, årsbudsjettet eller årsregnskapet innenfor de fristene som gjelder.

Kommuner og fylkeskommuner i ROBEK er underlagt statlig kontroll med årsbudsjettet, låneopptak og langsiktige leieavtaler. Kommuner og fylkeskommuner i ROBEK skal fastsette en tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse.

Selv om det både er kuttet i investeringer, og inntektssiden er økt, er det likevel nødvendig med betydelige kutt i driften for å saldere budsjettet. Dette gjelder alle programområder, men spesielt innenfor Helse og velferd, og Oppvekst er det lagt inn store kutt og innsparinger. Grafen nedenfor viser samlede innsparinger per programområde.

I innsparingene ligger det både forslag til kutt i eksisterende drift, og nye behov som er nullet ut i forbindelse med den siste salderingen av budsjettet. Detaljer rundt de enkelte innsparings- og salderingstiltak ligger under det enkelte programområde.

I 2022 er det til sammen lagt inn innsparinger og salderingstiltak på til sammen 55,5 mill. kroner. Dette øker til 97,1 mill. kroner i 2025. Det er da viktig å huske på at disse kuttene ikke er basert på 2021-budsjettet, men på et styrket 2022-budsjett, jfr. forrige avsnitt.

Det er lagt inn en relativt stor innsparing på Oppvekst, spesielt mot slutten av perioden. Dette henger sammen med flere forhold;

Demografiutviklingen (befolkningsprognoser) viser at det både innenfor skolesektoren og innenfor barnehagesektoren er forventet en reduksjon i antall barn.

Kommunedirektøren ønsker også å hente inn ekstern kapasitet og kompetanse, med det formålet å optimalisere driften. Gjennomgangen innenfor Helse og velferd i 2020/2021 identifiserte relativt store innsparingspotensialer, og kommunedirektøren mener at også innenfor Oppvekst vil det være mulig å effektivisere driften.

Det er også et poeng at mot slutten av perioden slår rente- og avdragsutgiftene for både sentrumsskolen i Sande og Kleiverud skole inn i driftsregnskapet. Totalt utgjør dette ca. 30 mill. kroner årlig. Kommunedirektøren mener dette bør søkes dekket innenfor Oppvekst, da det er vanskelig å finne alternativ inndekking.

Kommunedirektøren understreker at det er knyttet relativt stor usikkerhet til innsparingens størrelse, og at dette forholdet medfører en risiko. Etter ekstern gjennomgang vil resultatet av denne presenteres for politiske utvalg, og en eventuell justering av innsparingen vil komme etter det.

Kommunedirektøren anser dette som en stor utfordring, som vil kreve innsats og utholdenhet på alle nivå i organisasjonen, inkludert folkevalgte, som må fatte tøffe vedtak.

For detaljer om hva som ligger i tallene, henvises det til tabeller på de enkelte programområdene.

9.3 Disponering av driftsrammen

9.3.1 Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringer fordelt på endringskategorier (inkludert kommunestyrets vedtak)

	ØKONOMIPLAN			
Beløp i 1000	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	1 492 870	1 492 870	1 492 870	1 492 870
Tekniske justeringer	21 673	21 673	21 673	21 673
Budsjettendringer inneværende år	3 370	4 208	4 208	4 208
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-16 752	-13 240	-13 456	-12 281
Konsekvensjusteringer	8 291	12 641	12 425	13 600
Konsekvensjustert ramme	1 501 161	1 505 511	1 505 295	1 506 470
Driftskonsekvens av investeringer	-970	-1 195	-1 195	-1 195
Innsparingstiltak	-24 790	-26 970	-30 970	-30 970
Nye tiltak	125 784	114 307	117 317	121 467
Politiske vedtak	5 850	5 350	2 675	2 800
Saldering	-30 668	-47 868	-62 411	-66 161
Nye tiltak og realendringer	75 206	43 624	25 416	25 941
RAMME 2022-2025	1 576 367	1 549 135	1 530 711	1 532 411

Tabellen viser tekniske justeringer som er lønns- og prisstigning. Budsjettendringer inneværende år er vedtatte budsjettreguleringer i årets kvartalsrapporter som har konsekvens for senere år. Det er også gjort justeringer av tidligere vedtak. Dette inngår i den konsekvensjusterte rammen.

Driftskonsekvensen av investeringer er knyttet til redusert bemanning som følge av at noen investeringer innen Helse og velferd er utsatt. Innsparingstiltak på 24,79 mill kroner. Av dette er 20,14 mill. kroner knyttet til Helse og velferd, omstillingsplan etter Agenda Kaupangs rapport.

Det er lagt inn nye tiltak gjennom den administrative innspillsrunden i sommer. I hovedsak er dette knyttet til dagens driftsnivå, og for å sette i gang helt nødvendige tilbud. De nye tiltakene er på 125,7 mill. kroner. Deretter er budsjettene saldert, med foreslåtte kutt og ved at nye tiltak er tatt ut igjen.

Ved budsjettbehandlingen i kommunestyret ble det netto plusset på 5,85 mill. kroner og samlet sett er budsjettene økt reelt med 75,3 mill. kroner i 2022. For noen programområder, spesielt oppvekst, er det foreslått økte omstillingskrav i perioden fram mot 2025.

9.3.2 Driftsbudsjettet - forslag til rammendringer per programområde i årsbudsjettet

Programområde Tall i 1000 kr	Vedtatt budsjett 2021	Prisjustering og diverse endringer	Nye tiltak og realendringer budsjett	Budsjett	Realendring i % 2022
Strategi og samfunnsutvikling	199 733	-7 296	-2 835	189 602	-1,4 %
Oppvekst	571 452	9 148	18 196	598 796	3,2 %
Helse og velferd	519 041	11 259	42 211	572 511	8,1 %
Teknisk	95 133	-4 819	17 634	107 948	18,5 %
Felles inntekter og utgifter	107 483	0	0	107 483	0,0 %
Felles skjema 1a	28	0	0	28	0,0 %
Sum netto driftsutgifter	1 492 870	8 291	75 206	1 576 367	5,0 %

Budsjetttrammene og tiltakene er beskrevet i programområdenes kapitler.

10 HOVEDTALLENE I BUDSJETTFORSLAGET

10.1 Sentrale inntekter

Sentrale inntekter	Regnskap 2020	Rev. Budsjett 2021	2022	2023	2024	2025
Skatt på inntekt og formue	-685 619	-731 418	-768 501	-768 501	-768 501	-768 501
Ordinært rammetilskudd	-732 404	-734 432	-748 686	-748 686	-748 686	-748 686
Andre statlige overføringer	-37 088	-32 731	-22 731	-22 731	-22 731	-22 731
Andre fellesinntekter	-5 380	-6 201	-5 438	-5 438	-5 438	-5 438
Eiendomsskatt	0	-16 606	-28 471	-39 859	-49 824	-62 247
Sum sentrale inntekter	-1 460 491	-1 521 388	-	-	-	-
			1 573 827	1 585 215	1 595 180	1 607 603

Skatt og rammetilskudd er kommunens frie inntekter og utgjør omlag 75 pst. av kommunens samlede inntekter. Rammetilskuddet er omlag halvparten av dette og blir fastlagt i statsbudsjettet. To faktorer bestemmes ikke gjennom statsbudsjettet; den enkeltes kommunes skatteinntekter og inntektsutjevningen. I beregningen for skatteanslaget for 2022 benyttes hver enkelt kommunes andel av skatteinngangen i 2020 (faktiske skattetall) framskrevet med befolkningstall pr 01.01.2021. Denne andelen benyttes for å fordele skatten i 2021 og 2022.

Skatt på inntekt og formue er budsjettet etter KS-prognosemodell. Inntektsutjevningen beregnes etter en fordeling av skatteinntekter mellom skattesvake og skattesterke kommuner. Holmestrand kommunes skatteinntekter utgjør 87,7pst. av referansenivået (landsgjennomsnittet) som i praksis gir kommunen en positiv inntektsutjevning.

Det er i inntektssystemet også et element av utgiftsutjevning som omfordeler ufrivillige kostnadsulempere. Dette fordeles etter en kostnadsnøkkel som vurderer en rekke objektive kriterier som antall barn i skolepliktig alder, antall eldre, bosettingsmønster og reiseavstand i kommunen. Kostnadsnøgkelen sørger for å omfordele rammetilskudd fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet, til kommuner som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet. Holmestrand kommune vurderes i denne sammenhengen til å være en kommune som er noe billigere å drive enn landsgjennomsnittet, noe som gir et trekk i rammetilskuddet for 2022 på 34 mill. kroner.

Andre statlige overføringer er øremerkede statlige tilskudd, samt rentekompensasjon fra Husbanken.

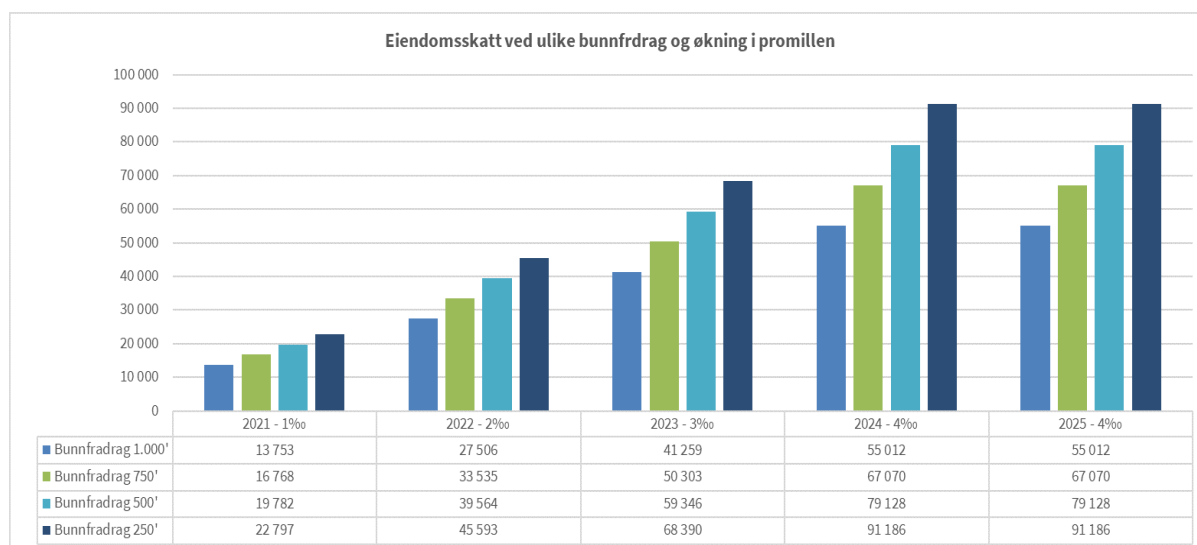
Andre fellesinntekter består hovedsakelig av leieinntekter i tilknytning til fast eiendom.

10.2 Eiendomsskatt

Det er i vedtatt handlingsprogram for perioden 2021-2024 allerede vedtatt en årlig økning av promillen opp til maksimalt nivå på 4 promille, og at dette skal nås i 2024. Kommunedirektøren anbefaler at eiendomsskatten økes ytterligere ved å redusere bunnfradraget.

Bunnfradraget er nå på 1 mill. kroner, noe som er relativt høyt, når man ser på den gjennomsnittlige boligverdien i Holmestrand kommune. Kommunedirektøren anbefaler at bunnfradraget reduseres til 0,5 mill. kroner. Det er i budsjettforslaget lagt til grunn en slik reduksjon.

Grafen nedenfor viser inntektpotensialet ved ulike bunnfradrag.

Ved innføring av eiendomsskatt i 2021, har sakkyndig nemnd for eiendomsskatt behandlet skattegrunnlaget for alle eiendommene. I dette arbeidet har det kommet fram at å benytte boligverdiene fra skatteetaten gir noen skjevheter kontra faktisk taksering. Nemnda anbefaler å foreta taksering for alle eiendommene for å sikre likebehandling.

Det er fortsatt mulig å øke eiendomsskatten utover det kommunedirektøren legger til grunn i sitt budsjettforslag. Eksempelvis kan bunnfradraget reduseres ytterligere, eller det kan vedtas eiendomsskatt for verker og bruk. Det siste er ikke utredet, etter vedtak i kommunestyret om at kommunedirektøren ikke skulle prioritere en slik utredning fremfor andre, viktige oppgaver.

Kommunestyret vedtok en endring i eiendomsskatten i forhold til kommunedirektørens forslag. Dette innebærer at både promillesatsen og bunnfradraget er endret, jfr. tabellen nedenfor.

EIENDOMSSKATT - TALL I 1000 KR	B 2022	B 2023	B 2024	B 2025
Bunnfradrag:				
Forslag	500	500	500	500
Vedtak	960	960	960	850
Promille:				
Forslag	2,0	3,0	4,0	4,0
Vedtak	2,0	2,8	3,5	4,0
Inntekt (proveny):				
Forslag	-39 500	-59 200	-79 000	-80 000
Vedtak	28 471	39 859	49 824	62 247

10.3 Sentrale utgifter

BELØP I 1000			ØKONOMIPLAN			
Sentrale utgifter	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	2022	2023	2024	2025
Felles skjema 1B - pensjon	-760	-38 010	-38 843	-38 843	-38 843	-38 843
Felles skjema 1B - ufordelt	3	8 854	22 000	22 000	22 000	22 000
SUM SENTRALE UTGIFTER	-756	-29 156	-16 843	-16 843	-16 843	-16 843

10.3.1 Pensjon

Til grunn for kommunens beregnede pensjonskostnader i 2022 ligger beregninger foretatt av aktuar i september 2021. Det er budsjettet med et premieavvik samlet på 51,1 mill. kroner, og 19,466 mill. kroner i amortisert premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift.

Balanseført premieavvik per 31.12.20 var 77 mill. kroner inklusiv arbeidsgiveravgift. Til sammenligning hadde kommunen et disposisjonsfond knyttet til pensjon på 107 mill. kroner. Samtidig er pensjonspremien redusert i forhold til opprinnelig beregning, og dette er forhold som gjerne virker i motsatt retning av hverandre. Dersom den ene øker reduseres den andre, uten at dette påvirker summen av pensjonskostnader som skal belastes i kommuneregnskapet.

Det er i handlingsprogrammet for 2022-2025 lagt til grunn endring i netto premieavvik frem til 2024 basert på prognosen fra aktuar per september 2021. Erfaringsmessig vil tallene endre seg, muligens vesentlig, frem mot kommende års budsjetter. Hovedbudskapet er at i år der kommunen må inntektsføre positive premieavvik, bør dette settes av til fond i sin helhet, slik at dette fondet kan benyttes når kommunen i påfølgende år må dekke en tilsvarende utgift. Basert på dette resonnementet er det i handlingsprogrammet synliggjort særskilt avsetning til ubundet fond knyttet til pensjon, også i år der man netto bruker mer av disposisjonsfond enn man setter av. Dersom det viser seg at premieavviket reduseres, slik som var tilfellet i 2020, har man ved å budsjetteknisk sette av differansen til fond samtidig sikret seg at man har en buffer til å dekke økte pensjonsutgifter. Det er i planperioden budsjettet med totalt 204,4 mill. kroner i avsetning til pensjonsfond.

10.3.2 Lønnsavsetning

Det er satt av 22 mill. kroner i lønnsreserve for 2022. I statsbudsjettet er lønnsveksten beregnet til 3,2 pst fra 2021 til 2022. Av dette er beregnet overheng og glidning på 2,2 pst, slik at det kun er beregnet en

nødvendig avsetning på 1 pst til lønnsoppgjøret i 2022. Helårseffekten av årets lønnsoppgjør er lagt inn i grunnlaget for alle driftsenhetene, og det er satt av nødvendige midler til å dekke effekten av det lokale lønnsoppgjøret i 2022 som ennå ikke er slutført.

10.4 Driftsutgifter per programområde (1B)

BELØP I 1000			ØKONOMIPLAN			
PROGRAMOMRÅDER	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	2022	2023	2024	2025
Strategi og samfunnsutvikling	200 653	203 221	189 602	191 502	190 852	192 102
Oppvekst	560 416	578 044	598 796	577 638	563 345	559 345
Helse og velferd	546 542	530 291	572 511	571 241	568 606	570 681
Teknisk	80 230	97 076	107 948	101 244	101 098	103 473
Felles inntekter og utgifter	-13 072	0	107 483	107 483	107 483	107 483
Felles skjema 1a	7 181	28	28	28	28	28
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 381 949	1 408 660	1 576 367	1 549 135	1 531 411	1 533 111

10.5 Finansinntekter og -utgifter

BELØP I 1000			ØKONOMIPLAN			
	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	2022	2023	2024	2025
Renteinntekter	-11 749	-7 040	-11 040	-11 040	-11 040	-11 040
Gevinst finansielle instrumenter	-63 030	-12 400	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	31 758	49 384	43 900	54 110	69 825	80 480
Tap finansielle instrumenter	32 308	400	400	400	400	400
Avdrag på lån	77 040	90 710	79 859	88 908	93 178	95 024
Netto finansinntekter/finansutgifter	66 327	121 054	98 119	117 378	137 363	149 864
Finansutgifter i tjenesteområdene	4 924	-18	-18	-18	-18	-18
TOTALE FINANSUTGIFTER	71 250	121 036	98 101	117 360	137 345	149 846

Netto finansutgifter viser samlede inntekter og utgifter knyttet til rente i ordinær bank, rente på plasseringer i finansmarkedet, samt eventuelt utbytte.

Det ligger til grunn en forutsetning i budsjettet om at det ikke skal betales høyere avdrag enn minimumsavdraget. Kommunen må dermed betale minst like stor andel av gjelden som kapitalslitet på kommunens varige driftsmidler tilsier.

Det er lagt inn forutsetning om en flytende rente på nye låneopptak med 2,0 pst. i 2022, 2,5 pst. i 2023, 3,0 pst. i 2024 og 3,5 pst. i 2025. I tillegg er deler av renteporteføljen sikret ved at det er tatt opp lån med fastrente samt inngått rentebytteavtaler i henhold til kommunens finansstrategi.

Til grunn for beregning av finanskostnadene ligger en forutsetning om at disposisjonsfond knyttet til eiendomsskatt i tidligere Sande kommune går inn som delfinansiering av sentrumsskolene i Sande, noe som utgjør totalt 57 mill. kroner. I tillegg er det forutsatt salg av anleggsmidler på totalt 90 mill. kroner i planperioden.

Kommunens finanskostnader legger beslag på en vesentlig del av kommunens driftsbudsjett, og stiger med totalt 39,5 mill. kroner i perioden, regnet fra anslag for 2020. I 2025 stiger finanskostnadene ytterligere med 1,6 mill. kroner som følge av helårsvirkning av budsjettert låneopptak i 2024.

Avkastning knyttet til kommunens langsiktige finansportefølje inkludert renteinntekter og utbytte, er budsjettert med 15 mill. kroner som er mer i tråd med regnskapet. Denne er i dag på 12 mill. kroner.

Kommunestyret vedtok at budsjettert avkastning skal økes med 2 mill. kroner. Dette er hensyntatt i tabellen ovenfor.

Regelverket knyttet til føring av avkastning på langsiktig portefølje tilsier at måneder med gevinst og måneder med tap skal synliggjøres i kommunens regnskap på egne konti. Postene må derfor leses i sammenheng. Kommunen har et disposisjonsfond som er knyttet til finansforvaltningen, *bufferfond finans*, som skal kunne benyttes ved eventuell svikt i budsjettert avkastning som kan oppstå enkelte år, og må sees i sammenheng med tillatt risiko i kommunens finansreglement.

10.6 Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

BELØP I 1000			ØKONOMIPLAN			
	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	2022	2023	2024	2025
Til ubundne avsetninger	20 828	78 702	51 100	53 898	70 006	57 741
Bruk av ubundne avsetninger	-7 348	-92 107	-59 825	-39 178	-19 344	-8 052
Bruk av og avsetninger til selvkostfond	0	-3 564	2 392	1 308	70	-735
Overføring investering	0	0	30 000	27 000	0	0
Netto avsetninger	13 481	-16 969	23 667	43 028	50 732	48 954
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	34 625	4 062	-3 845	-3 845	-3 845	-3 845
TOTALE AVSETNINGER	47 597	-12 907	19 822	39 183	46 887	45 109

Etter kommunestyret vedtak er bruk av generelt disposisjonsfond i 2022 knapt 60 mill. kroner. Tabellen ovenfor omfatter vedtaket. Øvrig tekst er ikke oppdatert med kommunestyrets vedtak.

Generell bruk av disposisjonsfond er tilsammen på 82,5 mill. kroner i planperioden på sentralt område. Imidlertid er det samtidig lagt til grunn en vesentlig avsetning til disposisjonsfond i planperioden som først og fremst er knyttet til forutsetning om vesentlig positive premieavvik knyttet til pensjon i perioden, og hvor det i denne sammenhengen er forutsatt at premieavviket i sin helhet settes av til pensjonsfond. Tilsammen er det forutsatt en avsetning knyttet til pensjonsfond på 204,4 mill. kroner i planperioden.

Anbefalingen henger sammen med varslet økning i positivt premieavvik i perioden 2022 til 2025, noe som gjør at amortiseringskostnaden knyttet til kommunens pensjonsforpliktelser vil øke de kommende årene. Dersom man klarer å sette av positive premieavvik på fond til disponering i senere år, sikrer det at det ikke må kuttes i tjenesteproduksjonen for å dekke pensjonsutgifter i de årene hvor amortiseringskostnaden for pensjon vokser. Kommunedirektøren anbefaler derfor at disse størrelsene sees i en sammenheng, slik at pensjonsfondet kan benyttes til fremtidige pensjonskostnader.

Ved utgangen av 2020 hadde Holmestrand kommune balanseført akkumulert premieavvik (pensjonsgjeld) på 77 mill. kroner. Til sammenligning har kommunen et disposisjonsfond tilknyttet pensjon på 107 mill. kroner. Etter anbefalte avsetninger i 2021 vil fondet være på 169 mill. kroner.

Det budsjetteres med ca. 3 mill. kroner i bruk av selvkostfond på sentrale områder i planperioden. Dette er områder som er gebyrfinansiert, og der eventuell bruk av fond vil redusere gebyrene sett i forhold til hva de ellers ville ha vært dersom man ikke hadde hatt selvkostfond.

Det er budsjettet med tilsammen 57 mill. kroner fra tidligere eiendomsskattefond, som er en del av tidligere Sande kommunes finansiering som er øremerket sentrumsskolen i Sande.

Det gjøres oppmerksom på at den relativt store budsjettet netto avsetning til disposisjonsfond i planperioden henger sammen med et forventet høyt positiv premieavvik tilsvarende som for 2022. Dersom dette ikke slår til, vil det få betydelig påvirkning på avsetning, og det deri lavere saldo på fondet.

10.7 Til disposisjon for tjenesteområdene

BELØP I 1000	BUDSJETT	ØKONOMIPLAN			
Oppsummering sentrale poster	2021	2022	2023	2024	2025
Frie disponible inntekter	-1 477 368	-	-	-	-1 602 165
		1 568 389	1 579 777	1 589 742	
Finansinntekter/-utgifter	121 082	98 147	117 406	137 391	149 892
Avsetninger og bruk av avsetninger	-6 862	-6 333	16 028	50 732	48 954
Overført til investering	0	30 000	27 000	0	0
Sum sentrale inntekter og utgifter - Til fordeling tjenesteområdene	-1 363 147	-	-	-	-1 403 318
		1 446 574	1 419 342	1 401 618	
Sum fordelt tjenesteområdene	1 363 147	1 446 574	1 419 342	1 401 618	1 403 318
MERFORBRUK/MINDREFORBRUK	0	0	0	0	0

11 VURDERING AV DEN ØKONOMISKE UTVIKLINGEN

11.1 Krav til økonomisk bærekraft

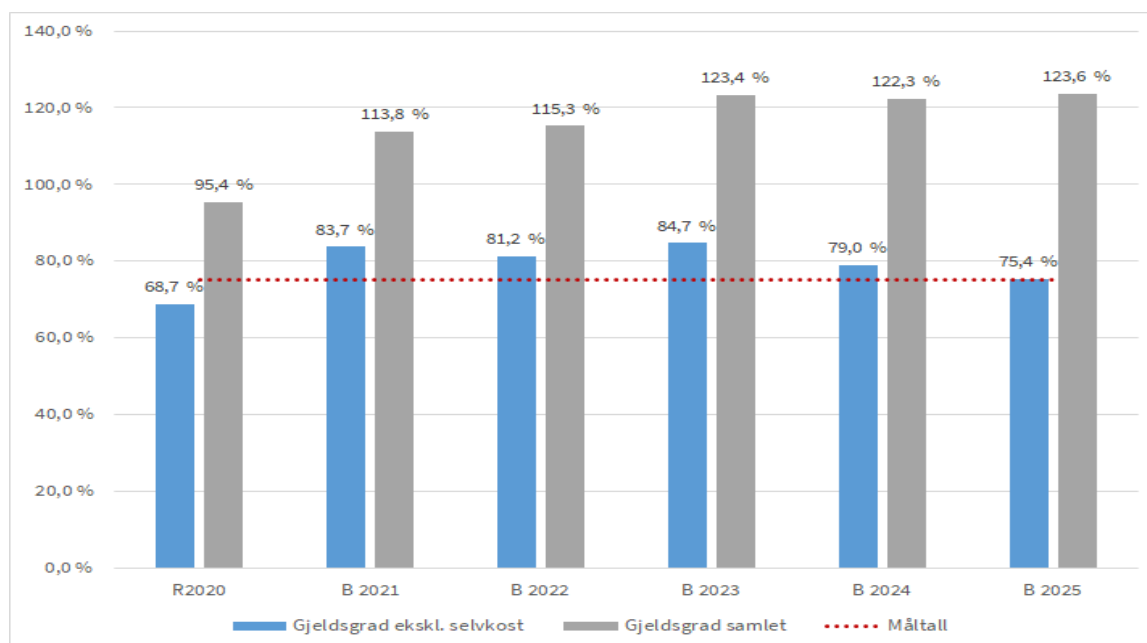
Den nye kommuneloven pålegger kommunene å utarbeide økonomiske rammer for den langsiktige økonomiforvaltningen. Dette skal skje gjennom blant annet at kommunestyret selv vedtar økonomireglement og førende måltall for det økonomiske handlingsrommet utover økonomiplanens fireårsperspektiv. Kommunestyret har vedtatt følgende måltall (KST-sak 081/18):

- Gjeldsgrad:** Netto lånegjeld skal på sikt ikke overstige 75 pst av brutto driftsinntekter. Måltallet skal nås i løpet av 5 år.
- Resultatgrad:** Netto driftsresultat skal på sikt være på minst 1,75 pst av brutto driftsinntekter. Kommunen skal fra og med budsjett 2019 begynne å jobbe mot å nå dette målet.
- Fondsgrad:** Disposisjonsfond skal til enhver tid være minimum 5 pst av brutto driftsinntekter.

Kommunedirektøren anser at måltall 1 og 2 ikke vil kunne nås i overskuelig framtid i denne økonomiplanperioden. Måltall for netto lånegjeld, kan tilnærmet nås i slutten av planperioden dersom man ikke inkluderer selvkostgjeld. Når det gjelder disposisjonsfond har kommunen en del å gå på, men det er behov for å bruke noe av dette for å saldere budsjettet i begynnelsen av perioden. Det vil være nødvendig å stramme inn driften for å sikre at de vedtatte målene nås eller tilnærmes i perioden. I det følgende drøftes nøkkeltallene nærmere, og hva som skal til for at disse kan oppnås.

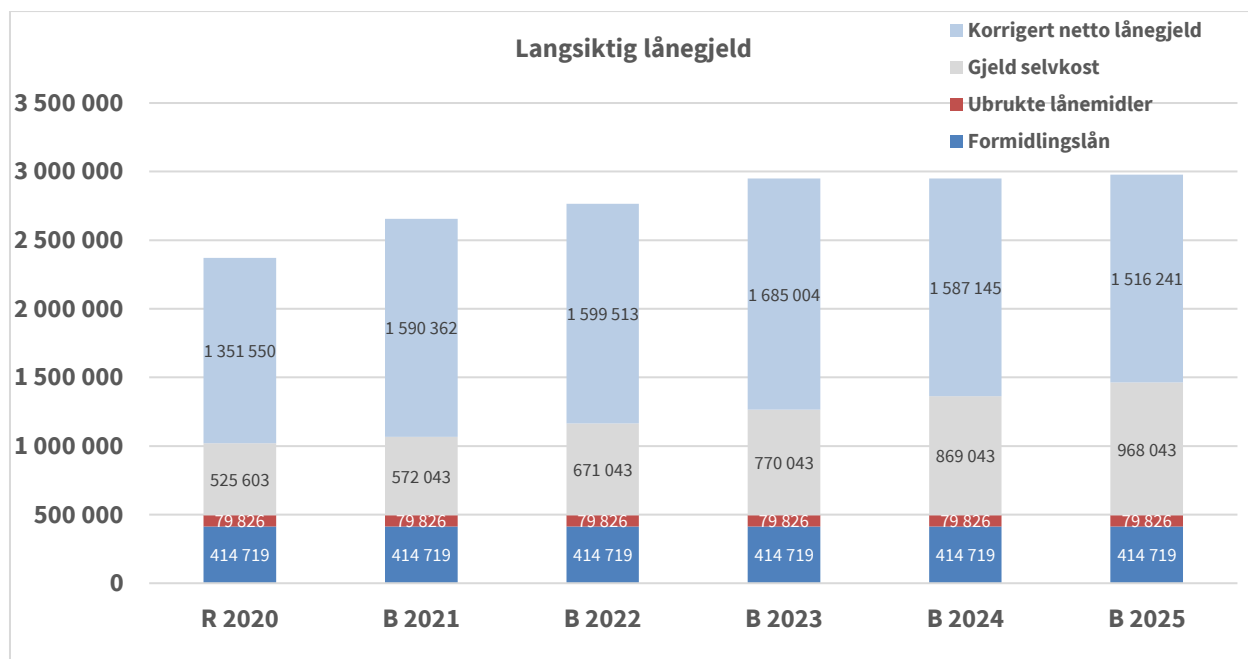
11.2 Gjeldsgrad - Handlingsregel nr. 1, maks. 75 % av brutto driftsinntekter

Gjeldsgraden, det vil si netto lånegjeld i prosent av samlede driftsinntekter, har et vedtatt måltall på maksimalt 75 pst. Figuren under viser at gjeldsgraden i hele perioden ligger over 115 pst, med en topp i 2025 på 123,6 pst. I lånegjelden i grafen under er det korrigert for formidlingslån og ubrukte lånemidler.

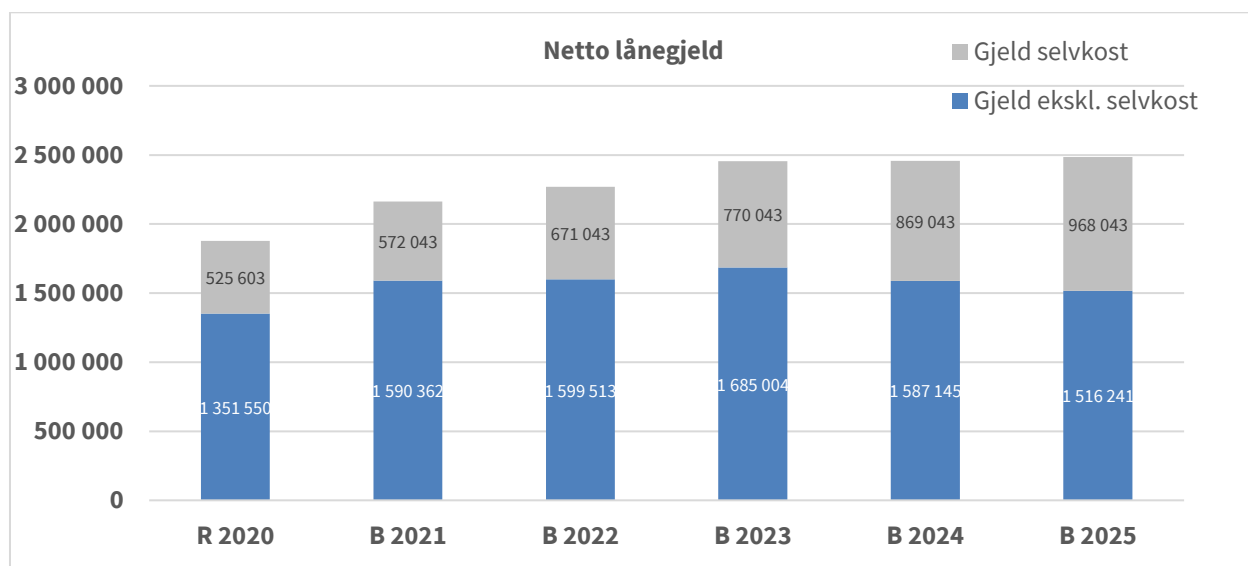

For å bruke gjeldsgraden som et uttrykk for kommunens økonomiske handlefrihet, er det viktig å se på hva slags gjeld dette omfatter. Årsaken er at deler av gjeldsporteføljen ikke belaster kommunekassen direkte, og at deler av gjelden kan være fri for renterisiko. Gjeld knyttet til selvkostområder som vann/avløp/renovasjon finansieres gjennom beregning av gebyrer, og belaster derfor ikke kommunekassen i samme grad som øvrig gjeld. Rentekompenserende gjeld, som ofte er forbundet med statlige satsningsområder, er ikke utsatt for renterisiko slik øvrig gjeld er. Per tiden er det ikke rentekompenserende gjeld i særlig omfang i kommunens låneportefølje. Formidlingslån (startlån) bør også tallfestes og drøftes utenfor den ordinære lånegjelden.

Grafen nedenfor viser langsiktig lån også inkludert formidlingslån og ubrukte lånemidler.

Den samlede langsiktige gjelden, korrigert for pensjonsforpliktelser, formidlingslån og ubrukte lånemidler er vist i figuren under. Basis her er årsregnskapet for 2020. I beregningene frem i tid er det korrigert for nye låneopptak og betalte avdrag. Det er også beregnet selvkostgjeld basert på grunnlaget i anleggsregisteret per 31.12.2020.

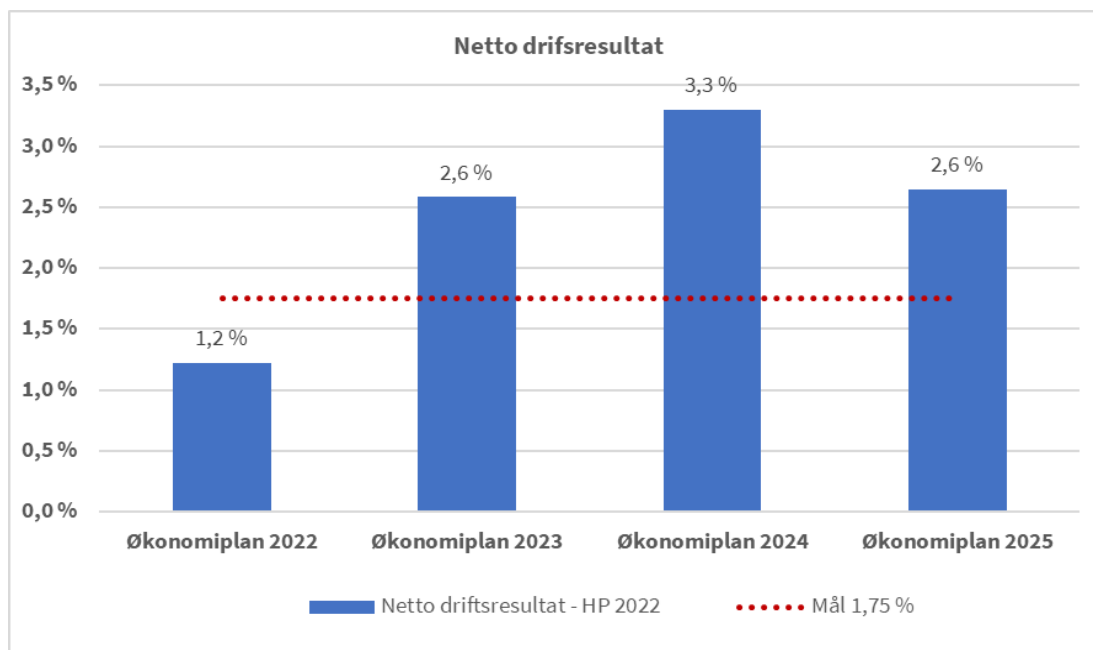

11.3 Resultatgrad - Handlingsregel nr. 2, minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter

Netto resultatgrad er netto driftsresultat i prosent av totale brutto driftsinntekter, og brukes ofte som et uttrykk for handlefriheten i kommunal økonomi. Netto driftsresultat er den delen av driftsinntektene som er igjen når alle drifts- og finansutgifter er dekket. Netto driftsresultat kan brukes til å finansiere investeringer og eventuelt settes av til fond, dvs. til fremtidig bruk. Lav driftsfinansiering av investeringer

vil over tid medføre økt låneopptak og økt gjeldsgrad. Netto driftsresultat er anbefalt av TBU (teknisk beregningsutvalg) å være på minimum 1,75 pst., noe som er i tråd med kommunens vedtatte måltall.

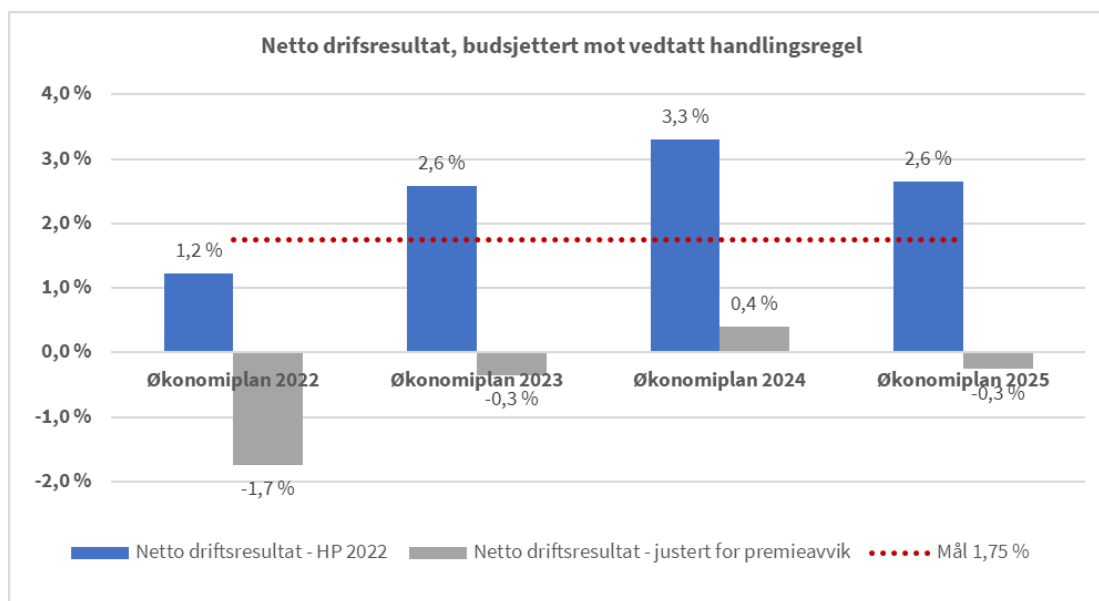
Figuren under viser at resultatgraden i begynnelsen av perioden ligger på 1,2 pst i 2022, med en økning til 2,2 pst. i 2023. I de to siste årene av perioden ligger netto driftsresultat på 3,3 pst. i 2024 og noe lavere i 2025 på 2,6 pst. Dette skyldes i hovedsak en kombinasjon av betydelige kutt i virksomhetenes budsjett, økning i eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer, og et betydelig budsjettert premieavvik på pensjon.

11.3.1 Justert netto driftsresultat

Selv om netto driftsresultat i forrige graf viser det reelle budsjetterte netto driftsresultatet, vil kommunedirektøren understreke at det likevel kan gi et noe misvisende bilde. Det er naturlig nok mange forhold som spiller inn, men det er spesielt tre forhold som bør vises. Grafen nedenfor viser et alternativ for å uttrykke resultatgraden;

Netto driftsresultat som i forrige graf, samt korrigert for effekten av premieavviket.

Premieavviket føres i kommunens driftsregnskap som en inntekt, og hvor 1/7-del skal utgiftsføres over de påfølgende sju årene. Denne inntekten er av rent regnskapsteknisk karakter, men påvirker de økonomiske nøkkeltallene til dels betydelig. Det er budsjettert med en avsetning på 51,1 mill. kroner årlig i planperioden.

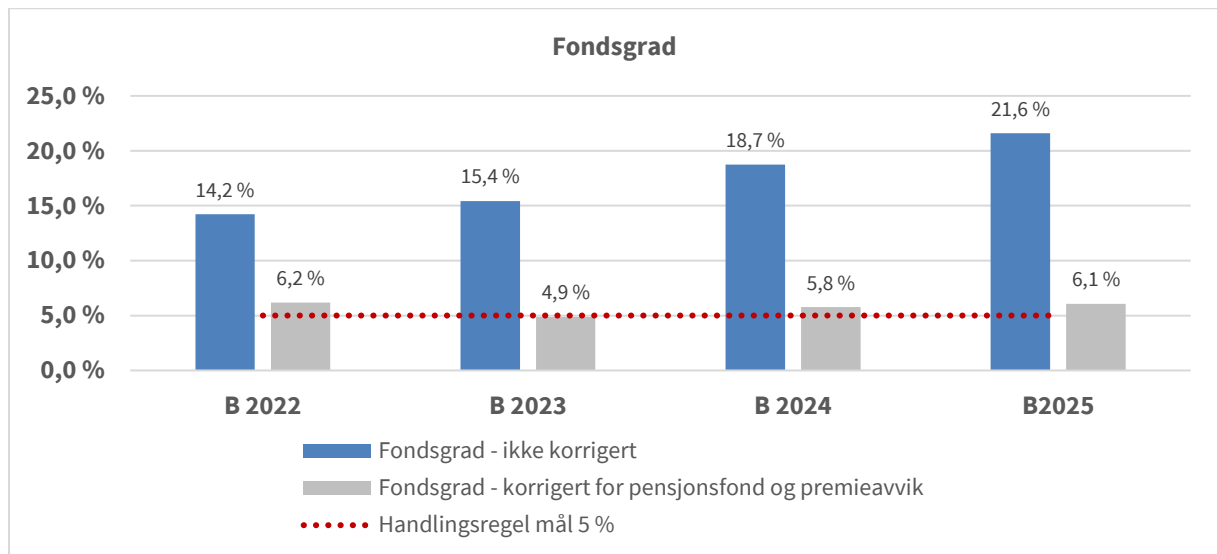
11.4 Fondsgrad - Handlingsregel nr. 3, minimum 5 % av brutto driftsinntekter

Når det gjelder disposisjonsfond ligger Holmestrand kommune langt over måltallet på 5 pst. Grafen nedenfor viser beregnet saldo i økonomiplanperioden. Det er noe usikkerhet knyttet til tallene, da det i skrivende stund ikke er klart hvor mye kommunen må bruke av fond for å dekke et eventuelt underskudd i 2021.

Årsaken til at disposisjonsfondet øker utover i perioden til tross for bruk i 2022 for å saldere budsjettet, er at det er lagt til grunn betydelig premieavvik på pensjon, basert på prognose fra KLP. Et stort premieavvik innebærer, i tillegg til å gi en stor ikke-likvid inntekt i regnskap, at pensjonsgjelden i balansen øker tilsvarende. Denne pensjonsgjelden skal utgiftsføres over de neste 7 årene (amortisering). Inntekten fra premieavviket i regnskapet bør settes av til kommunens pensjonsfond, slik at denne amortiseringen ikke får store konsekvenser for tjenesteproduksjonen.

Det er budsjettert med en avsetning til pensjonsfond (som er en del av det samlede disposisjonsfondet) på 51,1 mill. kroner årlig, til sammen 204,4 mill. kroner. Dersom prognosene for 3. kvartal 2021 legges til grunn, vil det samlede disposisjonsfondet ved inngangen til 2022 være på ca. 284,7 mill. kroner. Ved utgangen av 2025 er budsjettert saldo på knapt 434 mill. kroner. Dette er en økning på ca. 149,3 mill. kroner. Dersom effekten av premieavviket, samt den delen av inngående balanse på fondet i 2022 som er knyttet til pensjonsfondet, tas ut, er saldo på fondet ved utgangen av 2025 på knapt 122,2 mill. kroner. Dette innebærer en netto **bruk** av fondet på 55,1 mill. kroner.

Figuren under viser disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter. Denne ligger i hele perioden over måltallet. Dersom man korrigerer for den delen av disposisjonsfondet som er satt av til pensjonsforpliktelser (pensjonsfond og premieavvik) ligger fondsgraden rundt måltallet på 5 pst i hele perioden. Det anbefales at måltallet for disposisjonsfond korrigeres for pensjonsgjeld, slik som det er gjort i grafen nedenfor.

12 INVESTERINGER I ØKONOMIPLANEN

12.1 Investeringer

BELØP I 1000	SAMLEDE PROSJEKTBELØP	ØKONOMIPLAN				SUM
Investeringsprosjekter	Brutto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2022- 25
Strategi og samfunnsutvikling						
Bytte trådløse sendere	1 500	1 500	0	0	0	1 500
IKT		11 600	11 100	11 100	10 600	44 400
Nytt felles biblioteksystem	900	200	100	0	0	300
Tilskudd kirken	9 600	2 500	1 000	1 000	1 000	5 500
Sum Strategi og samfunnsutvikling	12 000	15 800	12 200	12 100	11 600	51 700
Oppvekst						
Formålsbygg Gullhaug	149 064	0	32 500	15 000	15 000	62 500
Lekeapparater barnehagene		500	500	500	500	2 000
Sum Oppvekst	149 064	500	33 000	15 500	15 500	64 500
Helse og velferd						
Hof BBS omlegging til Friskmat system	1 000	0	1 000	0	0	1 000
Holmestrand og Hof BBS -Elektronisk legemiddelhåndtering - lukket legemiddelsløyfe	1 800	1 800	0	0	0	1 800
Inventar og utstyr Helse og velferd		3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Sande BBS - Elektronisk legemiddelhåndtering - lukket legemiddelsløyfe	1 000	1 000	0	0	0	1 000
Velferdsteknologi		3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
Sum Helse og velferd	3 800	9 300	7 500	6 500	6 500	29 800
Teknisk						
ENØK tiltak kommunale bygg		1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Forsterking / fastdekke grusveier		1 000	1 000	1 000	0	3 000
Garderobe/Spiserom Rovebakken	500	500	0	0	0	500
Gressklippere - behov for utskifting av gammel samt ny gressklipper på Hvitstein stadion	800	800	0	0	0	800
Hjulgraver - kjøp av brukt maskin	600	600	0	0	0	600
Hjullaster L50	1 200	1 200	0	0	0	1 200
Maskin til å sette brøytestikker	500	500	0	0	0	500
Ny Kleiverud skole	127 272	30 000	0	0	0	30 000
Offentlig pålegg - brann og miljørettet helsevern		1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Områdemodell felles infrastruktur Sande sentrum	54 400	7 000	0	0	0	7 000
Orebergvann - rehabilitering av dam	9 000	0	9 000	0	0	9 000
Overvann vei / kommunale eiendommer (alt 3, tidl. vedtatt løpende)		800	800	800	800	3 200
Rehabilitering nærmiljøanlegg		500	500	500	500	2 000
Rundkjøring Skafjellåsen	10 000	0	10 000	0	0	10 000
Sentrumsskolene i Sande	518 000	113 000	215 000	0	0	328 000
Sentrumsskolene i Sande - lønns- og prisstigning	40 000	20 000	0	0	0	20 000
Skjærgårdstjenestens båt - egenandel for reparasjon	200	200	0	0	0	200
Trafikksikkerhet		2 500	2 500	2 500	2 500	10 000

Utskifting maskiner og utstyr renhold	1 050	350	0	0	0	350
VA prosjekter med konsekvens for veg, fortau og veglys	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum Teknisk	767 522	181 950	241 800	7 800	6 800	438 350
Felles skjema 1A						
Egenkapitaltilskudd KLP		4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Sum Felles skjema 1A	0	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
SUM	932 386	211 550	298 500	45 900	44 400	600 350

12.1.1 Selvkostinvesteringer

BELØP / 1000	SAMLEDE PROSJEKTBELØP	ØKONOMIPLAN				SUM
Investeringsprosjekter	Brutto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2022-25
Teknisk						
Vann og avløp		110 400	110 400	110 400	110 400	441 600
Sum Teknisk	0	110 400	110 400	110 400	110 400	441 600
SUM	0	110 400	110 400	110 400	110 400	441 600

12.2 Investeringer

Disse omtalene av prosjektene ligger også under investeringskapittelet på det enkelte programområde.

Strategi og samfunnsutvikling

Bytte trådløse sendere

Jarlsberg IKT melder om at det vil være behov for å bytte omtrent 230 trådløse sendere i kommunen i løpet av 2022.

IKT

Investeringsmidler til oppfølging av IKT-plan ligger inne i handlingsprogrammet med en årlig investeringssum på 11,6 mill. kroner fra 2022. Budsjettforslaget er noe synkende i planperioden

Satsningen *Digitalisering i skolen* videreføres i Holmestrand kommune. I overkant av halvparten av investeringsbevilgningen kanaliseres til skolesektoren. Øvrige midler er til kontinuerlig utskifting av infrastruktur, forbedring av datalinjer og utstyr, samt behov innenfor de andre programområdene.

Nytt felles biblioteksystem

Nødvendig konsekvens av kommunesammenslåing. Holmestrandbibliotekene må slå sammen sine kataloger og ha likt biblioteksystem, for å framstå som med et godt og helhetlig tilbud til innbyggerne. Det har blitt valgt å vente på et fellesbiblioteksystem for hele fylket, som ble forsinket i forbindelse med fylkessammenslåingen.

Investeringen er tidligere vedtatt, nå er beløpet justert.

Tilskudd kirken

Det er lagt inn et forslag om et årlig investeringstilskudd på 1 mill. kroner til kirken. Kirkelig fellesråd har imidlertid søkt om ytterligere 6,5 mill. kroner til renovering av Hof kirke. Dette har kommunedirektøren ikke funnet rom for innenfor de prioriteringene som er gjort på investeringsbudsjettet. Selve søknaden og utredningen ligger som vedlegg i Handlingsprogram 2022-2025.

Kommunestyret vedtok å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner, til totalt 2,5 mill. kroner i 2022.

Oppvekst

Formålsbygg Gullhaug

Holmestrand kommune planla å bygge ny barnehage på Gullhaug. Barnehagen ville blitt utvidet fra dagens 4 avdelinger til 6-8 avdelinger. Meningen var å sikre god barnehagekapasitet i et område med etablering av nye boliger og forventet befolkningsvekst. Arbeidet med ny barnehage på Gullhaug skulle igangsettes i 2020, og skulle stå ferdig i 2022. Fredly barnehage (privat) har i dag en 2 avdelingers barnehage på Gullhaug, og planlegger utvidelse til 4 avdelinger. Kommunen var i dialog med ansatte og eiere av Fredly barnehage.

I sak KST 219/20 ble prosjektet nedskalert med 30 mill. kroner i forbindelse med kommunestyrets behandling av handlingsprogram 2021-2024.

Prosjektet ble 22. september 2021 stanset av kommunestyret. I KST 121/21 Formålsbygg Gullhaug - forutsetninger og videre fremdrift ble det vedtatt følgende:

Det fremlegges sak om å bygge en enkel sandwichhall på tomten, og der totalkostnader for å gjennomføre et slikt prosjekt fremgår, uavhengig av om det bygges barnehage.

Det fremlegges en helhetlig barnehagebruksplan for Holmestrand kommune før det kan vedtas nye investeringsprosjekter innen barnehagesektoren.

Fremtidig behov for skoleplasser i Botneskolekrets skal også vurderes.

Prosjektet vil arbeide med å fremlegge en sak i henhold til vedtaket punkt 1.

Lekeapparater barnehagene

Løpende investeringer til fastmonterte lekeapparater (ute) som ikke kan håndteres over virksomhetens budsjett. Fordeles årlig til barnehager etter prioritert liste.

Helse og velferd

Holmestrand og Hof BBS -Elektronisk legemiddelhåndtering - lukket legemiddelsløyfe

Det ønskes å gå til anskaffelse av et system for elektronisk legemiddelhåndtering.

Per d.d. har Holmestrand og Hof BBS et gammelt legemiddelkabinett til bruk for A og B preparater. Dette er et system som både er tidsbesparende i forhold til dobbeltkontroll og regnskapsføring men gir også mindre feil. Kabinett er gammelt og trenger snart å bli skiftet ut.

I den forbindelse ønsker vi å anskaffe et system som gir et lukket legemiddelsløyfe slik at medisinbruk er både sikret mot feil, tidsbesparende og kontrollerbar. System består av medisinskap for A og B preparater men også for alle andre legemidler samt mobile arbeidsstasjoner med medisinmodul til alle avdelinger. Systemet sørger for at all uttak er loggført, narkotikaregnskap er automatisk ført, utløpsdato på medisiner blir fulgt opp og det genereres automatiske bestillinger.

Med rapporter over faktisk brukte legemidler kan kostnader til medikamenter senkes.

En lukket legemiddelsløyfe reduserer legemiddelfeil med 40% og frigjør i underkant av 1 årsverk sykepleietid som da kan brukes til direkte pasientbehandling. Dette er tid som per i dag må gjøres av sykepleier i tillegg til sine daglige oppgaver og som går på bekostning av annen relevant arbeid. I tillegg reduseres forbruk, kassering og svinn med 20%.

Inventar og utstyr Helse og velferd

Det er behov for jevnlig utskifting av inventar som møbler, kjøkken, heiser og senger, maskiner osv. på Sandetun. Samtidig er det behov for en del oppgraderinger.

Sande BBS - Elektronisk legemiddelhåndtering - lukket legemiddelsløyfe

Det ønskes å gå til anskaffelse av et system for elektronisk legemiddelhåndtering.

Per d.d. har Sande BBS et gammelt legemiddelkabinett til bruk for A og B preparater. Dette er et system som både er tidsbesparende i forhold til dobbeltkontroll og regnskapsføring men gir også mindre feil. Kabinett er gammelt og trenger snart å bli skiftet ut.

I den forbindelse ønsker vi å anskaffe et system som gir et lukket legemiddelsløyfe slik at medisinbruk er både sikret mot feil, tidsbesparende og kontrollerbar. System består av medisinskap for A og B preparater men også for alle andre legemidler samt mobile arbeidsstasjoner med medisinmodul til alle avdelinger. Systemet sørger for at all uttak er loggført, narkotikaregnskap er automatisk ført, utløpsdato på medisiner blir fulgt opp og det genereres automatiske bestillinger.

Med rapporter over faktisk brukte legemidler kan kostnader til medikamenter senkes.

En lukket legemiddelsløyfe reduserer legemiddelfeil med 40% og frigjør i underkant av 1 årsverk sykepleietid som da kan brukes til direkte pasientbehandling. Dette er tid som per i dag må gjøres av sykepleier i tillegg til sine daglige oppgaver og som går på bekostning av annen relevant arbeid. I tillegg reduseres forbruk, kassering og svinn med 20%.

Velferdsteknologi

Velferdsteknologi innføres løpende i alle tjenesteområder som virkemiddel for å nå mål om bærekraftig drift, treffsikre tjenestetilbud og mer forebygging. Handlingsplan for innføring av velferdsteknologi rulleres med nye tiltak i 2021, behandles som egen sak og vil gjelde ut økonomiplanperioden.

Teknisk

ENØK tiltak kommunale bygg

Til oppfølging av ENØK-tiltak føres et årlig anslagsbeløp på 1 mill. kroner.

Forsterking / fastdekke grusveier

Tiltaket har vært en løpende investering over flere år og kom opprinnelig fra Sande kommune.

Det er behov for å forsterke eller evt. legge fastdekke på eksisterende grusveier. Disse tiltakene gjør det enklere å vedlikeholde utsatte strekninger. Hvert år prioriteres strekninger etter en faglig gjennomgang av dagens grusveier, belastning på veiene, behov for vedlikehold osv.

Garderobe/Spiserom Rovebakken

Bygge garderobe og spiserom for ansatte på Rovebakken. Dette er nødvendig for å kunne gjennomføre ubetalt spisepause.

Gressklippere - behov for utskifting av gammel samt ny gressklipper på Hvitstein stadion

Utedrift har ansvar for vedlikehold av grøntarealer, parker og idrettsanlegg i kommunen og det er behov for utskifting av utstyr for å kunne vedlikehold grøntarealer i kommunen. Bl.a. er det behov for ny gressklipper på Hvitstein stadion. Utstyret er kritisk for at kommunen skal kunne vedlikeholdet kommunale grøntarealer selv. Ved overtakelse av grøntarealer i nye boligområder er det behov for utstyr som muliggjør dette vedlikeholdet. Uten utstyr/maskiner til vedlikehold vil det være vanskelig for kommunen å vedlikeholde arealene selv.

Planlegges gjennomføres første halvår 2022. Nye maskiner/utstyr effektiviserer tidsbruken for vedlikehold samt at det er kritisk for å kunne vedlikeholde arealene. Egne mannskaper kan da utføre vedlikeholdet selv.

Hjulgraver - kjøp av brukt maskin

Kommunen har i dag en gammel hjulgraver fra 1984 som opprinnelig kom fra Hof kommune. Denne brukes til å utføre mindre gravearbeider. Gammel hjulgraver krever mer og mer vedlikehold og det er behov for å kjøpe en ny (dvs. ny som er brukt) hjulgraver. Kommunen har eget personell som kan kjøre gravemaskinen.

Planlegges innkjøpt første halvår 2022.

Ved å ha hjulgraver kan kommunen utføre mindre gravearbeider selv slik vi gjør i dag. Dersom kommunen ikke har utstyr selv må man kjøpe denne tjenesten eksternt. En hjulgraver brukes både innenfor veg/park og VA.

Hjullaster L50

Kommunen har pr i dag en gammel hjullaster som opprinnelig kom fra gamle Sande kommune. Den er 15 år gammel og har gått ca. 10.000 timer. Det må påregnes store kostnader til vedlikehold av denne framover. Planlegges kjøp av ny hjullaster. Vi har personell som kan kjøre og kan dermed utføre arbeid som vi ellers må leie inn fra eksterne dersom vi ikke har egen hjullaster. Ved å ha egne maskiner som i dag unngår vi nye kostnader til eksterne og kan utføre dette arbeidet selv. Maskinene brukes både på veg/park og VA.

Maskin til å sette brøytestikker

Kommunen kjøper i dag tjenesten med å sette ut brøytestikker på kommunale veier. Dette er en jobb som eksterne utfører for oss for ca. 100.000 kroner per år. Vi har maskin som vi kan montere stikkesetter på og mannskap til å utføre dette selv. Planlegges innkjøpt i løpet av første halvår 2022. Ved å investere i stikkesetter vil man kunne redusere på innkjøp av eksterne tjenester.

Ny Kleiverud skole

Prosjektet er i avslutningsfasen november 2021 med ferdigstilling, idriftsettelse og overtakelse i løpet av den kommende måneden. Det nye skolebygget overtas formelt 15.11.21, med innflytting og skolebruk fra og med 22.11.21. Prosjektet avsluttes våren 2022 med istandsetting av utomhusareal iht. gjeldende vedtak.

Offentlig pålegg - brann og miljørettet helsevern

Det føres opp en årlig anslagsbevilgning til overvannshåndtering knyttet til kommunale bygg og veier. I de senere årene har ekstremnedbør forårsaket store skader. Dette værskiftet ser ut til å fortsette. For å forebygge skader i etablerte områder må det iverksettes tiltak. Normalt skjer dette i tilknytning til VA-anlegg uten at VA skal dekke alle kostnader. For nye anlegg gis det pålegg til utbyggere om overvannstiltak.

Orebergvann - rehabilitering av dam

Dam Orebergvann har behov for rehabilitering etter sikkerhetskrav fra NVE. Orebergvann er ikke lenger en del av kommunes vannforsyningsanlegg. Kommunen tok stilling til dammens fremtid i vedtak høsten 2021. Det ble valgt å rehabilitere og beholde dagens vannhøyde for å ivareta friluftshensyn. Dette er meldt inn til NVE og det er startet opp med planleggingsarbeidet. Dersom det ikke settes av midler så vil ikke rehabiliteringen være mulig. Man må ta vurdere å senke vannspeilet eller rive isteden. Økonomiske vurderinger det er beskrevet i politisk sak tidligere. Arbeidende må prosjektere og settes på anbud m.m. Oppstart mulig høsten 2021. Kan også bli først i 2022. De økonomiske beregninger er anslag med en viss usikkerhet. Frem til man har et tilbud etter anbudsrunden så vil det være en viss risiko knyttet til kostnader. Det er lagt inn en sum i driftsbudsjettet som ivaretar oppfølging av dammen etter oppgradering.

Rehabilitering nærmiljøanlegg

Lekeapparater i barnehager, skoler og andre kommunale lekeplasser må jevnlig byttes pga at de ikke lenger fyller kvalitetskrav eller er i dårlig forfatning. Det er avsatt 0,5 mill. kroner årlig til å bytte ut apparater.

Rundkjøring Skafjellåsen

Kommunen har inngått en utbyggingsavtale der kommunen skal bidra med et økonomisk bidrag for å bygge rundkjøring og busslomme ved innkjøring til Skafjellåsen. Utbyggingsavtalen legger føringer for kommunes bidrag. Mer beskrivelse vil komme i egen sak i slutten av 2021. Utbyggingavtalen er bindende. Det er flere faktor som må avklares, blant annet avtaler om areal, utlysning av tiltaket med mer. Dersom det blir en bygging av rundkjøring vil det bli tidligst i 2023.

Sentrumsskolene i Sande

Endelig godkjenning av prosjektramme og finansiering av prosjektet er innarbeidet i Holmestrand kommunes økonomiplan for 2021-2024.

Prosjektet er i en utvidet samspillsfase inntil endelig finansiering er vedtatt. Forprosjektet er ferdigstilt og detaljplanlegging er påbegynt med forbehold om finansiering. Planlagt byggestart er andre kvartal 2021. Skolen skal etter planen tas i bruk i august 2023.

Skjærgårdstjenestens båt - egenandel for reparasjon

Skjærgårdstjenestens båt- egenandel for reparasjon.

Trafikksikkerhet

Holmestrand kommune arbeider for å bli en trafikksikker kommune, som Sande var tidligere. Trafikksikkerhetsplanene i de tidligere kommunene sammenstilles for 2021 og vil bli fullstendig revidert i løpet av året. Det fylkeskommunale trafikksikkerhetsutvalget delfinansierer vår vedtatte plan med ca. 50 pst. Kommunens egenandel utgjør 2,5 mill. kroner årlig.

Utskifting maskiner og utstyr renhold

Det er dårlig tilstand på en rekke gamle renholdsmaskiner / utstyr, noe som fører til mangelfull renhold, dårlig kvalitet, klager og misfornøyde brukere. I følge leverandør er det ikke lønnsomt å koste på videre reparasjoner av de gamle maskinene. De må byttes ut med nye maskiner. Kan gi en liten effektivisering da nye maskiner er enklere å vedlikeholde og går noe hurtigere enn de gamle.

VA prosjekter med konsekvens for veg, fortau og veglys

Virksomhet for VA har flere pågående prosjekter som berører kommunal vei, fortau og veglys. For kostnader som ikke kan dekkes av selvkost er det behov for midler til dekning av ovennevnte utgifter. Det er ikke alltid mulig for VA å planlegge når slike prosjekter der vei vil bli involvert og virksomhet for

eiendom og samferdsel har derfor liten mulighet til å legge dette inn i sine budsjetter. Tidligere hadde Holmestrand kommune «Sekkepost teknisk» som bl.a. kunne brukes i slike situasjoner. Ved å etablere en mulighet for at veg kan rehabiliteres/rette opp egen infrastruktur når VA allerede må inn på en strekning vil man kunne bruke kommunens midler på en mer effektiv måte ved at jobben utføres når man allikevel er i området det skal jobbes i. Avhengig av hvilke prosjekter VA utfører i løpet av et år vil det kunne være ulike behov, dvs. kostnaden kan være både større og mindre for veg. Dette er vanskelig å forutsi. Effekten av investeringen vil være bedre utnyttelse av offentlige midler ved at man kan gjøre flere tiltak samtidig til en lavere kostnad enn dersom de skulle vært gjort hver for seg.

12.3 Selvkostinvesteringer

Vann og avløp

Kommunens vann og avløpssystem har flere utfordringer som må løses. Vannforsyningen til Holmestrand sentrum er begrenset med store konsekvenser ved ledningsbrudd. Avløpsnettet er underdimensjonert, noe som medfører unødige overløpssituasjoner der urensset kloakk renner ut i vassdrag og fjord ved store nedbørshendelser. Enkelte områder av kommunen kan ikke utvikles videre pga manglende eller begrenset vann og avløpskapasitet.

Ny Hovedplan vann og avløp oppsummerer tilstand på vann og avløpssystemet og prioriterer nødvendige investeringstiltak i de kommende årene. Dagens årlige investeringsbeløp anbefales økt fra 70 mill. kroner til 110 mill. kroner årlig for å kunne gjøre nødvendige investeringstiltak i årene som kommer. Manglede økning av investeringsbeløp vil resultere i saktere utskiftning av nødvendige ledningsstrek, noe som medfører at kommunen ikke får tatt tak i de utfordringer innen vannforsyning og avløpshåndtering som vi kjenner i dag.

Årlig investeringstakt er en forutsetning for å utbedre vannleveransene og avløpshåndteringen i kommunen. Risiko er at kommunen ikke klarer å levere nok vann og ikke håndterer avløpet slik lovverket forutsetter. En årlig investeringstakt på 110 mill. kroner vil føre til et gebyrøkning på kort sikt, men en normalisert utvikling videre fremover. Investeringen vil på sikt redusere driftsutgifter med mindre overvannsinntrenging i avløpssystemet, færre renseanlegg å drifte og gi færre vannlekkasjer. Det vil øke kommunes beredskapsevne for å kunne levere vann og redusere forurensing.

12.4 §5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	314 299	476 685	315 450	403 900	151 300	149 800
Tilskudd til andres investeringer	3 396	2 500	2 500	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	9 822	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	1 499	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	329 015	482 912	321 950	408 900	156 300	154 800
Kompensasjon for merverdiavgift	-27 761	-71 623	-39 340	-54 550	-8 030	-7 730
Tilskudd fra andre	-78 700	0	-9 100	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-4 173	-20 000	-30 000	-30 000	-30 000	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-169	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 178	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-206 566	-381 962	-209 510	-293 350	-114 270	-143 070

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Sum investeringsinntekter	-319 546	-473 585	-287 950	-377 900	-152 300	-150 800
Videreutlån	95 898	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Bruk av lån til videreutlån	-95 898	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Avdrag på lån til videreutlån	13 303	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-30 907	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	-17 604	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-3 330	-30 000	-27 000	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	17 279	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	-14 370	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	9 143	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	17 279	-8 557	-34 000	-31 000	-4 000	-4 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	9 143	770	0	0	0	0

Forskriftsskjema 2A viser kommunens investeringer og videreutlån, og måten disse er finansiert på.

Bevilgningsoversikten (2A) viser hvordan kommunens investeringer finansieres. Skjema er satt opp iht kommunelovens krav og budsjett og regnskapsforskrift § 5-5.

12.5 §5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Strategi og samfunnsutvikling	51 777	22 812	13 300	11 200	11 100	10 600	46 200
Oppvekst	6 313	76 124	500	33 000	15 500	15 500	64 500
Helse og velferd	2 901	16 053	9 300	7 500	6 500	6 500	29 800
Teknisk	195 637	361 696	292 350	352 200	118 200	117 200	879 950
Felles skjema 1A	57 670	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	314 299	476 685	315 450	403 900	151 300	149 800	1 020 450

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Tilskudd kirken	2 800	2 500	2 500	1 000	1 000	1 000	4 000
Tiltak hovedplan avløp Sande	65	0	0	0	0	0	0
Avsetning / bruk fond i investeringsregnskap	531	0	0	0	0	0	0

<i>Beløp i 1000</i>	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Tilskudd til andres investeringer	3 396	2 500	2 500	1 000	1 000	1 000	4 000

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

<i>Beløp i 1000</i>	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Egenkapitaltilskudd KLP	4 119	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Utlån Gigafib Holding AS	679	0	0	0	0	0	0
Kjøp og salg av aksjer og andeler	5 024	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	9 822	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000

4. Utlån av egne midler

<i>Beløp i 1000</i>	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	327 516	482 912	321 950	408 900	156 300	154 800	1 040 450

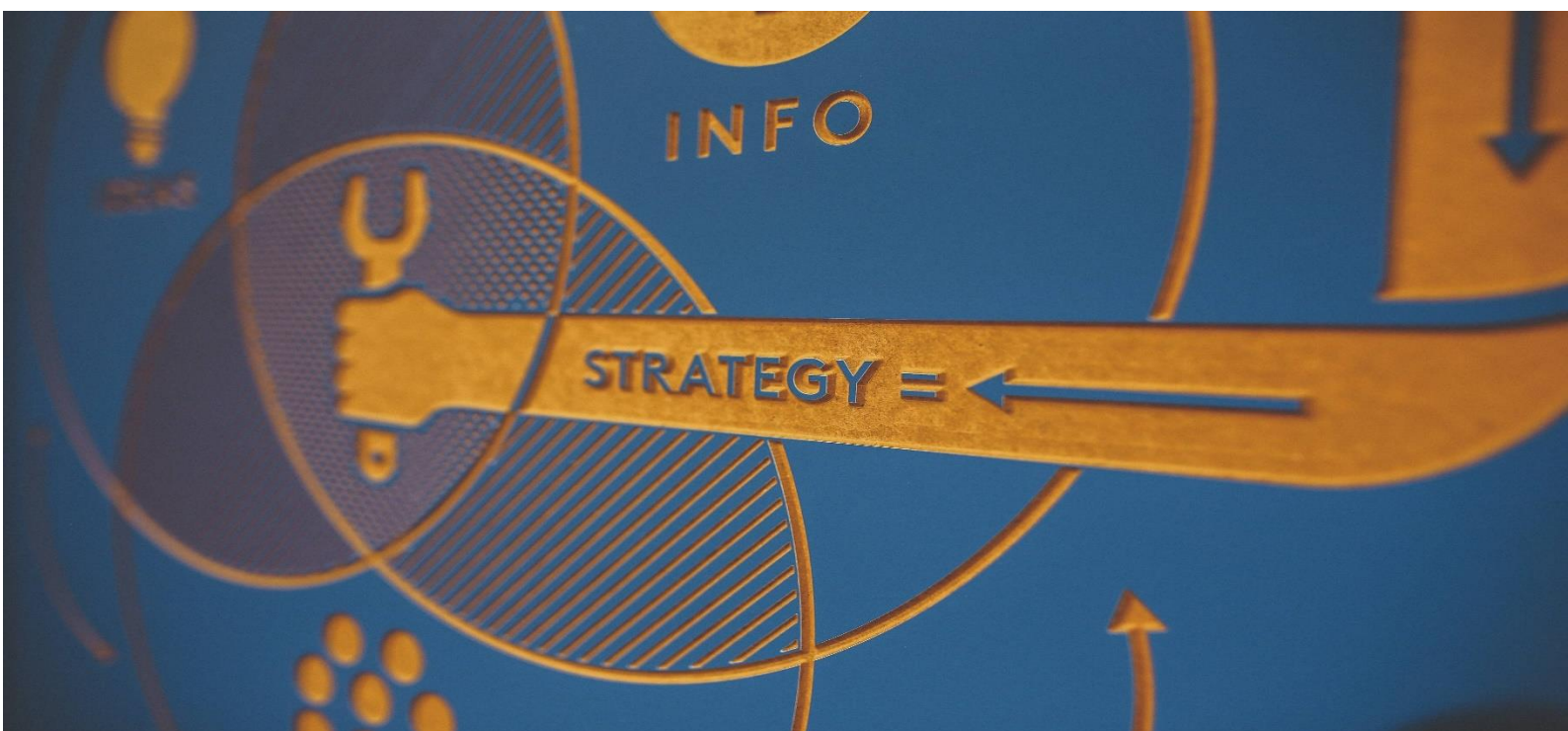
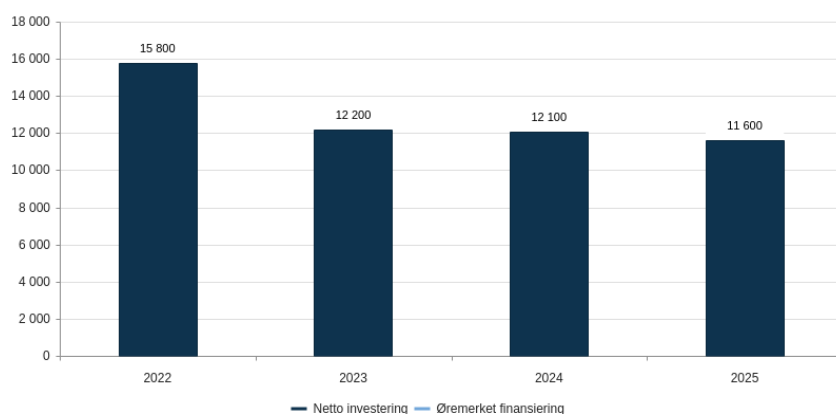
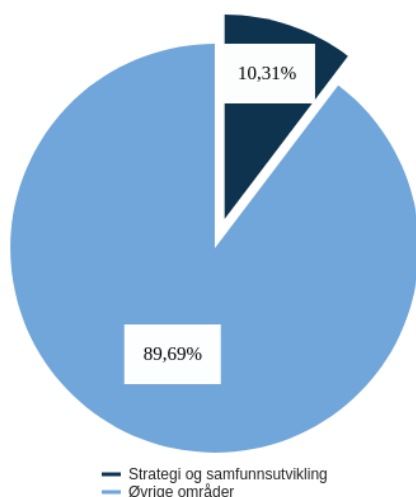
Tabellen viser investeringsoversikt fordelt etter budsjettansvar. Bevilgningsoversikten (2B) viser kommunens investeringsplan. Skjema er satt opp ihht kommunelovens krav og budsjett- og regnskapsforskrift § 5-5.

13 STRATEGI OG SAMFUNNSUTVIKLING

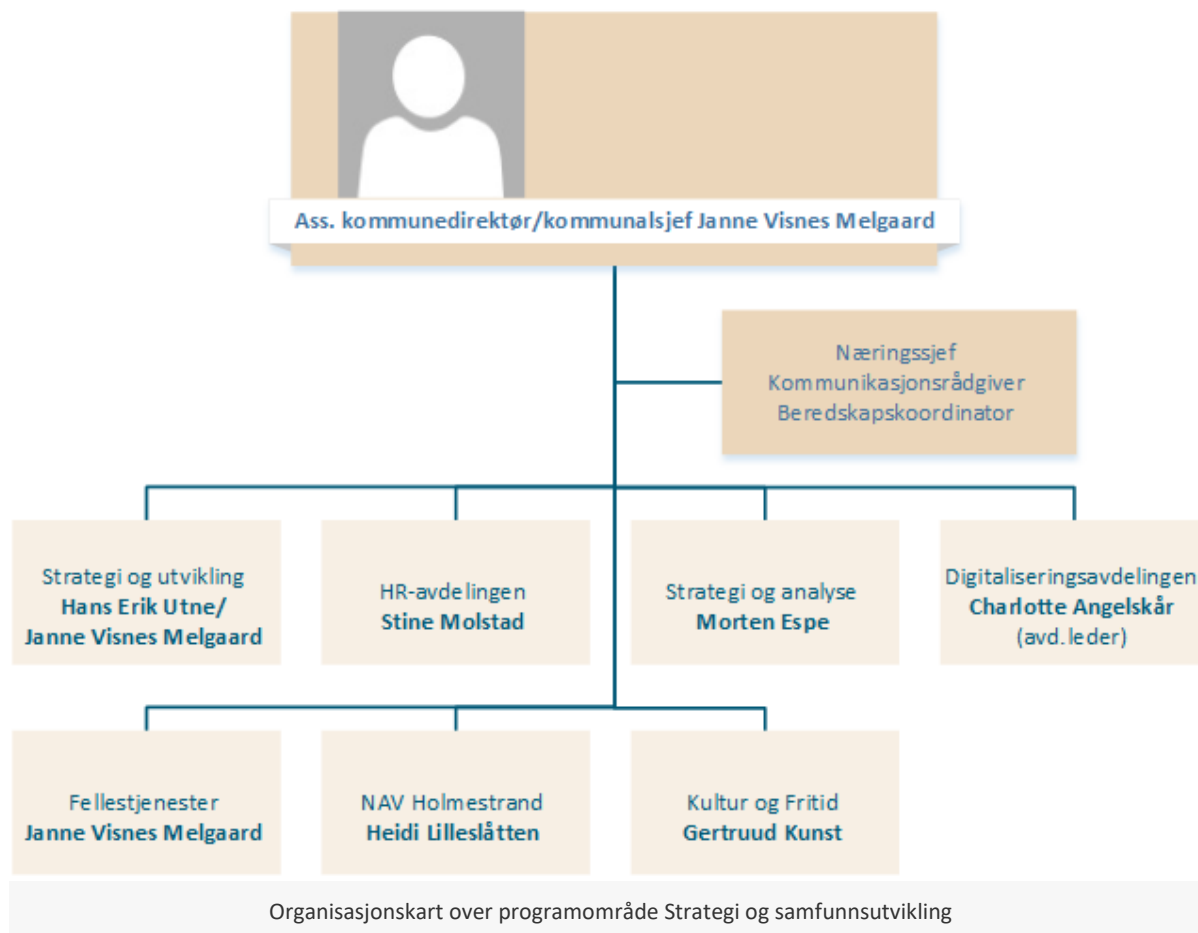
Kakediagrammet til venstre viser at programområdet utgjør vel 10 pst av kommunens brutto utgifter. Grafen til høyre viser investeringsutgiftene som er foreslått av kommunedirektøren. Investeringene innenfor dette området er hovedsakelig knyttet til IKT, hvor investeringer på skolesektoren står for mer enn halvparten av utgiftene, samt til kirken.

Strategi og samfunnsutvikling - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

13.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Programområdet er organisert slik det fremgår av organisasjonskartet.

Strategi og samfunnsutvikling omfatter de virksomhetene som i stor grad samarbeider på tvers, med andre virksomheter og programområder. I tillegg til de tradisjonelle stab- og støttefunksjonene, som økonomi, HR og IKT og digitalisering, er blant annet også NAV, Kultur og oppfølging av kirken organisert på dette programområdet. Det samme er bistand til næringslivet og beredskap.

13.1.1 Politisk styring

Utgifter til politisk styring ligger innenfor dette programområdet. Det omfatter i hovedsak møtegodtgjørelse til folkevalgte. Budsjetterte utgifter i planperioden vises i tabellen.

Tall i 1000 kr	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Politisk styring	3 697	3 697	3 697	3 697

13.1.2 Kjøp av tjenester

Holmestrand kommune har avtale om kjøp av tjenester på en rekke områder innenfor administrasjon, og kontroll og revisjon. Dette er begrunnet med at tjenestene skal utføres på en mest mulig effektiv

måte, og til tross for kommunesammenslåingen er den nye kommunen fortsatt for liten til å utføre en del oppgaver på en trygg og effektiv måte. Det foreligger derfor tjenesteavtaler i IKS'er, vertskommunesamarbeid og øvrige samarbeid. I tillegg ligger overføringer til kirken på dette programområdet.

Det er en stor andel av programrådets budsjett som går til disse eksterne avtalene, blant annet er det budsjettet med en overføring på 9,5 mill. kroner til Jarlsberg IKT, som er kommunens IKT-avdeling i samarbeid med Færder og Tønsberg kommune. Det er avsatt knapt 1,4 mill. kroner til revisjon, 1,64 mill. kroner til vertskommunesamarbeid med Drammen kommune om innfordring av kommunale krav og 1,8 mill. kroner til IKA Kongsberg for å nevne noen.

13.1.3 Overføringer til kirken

Driftstilskudd

Kommunen yter driftstilskudd til kirken. Tabellen nedenfor viser de foreslåtte rammene for neste fireårsperiode. Kommunedirektøren har anmodet kirken om å innarbeide et kutt på 0,5 mill. kroner i det ordinære driftstilskuddet, og konsekvensutrede dette. Kommunedirektøren forslår et kutt neste år på 0,9 mill. kroner, fordelt med 0,4 mill. kroner i økning fra vedtatt handlingsprogram, og ytterligere 0,5 mill. kroner. Konsekvensutredningen fra kirken ligger som vedlegg til handlingsprogrammet, og omfatter blant annet disse konsekvensene:

- Reduksjon av brøyting og klipping på gravplassene.
- Færre valg mht. tilgjengelige tidspunkt for gravferder.
- Mindre renhold.
- Kortere åpningstid på kirkekontoret
- Mindre personlig hjelp vedr dåp, konfirmasjoner, gravferder etc. Økt digitalisering.
- Dårligere oppfølging av økonomi og administrasjon i menighetene
- Økte leiepriser og egenandeler.
- Færre gudstjenester og fare for at enkelte kirker må stå ubrukt i noen perioder.
- Dårligere tilbud til konfirmantene
- Kutt i aktiviteter som skaper rekruttering og vekst.

TJENESTE DRIFT - TALL I 1000 KR	B 2022	B 2023	B 2024	B 2025
Den norske kirke				
Opprinnelig budsjett	15 226	15 226	15 226	15 226
Innsparingstiltak kommunereform, vedtatt i HP 2021	-400	-400	-400	-400
Ny innsparing i HP 20202	-500	-500	-500	-500
Forslag ny ramme	14 326	14 326	14 326	14 326
Gravplasser og krematorier				
Opprinnelig budsjett	308	308	308	308
Forslag ny ramme	308	308	308	308
SUM OVERFØRING TIL KIRKEN	14 634	14 634	14 634	14 634

Investeringsstilskudd

Kommunedirektøren har redusert det samlede trykket fra investeringer så mye som mulig. Dette gjelder også innenfor dette området, hvor det ligger inne en anbefaling om et årlig investeringsstilskudd på 1 mill. kroner. Dette innebærer at totalrenovering av Hof kirke (se vedlagt behovskalkyle) på ca. 6,5 mill. kroner ikke prioriteres i dette budsjettforslaget.

13.2 KOSTRA

	Holmestrand 2018	Holmestrand 2019	Holmestrand 2020	Kostragruppe 09
Prioritet				
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B) *) **)	279	325	250	319
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	2 795	2 640	2 373	2 631
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	1 738	1 781	1 651	2 249
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B) *) **)	2 742	2 718	2 235	2 723
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 (kirken) pr. innbygger i kroner (B) *) **)	672	723	686	601
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B) *) **)	5 798	5 488	4 290	5 431

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Tabellen viser et utvalg av kosta nøkkeltall. Når det gjelder tidsserien er det tallene for 2018 og 2019, lagt sammen tallene for Holmestrand og Sande. Tallene viser at det har vært en nedgang i utgifter til administrasjon og styring på 15 pst - og dette er til tross for at utgiftene for Holmestrand i disse årene har ekstraordinære utgifter innbakt i regnskapstallene. Administrasjon og styring omfatter utgifter til politisk nivå (funksjon 100), revisjon og kontrollutvalg (funksjon 110), ordinær administrasjon (funksjon 120), forvaltningsutgifter eiendom (funksjon 121) og administrasjonslokaler (funksjoner 130).

Sett opp mot kostragruppe 9, som er sammenlignbare kommuner, har Holmestrand 6 pst lavere utgifter per innbygger.

Også innenfor de andre nøkkeltallene som er plukket ut er det en markant nedgang i utgifter fra 2019 til 2020, og med unntak av utgifter til kirken ligger Holmestrand lavere enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner i 2020.

13.3 Utfordringer og strategi

Det har gjennom kommunesammenslåingene vært en forventning om at administrasjon skal ta betydelige kutt og innsparinger - noe programområdet også har gjort.

Kommunedirektøren mener det bør være et mål at så mye av ressursinnsatsen som mulig, styres mot de øvrige programområdene, spesielt til pleie- og omsorgstjenestene, som er under sterkt press.

Det går imidlertid en grense for hvor sparsomt administrasjonen kan være bemannet, dersom det skal være kapasitet til analyser og utredninger, i tillegg til lovpålagte oppgaver. Kommunedirektøren mener at denne grensen er nådd på enkelte fagområder, og sågar krysset grensen. Det er i den utfordrende situasjonen kommunen er i nå, behov for at ledere på alle nivå får adekvat hjelp og støtte til å gjennomføre de vanskelige oppgavene som vil måtte komme i tiden fremover.

Kommunaldirektøren anbefaler derfor at det økes med et årsverk på budsjettavdelingen fra og med 2022, og med et årsverk på HR-avdelingen fra 2023.

Det satses nå blant annet på virksomhetsstyring, der ikke bare økonomiske data analyseres, men der det også kobles til produksjonsdata. Dette vil gi både kommunens administrasjon og folkevalgte et mer nyansert bilde på de tjenestene som produseres. Dette kan i sin tur benyttes til budsjettprioriteringer.

13.4 Mål og delmål

I påvente av nye mål i kommuneplanen, forholder organisasjonen seg til de samme hovedmålene som tidligere. I handlingsprogrammet vises bare hovedmål og delmål per fokusområde og programområde. Rapportering med indikatorer vil gjennomgå i årsrapporteringen.

Samfunn

Hovedmål	Delmål
Holmestrand kommune er et trygt lokalsamfunn.	
Holmestrand kommune erkjenner at jorda er i en klimakrise som også lokalt krever en aktiv klima- og miljøpolitikk og kriseberedskap	
Holmestrand kommune legger til rette for en målrettet, positiv by- og regionsutvikling	Holmestrand har et attraktivt og mangfoldig kulturliv, som gir meningsfulle opplevelser og aktiviteter. Kulturtilbudet gir innbyggerne kilder til livskvalitet, tilhørighet, kunnskap og samfunnsforståelse.
Holmestrand kommune tilrettelegger for at den enkelte kan ivareta sin helse med utgangspunkt i egne muligheter.	Flere unge i arbeid/aktivitet og færre på uføretrygd.
	Vår oppfølging av flyktninger skal preges av medvirkning, at den er individuell og at det er en rød tråd gjennom hele forløpet.
	Vår samhandling med arbeidsgivere skal preges av god kompetanse på virkemidler, god relasjonsbygging, kunnskap om arbeidsmarkedet og den enkelte bedrift og at vi framsnakker de med nedsatt arbeidsevne og språkutfordringer.
Transportsystemet i Holmestrand er miljøvennlig, sikkert og effektivt.	

Medarbeidere

Hovedmål	Delmål
Ansatte trives, og er stolte av å jobbe i Holmestrand kommune.	Det gjennomføres utviklingssamtale med alle medarbeidere årlig Nærvær 93 pst
Holmestrand kommune har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver profesjonelt og effektivt	Alle virksomheter lager kompetanseplaner
	Ansatte kan selv finne løsninger på IKT-relaterte utfordringer

Alle virksomheter lager kompetanseplaner

Lokale tiltak utarbeides sammen med ansatte, tillitsvalgte og verneombud. Kommunalsjefene følger opp at alle virksomheter har en kompetanseplan i ledersamtalene.

Ansatte kan selv finne løsninger på IKT-relaterte utfordringer

Utvikle gode intranettsider med IKT-veiledninger og ofte stilte spørsmål

Det gjennomføres utviklingssamtale med alle medarbeidere årlig

Alle ansatte skal ha utviklingssamtale

Nærvær 93 pst

Kommunen har et godt system for oppfølging av sykemeldte, og ledere på alle nivåer oppdateres jevnlig innenfor feltet nærvær og oppfølging.

13.5 Driftsbudsjett med endringer

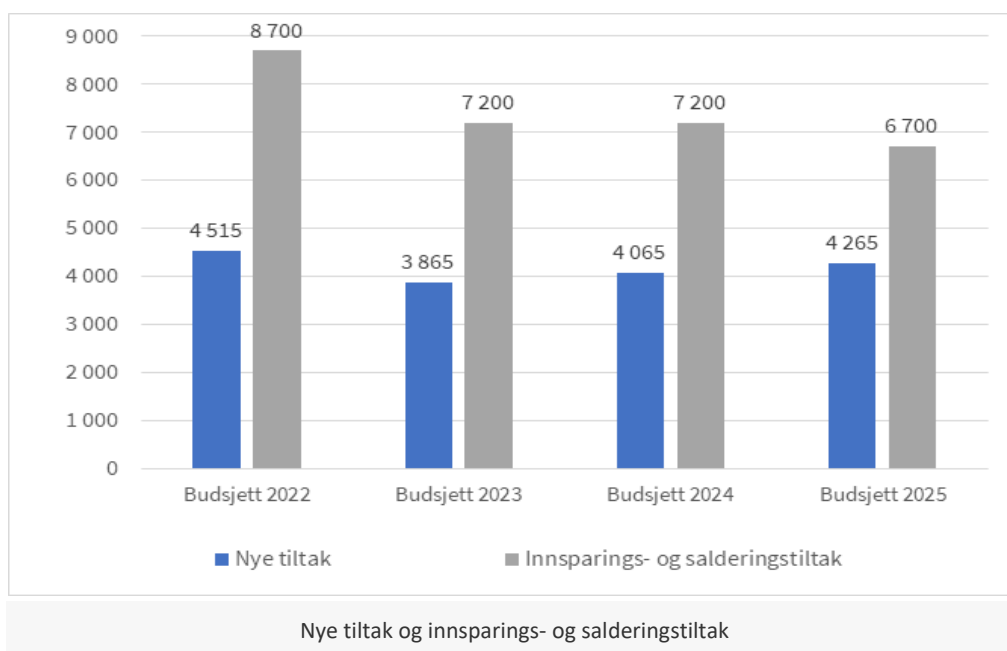
Tabeller er oppdatert med kommunestyrets vedtak. Tekst og tall i tekst er ikke oppdatert.

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	199 733	199 733	199 733	199 733
Sum Tekniske justeringer	2 107	2 107	2 107	2 107
Sum Budsjettendringer inneværende år	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-11 403	-10 353	-10 403	-9 853
Konsekvensjusteringer	-7 296	-6 246	-6 296	-5 746
Konsekvensjustert ramme	192 437	193 487	193 437	193 987
Innsparingstiltak				
Innsparinger kirken, KS 107/20	-500	-500	-500	-500
Reduksjon av intro stønad	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Nye tiltak				
1 ny lærlingplass	205	205	205	205
Avlevering av fysisk arkivmateriale fra tidligere kommuner	850	0	0	0
Friluftsliv	250	250	250	250
Integrasjon Compilo	100	100	100	100
Lørdagsvakt i bibliotekene	150	150	150	150
Styrket bemanning HR/økonomi	2 000	2 000	2 000	2 000
Tiltak for næringslivet/markedsføring	335	335	335	335
TV-aksjonen	25	25	25	25
Velferdstiltak ansatte	400	400	400	400
Årlig prisøkning på lisenser og drifts- og serviceavtaler	200	400	600	800
Sum Nye tiltak	4 515	3 865	4 065	4 265
Politiske vedtak				
Innføring av heltidskultur - Verbalvedtak KST 210/2021	800	800	0	0
Innsparinger kirken, KS 107/20	500	500	500	500
Sum Politiske vedtak	1 300	1 300	500	500
Saldering				
Lisenser IKT-system (hele kommunen)	-1 000	-500	-500	0
Lørdagsvakt i bibliotekene	-150	-150	-150	-150
Redusert økonomisk sosialhjelp	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Styrket bemanning HR/økonomi	-1 000	0	0	0
Sum Saldering	-7 150	-5 650	-5 650	-5 150
Nye tiltak og realendringer	-2 835	-1 985	-2 585	-1 885
Ramme 2022-2025	189 602	191 502	190 852	192 102

13.5.1 Sammendrag budsjett

Det er lagt inn både økninger og innsparinger på programområdet. Grafen nedenfor viser forholdet mellom disse. Som nevnt i andre kapitler anbefaler kommunedirektøren en økning innenfor noen av disse fagområdene. Samtidig legges det innsparingskrav på virksomhetene, inkludert overføringen til kirken.

Det er verdt å merke seg at utgiftsbudsjettet knyttet til taksering i forbindelse med eiendomsskatten, er tatt ut av budsjettet fra og med 2022. Dette bidrar sterkt på innsparingssiden.

13.6 Driftsbudsjett

Fordeling per virksomhet (tabell)

BELØP / 1000	OPPR. BUDSJETT	ØKONOMIPLAN				
	2021	2022	2023	2024	2025	
Strategi og utvikling	26 727	27 109	27 109	27 109	27 109	
HR avdeling	21 162	18 474	18 624	17 824	17 824	
Økonomiavdeling	22 268	20 137	20 137	20 137	20 137	
Digitaliseringsavdelingen	24 004	24 525	25 725	26 425	27 125	
Fellestjenester	10 160	9 708	10 258	9 708	10 258	
NAV	63 258	57 648	57 648	57 648	57 648	
Kultur og fritid	27 698	27 864	27 864	27 864	27 864	
Stab strategi og samfunnsutvikling	4 456	4 136	4 136	4 136	4 136	
SUM	199 733	189 602	191 502	190 852	192 102	

13.7 Investeringsbudsjett

BELØP / 1000	SAMLEDE PROSJEKTBELØP	ØKONOMIPLAN				SUM
Investeringsprosjekter	Brutto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2022-25
Strategi og samfunnsutvikling						
Bytte trådløse sendere	1 500	1 500	0	0	0	1 500
IKT		11 600	11 100	11 100	10 600	44 400
Nytt felles biblioteksystem	900	200	100	0	0	300
Tilskudd kirken	9 600	2 500	1 000	1 000	1 000	5 500
SUM STRATEGI OG SAMFUNNSUTVIKLING	12 000	15 800	12 200	12 100	11 600	51 700

Bytte trådløse sendere

Jarlsberg IKT melder om at det vil være behov for å bytte omtrent 230 trådløse sendere i kommunen i løpet av 2022.

IKT

Investeringsmidler til oppfølging av IKT-plan ligger inne i handlingsprogrammet med en årlig investeringssum på 11,6 mill. kroner fra 2021. Budsjettforslaget er noe synkende i planperioden.

Satsningen *Digitalisering i skolen* videreføres i Holmestrand kommune. I overkant av halvparten av investeringsbevilgningen kanaliseres til skolesektoren. Øvrige midler er til kontinuerlig utskifting av infrastruktur, forbedring av datalinjer og utstyr.

Nytt felles biblioteksystem

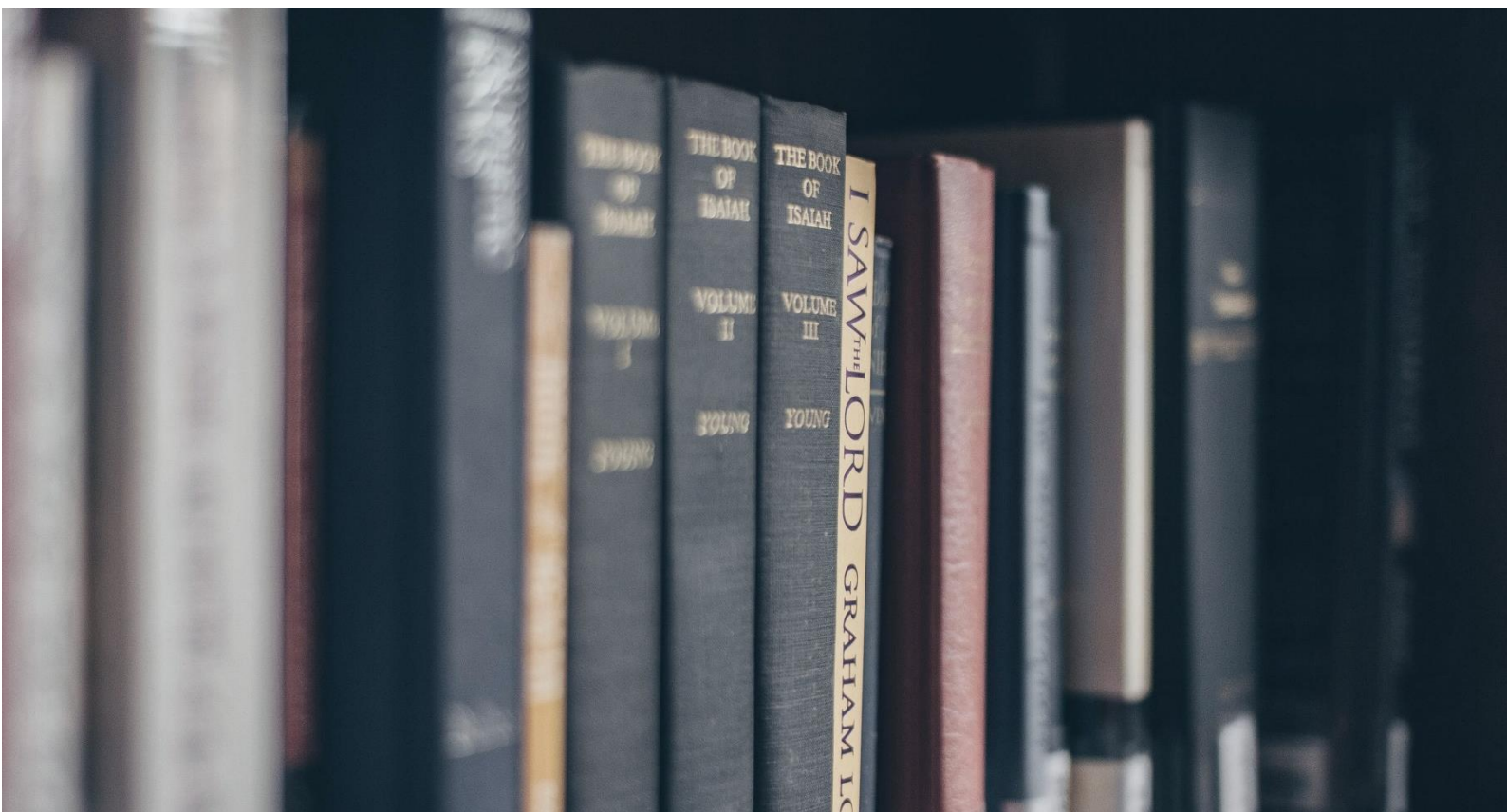
Nødvendig konsekvens av kommunesammenslåing. Holmestrandbibliotekene må slå sammen sine kataloger og ha likt biblioteksystem, for å framstå som med et godt og helhetlig tilbud til innbyggerne. Det har blitt valgt å vente på et fellesbiblioteksystem for hele fylket, som ble forsinket i forbindelse med fylkessammenslåingen.

Investeringen er tidligere vedtatt, nå er beløpet justert.

Tilskudd kirken

Det er lagt inn et forslag om et årlig investeringstilskudd på 1 mill. kroner til kirken. Kirkelig fellestråd har imidlertid søkt om ytterligere 6,5 mill. kroner til renovering av Hof kirke. Dette har kommunedirektøren ikke funnet rom for innenfor de prioriteringene som er gjort på investeringsbudsjettet. Selve søknaden og utredningen ligger som vedlegg i Handlingsprogram 2022-2025.

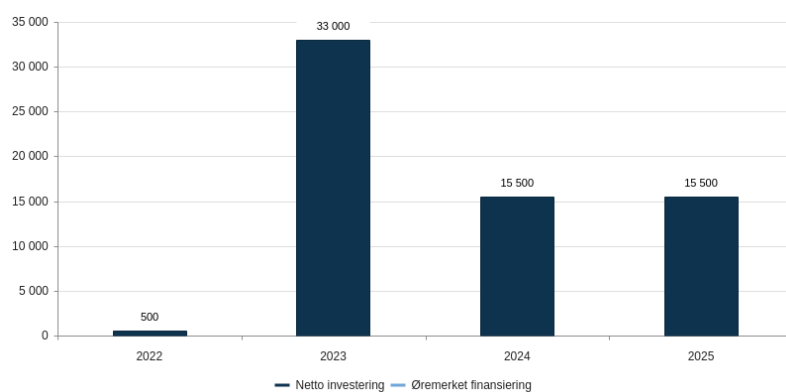
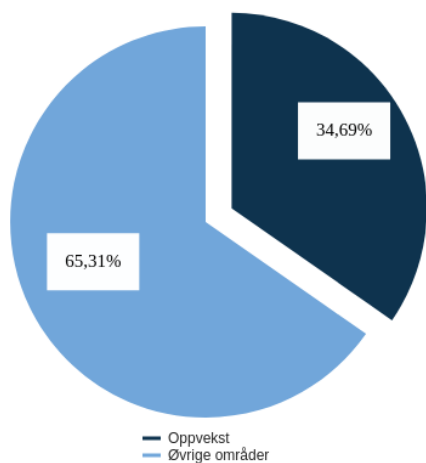
Kommunestyret vedtok en økning på 1,5 mill. kroner i 2022 for investeringsoverføring til kirken.

14 OPPVEKST

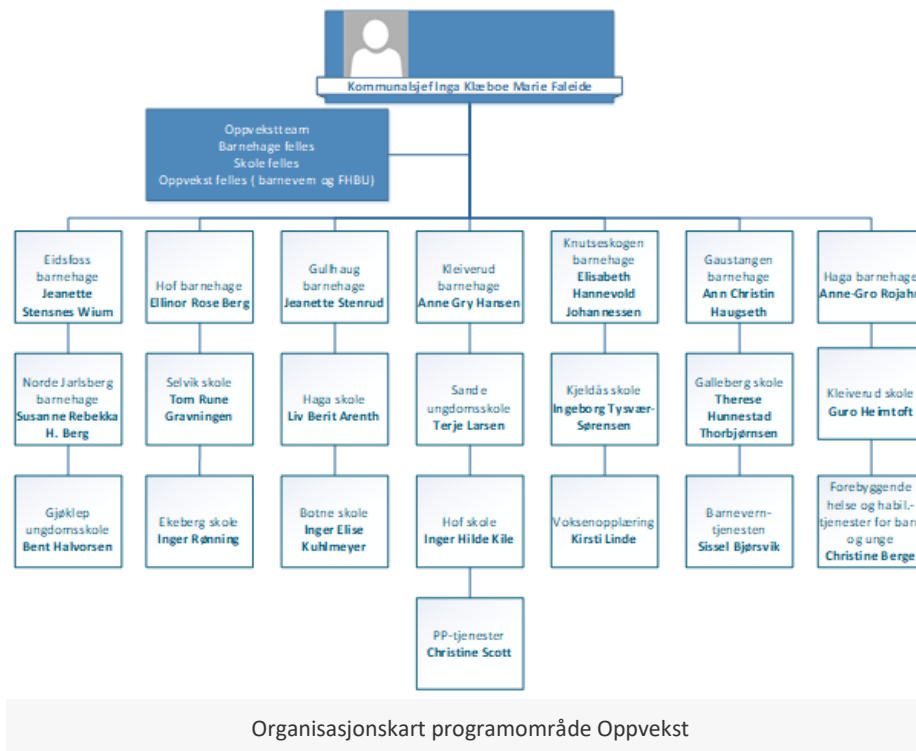
Kakediagrammet til venstre viser at programområdet utgjør knapt 35 pst av kommunens brutto utgifter. Grafen til høyre viser investeringsutgiftene som er foreslått av kommunedirektøren. Investeringene innenfor dette området er hovedsakelig knyttet til formålsbygg på Gullhaug.

Oppvekst - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

14.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Programområde er organisert slik det fremgår av organisasjonskartet.

Programområde omfatter 22 virksomheter, samt Barnehage felles, Skole felles og Oppvekst felles. Det er 8 kommunale og 14 private barnehager, 7 barneskoler, 2 ungdomsskoler og 1 kombinert skole 1.-10. trinn, voksenopplæringen, i tillegg til Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), Barneverntjenesten og Forebyggende helse og habiliteringstjenester for barn og unge (FHB).

Barnehager

Det er 8 kommunale barnehager i Holmestrand. Fire av barnehagene har 6 avdelinger. Det er Nordre Jørlsberg, Haga, Gaustangen og Kleiverud. Tre av barnehagene har 4 avdelinger. Det er Knutseskogen, Gullhaug og Hof barnehage. Eidsfoss har to avdelinger.

Skoler

Kommunen har 10 skoler. 7 er barneskoler og 2 er ungdomsskoler og en kombinert barne- og ungdomsskole.

Voksenopplæringen

Voksenopplæringen har tre hovedområder i undervisningen; grunnskoleopplæring, norskopplæring og spesialundervisning for voksne.

Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT)

Virksomheten følger opp skoler, voksenopplæring samt kommunale og private barnehager i kommunen. PPT arbeider for å sikre tilfredsstillende og likeverdig opplæring for alle barn, unge og voksne med særskilte behov. PPT tilbyr råd, veiledning og utredning av vansker hos barn, unge og

voksne, samt vurdering av behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehager og spesialundervisning i skolen. I forbindelse med Stortingsmeldingen om tidlig innsats og inkluderende fellesskap har PPT fått et klarere mandat til å gjennomføre systemrettet kompetanseutvikling innen fagfeltet.

Barneverntjenesten

Oppgaven til barnevernet er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barneverntjenesten håndterer bekymringsmeldinger, følger opp familier som mottar ulike hjelpetiltak, atferds tiltak, barn som er under omsorg og etterverntiltak. Barneverntjenesten har også ansvar for tiltak enslige mindreårige flyktninger. Barneverntjenesten følger opp ungdom som er i Norge alene som flyktninger, og som er blitt bosatt i Holmestrand kommune før de fylte 18 år.

Forebyggende helse og habiliteringstjenester for barn og unge (FHBU)

Hovedbasen er i Holmestrand. Det er for øvrig aktivitet på arenaer i områdene Hof, Sande og Holmestrand. Forebyggende helse og habiliteringstjenester for barn og unge (FHBU) består av helsestasjon, skolehelsetjenesten, jordmortjenesten, helsestasjon for ungdom, flyktninghelsetjenesten, smittevern og psykiske helse team for barn og unge. FHBU jobber med helsefremmende og forebyggende helsearbeid rettet mot barn, unge og familier.

Habilitering i og utenfor institusjon for barn og unge Målgruppen er barn og unge fra 0-23 år med ulike funksjonsnedsettelse og utviklingsforstyrrelser, som har vedtak etter helse – og omsorgstjenesteloven. De ulike tjenestene gis til familier med særlig tyngende omsorgsoppgaver, etter søknad til tjenestekontoret. Tjenester som tildeles kan være støttekontakt, avlastning og barnebolig.

Barnehage felles

Ivaretar stab og støttefunksjoner til barnehager, samt en rekke arbeidsoppgaver som ligger til barnehageeier og barnehagemyndighet sitt ansvar.

Skole felles

Ivaretar stab og støttefunksjoner til alle skoler, samt skoleeierrollen i forhold til eksterne aktører.

Oppvekst felles

Ivaretar stab og støttefunksjoner til Forebyggende helse og habiliteringstjenester for barn og unge (FHBU) og barneverntjenesten. I tillegg har oppfølging av delprosjektene med oppvekstreformen og arbeidet på tvers av kommunen.

14.2 KOSTRA

	Holmestrand 2018	Holmestrand 2019	Holmestrand 2020	Kostragruppe 09
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B) *) **)	7 885	8 067	7 886	8 085
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) *) **)	11 616	11 374	11 314	11 348
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	239	271	358	259
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B) *) **)	8 918	9 125	9 176	9 262
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B) *) **)	1 993	1 788	1 643	1 848

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Tabellen viser et utvalg av kosta nøkkeltall. Når det gjelder tidsserien er det tallene for 2018 og 2019, er disse lagt sammen av tallene for Holmestrand og Sande. Tallene viser at det har vært en relativt stabil kostnad innen førskole, grunnskole og barnehage. Det ser ut til å være en nedgang i driftsutgifter til barnevern, men en økning i driftsutgifter til voksenopplæringen.

Sett opp mot kostragruppe 9, som er sammenlignbare kommuner, har Holmestrand 38 pst merutgifter til denne tjenesten. I arbeidet med å optimalisere generell drift og total gjennomgang av oppvekst vil det bli en del av vurderingen å se på om kommunen kan gi tjenester mer effektivt, for å utnytte ressursene bedre.

14.3 Utfordringer og strategi

Holmestrand kommune investerer betydelige ressurser for å sikre kvalitet i tjenester til barn, unge og deres familier. God tverrfaglig samhandling er en forutsetning for å sikre helhet og sammenheng i tjenestetilbudet. Oppvekstreformen (barnevernreformen), som er gjeldene fra 1.1.2022, vil kreve at arbeidet med tverrfaglig samhandling utnyttes enda mer systematisk. Prinsippene om samhandling og tidlig innsats vil være førende for oppvekstreformen og for hele programområdet. Barn og unge skal få tidlig hjelp og til rett tid. Det er en løpende utfordring som alle i oppvekst jobber med for å løse sammen. Oppvekstreformen vil bli kompensert fra staten, da barnevernet vil få flere oppgaver som kommunen skal håndtere lokalt. Det gjenstår å se hvor mye som blir kompensert av staten, og hvor mye kommunen selv må kompensere for å ivareta barns rettigheter.

«På tvers» - tverrfaglig samhandling

Alle virksomhetene er aktivt med i samhandling «På tvers» med andre tjenester. På denne måten sikrer kommunen at barnehager, skoler, PPT og virksomheten Forebyggende helse og habiliteringstjenester for barn og unge samhandler sammen med barnevernet til det beste for barn og unge i Holmestrand. Metodikken sikrer tidlig innsats for barn, unge og familier med behov for tverrfaglig samhandling. Den elektroniske handlings-veilederen patvers.no inneholder kunnskapsgrunnlag og vedtatt metodikk. Veilederen er tilgjengelig for alle både på eget domene og via kommunens web-side.

Barnehage- og skolestruktur

Med bakgrunn i kommunens anstrengte økonomi, er det iverksatt utredning av kommunens samlede kapasitet innenfor barnehage- og skole. Det vil foreligge en barnehage- og skolebruksplan til politisk behandlingen våren 2022. Kommunen har mye kapasitet i Hof-området når det gjelder både barnehage og skole. Det samme er gjeldende for skole i nordre del av Holmestrand. De eneste grepene som vil ha nevneverdig effekt, innebærer reduksjon av antall virksomheter. Holmestrand kommune ønsker å sikre kvalitet i tjenestene til barn, unge og deres familier. For å ivareta at virksomhetene kan levere gode tjenester, må det også være nok ressurser til å drifte virksomhetene. Det er på bakgrunn av det at kommunen foreslår at det i årene framover må gjøres flere strukturgrep. Det økonomiske grunnlaget for strukturendring vedtas i behandlingen av dette handlingsprogrammet. Det vil gi likeverdige tjenester til alle barn og unge i kommunen.

Innenfor barnehageområdet foreslås det at man på sikt har barnehager med seks avdelinger eller flere slik at det er mulighet for stordriftsfordeler som vil effektivisere driften og kostnaden til å drive barnehagen. Beregninger gjort i juni 2020 viser at dersom alle de kommunale barnehagene har 6 avdelinger eller mer vil driftsutgifter reduseres med nærmere 12 millioner kroner. Dette er ikke realistisk umiddelbart da Hof, Gullhaug og Knutseskogen barnehage har fire avdelinger og Eidsfoss har to avdelinger. Det vil ha effekt på tilskuddssatser til de private barnehagene å drifte med større barnehager. I barnehagebruksplanen vil kapasitet og struktur være en del av planen. I handlingsprogrammet er det foreslått å bygge ny barnehage som er så stor som det er behov for. Den skal romme både tidligere Gullhaug og Knutseskogen barnehage. Ved at den samlokaliseres vil

Holmestrand kommune dra nytte av stordriftsfordeler. Det vil ha stor effekt på tilskudd til private barnehager. I tillegg til at fagmiljøet vil bli større og mer attraktivt med tanke på å tiltrekke til seg nye ansatte. Kommunen opplever få søkere til stillinger som barnehagelærere eller pedagogiske ledere. Med et større fagmiljø øker sjansen for at flere ønsker å jobbe i kommunen. Både Gullhaug og Knutseskogen må søke om å få videreført godkjenning fra arbeidstilsynet. Knutseskogen drives i leide paviljonger som koster kommunen ca. 2 mill. kroner hvert år.

I handlingsprogrammet er Eidsfoss barnehage foreslått nedlagt. Det er nærmere beskrevet i vedlegget til handlingsprogrammet. Selve innsparingen det første året er beregnet til 1,3 mill. kroner, men som øker til underkant av 3, 5 mill. kroner i perioden. I tillegg kommer reduksjon av årlige FDV- kostnader på 0,2 mill. kroner og vedlikehold på 4 mill. kroner. I KST sak 21/101 – Eiendomsstrategi i Holmestrand kommune, ble tilstandsgraden Eidsfoss vurdert til 2,1. Det var kun fundamentet og bæresystemene som hadde tilstandsgrad 1 mens resten har fra 2 til 3. Blant annet ble det avdekket at ventilasjonsanlegget hadde tilstandsgrad 3 og må byttes. Det betyr at ved videre drift må det påregnes et stort vedlikehold for å ha et forsvarlig tilbud til barn og ansatte. Kommunen ser at ved å legge ned Eidsfoss barnehage vil første del av strukturgrepet bli igangsatt. En innsparing på 3,5 mill. kroner av et beregningsgrunnlag på 12 mill. kroner vil da være første steg mot en effektivisering av barnehagestrukturen og mer forsvarlig drift av våre kommunale barnehager. Resten av budsjettet til Eidsfoss vil følge med barna og bemanning der de blir overført/får tilbud. Dette strukturgrepet støtter kommunens oppdrag om å gi likeverdige tjenester.

Figuren under beskriver hvilke områder som er tatt med i vurdering av byggene våre:

- Fundament
- Drenering
- Bæresystem
- Utvendig kledning og overflate
- Utvendige vinduer, dører og porter
- Innervegger - kledning og overflate
- Gulvoverflate og himling
- Yttertak, takrenner og nedløp
- Fast inventar
- Sanitær
- Vannbåren varme
- Installasjon for brannslukking
- Ventilasjon - kanalnett og luftfordeling
- Ventilasjon - utstyr for luftbehandling
- Vannbåren komfortkjøling
- Elkraft - forsyning, deling og tavler

Innenfor skoleområdet foreslås det flere strukturgrep. Kommunen har i dag ti grunnskoler å drifte og en voksenopplæring. I handlingsprogrammet for 2021 ble sentrumsskolen vedtatt. Det gjør at kommunen vil ha stor kapasitet i den delen av kommunen. For å ivareta mulighet til å drifte skolene er det foreslått at Haga barneskole og Sande ungdomsskole blir til en kombinert skole fra 1- 10. trinn. I handlingsprogrammet er det foreslått en innsparing fra 2023.

Det er videre foreslått å legge ned Galleberg skole. Galleberg skole har 102 elever og er i et området av kommunen med lite vekst. Å drifte små skoler er kostnadskrevende. Kommunen bruker ca. 45 000 kroner mer per elev per år på Galleberg skole sammenlignet med Haga skole. Videre vil en skole med dagens elevtall være sårbar i forhold til bredden i kompetanse blant lærere. Større skoler gir mer faglig bredde og bedre rammebetingelser til å møte elever med ulike behov i hverdagen. Da kommunen ikke

har råd til å opprettholde alle virksomheter forslår kommunedirektøren å legge ned Galleberg skole og justere skolegrenser slik at næreskoleprinsippet ivaretas. Elevene på Galleberg vil stort sett tilhøre enten Kjeldås skole eller Haga skole. Selve innsparingen vil på helårsbasis for oppvekst være 3,9 mill. kroner. I tillegg kommer FDV- kostnader og vedlikehold. Det vil være totalt 4,4 mill. kroner. Resten av budsjettet som Galleberg har å drifte skole for vil følge elevene til Haga skole og til Kjeldås, og vil bli fordelt gjennom skolefordelingsmodellen. Det betyr i praksis at flere elever vil nyte godt av disse ressursene og at tilbudet blir mer likeverdig tilrettelagt.

I skolebruksplanen vil det blant annet bli en gjennomgang av drift, kapasitet og struktur. Det vil bli behandlet i planen om det kan være riktig med flere strukturgrep for å dimensjonere kapasitet og drift riktig videre framover i Holmestrand kommune. Ny lokal forskrift om opptaks-grenser vil bli lagt fram som sak for politikere etter at man har vedtatt barnehage og skolebruksplanen.

Skoleeierrollen har stadig flere oppdrag og lovkrav. I dag har Holmestrand kommune en rådgiver som ivaretar denne rollen. Etter sammenslutningen av tre kommuner har arbeidsoppgavene økt og behovet for å ha felles rammeverk, planer og utvikling har blitt enda viktigere og vokst i takt med flere skoler. Det foreslås derfor at skolene får noe mindre i overført ledelsesressurser og at skoleeierrollen blir styrket med ett årsverk. Skolene styrer etter en ramme og velger selv hvor de tar dette kuttet fra. Men skolene vil merke en endring og det kan tappe skolene for ledelse, hvis det er der skolene må ta det fra. Fordelen er at de vil ha mulighet til å få betydelig mer støtte til felles faglig utvikling av Holmestrandsskolen.

Strategiplan for skoler og barnehager

I 2020 vedtok kommunestyret strategiplan for barnehager og skoler «Trygghet, mestring og læring for alle». Planen har målsetninger knyttet til de tre primære hovedområdene; livsmestring, språklig kompetanse og digital kompetanse. Planen skal vedvare i tre år. I hele planperioden har barnehager og skoler håndtert pandemien som har lagt stor beslag på tid til utvikling og ledelse. Det er derfor mulig at kommunen må forlenge planperioden, slik at ny praksis kan bli implementert og lagt i drift.

I forbindelse med digital kompetanse har Holmestrand kommune i flere år satset tungt på digitalisert opplæring og pedagogisk bruk av IKT i grunnskolen. Satsningen er videreført inn i ny kommune. Alle elever har egne, personlige digitale enheter, og betydelige læringsressurser; nettbasert, programvare (apper) og konkrete som f.eks. utstyr brukt i forbindelse med programmering. Satsingen videreføres da de nye læreplanene krever stort fokus på digitale ressurser i tillegg til andre konkrete læremidler.

Satsningen viste seg særdeles nyttig for at elever og ansatte kunne samhandle, undervise og lære over nettet. Det gjorde det mulig å gjennomføre hjemmeskole og opprettholde god kvalitet på digital undervisning og i all hovedsak opprettholde rimelig tett kontakt mellom lærere og elever i de krevende årene med pandemi. Det er selvsagt flere konsekvenser i en slik situasjon, også negative, ikke minst sosialt. Det var på alle vis bra at skoler og barnehager i Norge ble gjenåpnet. I Holmestrand kommune hadde skolene stort sett gult nivå store deler av våren 2021, og en periode var alle skolene på rødt. Trafikklysmodellen krever også mulighet til både hjemmeskole og skole- skole. Det er derfor avgjørende at kommunen har lagt opp til denne strategien. Derfor er det en bekymring i skolene at pc til ansatte og skjermer til undervisning begynner å bli utdatert/gamle, og må erstattes på hver virksomhet.

Learning Walks, Professional Collaborative Inquiry og Playbased Learning

I samarbeid med KS og canadiske veiledere knyttet til University of Toronto er skoler og barnehager med i program som gir ledere god metodikk for å samarbeid i det profesjons-faglige fellesskapet med fokus på å identifisere læring. Learning Walks kan oversettes til skolevandring. Denne er systematisert og har et eksplisitt fokus på å identifisere læring og fremme dialog og samhandling som styrker læringsarbeidet.

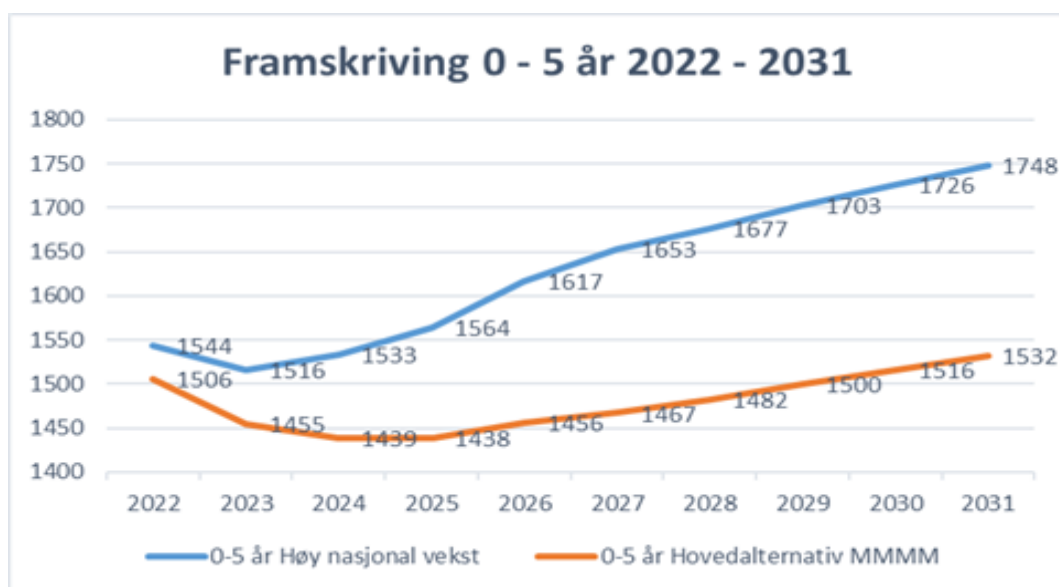
KS Konsulent er engasjert til å følge programmet og det praktiske arbeidet i virksomhetene i en toårsperiode fra oktober 2020 til oktober 2022. Covid-19 har gjort det vanskeligere å kunne bruke av metodikken fullt ut, men rammebetingelser for å gjennomføre er mer på plass høsten 2021. Satsningen finansieres i all hovedsak gjennom tilsagn om OU-midler fra KS.

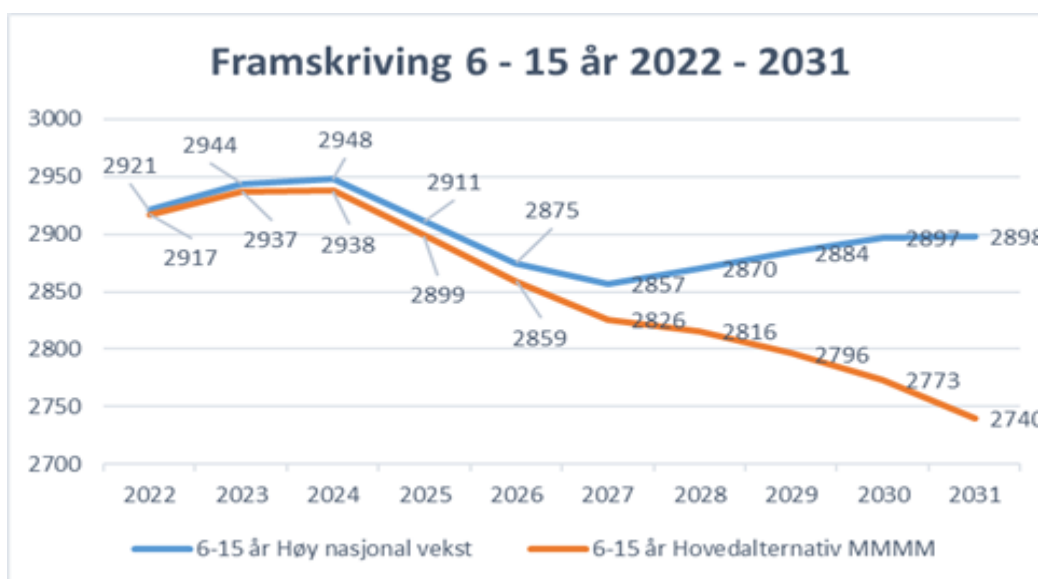
Innen programområdet Oppvekst vil det bli satset særlig på følgende områder:

Som en av kun to kommuner i fylket, fikk Holmestrand tilsagn om deltakelse i kompetanseløftet for inkluderende opplæring. Satsningen ble påbegynt i 2020 og omfattet i første omgang barnehagene. I skoleåret 2021/2022 ble to av skolene med i prosjektet. Hovedtanken i kompetanseløftet er å støtte opp om elever på en slik måte at de ikke faller utenfor og isoleres; faglig og sosialt. Det satses på at PPT skal kunne jobbe mest mulig systemrettet og gjennom dette bidra til faglig styrking, hensiktsmessig organisering og fleksibel bruk av ressurser i virksomhetene. PPT leder satsningen.

I planperioden vil Holmestrand kommune fortsette med å prioritere videreutdanning for lærere innenfor «kompetanse for kvalitet». Innen utgangen av planperioden vil så godt som alle ha gjennomført formell videreutdanning, primært innenfor basisfagene. I samarbeid med USN (Universitetet i Sørøst-Norge) gjennomfører Holmestrand kommune desentralisert kompetanseheving som etterutdanning innenfor digitalisering. En tilsvarende desentralisert ordning for barnehageansatte er under planlegging. Det vil videre bli lagt opp til kompetanseutviklingstiltak i forbindelse med implementering av vedtatt strategiplan.

Grafene nedenfor viser prognose for antall innbyggere i aldersgruppen 0-5 år og 6-15 år med framskriving.

14.4 Oppvekst - innsparing

Det er lagt inn en relativt stor innsparing på Oppvekst, spesielt mot slutten av perioden. Dette henger sammen med flere forhold.

Demografiutviklingen (befolkningsprognoser) viser at det både innenfor skolesektoren og innenfor barnehagesektoren er forventet en reduksjon i antall barn, men det gjenstår å se hvor stor reduksjon det blir. Uansett er det stor kapasitet i deler av kommunen både innenfor barnehage og skole. Kommunen foreslår å innhente deler av denne kapasiteten ved å effektivisere slik at kommunens ressurser kan komme flere til gode.

Kommunedirektøren ønsker også å hente inn ekstern kompetanse, med det formålet å optimalisere driften. Gjennomgangen innenfor Helse og velferd i 2020/2021 identifiserte relativt store innsparingspotensialer, og kommunedirektøren mener at også innenfor Oppvekst vil det være mulig å effektivisere driften. Årsak til at kommunen bruker ekstern kompetanse er at dette er arbeid som kommunen ikke har intern kapasitet til å utføre. Kommunedirektøren understreker at det er knyttet relativt stor usikkerhet til innsparingens størrelse, og at dette forholdet medfører en risiko. Etter ekstern gjennomgang vil resultatet av denne presenteres for politiske utvalg, og en eventuell justering av innsparingen vil komme etter det.

Det er også et poeng at mot slutten av perioden slår rente- og avdragsutgiftene for både sentrumsskolen i Sande og Kleiverud skole inn i driftsregnskapet. Totalt utgjør dette ca. 30 mill. kroner årlig. Kommunedirektøren mener dette bør søkes dekket innenfor Oppvekst, da det er vanskelig å finne alternativ inndekking.

14.5 Mål og delmål

I påvente av nye mål i kommuneplanen, forholder organisasjonen seg til de samme hovedmålene som tidligere. I handlingsprogrammet vises bare hovedmål og delmål per fokusområde og programområde. Rapportering med indikatorer vil gjennomgå i årsrapporteringen.

Samfunn

Hovedmål

Holmestrand kommune er et trygt lokalsamfunn.

Delmål

Barn og unge opplever trygge og gode barnehager og skoler, som hjelper foresatte med møtearenaer som gir bedre nettverk

Holmestrand kommune erkjenner at jorda er i en klimakrise som også lokalt krever en aktiv klima- og miljøpolitikk og kriseberedskap

Barn og unge får kunnskap og kompetanse i barnehager og skoler som gir mulighet til å ta gode valg.

Holmestrand kommune legger til rette for en målrettet, positiv by- og regionsutvikling

Barn og unge får opplevelser som gir innsikt og glede over å bo i vår kommune

Holmestrand kommune tilrettelegger for at den enkelte kan ivareta sin helse med utgangspunkt i egne muligheter.

Alle barn og elever blir inkludert i gode fellesskap i barnehager og skoler.

Barn utvikler livsmestringskompetanse.

BUF sine tjenester skal ivareta sine lovpålagte kjerneoppgaver på en forsvarlig måte

Det er god tverrfaglig samhandling som ivaretar tidlig innsats «på tvers» i programområdet Oppvekst

Flere ungdommer i Holmestrand fullfører og består videregående opplæring.

Transportsystemet i Holmestrand er miljøvennlig, sikkert og effektivt.

Alle barn og elever blir inkludert i gode fellesskap i barnehager og skoler.

Prosjekt «Inkluderende oppvekst i Holmestrand kommune».

Barn utvikler livsmestringskompetanse.

PPT skal veilede skoler og barnehager knyttet til områdene psykisk helse, livsmestring, læringsmiljø, klasseledelse, styrkefokus, og relasjonsbygging.

Forebyggende helse og habiliteringstjenester for barn og unge sine tjenester skal ivareta sine lovpålagte kjerneoppgaver på en forsvarlig måte

Hver tjenesten operasjonaliserer mål for sin tjeneste relatert til virksomhetens mål, gjennom egne handlingsplaner. Tjenestene er oppdatert på utredninger og statistikk som beskriver demografi og utvikling i befolkningen. Tjenestene knytter til seg ny kompetanse i forhold til endrede behov i befolkningen. Virksomheten har oppdatert kompetanseplan.

Barneverntjenesten

Tjenestene har god dialog med barn, unge og deres familier, med fokus på tidlig identifikasjon og innsats – «Rett hjelp til rett tid».

Det er god tverrfaglig samhandling som ivaretar tidlig innsats «på tvers» i programområdet Oppvekst

Kommunen viderefører arbeidet i God oppvekst, herunder metodikk for tverrfaglig samhandling «På tvers».

Flere ungdommer i Holmestrand fullfører og består videregående opplæring.

PPT skal bidra til at barn og elever gjennom grunnskoleløpet får den oppfølgingen og kompetansen de behøver for å fullføre og bestå videregående opplæring.

Brukere

Hovedmål	Delmål
Holmestrand kommune utøver myndighet på en rettferdig, forutsigbar og etterrettelig måte.	Barnehager og skoler er profesjonelle i møte med foresatte og ivaretar informasjonsplikten
Innbyggerne er tilfredse med de tjenestene og den service kommunen yter.	Foresatte opplever imøtekommende og dyktige medarbeidere i barnehager og skoler.

Medarbeidere

Hovedmål	Delmål
Ansatte trives, og er stolte av å jobbe i Holmestrand kommune.	Det gjennomføres utviklingssamtale med alle medarbeidere årlig
	Nærvær 93 pst
Holmestrand kommune har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver profesjonelt og effektivt	Alle virksomheter lager kompetanseplaner

Alle virksomheter lager kompetanseplaner

Lokale tiltak utarbeides sammen med ansatte, tillitsvalgte og verneombud. Kommunalsjefene følger opp at alle virksomheter har en kompetanseplan i ledersamtalene.

Det gjennomføres utviklingssamtale med alle medarbeidere årlig

Alle ansatte skal ha utviklingssamtale.

Nærvær 93 pst

Kommunen har et godt system for oppfølging av sykemeldte, og ledere på alle nivåer oppdateres jevnlig innenfor feltet nærvær og oppfølging.

Økonomi

Hovedmål	Delmål
Kommunen drives etter gode og effektive prinsipper for økonomistyring.	Programområdet skal gi forsvarlig tilbud, samt styre mot balanse
Kommunens økonomiske rammer optimaliseres.	Kapasitet og tilbud blir rasjonalisert for å ivareta et likeverdig tilbud til barn og unge.
Tjenesteproduksjonen foregår innenfor de økonomiske rammer som er vedtatt.	

Virkemiddel for å nå mål

Mål for oppvekst er at barn, unge og voksne i voksenopplæringen skal oppleve inkludering og gode hverdager. For å oppnå det må alle i oppvekst hver dag jobbe i tråd med strategiplanen- trygghet- mestring- læring for alle. For å klare det må oppvekst utfordre seg selv på nye måter å tilrettelegge læringsmiljø på.

En av våre barneskoler har oppstart denne høsten med praktisk teknologi. Målet er at alle elever i barneskolen skal jobbe mer praktisk å føle mer mestring og inkludering. Dette er et opplegg som motiverer og engasjerer elevene på en ny måte. På sikt kan denne måten å jobbe på bidra til at flere opplever mestring og tilhørighet. Kommunen ønsker å bruke erfaringer fra arbeidet til å vurdere om flere skoler kan ha nytte av denne måten å tilrettelegge for elever med ulike behov. Dette kan bli starten på vår egen «Holmestrandmodell».

14.6 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Økonomiplan

	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	571 452	571 452	571 452	571 452
Sum Tekniske justeringer	8 115	8 115	8 115	8 115
Sum Budsjettendringer inneværende år	1 370	2 208	2 208	2 208
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-337	2 104	2 104	2 104
Konsekvensjusteringer	9 148	12 427	12 427	12 427
Konsekvensjustert ramme	580 600	583 879	583 879	583 879
Tiltak som følge av befolkningsendring				
Sum Tiltak som følge av befolkningsendring	0	0	0	0
Innsparingstiltak				
Nedbemannning voksenopplæring	-700	-700	-700	-700
Sum Innsparingstiltak	-700	-700	-700	-700
Nye tiltak				
Barnehabilitering - tilpasning dagens tjenesteproduksjon	680	680	680	680
Barnehabilitering - tilpasning dagens tjenesteproduksjon	655	655	655	655
Bemannning kommunale barnehager	3 400	3 400	3 400	3 400
Inventar helsestasjonen	99	0	0	0
Merutgifter skole felles	2 000	2 000	2 000	2 000
Oppvekstreformen - konsekvenser i Barneverntjenesten	8 400	7 600	7 600	7 600
Skole- og barnehage bruksplan	500	0	0	0
Spesialpedagogiske tiltak, barnehager	4 500	4 500	4 500	4 500
Tilskudd til private barnehager	5 380	4 542	4 542	4 542
Traneveien senter - endret grunnlag for refusjon	1 000	1 000	1 000	1 000
ressurskrevende tjenester				
Voksenopplæringen har reduserte inntekter	2 000	2 000	2 000	2 000
Økt tilskuddssats til private barnehager	4 500	4 500	4 500	4 500
Sum Nye tiltak	33 114	30 877	30 877	30 877
Politiske vedtak				
Endring rammer skoler	2 000	2 000	2 000	2 000
Innsparinger barnehage - barnehagebruksplan	-1 383	-1 383	-3 476	-3 476
Innsparinger skole - skolebruksplan	-800	-1 600	-1 600	-1 600
Nedleggelse Eidsfoss barnehage - konsekvenser for	1 383	1 383	3 476	3 476
Oppvekst og Teknisk				
Nedleggelse Galleberg skole - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk	1 600	3 900	3 900	3 900
Sum Politiske vedtak	2 800	4 300	4 300	4 300
Saldering				
Barnehabilitering - tilpasning dagens tjenesteproduksjon (antall vedtak)	-680	-680	-680	-680
Barnehabilitering - tilpasning dagens tjenesteproduksjon (koordinering)	-655	-655	-655	-655
Bemannning kommunale barnehager	-3 400	-3 400	-3 400	-3 400
Endring i ressurs på skoleområdet	-1 000	-2 400	-2 400	-2 400
Endring rammer skoler	-800	-2 000	-2 000	-2 000
Nedleggelse Eidsfoss barnehage - konsekvenser for	-1 383	-1 383	-3 476	-3 476
Oppvekst og Teknisk				
Nedleggelse Galleberg skole - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk	-1 600	-3 900	-3 900	-3 900
Optimalisere generell drift	0	-8 000	-8 000	-8 000
Sentrumsskolen i Sande (Sande barne- og ungdomsskole)	0	-800	-2 000	-2 000
Spesialpedagogiske tiltak, barnehager	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Struktur barnehage (bygge ny)	0	0	-2 000	-6 000
Total gjennomgang Oppvekst	0	-10 000	-19 000	-19 000
Voksenopplæringen har reduserte inntekter	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Økt tilskuddssats til private barnehager	-500	-500	-500	-500
Sum Saldering	-17 018	-40 718	-55 011	-59 011
Nye tiltak og realendringer	18 196	-6 241	-20 534	-24 534
Ramme 2022-2025	598 796	577 638	563 345	559 345

14.6.1 Sammendrag budsjett

Budsjettrammen var i 2021 på 571,45 mill. kroner. Konsekvensjustering i form av lønns- og prisstigning, samt fjorårets vedtak, er på til sammen 9,15 mill. kroner. Det er lagt inn nye tiltak på tilsammen 29,71 mill. kroner. I hovedsak er dette knyttet til oppvekstreform og tilskudd til private barnehager. Deretter er budsjettet saldert med 18,12 mill. kroner slik at samlet realøkning er på 10,9 mill. kroner. Videre i perioden er de lagt inn ytterligere salderingstiltak, i hovedsak som følge av forventet nedgang i barnetall og statlige rammetilskudd, og dermed et behov for å gjennomføre strukturelle tiltak.

Barnehage

Tilskudd til private barnehager øker i 2022. Det foreslås flere strukturgrep som vil gjøre kommunen til en mer robust barnehageeier og det vil påvirke tilskudd til private barnehager.

Barnehagekapasitet og dimensjonering av barnehageplasser

Mulig endring av antall virksomheter grunnet overkapasitet er foreslått. Det vises til beskrivelsen for oppvekstområdet.

Arbeidet med barnehage- og skolebruksplan er satt i gang og vil bli forelagt politisk ledelse våren 2022. I denne planen vil det komme tydelig fram hvor i kommunen man trenger å investere og hva kommunen må legge til rette for i framtiden. Det er viktig å sikre at kommunen forblir en robust barnehageeier, som drifter kostnadseffektiv og på denne måten sikrer at barnehagesektoren som helhet har en bærekraftig økonomi.

Kommunen har kostnader i forbindelse med at foreldre velger å ha barn i private barnehager i Oslo, Bærum, Drammen, Tønsberg og Horten. Det er forventet at det vil være befolkningsvekst i hele kommunen de kommende årene, og kommunen vil gjerne tilby barnehageplasser som kan utligne behovet for plasser i andre kommuner.

Kapasitet i barnehagene høsten 2021

Ved oppstart av nytt barnehageår 2021/2022 var det mest ledig kapasitet i området Hof og Sande. Ved å øke bemanningen har kommunen mulighet til å ta imot flere barn også i andre barnehager. Kommunen kan derfor tilby løpene opptak gjennom hele året. Ved å drifte på en slik måte sikrer kommunen et likeverdig og forsvarlig tilbud til alle barn i kommunale og private barnehager

Kompetanseheving i barnehagene og skolene

I samarbeid med PPT arbeides det med kompetanseheving og styrking av det allmennpedagogiske tilbudet. Målet er at alle barn skal oppleve et inkluderende fellesskap og få et tilpasset pedagogisk tilbud der barnet er. Dette er et langsiktig arbeid og kommunen ser at det er stort behov for vedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehagene og et økende behov for spesialundervisning i skolene.

Grunnskole

Det er foreslått strukturgrep i handlingsprogrammet. Det vises til beskrivelsen for oppvekstområdet.

Holmestrand kommune har i budsjettet videreført bemanning i grunnskolen i henhold til lærernormen. Behovet er utregnet på skolenivå, og skolene har i dag bemanning slik normen forutsetter. Det legges opp til å opprettholde dette nivået.

Holmestrandsskolen jobber målrettet for å utvikle et skoletilbud som er inkluderende og likeverdig. Elever kan likevel i perioder ha utbytte av at opplæringen legges utenfor det ordinære tilbudet og på kompetente, alternative arenaer. Skolene vil fortsatt ha mulighet til å vurdere dette i enkelttilfeller. Slike tiltak skal være tidsavgrenset med et mål om tilbakeføring til det ordinære tilbudet. I tillegg vil enkelte

elever ha behov for helt særlig tilrettelegging i forsterkede enheter gjennom hele- eller store deler av grunnskoletiden. Her samarbeider Holmestrand kommune med Kirkevoll skole i Tønsberg og Frydenhaug skole i Drammen.

Kommunen har vesentlige merkostnader knyttet til skolefritidsordningen, til tross for tilskudd fra Staten. Målet er likevel fortsatt å redusere kommunens utgifter, men full selvkost synes urealistisk i programperioden. Det er innført redusert foreldrebetaling for alle fire alderstrinn i SFO, samt gratis SFO for overårige med helt spesielle behov. Sistnevnte etter vedtak. I hvor stor grad statlig kompensasjon vil dekke merkostnadene disse ordningene medfører, gjenstår å se, men trolig gjør summen av påpekte forhold at det blir krevende å redusere kommunens utgifter ytterligere de kommende årene.

Det er fokus på tverrfaglig samhandling samt helhet og sammenheng i hele opplæringsløpet. Flere av de mest sentrale satsningene er følgelig omtalt i beskrivelsen for oppvekstområdet.

I 2020 fikk grunnskolen nye læreplaner (fagfornyelsen). Disse er nasjonalt utarbeidet med bred deltakelse og forankring på kommune- og skolenivå. Det arbeides med å implementere læreplanene og derved etablere undervisningspraksis i samsvar med disse. Fagfornyelsen skal ha fokus på dybdelæring og det skal medføre oftere bruk av praktisk undervisning med konkrete. Dette krever at skolene har råd til å handle læremidler som ikke nødvendigvis er bare bøker eller lisenser for digitale ressurser. Skolene melder at det er utfordrende å få til det med et så lavt driftsbudsjettet. Målet er at barn og unge i Holmestrand skal gjennom tidsriktig læring i et inkluderende miljø få det beste grunnlaget for å lykkes i egne liv.

Forebyggende helse og habiliteringstjenester for barn og unge

Fra 2022 opphører Tiltak for enslige mindreårige flyktninger (EMF) som egen tjeneste. Bofellesskapet ble nedlagt i 2019 og hybeltjenesten fases ut innen 31.12.2021. EMF-ungdommer med aktive vedtak føres over til videre oppfølging av kontaktpersoner i Barneverntjenesten. Ungdommene er godt ivaretatt i overføringen og opprettholder kontakt med kjente nærpersioner. Ansatte i tjenesten er omstilt til andre stillinger underveis i avviklingsprosessen.

Barnehabilitering, både tjenestetilbudet ved Traneveien senter og vedtak som følges opp utenfor institusjon, har en omfattende oppgaveportefølje og ser en aktivitetsøkning. Vedtakene som tjenestene arbeider etter fattes av Tjenestekontoret, etter Helse- og omsorgstjenesteloven. Dagens tjenesteproduksjon, med flere omfattende vedtak, behov for nye ressurskrevende tiltak og kunnskap om nye vedtak på vei inn, gjør at tjenestene må styrkes fra 2022. Det er vesentlig at tjenestene kommer tidlig inn i et utviklingsforløp og slik kan forebygge mer omfattende og ressurskrevende tjenester.

Det er fra tidligere lagt inn anslag på refusjon for særlig ressurskrevende tjenester som må salderes da brukersammensetningen ved Traneveien senter har endret seg.

Barneverntjenesten

Oppvekstreformen trer i kraft fra 2022. Reformen gir kommunene mer ansvar til for å styrke forebyggende arbeid og tidlig innsats. Målet er at endringer i kommunen skal bidra til at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt.

Endringene gir kommunen økt ansvar for Barneverntjenesten, både faglig og økonomisk. Reformen stiller klare krav og forventninger til kommunen som helhet, mens de økonomiske konsekvensene framkommer i størst grad i barneverntjenesten.

Tiltak knyttet til «Oppvekstreformen i Holmestrand» er fremmet i Handlingsprogram 2022-2025. Det er behov for både generell styrking av det forebyggende arbeidet i kommunen som helhet og intern styrking i Barneverntjenesten. Økt økonomisk ansvar forventes kompensert gjennom økning i

rammetilskuddet til kommunen. For å forberede reformen er allerede Barneverntjenesten i gang med flere tiltak for å øke fagkompetansen.

PPT (Pedagogisk- psykologisk tjeneste)

PPT har tilpasset tjenestenivå og innhold til ny kommune. Dette nivået videreføres.

Kompetanseløftet for inkluderende opplæring gjør at PPT er tilført prosjektr ressurer for å være tettere på i barnehager og etter hvert også i skolene. Det skal jobbes systemrettet for å styrke kompetansen i skoler og barnehager.

Voksenopplæringen

Voksenopplæringen tilpasser organisering, innhold i tjenesten og økonomi i forhold til behovet og den enkelte elevs rettigheter. Behovet vil variere, og det er fortsatt nødvendig å ha mulighet til å sette av midler for å utjevne variasjon i refusjonsinntektene. I tillegg foreslås det bemanningsreduksjon.

14.7 Driftsbudsjett

Fordeling per virksomhet (tabell)

BELØP I 1000	OPPR. BUDSJETT	ØKONOMIPLAN			
	2021	2022	2023	2024	2025
Barnehager felles	136 633	147 983	143 368	135 275	131 275
Hof barnehage	6 779	6 898	6 930	6 930	6 930
Eidsfoss barnehage	2 980	2 998	3 013	5 106	5 106
Gausetangen barnehage	10 321	10 488	10 544	10 544	10 544
Gullhaug barnehage	7 848	7 982	8 020	8 020	8 020
Kleiverud barnehage	11 036	11 226	11 283	11 283	11 283
Knutseskogen barnehage	9 075	9 231	9 275	9 275	9 275
Haga barnehage	11 568	11 764	11 822	11 822	11 822
Nordre Jarlsberg barnehage	12 484	12 699	12 764	12 764	12 764
Oppvekst felles	0	-2 183	-10 983	-13 076	-13 076
Skole felles	27 274	30 003	21 247	15 047	15 047
Hof skole	32 843	32 502	32 659	32 659	32 659
Botne skole	24 612	24 851	24 971	24 971	24 971
Ekeberg skole	28 632	28 433	28 571	28 571	28 571
Kleiverud skole	15 585	14 861	14 936	14 936	14 936
Haga skole	27 000	28 532	28 665	28 665	28 665
Selvik skole	15 787	16 231	16 309	16 309	16 309
Galleberg skole	12 032	12 063	12 121	12 121	12 121
Kjeldås skole	14 173	13 164	13 232	13 232	13 232
Gjøklep ungdomsskole	32 994	37 761	37 923	37 923	37 923
Sande ungdomsskole	34 573	35 101	35 271	35 271	35 271
PP tjenester	10 298	10 491	10 542	10 542	10 542
Barneverntjenesten	42 382	49 617	49 024	49 024	49 024
Barn, unge og familie	38 722	40 127	40 133	40 133	40 133
Voksenopplæring	5 819	5 974	5 997	5 997	5 997
SUM	571 452	598 796	577 638	563 345	559 345

14.8 Investeringsbudsjett

BELØP I 1000	SAMLEDE PROSJEKTBELØP	ØKONOMIPLAN				SUM
Investeringsprosjekter	Brutto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2022-25
Oppvekst						
Formålsbygg Gullhaug	149 064	0	32 500	15 000	15 000	62 500
Lekeapparater barnehagene		500	500	500	500	2 000
SUM OPPVEKST	149 064	500	33 000	15 500	15 500	64 500

Formålsbygg Gullhaug

Holmestrand kommune planla å bygge ny barnehage på Gullhaug. Barnehagen ville blitt utvidet fra dagens 4 avdelinger til 6-8 avdelinger. Meningen var å sikre god barnehagekapasitet i et område med etablering av nye boliger og forventet befolkningsvekst. Arbeidet med ny barnehage på Gullhaug skulle igangsettes i 2020, og skulle stå ferdig i 2022. Fredly barnehage (privat) har i dag en 2 avdelingers barnehage på Gullhaug, og planlegger utvidelse til 4 avdelinger. Kommunen var i dialog med ansatte og eiere av Fredly barnehage.

I sak KST 219/20 ble prosjektet ble nedskalert med 30 mill. kroner i forbindelse med kommunestyrets behandling av handlingsprogram 2021-2024.

Prosjektet ble 22. september 2021 stanset av kommunestyret. I KST 121/21 Formålsbygg Gullhaug - forutsetninger og videre fremdrift ble det vedtatt følgende:

Det fremlegges sak om å bygge en enkel sandwichhall på tomten, og der totalkostnader for å gjennomføre et slikt prosjekt fremgår, uavhengig av om det bygges barnehage.

Det fremlegges en helhetlig barnehagebruksplan for Holmestrand kommune før det kan vedtas nye investeringsprosjekter innen barnehagesektoren.

Fremtidig behov for skoleplasser i Botneskolekrets skal også vurderes.

Prosjektet vil arbeide med å fremlegge en sak i henhold til vedtaket punkt 1.

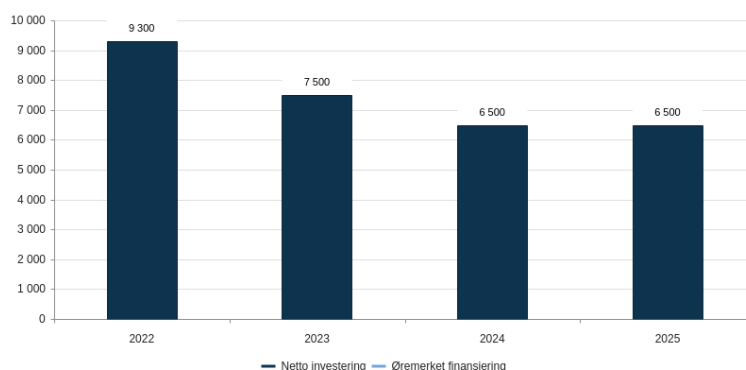
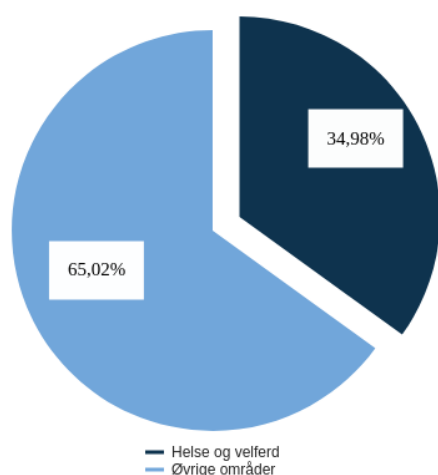
Lekeapparater barnehagene

Løpende investeringer til fastmonterte lekeapparater (ute) som ikke kan håndteres over virksomhetens budsjett. Fordeles årlig til barnehager etter prioritert liste.

15 HELSE OG VELFERD

Kakediagrammet til venstre viser at programområdet utgjør knapt 35 pst av kommunens brutto utgifter. Grafen til høyre viser investeringsutgiftene som er foreslått av kommunedirektøren. Investeringene innenfor dette området er hovedsakelig knyttet til velferdsteknologi, samt inventar og utstyr.

Helse og velferd - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

15.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Helse og velferd yter helse- og omsorgstjenester til hele befolkningen, og omfatter 3 bo- og behandlingssentre, hjemmebaserte tjenester, voksenhabilitering, folkehelse, forebygging og frivillighet, psykisk helse og avhengighet, og forvaltning og tjenestetildeling.

Programområdet er organisert slik det fremgår av organisasjonskartet.

Omfatter disse tjenestene	
Virksomhet Forvaltning og tildeling	Virksomhet Psykisk helse og avhengighet
• Forvaltning av kjøp innen helse- og omsorgstjenester	• Behandling av psykisk uhelse og avhengighet
• Kommunepsykolog	• Veiledningstjenester
• Behandling av søknader og oppfølginger av skjenkebevillinger	• Gruppetilbud
• Koordinerende enhet barn/unge og voksne	• Kurstilbud
• Saksbehandling av søknader om helse- og omsorgstjenester	• Bofellesskap
• Systemansvarlige innen fagområder	• Legemiddelassistert rehabilitering (LAR)
• Merkantile tjenester	• Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)
• Boligkoordinator	• Aktivitetstilbud
• Demenskoordinator	
• Veiledningstjenester	
Virksomhet Folkehelse, forebygging og frivillighet	Virksomhet Voksenhabilitering
• Kjærsenteret aktivitetssenter	• Botilbud
• Sandetun aktivitetssenter	• Avlastningstjenester
• Folkehelsekoordinator	• Støttekontakttjenester
• Kommuneoverlege	• IP koordinering
• Fastlegeordning	• Arbeid- og aktivitetstilbud
• Ergo- og fysioterapijenester	
• Avtalefysioterapeuter	Virksomhet Hjemmetjenester
• Hjelpemiddellager	• Hjemmesykepleie
• Friskliv	• Hjemmehjelp
• Velferdsteknologikoordinator	• Praktisk bistand
• Leve hele livet koordinator	• Omsorgsboliger
• Ambulant rehabiliteringsteam	
• TISK/Vaksinasjon	
Virksomhet Sande bo- og behandlingssenter	Virksomhet Hof og Holmestrand bo- og behandlingssenter
• Dagaktivitetstilbud og bofellesskap for personer med demens	• Korttidsplasser og avlastning i institusjon
• Aktivitetskoordinering	• Langtidsplasser i institusjon
• Korttidsplasser og avlastning i institusjon	• Skjermede plasser i institusjon
• Langtidsplasser i institusjon	• Vikarpool
• Skjermede plasser i institusjon	• Institusjonsskjøkken
• Forsterket skjermede plasser i institusjon	• Omsorgsboliger
• Institusjonsskjøkken	• Aktivitetskoordinering
• Vikarpool	
	Stab utredning og rådgiving
	• Rådgivere

15.2 KOSTRA

Nøkkeltall	Holmestrand 2018	Holmestrand 2019	Holmestrand 2020	Kostragruppe 09
Prioritet				
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B) *) **)	20 483	21 216	21 273	18 641
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) *) **)	2 730	2 933	3 368	3 371
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B) *) **)	20 210	20 955	21 004	18 491
Netto driftsutgifter til aktivisering/støttetjenester per innbygger 18 år og over (f234) (B) *) **)	1 467	1 596	842	1 075
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	282 382	287 236	339 575	292 135
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B) *)	1 455 541	1 539 886	1 571 528	1 348 031
Dekningsgrad				

Nøkkeltall	Holmestrand 2018	Holmestrand 2019	Holmestrand 2020	Kostragruppe 09
Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere (B)	41	41	34	42

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

15.3 Utfordringer og strategi

Holmestrand kommune står overfor store fremtidige utfordringer på helse- og omsorgsfeltet. Det er økende gap mellom innbyggernes behov og ressurser til helse- og omsorgstjenester.

Gjennomgangen og sluttrapporten fra Agenda Kaupang, som kommunestyret vedtok i juni, viser at Holmestrand kommune står foran store utfordringer og økninger i behovet for tjenester i årene som kommer.

Strategien Helhetlig innsats er iverksatt for å sikre fremtidig økonomisk bærekraft i helse- og omsorgstjenestene. Strategien skal føre til en dreining mot mer forebygging og utvikling av et tjenestetilbud som treffer innbyggernes behov bedre enn i dag.

Det er et økende gap mellom innbyggernes behov og tilgjengelige ressurser i de kommunale helse- og omsorgsvirksomhetene, økning i antall brukere med sammensatte lidelser og i omfang av tjenester. Flere avanserte behandlingsløp flyttes raskere ut av sykehusene og gir økning i antall brukere med alvorlig sykdommer og symptomer i kommunen, som resultat av "Samhandlingsreformen".

Det er utfordrende å rekruttere kompetent helse- og omsorgspersonell, etablere sterke fagmiljø og sikre spesialisert og tverrfaglig kompetanse som møter de ulike behovene som finnes hos kommunens innbyggere.

Kommunen må ta kloke veivalg for å opprettholde fremtidig bærekraft og være en relevant tjenesteleverandør til innbyggere. Det kreves strengere prioriteringer, høyere effektivitet, bedre utnyttelse av teknologi og systematisk satsing på kontinuerlig forbedring og innovasjon.

Helse og velferd kan ikke beholde dagens struktur og aktivitet og samtidig gjennomføre de vedtatte kuttene i økonomiplanen. Det vil derfor i 2022 gjøres et arbeid for å se på fremtidig struktur på institusjonsplasser og boliger i kommunen. Spørsmålene som må besvares er om vi har de rette plassene, den rette geografiske plasseringen og om vi har nok boliger.

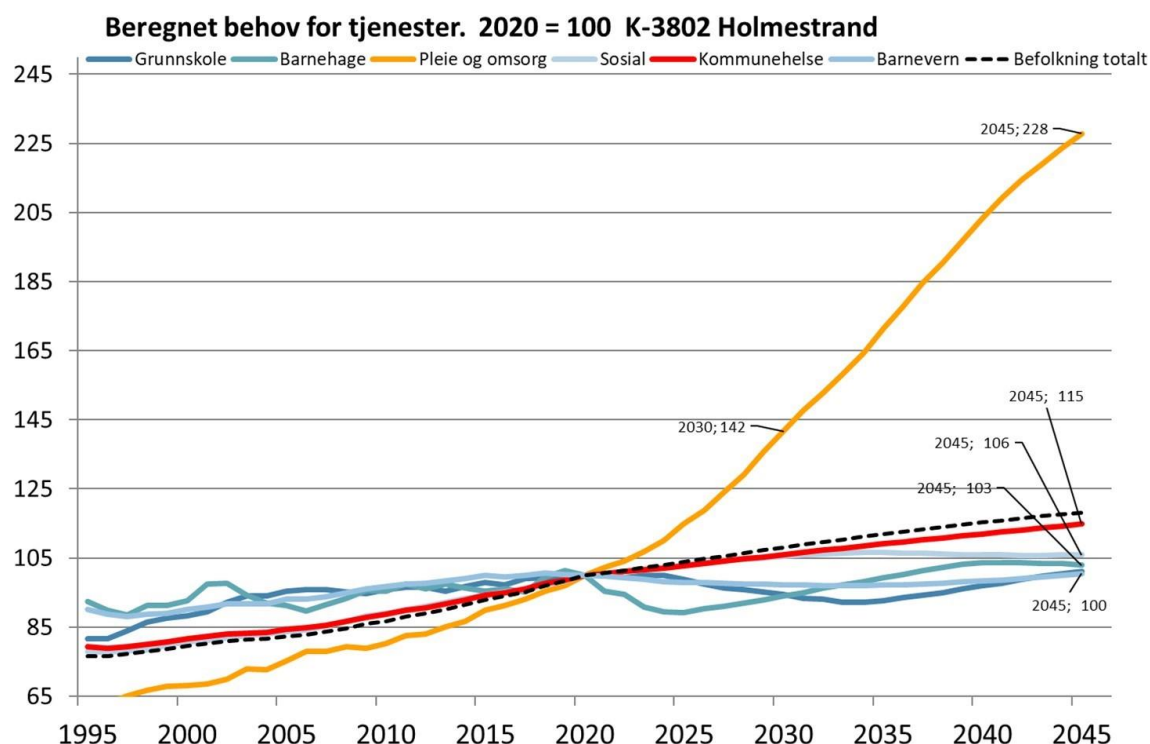
I den kommende fireårsperioden vil rammene for Helse og velferd gå ned før eventuelle korrigeringer for demografi. Dette vil utfordre tjenestene i kommunen. Området må derfor levere mer og bedre innenfor lavere budsjetter i årene framover.

15.3.1 Formål og krav til resultat for programområdet

Holmestrand kommune har et omstillingsbehov og har en forventning til at tjenesteområdet Helse og velferd framover skal spare inn store beløp årlig i løpet av de neste årene. Kommunen har fortsatt et behov for å harmonisere nivå og utførelse av tjenestene etter kommunesammenslåingen.

Voksende tjenestebehov framover krever smartere måter å levere tjenestene på.

Agenda Kaupangs analyser av behovet for pleie- og omsorgstjenester i Holmestrand totalt sett, viser at behovet fram mot 2045 mer enn en dobles, dersom vi fortsetter med dagens praksis. Behovet øker fra dag en og betydelig mer enn de andre store sektorene i kommunen.

Figur 1 Beregnet behov for framtidige tjenester basert på dagens praksis Kilde: Agenda Kaupang basert pådemografi-komponenten i statensinntektssystem og MMMM-alternativet til SSB, aug. 2020

Utfordringsbildet framover med økt vekst i behov og mindre potensial for pårørendeomsorg både i Holmestrand og nasjonalt, vil snarest mulig kreve nye arbeidsformer og endret praksis for å kunne være bærekraftig og sikre en smartere måte å vokse på. I tillegg ser vi at folk lever lenger og ønsker seg et godt og aktivt liv gjennom hele livet (jfr. Leve hele livet).

Den detaljerte analysen av brukergruppene for 2019 viser at Holmestrand driver pleie- og omsorgstjenestene betydelig dyrere enn andre store kommuner. KOSTRA- gruppe 13, som består av de 47 største kommunene i Norge foruten Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger, har en gjennomsnittlig kostnad på 19 680 kr per innbygger (Netto driftsutgifter til pleie- og omsorgstjenester behovskorrigert i 2019). Hvis dette sammenlignes med nivået i Holmestrand kommune, brukte Holmestrand 800 kroner mer per innbygger eller totalt ca. 20 millioner kroner.

Det er flere kostnadsdrivere som legger press på helse- og omsorgstjenestene i kommunen, - i dag og i årene fremover:

- Dreining mot en større eldrebefolkning betyr at flere syke og pleietrengende vil trenge behandling fra kommunale helse- og omsorgstjenestene. Utviklingen må ses i forhold til bemanningsbehovet i helse- og omsorgstjenestene. Helse og velferd opplever allerede i dag utfordringer med å rekruttere helse- og omsorgspersonell.
- Antall pasienter i tjenesteforløp mellom kommune og spesialisthelsetjeneste er stort og økende. Kortere liggetid i sykehus gir økning i antall brukere med alvorlig sykdommer og symptomer i kommunen, og flytter avanserte behov for behandling og rehabilitering. Dagens situasjon for

pasienter med demens, avanserte medisinske sykdomstilstander samt rus- og psykiske lidelser gir kompetanse- og kapasitetsutfordringer. Spesielt gjelder dette muligheten til å gi alle kompetent og individuell oppfølging.

- Utfordrende og utagerende atferd hos ulike pasientgrupper er en problematikk som har økt betydelig. Utfordringene krever nytenkning og investeringer både knyttet til kompetanse og omgivelser for at kommunen skal kunne gi disse pasientene tjenester av god kvalitet. Per i dag kjøper kommunen flere eksterne omsorgstilbud for å sikre kvalitet i omsorgen med egnet beliggenhet.
- Fremtidens helse- og omsorgstjeneste står foran en digitaliseringsprosess. Ny informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og velferdsteknologi vil i økende grad tas i bruk i tjenestene.
- For flere av virksomhetene i Helse og velferd er det også kostnadsdrivende å opprettholde kvalitativt gode desentraliserte tjenestetilbud i tre kommunesentra.

15.3.2 Helhetlig innsats

Virksomhetene vil fokusere på utvikling av bærekraftige tjenester og sikre at Helse og velferd vokser smartere. Ved å ha bevissthet rundt virkningsfulle tjenester på et lavest mulig nivå kan behovet for mer ressurskrevende tjenester forsinkes eller i beste fall opphøre. Her er riktig kompetanse til rett tid én av flere suksessfaktorer. Helse og velferd er godt i gang med å etablere en «helhetlig innsats», der de ulike nivåene representerer grad av inngripen i innbyggerens liv. Jo høyere nivå i «heisen» jo større kommunal inngripen. Målet er å styre aktivitet og omfordele økonomi fra de høyeste nivåene til mer egenmestring og forebyggende tiltak på de nedre nivåene. Kommunen vil redusere etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester ved å forebygge mer og søke ytterligere samarbeid/samskaping med frivillige organisasjoner/foreninger.

Omstillingsprosessen har i 2021 blitt spisset noe og virksomhetene vil i 2022 ha et større fokus på

- helhetlig tjenesteforvaltning,
- IKT, digitalisering og velferds-teknologi
- kompetanse-, turnus- og bemanningsstyring

15.4 Mål og delmål

I påvente av nye mål i kommuneplanen, forholder organisasjonen seg til de samme hovedmålene som tidligere. I handlingsprogrammet vises bare hovedmål og delmål per fokusområde og programområde. Rapportering med indikatorer vil gjennomgå i årsrapporteringen.

Samfunn

Hovedmål	Delmål
Holmestrand kommune er et trygt lokalsamfunn.	
Holmestrand kommune erkjenner at jorda er i en klimakrise som også lokalt krever en aktiv klima- og miljøpolitikk og kriseberedskap	
Holmestrand kommune legger til rette for en målrettet, positiv by- og regionsutvikling	
Holmestrand kommune tilrettelegger for at den enkelte kan ivareta sin helse med utgangspunkt i egne muligheter.	Helse og velferd fremmer innbyggernes helse og motvirker sosiale ulikheter med tidlig innsats og gjennomføring av folkehelse- og forebyggings tiltak.

Hovedmål

Delmål

Helse og velferd samskaper med innbyggere og aktører i lokalsamfunnet for å skape gode og treffsikre helse- og omsorgstjenester.

Transportsystemet i Holmestrand er miljøvennlig, sikkert og effektivt.

Brukere

Hovedmål

Holmestrand kommune utøver myndighet på en rettferdig, forutsigbar og etterrettelig måte.

Delmål

Helse og velferd samskaper med brukere og pårørende i utforming og gjennomføring av tilbud og tjenester.

Innbyggerne er tilfredse med de tjenestene og den service kommunen yter.

Helse og velferd er innovative og anvender nye metoder og verktøy for utvikling av tjenester for å møte nåtidige og fremtidige brukerbehov.
Helse og velferd samarbeider tverrfaglig og tverrsektorielt for å sikre helhetlige tjenester og best mulig tjenestepraksis.

Medarbeidere

Hovedmål

Ansatte trives, og er stolte av å jobbe i Holmestrand kommune.

Delmål

Det gjennomføres utviklingssamtale med alle medarbeidere årlig
Helse og velferd har nærvær som ligger høyere enn dagens nivå.
Nærvær 93 pst

Holmestrand kommune har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver profesjonelt og effektivt

Alle virksomheter lager kompetanseplaner

Helse og velferd satser målrettet på økt og riktig kompetanse hos medarbeiderne for å sikre ivaretagelse av nåværende og fremtidige utfordringer i spesialisert tjenesteyting.

Alle virksomheter lager kompetanseplaner

Lokale tiltak utarbeides sammen med ansatte, tillitsvalgte og verneombud. Kommunalsjefene følger opp at alle virksomheter har en kompetanseplan i ledersamtalene.

Det gjennomføres utviklingssamtale med alle medarbeidere årlig

Alle ansatte skal ha utviklingssamtale

Nærvær 93 pst

Kommunen har et godt system for oppfølging av sykemeldte, og ledere på alle nivåer oppdateres jevnlig innenfor feltet nærvær og oppfølging.

Økonomi

Hovedmål

Kommunen drives etter gode og effektive prinsipper for økonomistyring.

Delmål

Kommunens økonomiske rammer optimaliseres.

Hovedmål

Tjenesteproduksjonen foregår innenfor de økonomiske rammer som er vedtatt.

Delmål

Tjenesteproduksjonen i Helse og velferd driftes innenfor økonomiske rammer

15.5 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	519 041	519 041	519 041	519 041
Sum Tekniske justeringer	10 950	10 950	10 950	10 950
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	309	34	-411	214
Konsekvensjusteringer	11 259	10 984	10 539	11 164
Konsekvensjustert ramme	530 300	530 025	529 580	530 205
Driftskonsekvens av investeringer				
Driftskonsekvens av investering i friskmatsystem	0	-200	-200	-200
Endret produksjonslinje kjøkken - Holmestrand BBS	-200	-200	-200	-200
Holmestrand og Hof BBS - Elektronisk legemiddelhåndtering - lukket legemiddelsløyfe	-750	-750	-750	-750
Sande BBS - Elektronisk legemiddelhåndtering - lukket legemiddelsløyfe	-70	-95	-95	-95
Sum Driftskonsekvens av investeringer	-1 020	-1 245	-1 245	-1 245
Innsparingstiltak				
Heldøgns omsorg	-9 420	-10 220	-14 220	-14 220
Helhetlig tjenesteforvaltning	-3 500	-4 500	-4 500	-4 500
Helse og velferd vokser smartere	-5 000	-5 600	-5 600	-5 600
Nye boformer	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tverrfaglig ambulerende tjenester	-220	0	0	0
Sum Innsparingstiltak	-20 140	-22 320	-26 320	-26 320
Nye tiltak				
Ambulant tjeneste	3 200	3 200	3 200	3 200
Datautstyr og velferdsteknologi Voksenhabilitering	150	150	150	150
Egenandel arbeidsstue Sandetun aktivitetssenter	50	50	50	50
Ergoterapistilling eldre	700	700	700	700
Forebyggende/lavterskeltjenester - helhetlig innsatstrapp og ettervirkninger av Korona.	0	800	800	800
Harmonisering dagens tjenesteproduksjon Voksenhabilitering, Prestegårdsalleen 17.	2 303	2 303	2 303	2 303
Harmonisering dagens tjenesteproduksjon Voksenhabilitering, Tunnelvn 44-46	695	695	695	695
Heldøgns omsorg	5 760	5 760	5 760	5 760
Helhetlig tjenesteforvaltning	3 760	3 760	3 760	3 760
Helse og omsorg vokser smartere	100	100	100	100
Helse og velferd - Avansert klinisk spesialist i sykepleie	850	850	850	850
Hus 60 og forsterket bemanning	10 900	10 900	10 900	10 900
Innføring dataverktøy for ruteplanlegging - Spider	500	100	100	100
Justering driftstilskudd fysioterapeuter	100	100	100	100
Justering tilskudd ressurskrevende tjenester	10 060	10 060	10 060	10 060
Korrigerings og tilpasning dagens driftsnivå, voksenhabilitering	3 900	3 900	3 900	3 900
Krisesentertilbud til utsatte grupper	100	100	100	100
Psykisk helse og avhengighet - Bytte av leasingbiler	100	0	0	120
Psykososialt kriseteam	100	100	100	100
Sande BBS - Legevikar	400	400	400	400
Styrking av programområdet for å dekke økt behov	10 000	10 000	10 000	10 000
Tilpasning budsjett omsorgslønn	800	800	800	800
Tilpasning kostnader øyeblikkelig hjelp døgnopphold Drammen	800	800	800	800
Tilskudd kommunalt rusarbeid	150	260	370	700
Transport dagsenter for personer med demens	1 125	1 125	1 125	1 125

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Transport EMPUS	500	500	500	500
Tverrfaglig ambulerende tjenester	245	245	245	245
Voksenhabilitering - Fagkoordinator	900	900	900	900
Økt bemanning Dagsenter for personer med demens	0	1 000	2 000	3 000
Økt tilsynslege ressurs	400	400	400	400
Økte kostnader i forbindelse med bruk av velferdsteknologi	50	50	50	50
Økte kostnader legetjenester	3 173	3 173	3 173	3 173
Sum Nye tiltak	61 871	63 281	64 391	65 841
Politiske vedtak				
Styrking av programområdet for å dekke økt behov	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum Politiske vedtak	2 500	2 500	2 500	2 500
Saldering				
Hus 60 og forsterket bemanning	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Saldering	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Nye tiltak og realendringer	42 211	41 216	38 326	39 776
Budsjettendringer				
Sum Budsjettendringer	0	0	0	0
Ramme 2022-2025	572 511	571 241	567 906	569 981

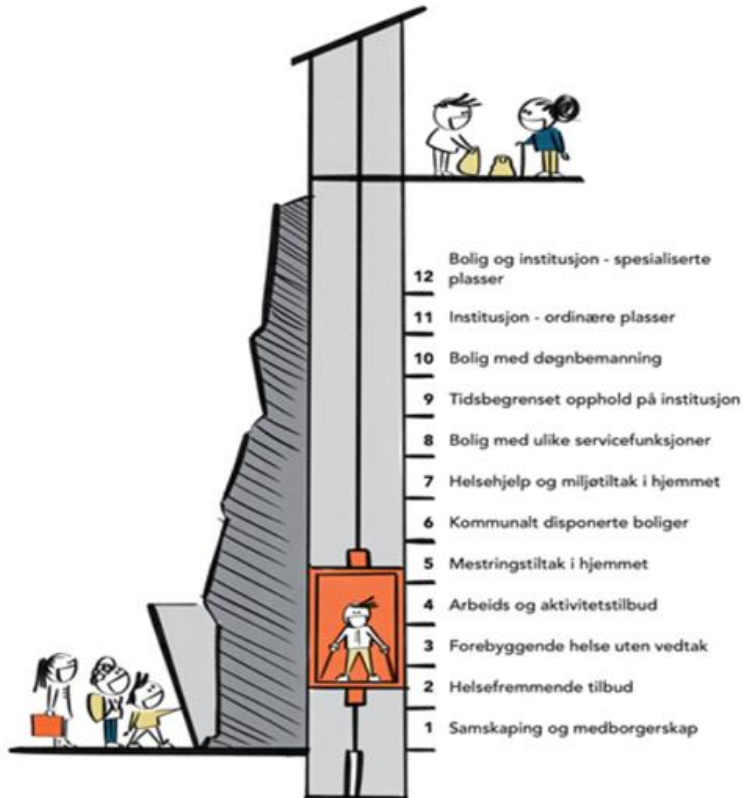
15.5.1 Sammendrag budsjett

Kommunedirektøren legger opp til å videreføre de rammereduksjonene som er startet i 2021. Da det ikke har vært samme fremdrift som forutsatt i budsjettet for 2021, er noen av omstillingskravene korrigert. Det er gjennomført flere varige innsparinger i 2021 som vil ha effekt også i 2022.

Driftsbudsjett 2021 for Helse og velferd var 519,041 mill. kroner. Konsekvensjustering i hovedsak lønns- og prisstigning øker rammen med 11,2 mill. kroner i 2022. Driftskonsekvenser av investeringer er beregnet til 1,02 mill. kroner i form av redusert bemanning. Innsparingstiltak gjelder omstillingsprosjektet «helhetlig innsats» og er i 2022 beregnet til 20,1 mill. kroner. Det er videre lagt inn tiltak som tilsammen øker budsjettrammen i 2022 med 60,9 mill. kroner. I hovedsak dreier dette seg om å oppdatere til dagens driftsnivå, samt noen nødvendige tiltak. Ny driftsramme for Helse og velferd i 2022, etter nye tiltak og realendringer, er satt til 570,011 mill. kroner.

Helhetlig innsatstrapp

Agenda Kaupang har bistått programområdet gjennom året og kommunestyret vedtok handlingsplan i april og selve sluttrapporten i juni. Innsparingskravene som er videreført gjennom «helhetlig innsats» er:

Tiltak 1: «Helse og velferd vokser smartere»

Gjennom å etablere helhetlig tjenesteforvaltning, differensiert og spesialisert heldøgnsomsorg, nye boformer, fokus på samskapingsprosesser, tidlig innsats og forbyggende tjenester samt flere tverrfaglig ambulante tjenester skal Helse og velferd bli mer effektiv, samtidig som tjenestene leveres med god kvalitet.

For å sikre tilstrekkelig effektivisering skal programområdet i tillegg vokse smartere ved å digitalisere prosesser og tjenester, utnytte stordriftsfordeler, etablere strategisk ledelse for å utnytte synergier av fellesskapsløsninger og effektiv kompetansestyring.

Innsatsen skal bidra til dels å forhindre at innbyggere får behov for omsorgstjenester, dels sikre at programområdet kan gi tjenester til flere med samme økonomi som i dag og sikre likeverdige tjenester til innbyggerne.

Tiltak 2: Helhetlig tjenesteforvaltning

Det er etablert en forvaltningsenhet, tett knyttet til kommunalsjef, som styrker kommunens arbeid med forvaltningsoppgaver og kartlegging, vurdering, tildeling av tjenester og oppfølging.

Tiltak 3: Heldøgns omsorg

Kommunen må legge til rette for et helhetlig boligtilbud slik at flere kan klare seg i selv i egen bolig lengre enn i dag. Det er utarbeidet tiltak som vil bety innsparinger og omprioriteringer av ressurser fra de høyeste nivåene til de lavere nivåene.

Tiltak 4: Nye boformer

Ved å utvikle nye boformer så vil kommunen redusere presset på de øvrige kommunale heldøgns omsorgstilbudene og institusjonstilbudene.

Tiltak 5: Helhetlige ambulante tjenester

Tiltaket skal se på hvordan kommunen kan tilby oppsøkende tjenester og innsats når innbyggerne trenger det og i deres egen bolig. En slik helhetlig satsning vil, sammen med en felles nattjeneste, utsette behovet eller unngå behovet for kommunale boligtilbud med heldøgns omsorg.

Helhetlig innsats i Holmestrand kommune er illustrert gjennom en «innsatsheis» der hensikten er å vise at det er like naturlig å bruke tjenester på lavere nivå, som på høyere nivå, og at det er bevegelse både oppover og nedover i nivåene ut i fra situasjon.

15.6 Bemanning

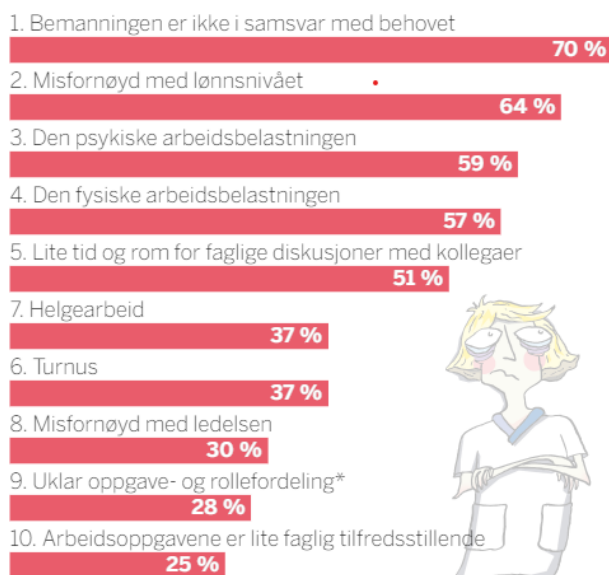
Programområdet har ca. 600 årsverk fordelt på i underkant av 1000 ansatte, hvorav størsteparten jobber i turnus. Kommunen opplever utfordringer med å rekruttere og beholde fagpersoner, da spesielt sykepleiere og vernepleiere. Dette er en utfordring som Holmestrand kommune deler med flertallet av kommuner i Norge, men likevel ser det ikke ut til å være en rask løsning på utfordringen. Det finnes eksempler på at kommuner har lyktes med å snu denne utviklingen gjennom målrettet bruk av virkemidler som høyere grunnlønn, stipender, tilrettelagte turnuser og sjeldnere helgearbeid. Kommunedirektøren vurderer fortløpende behovet for å sette inn lignende tiltak i Holmestrand, men har ikke funnet rom for denne typen tiltak i budsjettet for 2022, da det allerede ligger inne kutt i grunnbemanning for å oppnå budsjettbalanse.

Det er tidligere vedtatt å sette av en «sykepleier-million», her er det nedsatt en arbeidsgruppe som ser på virkemidler. Arbeidsgruppen startet arbeidet høsten 2021 og tiltakene vil innføres fortløpende med en sluttrapportering til politisk nivå. Fagbladet «Sykepleien» har kartlagt hvorfor sykepleiere slutter i kommunene, og det er manglende grunnbemanning som er det tydeligste årsaken.

Spørsmålet som ble stilt i undersøkelsen: **Hvilke faktorer har bidratt til at du har vurdert å slutte?**

Svarene under er fra de 72 % som svarte de vil slutte i jobben eller bytte arbeidsplass.

850 av 1188 deltagere i undersøkelsen oppga disse årsakene til hvorfor de vil slutte. Deltagerne kunne svare ja på flere alternativer.

* Mellom sykepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter. Illustrasjon: Marie Rundereim

Sykepleien

De foreslåtte rammene for 2022 vil innebære reduksjoner i årsverk i flere av virksomhetene innenfor programområdet, det er ulikt hvor store reduksjonene vil være ut i fra størrelsen på virksomheten, totalt sett er det lagt inn ca. 35 færre årsverk i 2022. Slik situasjonen er innenfor programområdet vil disse kuttene innebære en direkte reduksjon i grunnbemanning for flere av avdelingene. Dette vil gi en pleiefaktor i sykehjem som ligger lavere enn Agenda Kaupang foreslår i sin rapport. Dette vurderes fortløpende opp mot forsvarlighet og kan medføre reduksjon i antall plasser for å opprettholde et forsvarlig nivå.

15.7 Kjøp av plasser

Det vurderes at det foreligger betydelige behov for å ruste kommunens eget tjenestetilbud til innbyggere med behov for omfattende oppfølging og et omsorgsbehov som vil kreve til dels spesialisert hjelp. Det foreligger betydelige utfordringer med hensyn til tilgjengelighet på egnede boenheter for ulike pasientgrupper i kommunen.

Det er påkrevet å ruste kompetansemiljøer i kommunens helsetjenester slik at kommunen selv kan tilby spesialisert miljøterapeutisk oppfølging og høy faglig kompetanse ved atferdsforstyrrelser. Det medfører mulighet til tett og god oppfølging av den enkelte innbygger og gir rom for å bygge kompetansemiljøer. Det gjør kommunen attraktiv for søkere med høy relevant kompetanse.

Videre foreligger det behov for tilrettelagte boliger med nødvendige fasiliteter i forhold til beliggenhet, skjermingsmuligheter og sikkerhetstiltak. Innbyggere skal, uansett utfordringer, ha mulighet til å bo og leve i egen kommune med rammer som tilsier et så godt liv som mulig med innbyggerens egenautonomi i fokus. Riktige rammer tilsier lavere inngripen.

Velferdsteknologiske tiltak er helt essensielt for å gi den enkelte muligheter til tid for seg selv. På den måten kan det legges til rette for balanse mellom tid alene og sosial omgang med andre mennesker.

Kommunen kan i dag ikke tilby interne tjenester med omfattende oppfølging til flere personer grunnet manglende boliger med riktige fysiske rammer og grunnet manglende personalressurser. Dette medfører behov for kjøp av tjenester. Statistikk viser at behovet vil øke. Holmestrand kommune ønsker å tilby alle våre innbyggere tjenester i kommunal regi, så fremt det ikke foreligger tungtveiende grunner til at dette vurderes til ikke å være gjennomførbart.

15.8 Nivå på tjenester

Nye Holmestrand kommune består av de tre tidligere kommunene Sande, Hof og Holmestrand. I de tre tidligere kommunene forelå det ulik tilnærming til forståelse av tjenestenivå inn mot de ulike tjenesteområdene og hva som tilligger et kommunalt ansvar. Det har vært lagt ned et betydelig arbeid i å kartlegge hvordan praksis har vært, og det har vært vesentlig å finne en god, samlet forståelse av tjenestenivå opp mot Helse- og omsorgstjenesteloven. Etter kartlegging er det utarbeidet nye tjenestebeskrivelser innen målområdet. Kartleggingen har også vist behov for vedtak som gir en mer spissert beskrivelse av tjenestenes oppdrag inn mot den enkelte tjenestemottaker.

15.9 Samlokalisering og geografiske plasseringer

Holmestrand kommune må utnytte stordriftsfordeler og synergier ved effektiv ressursutnyttelse på tvers. Dette kan gjøres gjennom for eksempel samlokalisere aktiviteter, felles base for hjemmetjenesten og samlokalisering av sykehjem. Tettere samarbeid mellom hjemmetjenesten og praktisk bistand samt mellom boliger og aktivitetssentra/dagsenter trekkes også frem. Det vil derfor i 2022 gjøres et arbeid for å se på fremtidig struktur på institusjonsplasser og boliger i kommunen. Spørsmålene som må besvares er om vi har de rette plassene, den rette geografiske plasseringen og om vi har nok boliger.

15.10 Leve hele livet

Reformen Leve hele livet er til satt i gang for å skape et mer aldersvennlig samfunn og finne nye og innovative løsninger på kvalitative utfordringer knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, sammenheng og overganger i tjenestene. Det er opprettet en egen Leve hele livet ressursgruppe i Holmestrand med mandat til å prioritere tiltak og sørge for fremdrift i arbeidet med reformen lokalt. Leve hele livet er forankret i det pågående kommuneplanarbeidet og til arbeid med Helhetlig innsatstrapp. Leve hele livet arbeidet lokalt har blitt noe forsinket grunnet pandemisituasjonen mellom mars 2020 og september 2021, og sentrale myndigheter har besluttet at reformperioden blir tilsvarende utvidet med et år. Til tross for utsettelsen har ressursgruppa fått forankret sitt mandat og utarbeidet en fremdriftsplan for videre Leve hele livet innsatsen i kommunen fra 2021 til 2024. En utarbeidet og vedtatt fremdriftsplan er viktig for at kommunen kan møte egen ambisjon om å søke finansiering fra statlige støtteordninger til lokal aktivitet

15.11 Driftsbudsjett

Fordeling per virksomhet (tabell)

BELØP I 1000	OPPR. BUDSJETT	ØKONOMIPLAN				
	2021	2022	2023	2024	2025	
Helse og velferd felles	7 571	13 292	13 292	11 792	11 792	
Hof og Holmestrand bo- og behandlingssenter	87 184	88 942	88 842	86 842	86 842	
Sande bo- og behandlingssenter	77 938	96 521	97 456	98 606	99 606	
Hjemmebaserte tjenester	114 497	119 315	117 780	116 505	117 130	
Voksenhabilitering	111 130	116 258	115 628	115 828	115 828	
Folkehelse, forebygging og frivillighet	58 025	64 947	64 947	65 627	65 627	
Psykisk helse og avhengighet	56 016	63 883	63 943	68 094	71 544	
Forvaltning og tjenestetildeling	6 679	9 352	9 352	5 311	2 311	
SUM	519 041	572 511	571 241	568 606	570 681	

15.12 Investeringsbudsjett

BELØP I 1000	SAMLEDE PROSJEKTBELØP	ØKONOMIPLAN					SUM
Investeringsprosjekter	Brutto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2022-25	
Helse og velferd							
Hof BBS omlegging Friskmat system	1 000	0	1 000	0	0	1 000	
Holmestrand og Hof BBS - elektronisk legemiddelhåndtering lukket sløyfe	1 800	1 800	0	0	0	1 800	
Inventar og utstyr Helse og velferd		3 000	3 000	3 000	3 000	12 000	
Sande BBS - elektronisk legemiddelhåndtering lukket sløyfe	1 000	1 000	0	0	0	1 000	
Velferdsteknologi		3 500	3 500	3 500	3 500	14 000	
SUM HELSE OG VELFERD	3 800	9 300	7 500	6 500	6 500	29 800	

Holmestrand og Hof BBS -Elektronisk legemiddelhåndtering - lukket legemiddelsløyfe

Det ønskes å gå til anskaffelse av et system for elektronisk legemiddelhåndtering.

Per d.d. har Holmestrand og Hof BBS et gammelt legemiddelkabinett til bruk for A og B preparater. Dette er et system som både er tidsbesparende i forhold til dobbeltkontroll og regnskapsføring men gir også mindre feil. Kabinett er gammelt og trenger snart å bli skiftet ut.

I den forbindelse ønsker vi å anskaffe et system som gir et lukket legemiddelsløyfe slik at medisinbruk er både sikret mot feil, tidsbesparende og kontrollerbar. System består av medisinskap for A og B preparater men også for alle andre legemidler samt mobile arbeidsstasjoner med medisinmodul til alle avdelinger. Systemet sørger for at all uttak er loggført, narkotikaregnskap er automatisk ført, utløpsdato på medisiner blir fulgt opp og det genereres automatiske bestillinger.

Med rapporter over faktisk brukte legemidler kan kostnader til medikamenter senkes.

En lukket legemiddelsløyfe reduserer legemiddelfeil med 40% og frigjør i underkant av 1 årsverk sykepleietid som da kan brukes til direkte pasientbehandling. Dette er tid som per i dag må gjøres av sykepleier i tillegg til sine daglige oppgaver og som går på bekostning av annen relevant arbeid. I tillegg reduseres forbruk, kassering og svinn med 20%.

Inventar og utstyr Helse og velferd

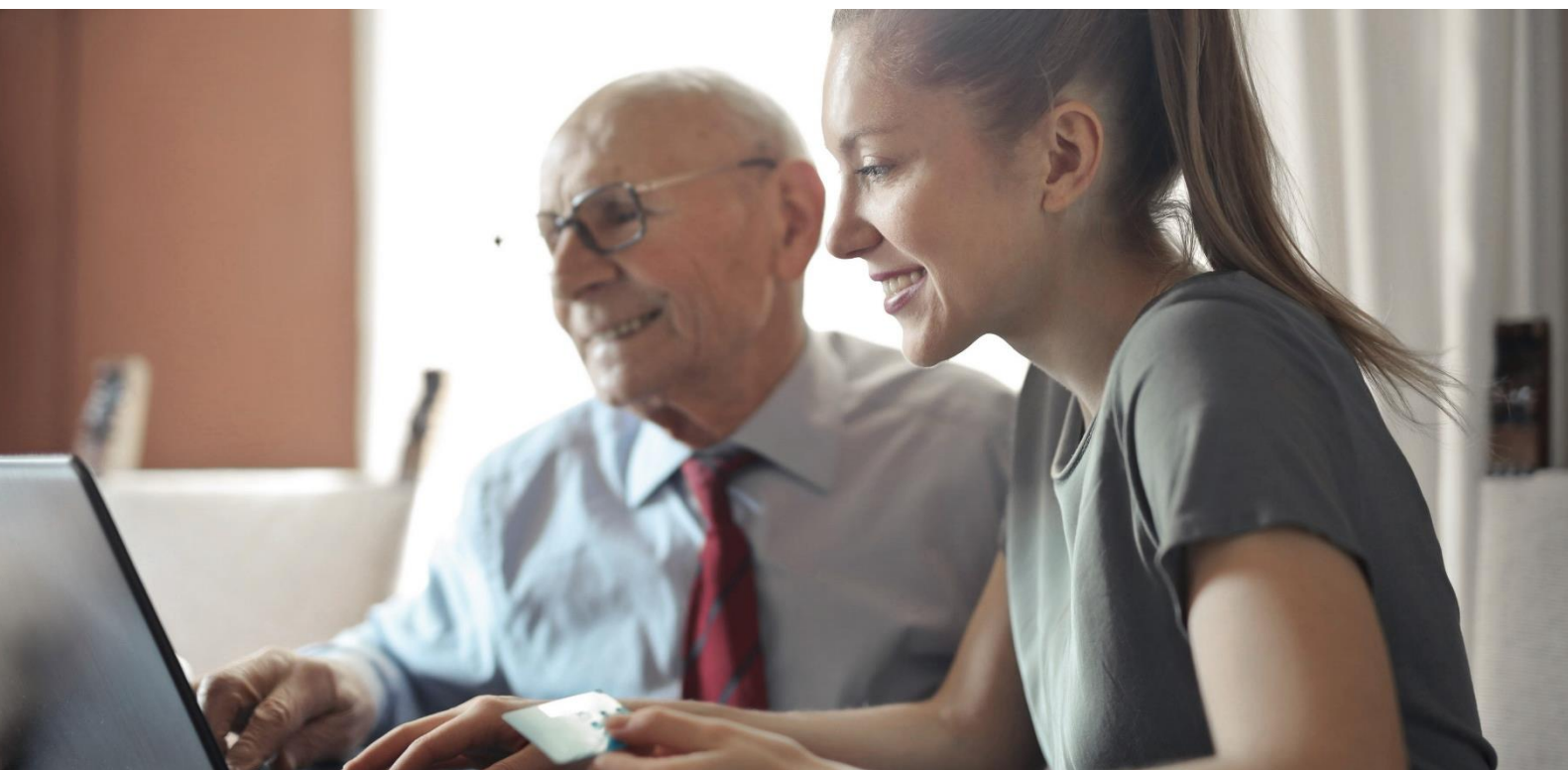
Det er behov for jevnlig utskifting av inventar som møbler, kjøkken, heiser og senger, maskiner osv. Samtidig er det behov for en del oppgraderinger.

Sande BBS - Elektronisk legemiddelhåndtering - lukket legemiddelsløyfe

Se beskrivelse under Hof og Holmestrand BBS.

Velferdsteknologi

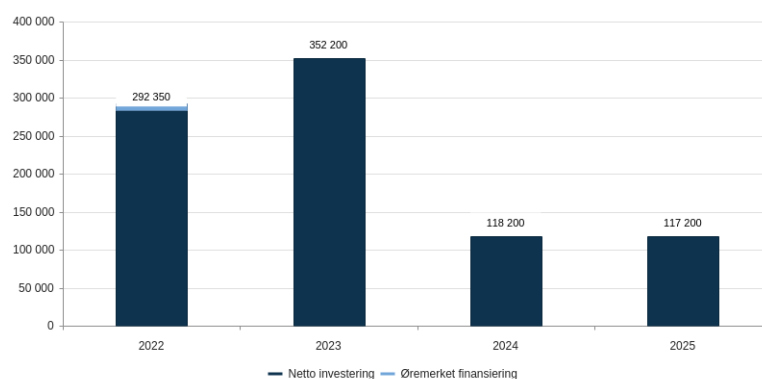
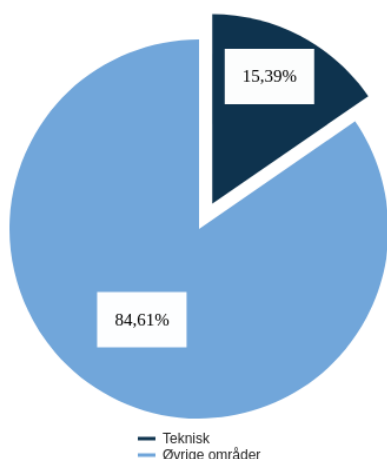
Velferdsteknologi innføres løpende i alle tjenestekområder som virkemiddel for å nå mål om bærekraftig drift, treffsikre tjenestetilbud og mer forebygging. Handlingsplan for innføring av velferdsteknologi rulleres med nye tiltak i 2021, behandles som egen sak og vil gjelde ut økonomiplanperioden.

16 TEKNISK

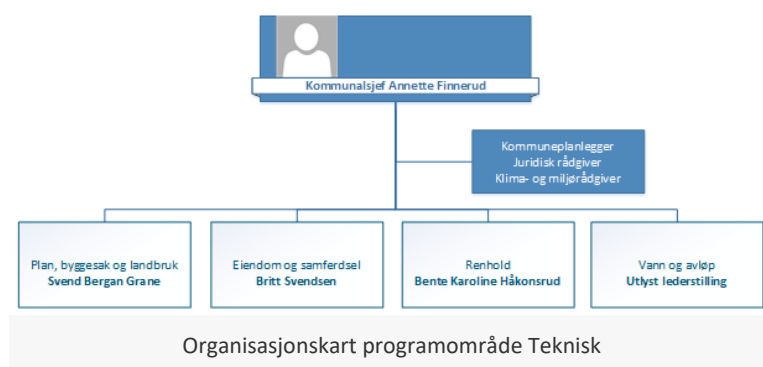
Kakediagrammet til venstre viser at programområdet utgjør vel 15 pst av kommunens brutto utgifter. Grafen til høyre viser investeringsutgiftene som er foreslått av kommunedirektøren. Mange av kommunens investeringer ligger innenfor teknisk, hvor de to største er sentrumsskolen i Sande og selvkostområdene vann og avløp.

Teknisk - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

16.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Programområdet Teknisk er organisert slik det fremgår av organisasjonskartet.

Programområdet består av fire virksomheter: Plan, byggesak og landbruk, Eiendom og samferdsel, Vann, avløp og renovasjon, og Service og renhold. I tillegg ligger stilingene kommuneplanlegger, klima- og miljørådgiver og juridisk rådgiver under kommunalsjef.

16.1.1 Virksomhet Plan byggesak og landbruk:

Behandler saker etter blant annet plan- og bygningslov, jordlov og matrikkelloven. Hver avdeling har en leder med fagansvar. Det er tilsammen ca. 30 ansatte.

Virksomheten har ansvar for å ivareta opplysninger i matrikkelen og bidra til gode kartgrunnlag for hele kommunen. Plan og byggesak behandler saker etter plan- og bygningsloven og har et åpent byggesaks kontor for innbyggere på Sande administrasjonsbygg. Dispensasjoner, klager og prinsipielle saker behandles av fagutvalg, men gjenværende er delegert. Virksomheten har ansvar for behandling av områdeplaner og reguleringsplaner.

Landbruk behandler saker om fradeling og omdisponering av dyrket eller dyrebar mark, samt søknader om produksjonstilskudd og flere andre tilskuddsordninger innen landbruket. Virksomheten har ansvar for å følge opp kommuneskog m.m.

Byggesak er fullfinansiert av byggesaksgebyrer. Arbeidet med private planer før det legges ut på høring er gebyrbelagt, men resterende hører inn under kommunes eget driftsbudsjett. Behandling av saker etter jordlov er gebyrbelagt på landbruk, men dette utgjør en svar liten andel av budsjettet, og resterende går over drift.

16.1.2 Virksomhet Eiendom og samferdsel

Drift og vedlikehold av kommunale bygg

Virksomheten har ansvaret for vedlikehold og drift av alle kommunens formåls bygg og kommunale leiligheter. Formålsbyggene utgjør ca. 110.000 kvm. I tillegg eier kommunen ca. 220 kommunale boliger (inkl. omsorgsboliger).

Dette vedlikeholdet utføres av 16 vaktmestere/byggdriftere (15,1 årsverk). Ca. 1,6 årsverk av disse har ansvar for de kommunale boligene. Det betyr at ca 13,5 årsverk utgjør vedlikeholdet på 110.000 kvm, dvs. ca. 8.500 kvm på hver vaktmester/byggdrifter. Dette er et betydelig antall kvm pr ansatt og Rapporten "Teknisk tilstand og behov for utbedring" dokumenterer et stort etterslep på de kommunale formålsbyggene. Dette vil kreve ressurser framover.

Utbyggingsprosjekter

Alle store utbyggingsprosjekter i kommunal regi av prosjektgruppe. Figuren under viser hvordan ansvar og roller fordeler seg fra ide til ferdigstillelse og er hentet fra kommunens investeringsreglement. Det er viktig med tett kontakt mellom programområdene under hele prosessen. Prosjektgruppa består av fire prosjektledere som avlønnes over investeringsbudsjettet.

Utedrift: Kommunen drifter og vedlikeholder kommunale lekeplasser, parker, grøntanlegg, idrettsanlegg, kommunale veier og gang- og sykkelveier. I tillegg kjører de skiløyper på Østskogen i Sande. Kommunes håndheving av parkering på kommunale parkeringsplasser og veier samt

saksbehandling av parkeringstillatelser er også blant arbeidsoppgavene her. Det er ikke kartlagt ant kvm grøntanlegg, men dette øker med overtakelse av arealer i nye byggeområder. P.t. drifter og vedlikeholder kommunen ca 200 km kommunale veier.

Innenfor utedrift er det 15 ansatte. To av disse er ansatt innenfor parkering (1,5 årsverk).

Eiendom og samferdsel har driftssentraler på tre ulike lokasjoner i Sande og Holmestrand, samt driftslager i Hof.

Brann- og redning

Kommunen inngår i interkommunalt samarbeid og har satt bort alle oppgaver til Vestfold interkommunale brannvesen. Feiing ligger innenfor selvkostbudsjettet.

Holmestrand havn

Holmestrand havneterminal består av en liggekai, ro-ro kai og fergekai på Hakan. Det meste av trafikken gjelder lossing av aluminium ved Hakan. Fergekaien blir benyttet til godskjøring til Noah på Langøya for deponering av avfall. Holmestrand Havn har 0,5 årsverk.

Skjærgårdstjenesten

Skjærgårdstjenesten er opprettet for å bedre forvaltningen av båtbaserte offentlige friluftsområder og tilsvarende private områder for allmenn bruk.

Oppgaver som inngår i tjenesten er tilsyn av frilufts- og verneområder, renovasjon og vedlikehold av friluftsområder og anlegg. Skjærgårdstjenesten har 1,3 årsverk.

Gjestehavn og bobilparkering

Gjestehavnen og bobilparkeringen driftes av Holmestrand Småbåthavn DA.

16.1.3 Virksomhet vann, avløp og renovasjon

Virksomheten har ansvar for å levere vann og avløpstjenester til innbyggerne. Kommunen eier og drifter ett vannverk (sammen med Drammen kommune) og 5 renseanlegg. Et av renseanleggene, Lersbryggen, stenges nå permanent og avløpet overføres med sjøledning til Holmestrand renseanlegg. Virksomheten består av 27 medarbeidere, fordelt på drift og forvaltning. Kommunen inngår i interkommunalt samarbeid om renovasjon i VESAR. Alle kostnader (drift og investering) er gebyrbelagt etter selvkostprinsippet.

16.1.4 Virksomhet Service og renhold

Virksomheten utfører renhold på tilsammen 110.000 kvm på 74 ulike bygg. Innen renhold ligger også ansvaret for renhold etter arrangementer på Prestegården, Biorama og kommunelokalet i Sande. Virksomheten har tilsammen 65 ansatte med 15 ulike nasjonaliteter. Det ble i 2021 utdannet 10 nye fagarbeidere innen renholdsoperatørfaget. Tilsammen er det nå 24 fagarbeidere med spesialutdannelse. Det leveres renholdstjenester alle dager i uka fra kl. 06:00 om morgenen til 22:00 om kvelden.

Virksomheten drifter i tillegg to vaskerier i Holmestrand og Sande, med tøylevering til Hof. Dette er sengetøy, personaltøy og beboertøy m.m. Årlig vaskes det ca. 200.000 kg tøy med ca. 91 000 kg på Sandetun og 105.000 kr på Rove vaskeri.

16.2 KOSTRA

	Holmestrand 2018	Holmestrand 2019	Holmestrand 2020	Kostragruppe 09
Prioritet				
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. innbyggere for komm. vei er og gater (B) *)	790	749	641	817
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (301) Plansaksbehandling *) **)	267	154	311	295
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) *) **)	4 500	4 074	3 864	5 271
Produktivitet				
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	130	136	128	160
Herav utgifter til renholdsaktiviteter, administrasjonslokaler per kvadratmeter (B) *)	65	65	83	139
Herav utgifter til renholdsaktiviteter, førskolelokaler per kvadratmeter (B) *)	271	293	258	310
Herav utgifter til renholdsaktiviteter, institusjonslokaler per kvadratmeter (B) *)	94	98	111	160
Herav utgifter til renholdsaktiviteter, skolelokaler per kvadratmeter (B) *)	146	153	117	174
Korrigerte brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler per kvadratmeter (B) *)	677	547	482	1 084
Korrigerte brutto driftsutgifter til førskolelokaler per kvadratmeter (B) *)	2 028	1 895	2 036	1 623
Korrigerte brutto driftsutgifter til institusjonslokaler per kvadratmeter (B) *)	718	742	766	976
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer per kvadratmeter (B) *)	96	43	24	79
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per kvadratmeter (B) *)	895	898	926	1 217
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per kvadratmeter (B) *)	926	839	945	1 002
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler per kvadratmeter (B) *)	935	908	860	1 067
Dekningsgrad				
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)			1,0 %	
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger	6,96	6,84	7,04	7,78
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	14	13	13	12
Utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater av totale nto. dr.utg. til kommunale veier og gater (prosent)			22,9 %	27,0 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Lengde kommunalt ledningsnett totalt (m)	250 948	250 948	253 317	
Reguleringsplaner vedtatt (antall)	22	11	3	202

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Innenfor Programområdet Teknisk er det svært mange kostraindikatorer Det er valgt ut noen utfra relevans og etter sikkerhet i tallene. Det er stor usikkerhet med å sammenlikne 2020 med tidligere å for enkelte tall siden vi er en sammenslåingskommune. Samtidig er det på enkelte områder knyttet usikkerhet til om kommunene har rapportert det samme eller det er manglende innrapporteringsgrunnlag.

16.3 Utfordringer og strategi

16.3.1 Generelt

Den totale rammen er økt med 5 mill. kroner til vedlikehold av kommunale bygg. I tillegg er det lagt inn 8 mill til erosjonssikring som vil bli dekket av infrastrukturbidrag til områdemodellen Sande sentrum. Inntektene fra infrastrukturbidrag ligger sentralt i kommunen. Økningen av ramme er reelt økning i vedlikeholdsmidler. I tillegg er det en dreining mot mer dekning av leieutgifter på bekostning av driftsmidler innen kommunalteknikk.

Programområdet har et svært stramt budsjett med knappe ansattressurser. Tjenestene utføres med den laveste grad som ansees som forsvarlig utfra sikkerhet og hygiene. Programområde må i 2022 fortsatt ha fokus på å få på plass gode internkontrollsystemer og felles styringsdokumenter. Det er til tider og i enkelte områder i programområdet et stort arbeidspress som kan føre til fravær. Innenfor enkelt områder som for eksempel vann og avløp så er det et økt behov for juridisk kompetanse.

De to største utfordringen til programområdet er å ta inn et stort vedlikeholdsetterslep på kommunes formålsbygg og behovet for sikre kommunes vann- og avløpskapasitet. Det er derfor lagt inn økt post til vedlikehold, samt en økning innen investering selvkost for vann og avløp.

16.3.2 Rullering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

Kommunen har vedtatt en fremdriftsplan for rullering av kommuneplanen, der man kjører prosessen med samfunnsdel og arealdel delvis parallelt innen nåværende kommunestyreperiode. Dette er en ambisiøs fremdriftsplan som er avhengig av at det ikke blir behov for flere høringer, at man klarer å begrense hva man ønsker å utrede, endre m.m.

Dagens arealdel består av tre plankart med harmoniserte bestemmelser. Ny arealdel skal sikre nok arealer til næring og boligutvikling. For Holmestrand by er det utarbeidet en byarealstrategi som benyttes som et grunnlag i prosessen. Omlegging av fylkesvei i Holmestrand by er vedtatt finansiert og mulige innspill knytt til havneområdet vil påvirke byutviklingen. Planprogram for arealdelen behandles første halvdel 2022. Skole og barnehagebruksplan vil være et grunnlag for prioritering av boligområder og utviklingsstrategier.

Arealdelen vil gi flere avklaringer for større planer og være et grunnlag for videre utvikling. Dersom det i løpet av prosessen dukker opp nye elementer så må dette veies opp mot fremdrift og behov for avklaringer.

16.3.3 Klima-, miljø- og vannforvaltning

Kommunen er geografisk del av tre vannområder; Eikernvassdraget, Breiangen Vest og Aulievassdraget.

Det er Eikernvassdraget som er det viktigste vassdraget for kommune, men betydelige utfordringer spesielt knyttet til tilstanden i Hillestadvannet. Vannkoordinatoransvaret for Eikernvassdraget går på rundgang og ble overtatt av Øvre Eiker i 2021. Samarbeidet er godt og det skal utarbeides en tiltaksplan i løpet av 2021/22 som kommer til politisk behandling

Vannområdet Breiangen Vest har de absolutte nødvendige kravene/ansvaret vært fulgt opp av Vestfold og Telemark Fylkeskommune. Størsteparten av vannområdet ligger innenfor arealet til Holmestrand kommune og kommunens klima- og miljørådgiver har tatt over ansvaret for vannområdet slik at dette følges opp på lik linje som andre vannområder. Til dette arbeidet får kommunen tilskudd fra fylkeskommunen. Det skal også utarbeides en samarbeidsavtale med andre berørte kommuner.

Klima og miljørådgiver møter i faggruppa for Aulievassdraget, men her har Holmestrand kommune en svært liten andel.

Klima- og energiplan vil bli påstartet i 2022. Dette er et omfattende som krever god medvirkning for å sikre forankring. Klima og energiplanen skal være et overordnet planverktøy for hele kommunen. Utfordring er å sikre bred nok medvirkning og forankring i hele organisasjonen slik at man oppnår eierskap og det blir et levende dokument.

16.3.4 Digitalisering

Det er et potensiale for programområdet å ta ut effektiviseringseffekter gjennom digitalisering. Eksempler på dette er digital innsynmodul og e-byggesak. Det bør i løpet av 2022 sees på dette særskilt sammen med kommunen vi har IKT- samarbeid med. Det er satt av midler til dette sentralt og ikke på hvert enkelt programområde.

16.3.5 Vedlikehold av kommunale bygg

I løpet av 2021 ble det utarbeidet en overordnet status for kommunale bygg og fremtidig behov for vedlikehold. Oversikten viste at kommunen har et stort vedlikeholdsetterslep. Det ble vedtatt at kommunen over tid skal redusere antall kvadratmeter og at det skal settes av midler til vedlikehold fremover. I løpet av 2022 vil det bli utarbeidet tilstandsanalyse for hvert enkelt bygg slik at kommunen har et grunnlag for å prioritere tiltak og bygg. I budsjettet for 2022 er midler avsatt til vedlikehold økt med 5 mill. kroner for å begynne å ta igjen etterslepet og dette økes trinnvis frem til 2025.

Det er satt i gang et forprosjekt i 2021 for å se på ulike muligheter for å samlokalisere administrasjonen fra de tre tidligere kommunene i et felles administrasjonsbygg. Endelig avklaring vil komme i 2022 og redusere kvadratmeter per ansatt, samt gi en inntekt ved salg av eiendom.

Første halvår 2022 vil det legges frem en skole- og barnehagebruksplan. Denne vil være grunnlag for beslutninger om fremtidig struktur. All reduksjon i antall bygg og kvadratmeter vil ha positiv økonomisk gevinst for kommunen. Avhengig av bygg bidrar også til at det er færre bygg å vedlikeholde fremover. Det er lagt inn en innsparing i teknisk dersom det besluttes å legge ned Galleberg skole og Eidsfoss barnehage. Dette er et konservativt anslag. Teknisk vil ha utgifter til bygg helt frem til de er solgt (strøm o.l.) og det er utgifter knyttet til en salgsprosess, eventuelt regulering o.l. Full gevinst kommer derfor først etter at bygget er helt ute av kommunens portefølje. Gevinsten for vedlikehold er at de ikke vil være i den langsiktige tiltaksplanen, da det har vært benyttet svært lite vedlikeholdsmidler til disse byggene.

Programområde Teknisk vil se på egen driftssentraler for å se på om det er stordriftsfordeler m.m. å hente ved eventuell samlokalisering. Helse og omsorg vil også se på muligheter innenfor sitt fagområde, men dette ligger noe lenger frem i tid.

Programområdet Teknisk bidrar etter behov til de vurderingene de andre programområdene skal gjennomføre. De faglige vurderingene ligger til hver enkelt område, men for teknisk separat er det et klart innsparingspotensial ved å redusere antall bygg og antall kvadratmeter. Dette er knyttet til lavere strømkostnader, mindre vedlikehold, mindre transport mellom bygg, mindre behov for renhold m.m.

Status for vedlikehold etterslep viser at kommunen har en formidabel utfordring og at reduksjon i eiendomsporteføljen er et viktig strategisk grep. Det er lagt inn en øking i driftsbudsjettet på 5 mill. kroner i 2022 med en opptrapping til 2025 for å i større grad møte med etterslepet. I dette beløpet ligger de også en stilling til oppfølging for å sikre at dette får nødvendig prioritet.

16.3.6 Vedtak av reguleringsplaner

I reguleringsplaner er det ofte lagt inn offentlige arealer som grønnstruktur veier, torg, lekeplasser o.l. Dette er arealer som kommunen overtar etter at utbygger har bygget anleggene. Dette gir økt omfang på drift og vedlikehold hos vei og park uten at det blir kompensert i økte rammer. Det er heller ikke funnet rom for å prioritere det i årets budsjett og er en "usynlig" effektivisering/kutt.

16.3.7 Gebyrregulativ

Kommunens vann og avløpsanlegg står foran store investeringer som medfører økning av gebyrer. Grepene medfører en mer effektiv drift, mindre forurensing og færre anlegg å drifte. Kommunen skal overta Sande vannverk i løpet av 2022. Det er ikke vurdert hva et pålegg om nitrogenrensing vil medføre, da det foreløpig ikke er avklart når det slår inn. Det er lagt opp til en økning av gebyrer som tilsvarer ca. 4-500 kr i økning på avløp og 300 kr økning i vann for en for en ordinær husholdning.

Innen byggesak vil det bli et overskudd i 2021 på grunn av flere større utbygninger. Dette gir rom for å øke kapasitet og sikre saksbehandlingsfrister. Kommunen er i vekst og det er forventet antall planer og byggesaker på økt eller tilsvarende nivå fremover.

Byggesaks- og oppmålingsgebyrene økes ikke i 2022. For plan så er det et handlingsrom for å øke gebyrene slik at man oppnår større selvkostgrad. Plangebyrene ligger lavere enn våre nabokommuner Horten og Tønsberg i 2020.

16.4 Mål og delmål

I påvente av nye mål i kommuneplanen, forholder organisasjonen seg til de samme hovedmålene som tidligere. I handlingsprogrammet vises bare hovedmål og delmål per fokusområde og programområde. Rapportering med indikatorer vil gjennomgås i årsrapporteringen.

Brukere

Hovedmål	Delmål
Holmestrand kommune utøver myndighet på en rettferdig, forutsigbar og etterrettelig måte.	Saksbehandlingstid skal overholdes
Innbyggerne er tilfredse med de tjenestene og den service kommunen yter.	Saksbehandlingstid skal overholdes

Medarbeidere

Hovedmål	Delmål
Ansatte trives, og er stolte av å jobbe i Holmestrand kommune.	Det gjennomføres utviklingssamtale med alle medarbeidere årlig Nærvær 93 pst
Holmestrand kommune har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver profesjonelt og effektivt	Alle virksomheter lager kompetanseplaner. Ved nyansettelser vurderes det hvilket kompetanse som til enhver tid er ønskelig.

Alle virksomheter lager kompetanseplaner

Lokale tiltak utarbeides sammen med ansatte, tillitsvalgte og verneombud. Kommunalsjefene følger opp at alle virksomheter har en kompetanseplan i ledersamtalene. Ved nyansettelser vurderes det hvilket kompetanse som til enhver tid er ønskelig.

Det gjennomføres utviklingssamtale med alle medarbeidere årlig

Alle ansatte skal ha utviklingssamtale

Nærvær 93 pst

Kommunen har et godt system for oppfølging av sykemeldte, og ledere på alle nivåer oppdateres jevnlig innenfor feltet nærvær og oppfølging.

Økonomi

Hovedmål

Kommunen drives etter gode og effektive prinsipper for økonomistyring.

Delmål

Det rapporteres månedlig på status økonomi. Økonomi er fast post i ledermøter hver uke. Det er tett oppfølging av økonomi i styringsgruppene for de store utbyggingsprosjektene.

Kommunens økonomiske rammer optimaliseres.

Tjenesteproduksjonen foregår innenfor de økonomiske rammer som er vedtatt.

16.5 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	95 133	95 133	95 133	95 133
Sum Tekniske justeringer	502	502	502	502
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-5 321	-5 025	-4 746	-4 746
Konsekvensjusteringer	-4 819	-4 523	-4 244	-4 244
Konsekvensjustert ramme	90 314	90 610	90 889	90 889
Driftskonsekvens av investeringer				
Ombygging/ bruksendring Prestegårdsalleen 19	50	50	50	50
Sum Driftskonsekvens av investeringer	50	50	50	50
Innsparingstiltak				
Ledig stilling erstattes ikke. renhold	-500	-500	-500	-500
Rammekutt Eiendom og samferdsel	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Redusert plankapasitet	-150	-150	-150	-150
Sum Innsparingstiltak	-2 450	-2 450	-2 450	-2 450
Nye tiltak				
Areal- og energieffektivisering korreksjon av tidligere innsparinger	4 100	0	0	0
Ekeberg skole - leie av paviljonger (2 år)	1 000	600	0	0
Erosjonssikring Sandeelva (dekkes av infrastrukturbidrag)	8 000	0	0	0
Ny leasing avtale - Renholdsrobot Hofhallen	150	150	150	150
Overordnede utredninger - kommuneplannivå	200	200	0	0
Ras/skred - forebygging/utbedringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Tyribo - Renholdskostnader	44	44	44	44
Tyribo - økt husleie i ny personalbase	120	120	120	120
Utskifting av gamle matteløsninger i tidligere Sande	150	150	150	150
Utskifting av råtnete gatelysmaster	300	300	300	300
Vedlikehold av dammer - driftsutgifter	100	100	100	100
Vedlikehold av kommunale bygg	10 000	12 500	15 000	17 500
Veivedlikehold - til nivå for 2020 (uten covid19 midler)	1 000	1 000	1 000	1 000

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Økte renholdskostnader ny paviljong Ekeberg skole	120	120	120	120
Sum Nye tiltak	26 284	16 284	17 984	20 484
Politiske vedtak				
Innsparinger barnehage - barnehagebruksplan - virkning teknisk sektor	-250	-250	-375	-500
Kutt tekniske tjenester	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Nedleggelse Eidsfoss barnehage - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk	250	250	375	500
Nedleggelse Galleberg skole - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk	250	250	375	500
Strukturendringer teknisk sektor	0	-2 000	-4 000	-4 000
Sum Politiske vedtak	-750	-2 750	-4 625	-4 500
Saldering				
Nedleggelse Eidsfoss barnehage - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk	-250	-250	-375	-500
Nedleggelse Galleberg skole - konsekvenser for Oppvekst og Teknisk	-250	-250	-375	-500
Vedlikehold av kommunale bygg	-5 000	0	0	0
Sum Saldering	-5 500	-500	-750	-1 000
Nye tiltak og realendringer	17 634	10 634	10 209	12 584
Ramme 2022-2025	107 948	101 244	101 098	103 473

16.5.1 Sammendrag budsjett

Driftsbudsjettet i 2021 var på 95,1 mill. kroner. Deretter er budsjettet oppdatert med lønns- og prisstigning, samt at vedtatte reduksjoner fra fjorårets vedtak på 5,3 mill. kroner er videreført. Det er lagt inn nye innsparingstiltak på 2,45 mill. kroner og nye økte tiltak på tilsammen 26,3 mill. kroner til erosjonssikring, økt vedlikehold mv, før budsjettet er saldert med 5,5 mill. kroner. Tilsammen er rammen økt med 13,57 mill. kroner.

Teknisk programområde har likevel et meget trangt driftsbudsjett for 2022. Rammen for vedlikehold er økt med 5 mill. kroner i forhold til 2021 for kommunale bygg. I tillegg er det lagt inn 8 mill. kroner til erosjonssikring som vil bli dekket av infrastrukturbidrag. Inntektene fra infrastrukturbidrag ligger sentralt i kommunen.

De to største økonomiske utfordringene for programområdet er vedlikeholdsetterslep på kommunale bygg og investeringsbehov innen vann og avløp.

Det er stort vedlikeholdsetterslep på de kommunale byggene, og en økning på 5 mill. kroner til vedlikehold er ikke nok til å unngå forfall. Dette tilsier at det også er nødvendig å se på antall bygg for å få ned den totale porteføljen som har oppgradering- og vedlikeholdsbehov. Dette vil også redusere driftskostnader (fdv), renhold m.m. For å kunne ta ut gevinster med arealeffektivisering, redusert husleie o.l. må det fattes nødvendige vedtak for å gjennomføre strukturgrep.

En av kommunes kjerneoppgaver er å sikre at innbyggerne har tilgang til rent vann og avløp. Det er behov for større strukturelle grep for å ta ned antall driftsenheter, redusere fare for forurensing og redusere sårbarhet. Dette vil bety en økning i gebyrer innen dette selvkostområdet. I tillegg må det bemannes slik at driftsoppgaver enkelt kan utføres i henhold til HMS-krav.

I fjor var det et rammekutt på underkant av 0,5 mill. kroner på teknisk, mens det i år er lagt inn over 2 mill. kroner i rammekutt og redusert stilling. Dette er store kutt som vil få tydelig effekt på drift. Mye av ramma er låst i avtaler for husleie, brøyting o.l. Det er allerede i dag svært mange kvadratmeter per

renholder eller vaktmester. Det må påregnes lavere servicegrad og tilgjengelighet ute i de kommunale byggene m.m.

16.6 Driftsbudsjett

Fordeling per virksomhet (tabell)

BELØP I 1000	OPPR. BUDSJETT	ØKONOMIPLAN			
	2021	2022	2023	2024	2025
Teknisk felles	3 046	11 373	3 373	3 173	3 173
Plan-, byggesak og landbruk	10 229	10 063	8 397	8 163	8 163
Eiendom og samferdsel	91 714	95 697	97 156	96 931	99 306
Service og renhold	29 083	29 754	31 257	31 770	31 770
Vann avløp og renovasjon	-38 939	-38 939	-38 939	-38 939	-38 939
SUM	95 133	107 948	101 244	101 098	103 473

16.7 Investeringsbudsjett

BELØP I 1000	SAMLEDE PROSJEKTBELØP	ØKONOMIPLAN				SUM
Investeringsprosjekter	Brutto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2022- 25
Teknisk						
ENØK tiltak kommunale bygg		1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Forsterking / fastdekke grusveier		1 000	1 000	1 000	0	3 000
Garderobe/Spiserom Rovebakken	500	500	0	0	0	500
Gressklippere - behov for utskifting av gammel samt ny gressklipper på Hvitstein stadion	800	800	0	0	0	800
Hjulgraver - kjøp av brukt maskin	600	600	0	0	0	600
Hjullaster L50	1 200	1 200	0	0	0	1 200
Maskin til å sette brøytestikker	500	500	0	0	0	500
Ny Kleiverud skole	127 272	30 000	0	0	0	30 000
Offentlig pålegg - brann og miljørettet helsevern		1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Områdemodell felles infrastruktur Sande sentrum	54 400	7 000	0	0	0	7 000
Orebergvann - rehabilitering av dam	9 000	0	9 000	0	0	9 000
Overvann vei / kommunale eiendommer (alt 3, tidl. vedtatt løpende)		800	800	800	800	3 200
Rehabilitering nærmiljøanlegg		500	500	500	500	2 000
Rundkjøring Skafjellåsen	10 000	0	10 000	0	0	10 000
Sentrumsskolene i Sande	518 000	113 000	215 000	0	0	328 000
Sentrumsskolene i Sande - lønns- og prisstigning	40 000	20 000	0	0	0	20 000
Skjærgårdstjenestens båt - egenandel for reparasjon	200	200	0	0	0	200
Trafikksikkerhet		2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Utskifting maskiner og utstyr renhold	1 050	350	0	0	0	350
VA prosjekter med konsekvens for veg, fortau og veglys	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Vann og avløp		110 400	110 400	110 400	110 400	441 600
SUM TEKNISK	767 522	292 350	352 200	118 200	117 200	879 950

ENØK tiltak kommunale bygg

Til oppfølging av ENØK-tiltak føres et årlig anslagsbeløp på 1 mill. kroner.

Forsterking / fastdekke grusveier

Tiltaket har vært en løpende investering over flere år og kom opprinnelig fra Sande kommune.

Det er behov for å forsterke eller evt. legge fastdekke på eksisterende grusveier. Disse tiltakene gjør det enklere å vedlikeholde utsatte strekninger. Hvert år prioriteres strekninger etter en faglig gjennomgang av dagens grusveier, belastning på veiene, behov for vedlikehold osv. Gjennomføres etter prioritert liste hvert år.

Garderobe/Spiserom Rovebakken

Bygge garderobe og spiserom for ansatte på Rovebakken. Dette er nødvendig for å kunne gjennomføre ubetalt spisepause.

Gressklippere - behov for utskifting av gammel samt ny gressklipper på Hvitstein stadion

Utedrift har ansvar for vedlikehold av grøntarealer, parker og idrettsanlegg i kommunen og det er behov for utskifting av utstyr for å kunne vedlikehold grøntarealer i kommunen. Bl.a. er det behov for ny gressklipper på Hvitstein stadion. Utstyret er kritisk for at kommunen skal kunne vedlikeholdet kommunale grøntarealer selv. Ved overtakelse av grøntarealer i nye boligområder er det behov for utstyr som muliggjør dette vedlikeholdet. Uten utstyr/maskiner til vedlikehold vil det være vanskelig for kommunen å vedlikeholde arealene selv.

Planlegges gjennomføres første halvår 2022. Nye maskiner/utstyr effektiviserer tidsbruken for vedlikehold samt at det er kritisk for å kunne vedlikeholde arealene. Egne mannskaper kan da utføre vedlikeholdet selv.

Hjulgraver - kjøp av brukt maskin

Kommunen har i dag en gammel hjulgraver fra 1984 som opprinnelig kom fra Hof kommune. Denne brukes til å utføre mindre gravearbeider. Gammel hjulgraver krever mer og mer vedlikehold og det er behov for å kjøpe en ny (dvs. ny som er brukt) hjulgraver. Kommunen har eget personell som kan kjøre gravemaskinen.

Planlegges innkjøpt første halvår 2022.

Ved å ha hjulgraver kan kommunen utføre mindre gravearbeider selv slik vi gjør i dag. Dersom kommunen ikke har utstyr selv må man kjøpe denne tjenesten eksternt. En hjulgraver brukes både innenfor veg/park og VA.

Hjullaster L50

Kommunen har pr i dag en gammel hjullaster som opprinnelig kom fra gamle Sande kommune. Den er 15 år gammel og har gått ca. 10.000 timer. Det må påregnes store kostnader til vedlikehold av denne framover. Planlegges kjøp av ny hjullaster. Vi har personell som kan kjøre og kan dermed utføre arbeid som vi ellers må leie inn fra eksterne dersom vi ikke har egen hjullaster. Ved å ha egne maskiner som i dag unngår vi nye kostnader til eksterne og kan utføre dette arbeidet selv. Maskinene brukes både på veg/park og VA.

Maskin til å sette brøytestikker

Kommunen kjøper i dag tjenesten med å sette ut brøytestikker på kommunale veier. Dette er en jobb som eksterne utfører for oss for ca. 100.000 kroner pr år. Vi har maskin som vi kan montere stikkesetter

på og mannskap til å utføre dette selv. Planlegges innkjøpt i løpet av første halvår 2022. Ved å investere i stikkesetter vil man kunne redusere på innkjøp av eksterne tjenester.

Ny Kleiverud skole

Det nye skolebygget overtas formelt 15.11.21, med innflytting og skolebruk fra og med 22.11.21. Prosjektet avsluttes våren 2022 med istandsetting av utomhusareal iht. gjeldende vedtak.

Offentlig pålegg - brann og miljørettet helsevern

Det føres opp en årlig anslagsbevilgning til overvannshåndtering knyttet til kommunale bygg og veier. I de senere årene har ekstremnedbør forårsaket store skader. Dette værskiftet ser ut til å fortsette. For å forebygge skader i etablerte områder må det iverksettes tiltak. Normalt skjer dette i tilknytning til VA-anlegg uten at VA skal dekke alle kostnader. For nye anlegg gis det pålegg til utbyggere om overvannstiltak.

Orebergvann - rehabilitering av dam

Dam Orebergvann har behov for rehabilitering etter sikkerhetskrav fra NVE. Orebergvann er ikke lenger en del av kommunes vannforsyningsanlegg. Kommunen tok stilling til dammens fremtid i vedtak høsten 2021. Det ble valgt å rehabilitere og beholde dagens vannhøyde for å ivareta friluftshensyn. Dette er meldt inn til NVE og det er startet opp med planleggingsarbeidet. Dersom det ikke settes av midler så vil ikke rehabiliteringen være mulig. Man må ta vurdere å senke vannspeilet eller rive isteden. Økonomiske vurderinger det er beskrevet i politisk sak tidligere. Arbeidende må prosjektere og settes på anbud m.m. Oppstart mulig høsten 2021. Kan også bli først i 2022. De økonomiske beregninger er anslag med en viss usikkerhet. Frem til man har et tilbud etter anbudsrunden så vil det være en viss risiko knyttet til kostnader. Det er lagt inn en sum i driftsbudsjettet som ivaretar oppfølging av dammen etter oppgradering.

Rehabilitering nærmiljøanlegg

Lekeapparater i barnehager, skoler og andre kommunale lekeplasser må jevnlig byttes pga at de ikke lenger fyller kvalitetskrav eller er i dårlig forfatning. Det er avsatt 0,5 mill. kroner årlig til å bytte ut apparater.

Rundkjøring Skafjellåsen

Kommunen har inngått en utbyggingsavtale der kommunen skal bidra med et økonomisk bidrag for å bygge rundkjøring og busslomme ved innkjøring til Skafjellåsen. Utbyggingsavtalen legger føringer for kommunes bidrag. Mer beskrivelse vil komme i egen sak i slutten av 2021. Utbyggingavtalen er bindende. Det er flere faktor som må avklares, blant annet avtaler om areal, utlysning av tiltaket med mer. Dersom det blir en bygging av rundkjøring vil det bli tidligst i 2023.

Sentrumsskolene i Sande

Endelig godkjenning av prosjektramme og finansiering av prosjektet er innarbeidet i Holmestrand kommunes økonomiplan for 2021-2024.

Prosjektet er i en utvidet samspillsfase inntil endelig finansiering er vedtatt. Forprosjektet er ferdigstilt og detaljplanlegging er påbegynt med forbehold om finansiering. Planlagt byggestart er andre kvartal 2021. Skolen skal etter planen tas i bruk i august 2023.

Skjærgårdstjenestens båt - egenandel for reparasjon

Skjærgårdstjenestens båt- egenandel for reparasjon

Trafikksikkerhet

Holmestrand kommune arbeider for å bli en trafikksikker kommune, som Sande var tidligere. Trafikksikkerhetsplanene i de tidligere kommunene sammenstilles for 2021 og vil bli fullstendig revidert i løpet av året. Det fylkeskommunale trafikksikkerhetsutvalget delfinansierer vår vedtatte plan med ca. 50 pst. Kommunens egenandel utgjør 2,5 mill. kroner årlig.

Utskifting maskiner og utstyr renhold

Det er dårlig tilstand på en rekke gamle renholdsmaskiner / utstyr, noe som fører til mangelfull renhold, dårlig kvalitet, klager og misfornøyde brukere. I følge leverandør er det ikke lønnsomt å koste på videre reparasjoner av de gamle maskinene. De må byttes ut med nye maskiner. Kan gi en liten effektivisering da nye maskiner er enklere å vedlikeholde og går noe hurtigere enn de gamle.

VA prosjekter med konsekvens for veg, fortau og veglys

Virksomhet for VA har flere pågående prosjekter som berører kommunal vei, fortau og veglys. For kostnader som ikke kan dekkes av selvkost er det behov for midler til dekning av ovennevnte utgifter. Det er ikke alltid mulig for VA å planlegge når slike prosjekter der vei vil bli involvert og virksomhet for eiendom og samferdsel har derfor liten mulighet til å legge dette inn i sine budsjetter. Tidligere hadde Holmestrand kommune «Sekkepost teknisk» som bl.a. kunne brukes i slike situasjoner. Ved å etablere en mulighet for at veg kan rehabiliteres/rette opp egen infrastruktur når VA allerede må inn på en strekning vil man kunne bruke kommunens midler på en mer effektiv måte ved at jobben utføres når man allikevel er i området det skal jobbes i. Avhengig av hvilke prosjekter VA utfører i løpet av et år vil det kunne være ulike behov, dvs. kostnaden kan være både større og mindre for veg. Dette er vanskelig å forutsi. Effekten av investeringen vil være bedre utnyttelse av offentlige midler ved at man kan gjøre flere tiltak samtidig til en lavere kostnad enn dersom de skulle vært gjort hver for seg.

Vann og avløp

Kommunens vann og avløpssystem har flere utfordringer som må løses. Vannforsyningen til Holmestrand sentrum er begrenset med store konsekvenser ved ledningsbrudd. Avløpsnettet er underdimensjonert, noe som medfører unødige overløpssituasjoner der urensset kloakk renner ut i vassdrag og fjord ved store nedbørshendelser. Enkelte områder av kommunen kan ikke utvikles videre pga manglende eller begrenset vann og avløpskapasitet.

Ny Hovedplan vann og avløp oppsummerer tilstand på vann og avløpssystemet og prioriterer nødvendige investeringstiltak i de kommende årene. Dagens årlige investeringsbeløp anbefales økt fra 70 mill. kroner til 110 mill. kroner årlig for å kunne gjøre nødvendige investeringstiltak i årene som kommer. Manglede økning av investeringsbeløp vil resultere i saktere utskiftning av nødvendige ledningsstrekk, noe som medfører at kommunen ikke får tatt tak i de utfordringer innen vannforsyning og avløpshåndtering som vi kjenner i dag.

Årlig investeringstakt er en forutsetning for å utbedre vannleveransene og avløpshåndteringen i kommunen. Risiko er at kommunen ikke klarer å levere nok vann og ikke håndterer avløpet slik lovverket forutsetter. En årlig investeringstakt på 110 mill. kroner vil føre til et gebyrøkning på kort sikt, men en normalisert utvikling videre fremover. Investeringen vil på sikt redusere driftsutgifter med mindre overvannsinntrenging i avløpssystemet, færre renseanlegg å drifte og gi færre vannlekkasjer. Det vil øke kommunes beredskapsevne for å kunne levere vann og redusere forurensing.

17 GEBYRLISTE

17.1 Bibliotek

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Erstatningskort for lånekort		15	50	35	233,3 %	 Første lånekort er gratis.

Erstatningskort for lånekort

Gebyr for erstatningskort gjelder i utgangspunktet også barn og unge, men skjønn skal brukes.

17.1.1 Purregebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1. purrebrev		30	40	10	33,3 %	 Ingen gebyr for barn og unge under 16 år
2. purrebrev		30	40	10	33,3 %	 Ingen gebyr for barn og unge under 16 år
3. purrebrev		50	100	50	100,0 %	 Ingen gebyr for barn og unge under 16 år

17.1.2 3. purrebrev

Etter 3. gangs purring blir lånekort sperret for videre utlån og erstatningskrav sendt. Blir materialet levert inn etter erstatningskrav er sendt, må det i tillegg til purregebyr betales et faktureringsgebyr på 50 kroner. Utestående gebyrer som overskrider 100 kroner må betales før man kan låne igjen.

17.1.3 Erstatningskrav

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Skjønnlitteratur voksenavdelingen		500	550	50	10,0 %	
Skjønnlitteratur barne- og ungdomsavdelingen		300	400	100	33,3 %	
Faglitteratur voksenavdelingen		500	550	50	10,0 %	
Faglitteratur barne- og ungdomsavdelingen		300	400	100	33,3 %	
Lydbøker på CD voksenavdelingen		400	450	50	12,5 %	 Ved tap av 1 CD erstattes hele
Lydbøker på CD barne- og ungdomsavdelingen		300	350	50	16,7 %	 Ved tap av 1 CD erstattes hele
DVD		200	250	50	25,0 %	
Tegneserier, hefte		100	110	10	10,0 %	 Andre satser kan forekomme.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Tidsskrifter			Vurderes særskilt			
Språkkurs			Vurderes særskilt			
Materiale innlånt fra andre bibliotek			Iht. långivende bib.			

17.1.4 Tegneserier, hefte

Tap av sjeldne tegneserier eller tegneserier som inngår i en serie kan medføre høyere gebyr.

17.2 Kulturskole

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Elevplass pr. semester		1782	1827	45	2,5 %	 30% reduksjon for 2. elevplass. 30% søskenreduksjon.
Utvidet tid 10 minutter pr. semester		624	640	16	2,6 %	
Utvidet tid 20 minutter pr. semester		1248	1279	31	2,5 %	
Instrumentleie pr. semester		330	338	8	2,4 %	
Plass på talentprogrammet pr. semester		2612	2677	65	2,5 %	 I tillegg til vanlig elevplass

17.3 Leiepriser kommunale lokaler

Kategori A:

Frivillige organisasjoner som foreninger, lag, stiftelser osv. som er registrert i Brønnøysundregistre i Frivillighetsregisteret og med adresse i Holmestrand kommune, som er åpen for alle, uansett bl.a. religiøs eller politisk tilknytning. (Organisasjoner som primært ivaretar medlemmenes yrkes- eller økonomiske interesser faller ikke under denne kategorien.)

Kategori B:

Ikke-registrerte grupperinger, med adresse i Holmestrand, som er åpen for alle, uansett bl.a. religiøs eller politisk tilknytning. (Organisasjoner som primært ivaretar medlemmenes yrkes- eller økonomiske interesser faller ikke under denne kategorien.)

Kategori C:

Øvrige organisasjoner og grupper med adresse i Holmestrand. Frivillige organisasjoner og ikke-registrerte grupperinger, med adresse utenfor Holmestrand. Privatpersoner

Kategori D:

Kommersielle aktører: kun etter avtale for hvert tilfelle

17.3.1 Kategori A

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Lys- og lydtekniker pr. påbegynt time		360	370	10	2,8 %	 Gjelder alle bygg
Alle kommunale lokaler		Gratis				

17.3.2 Kategori B

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Lys- og lydtekniker pr. påbegynt time		360	370	10	2,8 %	 Gjelder alle bygg
Ekeberghallen (inkl. garderobe)	Idrettshall	180	185	5	2,8 %	 Priser pr. time
Høyanghallen (inkl. garderobe)	Idrettshall	180	185	5	2,8 %	 Priser pr. time
Hofhallen (inkl. garderobe og kiosk)	Idrettshall	180	185	5	2,8 %	 Priser pr. time
Sandehallen (inkl. garderobe)	Idrettshall	180	185	5	2,8 %	 Priser pr. time
Selvikhallen (inkl. garderobe)	Idrettshall	180	185	5	2,8 %	 Priser pr. time
Gymsal Kleiverud	Skoler	105	108	3	2,9 %	 Priser pr. time
Gymsal Botne	Skoler	105	108	3	2,9 %	 Priser pr. time
Gymsal Haga skole	Skoler	105	108	3	2,9 %	 Priser pr. time
Gymsal Kjeldås skole	Skoler	105	108	3	2,9 %	 Priser pr. time
Gymsal Galleberg skole	Skoler	105	108	3	2,9 %	 Priser pr. time
Gymsalene Sande Ungdomsskole	Skoler	105	108	3	2,9 %	 Priser pr. time
Klatrevegg Gjølklep	Idrettshall	60	62	2	3,3 %	 Priser pr. time
Klatrevegg Hofhallen	Idrettshall	120	123	3	2,5 %	 Priser pr. time
Kun garderobe idrettshall/gymsal	Idrettshall	80	82	2	2,5 %	 Priser pr. time
Møterom Hofhallen	Idrettshall	inkl. i leie av hall				ellers 150 pr. dagdel
Arrangement med billettinntekter	Idrettshall	Etter avtale				
Obligatorisk leie av gulv ved div. arrangementer	Idrettshall	9500	9738	238	2,5 %	 inkl. legging og rengjøring
Klasserom	Skoler	125	128	3	2,4 %	 Priser pr. time
Blindkjeller Kjeldås	Skoler	310	318	8	2,6 %	 Pris pr. dag
Blindkjeller Kjeldås rigging dagen før	Skoler	255	261	6	2,4 %	
Lavvo/grillhytte Hof skole	Skoler	460	472	12	2,6 %	
Skolekjøkken Hof skole	Skoler	310	318	8	2,6 %	

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Auditorium Gjøklep skole	Skoler	125	128	3	2,4 %	Priser pr. time
Biorama forestillingsdag	Kultur	4850	4971	121	2,5 %	
Biorama øvelsesdager	Kultur	1000	1025	25	2,5 %	I tilknytning til en øvelsesdag
Biorama Maskinrommet	Kultur	255	261	6	2,4 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Biorama Bandrom, barn og unge	Kultur	Gratis				Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Biorama Bandrom, voksne	Kultur	220	226	6	2,7 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Biorama Bandbinge, voksne	Kultur	135	138	3	2,2 %	Langtidsleie pr. dag
Biorama speilsal	Kultur	255	261	6	2,4 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Biorama lager	Kultur	750	769	19	2,5 %	Pr. halvt år
Kultursal Hof med kjøkken	Kultur	2990	3065	75	2,5 %	Pr. dag
Kultursal Hof ved hovedinngang, vestibyle og kjøkken	Kultur	1000	1025	25	2,5 %	Pr. dag
Kultursal Hof rigging dagen før	Kultur	650	666	16	2,5 %	
Hof Bandbinge, barn og unge	Kultur	Gratis				Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Hof Bandbinge, voksne	Kultur	220	226	6	2,7 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Hof Bandbinge, voksne	Kultur	135	138	3	2,2 %	Langtidsleie pr. dag
Sande kommunelokale, sal og kjøkken	Kultur	2990	3065	75	2,5 %	Pr. dag
Sande kommunelokale rigging dagen før	Kultur	650	666	16	2,5 %	
Sande kommunelokale, lagerrom 2. etasje	Kultur	750	769	19	2,5 %	Pr. halvt år
Sande kommunelokale, lagerbod 2. etasje	Kultur	400	410	10	2,5 %	Pr. halvt år
Sande prestegård, peisestua med kjøkken	Kultur	1545	1584	39	2,5 %	Pr. dag
Sande prestegård, sal med kjøkken	Kultur	1545	1584	39	2,5 %	Pr. dag
Sande prestegård, sal, peisestua med kjøkken	Kultur	2320	2378	58	2,5 %	Pr. dag
Sande prestegård, rigging dagen før	Kultur	650	666	16	2,5 %	
Ødegårdbua mandag - torsdag	Kultur	825	846	21	2,5 %	Fra november til og med mars
Ødegårdbua fredag - søndag	Kultur	1240	1271	31	2,5 %	Fra november til og med mars
Voldshagan inkl. kjøkken mandag - torsdag	Kultur	825	846	21	2,5 %	
Voldshagan inkl. kjøkken fredag - søndag	Kultur	1240	1271	31	2,5 %	
Voldshagan rigging dagen før	Kultur	650	666	16	2,5 %	
Sandetun aktivitetsenter, kaféområde med kjøkken	Kultur	825	846	21	2,5 %	
Sandetun aktivitetsenter, møterom	Kultur	255	261	6	2,4 %	
Kjærsenteret, mandag - torsdag	Kultur	825	846	21	2,5 %	

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kjærsenteret, fredag - søndag	Kultur	1240	1271	31	2,5 %	
Hof herredshus, møterom	Kultur	255	261	6	2,4 %	
Bibliotek Holmestrand, multirom	Kultur	825	846	21	2,5 %	
Flerbrukshus Hof, møterom Låven	Kultur	0	261	261	0,0 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Hof flerbrukshus, div. møterom	Kultur		Gratis			

17.3.3 Kategori C

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Lys- og lydtekniker pr. påbegynt time			Etter avtale			Gjelder alle bygg
Ekeberghallen (inkl. garderobe)	Idrettshall	615	630	15	2,4 %	Priser pr. time
Høyanghallen (inkl. garderobe)	Idrettshall	615	630	15	2,4 %	Priser pr. time
Hofhallen (inkl. garderobe og kiosk)	Idrettshall	615	630	15	2,4 %	Priser pr. time
Sandehallen (inkl. garderobe)	Idrettshall	615	630	15	2,4 %	Priser pr. time
Selvikhallen (inkl. garderobe)	Idrettshall	615	630	15	2,4 %	Priser pr. time
Gymsal Kleiverud	Skoler	360	369	9	2,5 %	Priser pr. time
Gymsal Botne	Skoler	360	369	9	2,5 %	Priser pr. time
Gymsal Haga skole	Skoler	360	369	9	2,5 %	Priser pr. time
Gymsal Kjeldås skole	Skoler	360	369	9	2,5 %	Priser pr. time
Gymsal Galleberg skole	Skoler	360	369	9	2,5 %	Priser pr. time
Gymsalene Sande ungdomsskole	Skoler	360	369	9	2,5 %	Priser pr. time
Klatrebygg Gjøllep	Idrettshall	Etter avtale				Samråd med klatregruppen
Klatrebygg Hofhallen	Idrettshall		Etter avtale			Samråd med klatregruppen
Kun garderobe idrettshall/gymsal	Idrettshall	200	205	5	2,5 %	Priser pr. time
Arrangement i idrettshallene med billettinntekter	Idrettshall		Billettavgift etter avtale			
Obligatorisk leie av gulv ved div. arrangementer	Idrettshall	9500	9738	238	2,5 %	Inkl. legging legging og rengjøring
Klasserom	Skoler	250	256	6	2,4 %	Priser pr. time
Blindkjeller Kjeldås	Skoler	615	630	15	2,4 %	Priser pr. dag
Blindkjeller Kjeldås rigging dagen før	Skoler	515	528	13	2,5 %	
Skolekjøkken Hof skole	Skoler	615	630	15	2,4 %	

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Auditorium Gjøklep skole	Skole	255	261	6	2,4 %	Priser pr. time
Biorama forestillingsdag	Kultur		Etter avtale			
Biorama øvelsesdag	Kultur		Etter avtale			I tilknytning til en forestilling
Biorama Maskinrommet	Kultur	515	528	13	2,5 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Biorama Bandrom, barn og unge	Kultur	255	261	6	2,4 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Biorama Bandrom, voksne	Kultur	440	451	11	2,5 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Biorama Bandbinge, voksne	Kultur	200	205	5	2,5 %	Langtidsleie pr. dag
Biorama Speilsal	Kultur	515	528	13	2,5 %	Per dagdel (inntil 4 timer)
Biorama lager	Kultur		Etter avtale			Pr. halvt år
Kultursal Hof med kjøkken	Kultur	4650	4766	116	2,5 %	Pr. dag
Kultursal Hof hovedinngang, vestibyle og kjøkken	Kultur	2000	2050	50	2,5 %	Pr. dag
Kultursal Hof rigging dagen før	Kultur	800	820	20	2,5 %	
Hof Bandbinge, barn og unge	Kultur	255	261	6	2,4 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Hof bandbinge, voksne	Kultur	440	451	11	2,5 %	Pr. dagdel (inntil 4 timer)
Hof Bandbinge, voksne	Kultur	200	205	5	2,5 %	Langtidsleie pr. dag
Sande kommunelokale, sal og kjøkken	Kultur	4650	4766	116	2,5 %	Priser pr. dag
Sande kommunelokale, rigging dagen før	Kultur	800	820	20	2,5 %	
Sande prestegård, peisestua med kjøkken	Kultur	2575	2639	64	2,5 %	Priser pr. dag
Sande prestegård, sal med kjøkken	Kultur	2575	2639	64	2,5 %	Priser pr. dag
Sande prestegård, sal, peisestua med kjøkken	Kultur	3867	3964	97	2,5 %	Priser pr. dag
Sande prestegård, rigging dagen før	Kultur	800	820	20	2,5 %	
Ødegårdbua mandag - torsdag	Kultur	1240	1271	31	2,5 %	Fra november til og med mars
Ødegårdbua fredag - søndag	Kultur	1850	1896	46	2,5 %	Fra november til og med mars
Voldshagan, inkl. kjøkken, mandag - torsdag	Kultur	1240	1271	31	2,5 %	
Voldshagan inkl. kjøkken, fredag - søndag	Kultur	1850	1896	46	2,5 %	
Voldshagan, rigging dagen før	Kultur	800	820	20	2,5 %	
Kjærsenteret, mandag - torsdag	Kultur	1240	1271	31	2,5 %	
Kjærsenteret, fredag - søndag	Kultur	1850	1896	46	2,5 %	
Hof herredshus, møterom	Kultur	515	528	13	2,5 %	

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bibliotek Holmestrand, multisal	Kultur	1240	1271	31	2,5 %	
Bibliotek Holmestrand, diverse møterom	Kultur		Etter avtale			
Hof flerbrukshus, diverse møterom	Kultur		Etter avtale			
Bibliotek Sande	Kultur		Etter avtale			
Hof flerbrukshus, møterom Låven	Kultur	0	528	528	0,0 %	 Pr. dagdel (inntil 4 timer)

17.4 Økonomiavdelingen

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Behandlingsgebyr		10%				
justeringsavtaler mva		andel av				
		årlig				
		justering				

17.4.1 Behandlingsgebyr justeringsavtaler mva

Justeringsavtaler kan inngås i Holmestrand kommune i forbindelse med tilbakebetaling av merverdiavgift etter overføring av justeringsrett for merverdiavgift ved overtagelse av infrastruktur fra private utbyggere. Ved inngåelse av slike avtaler beholder kommunen en andel av det årlige justeringsbeløpet. Andelen utgjør 10 %.

17.5 Barnehage

Holmestrand kommune tilbyr redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid etter til enhver tid gjeldende statlige retningslinjer og satser. Det forutsettes at familier som er berettiget til lavere sats tar kontakt med kommunen. Dersom kommunen ikke blir kontaktet, vil høyeste sats bli fakturert.

17.5.1 Satser til ikke-kommunale barnehager

Fra 1.1.2016 er det full kostnadsdekning for ikke-kommunale barnehager. Pensjonsutgifter skal innarbeides i satsen med et sjablongmessig påslag på 11 pst for barnehager som ikke er enkeltstående og 13 pst for enkeltstående barnehager, uavhengig av pensjonsutgiftene til kommunens egne barnehager. Forslag til de nye satsene for kapitaltilskudd, som gjelder for alle offentlige godkjente ordinære private barnehager, er følgende for 2022:

BYGGEÅR	PER HELTIDSPASS
Til og med 2013	9 400
2014-2016	17 100
2017-2019	18 900
2020-2022	20 900

Satsene for 2022 skal baseres på regnskapet for 2020 for de kommunale barnehagene, med påslag av deflator for det enkelte år.

Med disse forutsetningene, samt forbehold om Stortingets behandling av statsbudsjettet og ikrafttredelse av forskriftsendring, blir satsene for de ikke-kommunale barnehagene i 2022 som følger:

	KRONER PER HELTIDSPASS
Enkeltstående private ordinære barnehager, barn fra 0- 2 år	238 589
Enkeltstående private ordinære barnehager, barn fra 3- 6 år	115 483
	KRONER PER HELTIDSPASS
Andre private ordinære barnehager, barn fra 0- 2 år	233 515
Andre private ordinære barnehager, barn fra 3- 6 år	112 665

Satsene er eksklusiv capitalsats.

Til private familiebarnehager utbetales gjeldende statlige satser for 2022.

17.5.2 Foreldrebetaling

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats ² 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Foreldrebetaling for hel barnehageplass		3230	0	-3 230	-100,0 %	✓ Pris pr. mnd.
Matpenger for hel barnehageplass		320	0	-320	-100,0 %	✓ Pris pr. mnd.

17.6 Skolefritidsordning

17.6.1 Foreldrebetaling

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Hel plass 07.00 til 17.00 alle dager		2975	3050	75	2,5 %	Pris pr. mnd. ny sats fra august 2022
Redusert plass fra 07.00 til 17.00 3 dager pr. uke (60 pst.)		2180	2235	55	2,5 %	Pris pr. mnd. ny sats fra august 2022
Morgenplass 07.00 - til skolestart alle dager		545	560	15	2,8 %	Pris pr. mnd. ny sats fra august 2022
Dagplass ved behov		280	287	7	2,5 %	Pris pr. mnd. ny sats fra august 2022
Ettermiddagsplass		2605	2670	65	2,5 %	Pris pr. mnd. ny sats fra august 2022
Mat og aktivitetspenger hel plass og ettermiddagsplass		280	287	7	2,5 %	Pris pr. mnd. ny sats fra august 2022

² Maksimalprisen for 2022 er i skrivende stund ikke kjent.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Mat og aktivitetspenger reduisert plass		170	175	5	2,9 %	 Pris pr. mnd. ny sats fra august 2022

Redusert foreldrebetaling for elever på 1. og 2. trinn

Kunnskapsdepartementet har vedtatt en ny forskrift for foreldrebetaling i SFO. Forskriften sier at foreldrebetaling i kommunale SFO'er på 1. og 2. trinn maksimalt skal utgjøre seks prosent av husholdningens samlede kapital- og personinntekt. I statsbudsjett for 2021 er det fremlagt forslag om at redusert foreldrebetaling skal gjelde 3. og 4. trinn også. Blir dette vedtatt, vil redusert foreldrebetaling gjelde fom august 2021 for de nevnte trinnene. Alle som søker før 1. september og får det godkjent, refunderes det de har betalt for mye i august og september. Blir det søkt etter 1. september, gjelder vedtaket fra første hele måned etter søknadspunktet og ut skoleåret.

Gratis SFO for 5.-7. trinn

Elever med særskilte behov og som har nedsatt funksjonsevne, har rett til gratis SFO-plass i 5. til 7. trinn. Foresatte må søke SFO-plass i Visma, på samme måte som SFO-plass for 1. til 4. trinn. I tillegg må foresatte sende søknad med begrunnelse til rektor. De som får innvilget SFO-plass i 5. til 7. trinn betaler kun matpenger hvis det er aktuelt.

Søskenmoderasjon

Det gis søskenmoderasjon på 25 prosent for barn nummer to og 50 prosent reduksjon fra barn nummer tre. Reduksjonen beregnes ut fra den rimeligste plassen. Inntektsavhengig fritak for foreldrebetaling vurderes og innvilges etter de til enhver tid gjeldende retningslinjer.

17.7 Helse-, sosial- og omsorgstjenester

17.7.1 Praktisk bistand (hjemmehjelp) og BPA

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Egenandel praktisk bistand enkelttimer		350	359	9	2,6 %	 Pris pr. time
Abonnement inntekt under 2 G		220	225	5	2,3 %	 Pris pr. mnd.
Praktisk bistand inntekt 2-3 G		1000	1025	25	2,5 %	 Pris pr. mnd.
Praktisk bistand inntekt over 3 G		2390	2450	60	2,5 %	 Pris pr. mnd.

17.7.2 Andre tjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Trygghetspakke		395	405	10	2,5 %	 Pris pr. mnd.
Renholdsutstyr praktisk bistand, egenandel		155	159	4	2,6 %	 Pris pr. mnd. pr. husstand
Korttidsopphold eller annen boform for heldøgns opphold, egenandel		175	175	0	0,0 %	 Pris pr. døgn

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dagsenter hjemmeboende demente, egenandel (opphold og måltider)	200	205	5	2,5 %		Pris pr. dag
Dagopphold (dagsenter)	95	95	0	0,0 %		Pris pr. dag
Servicepakke	4640	4756	116	2,5 %		Pris pr. person pr. mnd.
Servicepakke, samlet pris for ektefelle og samboer	7425	7610	185	2,5 %		Pris pr. husstand
Gruppebehandling fysioterapeut	400	410	10	2,5 %		

17.7.3 Trygghetspakke

Skal være til selvkost.

17.7.4 Korttidsopphold eller annen boform for heldøgns opphold, egenandel

Ved langtidsopphold og korttidsopphold i institusjon mer enn 60 døgn pr. kalenderår, vil egenandelen kommunen krever beregnes etter langtidstakst. Makspris i henhold til forskrift.

17.7.5 Dagopphold (dagsenter)

Makspris i henhold til forskrift.

17.8 Leiepriser uteareal

Torgplass kan leies på Fiskebrygga i Holmestrand og Torget i Sande sentrum. Ved sirkusarrangement i Sande leies «sirkusplassen» ut i Skafjellåsen.

Torghandlere som ønsker å selge blomster, grønnsaker, jordbær eller lignende, privatpersoner som ønsker å selge husflidsprodukter / hjemmelagde produkter, firmaer, politiske partier, musikk eller lignende som ønsker standplass kan leie torgplass.

Vinter: desember, januar, februar

Vår: mars, april, mai

Sommer: juni, juli, august

Høst: september, oktober, november

17.8.1 Leie av torgplasser, park/grøntanlegg og friluftsområder

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leie av torgplasser	60	65	5	8,3 %		Priser pr. dag
Leie av torgplasser	500	520	20	4,0 %		Priser pr. sesong
Leie park/grøntanlegg og friluftsområder	Etter avtale					

17.9 Parkering

17.9.1 Farmand

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Første 30 min.	Kl 0800-1800	Gratis				
Etter første 30 min.	Kl 0800-1800	25	25	0	0,0 %	 Priser pr. time. Maks 2 timer

17.9.2 Gamletorget, Langgaten 19-21 og Havnegaten 7

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Første time	Kl 0800-1800	Gratis				
Etter første time	Kl 0800-1800	25	25	0	0,0 %	 Priser pr. time. Maks 4 timer

17.9.3 Krana

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Parkeringsavgift	Kl 0800-1800	10	10	0	0,0 %	 Priser pr. time
Parkeringsavgift		50	50	0	0,0 %	 Priser pr. døgn
Parkeringskort		400	800	400	100,0 %	 Priser pr. mnd
Parkeringskort		1700	3400	1 700	100,0 %	 Priser pr. halvår
Parkeringskort		3000	6000	3 000	100,0 %	 Priser pr. år

17.9.4 Sundbrygga

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Første time	Kl 0800-1800	15	15	0	0,0 %	 Priser pr. time. Maks 4 timer

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Andre time	Kl 0800- 1800	19	19	0	0,0 %	 Priser pr. time. Maks 4 timer
Fra tredje time	Kl 0800- 1800	25	25	0	0,0 %	 Priser pr. time. Maks 4 timer

17.10 Bobilparkering og gjestehavn

17.10.1 Bobil

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leie av plass		150	200	50	33,3 %	 Priser pr. døgn + strøm

17.10.2 Leie av plass

Strøm kr 5 pr time

17.10.3 Gjestehavn

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
< 30 fot		165	200	35	21,2 %	 Priser pr. døgn inkl. strøm
31 - 40 fot		275	300	25	9,1 %	 Priser pr. døgn inkl. strøm
41 - 50 fot		375	400	25	6,7 %	 Priser pr. døgn inkl. strøm
51 fot <		475	500	25	5,3 %	 Priser pr. døgn inkl. strøm

17.11 Holmestrand havn

Generelle bestemmelser

Holmestrand havn har ikke innkreving av anløpsavgift. Havnen tar kun betalt med vederlag og gebyrer. Holmestrand havn inngår avtaler med et selskap for bruk av havnefasiliteter. Dette selskapet er ansvarlig for å innkreve alle vederlag og gebyrer som gjelder den aktuelle avtalen.

Fast leie av kommunale kaianlegg og eller andre havneinnretninger.

Havnestyret kan, heller enn å benytte avgifter hjemlet i havne og farvannslovens § 23, inngå faste avtaler for leie av kommunale kaier og eller andre kai innretninger. Leiebeløpet skal dekke de kostnader som kan henføres til leieobjektet og bruken av dette.

Rabatter, spesielle forhold og særskilte avtaler

Skip i fast rute innvilges inntil 30 pst. rabatt på oppgitte priser. Havneadministrasjonen godkjenner ruteplan som grunnlag for å innrømme rabatt. Havneadministrasjonen kan i særlige tilfeller, gitt forretningsmessige forhold og hensyn, samferdselsmessige hensyn eller andre spesiell forhold innvilge ordninger for rabatterte priser for bruk av kaier, fergeleier og havneinnretninger

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kaivederlag		26	26	0	0,0 %	✓ Priser pr. meter pr. døgn
Passasjervederlag		3	3	0	0,0 %	✓ Priser pr. passasjer
Leie av areal på Havnevesenets område på Hakan		48	48	0	0,0 %	✓ Priser pr. m2 pr. mnd.

17.11.1 Kaivederlag

Kaivederlaget er fartøyets betaling for bruken av kaier som eies eller forvaltes av Holmestrand havnevesen. Kaivederlaget beregnes på bakgrunn av skipets lengde (i meter) per døgn liggetid til kai. Minste avgiftsbeløp er 240 kroner per påbegynt døgn. Kaivederlaget svares per påbegynt døgn (liggetid). Liggetiden regnes fra fartøyet legger til og inntil det går fra kai. Del av døgn på 6 timer eller mindre regnes for 1/2 døgn. Det betales dog alltid kaivederlag for minst ett døgn. For fartøy som etter ordre fra havnevesenet må forhale fra kaien for å gi plass for annet fartøy og deretter legger til kaien igjen, regnes liggetiden som om fartøyet hele tiden har ligget ved kaien. Fritatt for kaivederlag: – Orlogsfartøyer, både norske som utenlandske. – Kystverkets skip er inntil videre fritatt, som dekning av de tjenester Kystverket p.t. utfører, men som etter lov om havner og farvann tilligger kommunen og havnevesenet.

17.11.2 Varevederlag

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Ferjegods: Lastebiler, tankbiler, tilhengere		96	96	0	0,0 %	✓ Priser pr. kjøretøy
Korn		10,80	10,80	0,00	0,0 %	✓ Priser pr. tonn
Fast mineralsk brensel: Kull, koks, sinders, ved		10,80	10,80	0,00	0,0 %	✓ Priser pr. tonn
Kjemiske produkter		8,40	8,40	0,00	0,0 %	✓ Priser pr. tonn
Ikke-jernholdige mineraler og avfall		10,80	10,80	0,00	0,0 %	✓ Priser pr. tonn
Stål, aluminium og andre metaller		10,80	10,80	0,00	0,0 %	✓ Priser pr. tonn
Murstein, kalkstein, skifer, klorkalsium (veisalt), gips		10,80	10,80	0,00	0,0 %	✓ Priser pr. tonn
Jord, sand, stein, singel, pukkstein, asfalt		10,80	10,80	0,00	0,0 %	✓ Priser pr. tonn
Container, brakker etc.		180	180	0	0,0 %	✓ Priser pr. stk

17.11.3 Ferjegods: Lastebiler, tankbiler, tilhengere

Varevederlag er betaling for varens bruk av kaier, arealer og innretninger knyttet til disse. Varevederlag beregnes enten på bakgrunn av varenes vekt (i tonn) eller per lasteenhet, for alle varer som fraktes med skip over Holmestrand havns kaier. Vederlaget dekker lagring av varer på havnevesenets arealer inntil 48 timer etter lossing eller lasting.

17.11.4 Lagringsvederlag

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Lagringsvederlag på åpent areal		4,8	4,8	0,0	0,0 %	✓ Priser pr. m2 pr. døgn
Lagringsvederlag ved ukjent areal		4,8	4,8	0,0	0,0 %	✓ Priser pr. tonn pr. døgn

17.11.5 Lagringsvederlag på åpent areal

For varer inkl. last i containere og/eller utstyr av diverse art som blir tilført havnevesenets arealer fra sjø eller land, og som blir liggende utover 48 timer etter endt lossing eller lasting, skal det betales gebyr til havnekassen per påbegynt døgn.

17.11.6 Gebyr for hensetting av vogner

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Vederlag vognenhet		54	54	0	0,0 %	✓ Priser pr. stk pr. døgn
Vederlag trailer		108	108	0	0,0 %	✓ Priser pr. stk. pr. døgn

17.11.7 Vederlag vognenhet

Biler, tilhengervogner og annet rullende materiell mv. kan bare hensettes på havnevesenets områder etter tillatelse av havnevesenet.

17.11.8 Vederlag trailer

Biler, tilhengervogner og annet rullende materiell mv. kan bare hensettes på havnevesenets områder etter tillatelse av havnevesenet.

17.11.9 Takster for levering av vann

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Vannlevering		25,21	25,21	0,00	0,0 %	✓ Priser pr. tonn/m3. Minstesats kr 378 inntil 15 tonn/m3

17.11.10 Vannlevering

Vannlevering til fartøyer mv. skjer i tidsrommet kl 0800-1500 på hverdager. Utenfor ordinær arbeidstid påløper overtidstillegg.

17.11.11 Kontrollgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Biler og materiell		600	600	0	0,0 %	✓ Gebyr pr. døgn
Tomcontainere		360	360	0	0,0 %	✓ Gebyr pr. TEU pr. døgn
Tilhengere og vogntog		600	600	0	0,0 %	✓ Gebyr pr. enhet pr. døgn

Vederlag for istjenesten

Til dekning av kostnadene med isbryting ilegges alle fartøyer som trafikkerer havnen i tidsrommet 1. desember og 31. mars et isvederlag tilsvarende 10 pst. av totale øvrige påløpte vederlag.

Alle priser er eksklusiv merverdiavgift.

17.12 Tekniske tjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Graving i kommunal vei og andre offentlige arealer		4000	4000	0	0,0 %	✓

17.12.1 Graving i kommunal vei og andre offentlige arealer

Holmestrand kommune krever kostnadene for behandling av gravesøknader refundert i tråd med selvkostprinsippet, jfr. Ledningsforskriften §18

17.13 Vann og avløp

Rammer for gebyrberegning

Gebyrinntektene skal ikke overstige kommunens kostnader, men kan avregnes over en 4 års periode.

Holmestrand kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften).

Utdypende informasjon til gebyrregulativ finnes i Holmestrand kommunes «Forskrift om vann og avløpsgebyr» og «Forskrift om utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende, Holmestrand, Vestfold»

Arealet beregnes som bruksareal BRA [m²] etter NS 3940.

Alle priser er eksklusiv mva.

Engangs gebyr for tilknytning

Engangs gebyr betales ved tilknytning til offentlig vann- og /eller avløpsledningsnett. Gebyrsatsen er lik for bolig og næring, og er uavhengig byggets areal (flat sats)

Årsgebyr

Årsgebyret er todelt og består av fastgebyr (fast del), og et forbruksgebyr (variabel del). Forbruksgebyret beregnes enten ut fra målt forbruk, eller stipuleres etter boligens/bygningens størrelse/areal.

Hvor stor andel av årsgebyret som skal være henholdsvis fast og variabel del;
For vann skal 40,2% av årsgebyret være fast del og 59,8 % være variabel del.
For avløp skal 50 % av årsgebyret være fast del og 50 % være variabel del.
Fast del beregnes basert på andelen kapitalkostnader, men maksimalt 50 %.

For eiendommer som må installere avløpspumpe, reduseres årsgebyr avløp med 30% per eiendom per år. Dette gjelder både fastgebyr og forbruksgebyr.

Fastgebyr

Fastgebyr (fast del) Fastgebyret differensieres etter brukerkategori:
Boligeiendom og fritidseiendom skal betale fastgebyr som en fast sats per boenhet.
Fritidseiendom som ikke har registrert boenhet skal betale fastgebyr som en fast sats per fritids bygg.

Næringseiendom skal betale fastgebyr etter fastsatte kategorier som gjenspeiler vannforbruket til den enkelte eiendom.

Kombinasjons eiendom skal betale fastgebyr etter fastsatte kategorier for hver enkelt næringsdel basert på målt forbruk. I tillegg skal hver boenhet betale fastgebyr etter samme sats som annen boligeiendom eller fritidseiendom.

Forbruks gebyr

Forbruksgebyr (variabel del), beregnes på grunnlag av målt forbruk eller stipulert forbruk.

Målt forbruk: Vannforbruket beregnes etter vannmåler. Avløpsmengden regnes lik vannmengde.
Gebyrberegningen fastsettes slik: målt forbruk (m³) * enhetspris (kr/m³) = forbruksgebyr.

Stipulert forbruk: For abonnenter som ikke har vannmåler, stipuleres forbruksgebyret ut fra byggets areal. For bolig beregnes arealet separat for den enkelte boenhet. Bruksarealet er definert i Norsk Standard 3940.

Installasjon og avlesning av vannmåler

Vannmåler bekostes av kommunen. Installasjon av vannmåler bekostes av abonnenten. Vannmåler er kommunens eiendom dersom ikke annen ordning er avtalt med abonnenten.
Avlesning av vannmåler en gang pr. år, med frist 31.12 hvert år, og det blir sendt ut skjema for registrering av målerstand. Dersom abonnenten unnlater å foreta den årlige avlesningen, slik at kommunen må reise ut for å lese av, så blir abonnenten belastet for avlesningsgebyr.

Midlertidig tilknytning av vann og avløp:

Eier/fester av eiendom som midlertidig knyttes til kommunens vann- og avløpsanlegg, skal betale fastgebyr og forbruks gebyr etter gjeldende regler for næringsvirksomhet. Det betales ikke engangs gebyr for tilknytning ved midlertidig bruk, men kommunens eventuelle kostnader ved tilknytning og frakopling belastes utbygger ev. eier/fester av eiendommen.

Gebyrreduksjon:

Abonnenten har rett til reduksjon i gebyr (prisavslag) ved feil eller mangel ved vannforsyningen i medhold av Forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag.

Vilkår for gebyrreduksjon er at mangelen skyldes forhold på kommunens side, for eksempel forurensing i vannkilde eller feil ved kommunalt anlegg.

Sats for gebyrreduksjon er 250 kroner eksklusiv mva.

For de kommunale abonnentene på Bjerkøya som ikke er tilknyttet renseanlegg, men annen kommunal

avløpsløsning gis det en reduksjon på 300 kroner eks. mva.

For de kommunale abonnentene på Helland (fra Re kommune) er det en egen sats for sommer-vann, og sommer-avløp. Satsen følger årlig prisjustering for vann og avløp.

Når kommunen foretar fra- /eller tilkobling skal det betales et gebyr for dette. Gebyr for frakobling er kr. 800,00, og gebyr for tilkobling er kr. 800,00.

17.13.1 Forbruksgebyr – Vann

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Enhetspris for vann		8,34	9,60	1,26	15,1 %	 Priser pr. m3
Fra-/ eller tilkobling av abonnement		800	800	0	0,0 %	 Når kommunen foretar fra- /eller tilkobling skal det betales et gebyr for dette.
Forbruk bolig/boenhet under 70 m2	Bolig/pr. boenhet	1460	1680	220	15,1 %	 Stipulert ut fra areal: 175 m3
Forbruk bolig/boenhet over 70 m2	Bolig/pr. boenhet	1877	2160	283	15,1 %	 Stipulert ut fra areal: 225 m3
Forbruk næring pr. påbegynte 100 m2		834	960	126	15,1 %	 Stipulert ut fra areal: 100m3

17.13.2 Forbruksgebyr - Avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Enhetspris for avløp		15,17	14,46	-0,71	-4,7 %	 Priser pr. m3
Fra-/ eller tilkobling av abonnement		800	800	0	0,0 %	 Når kommunen foretar fra- /eller tilkobling skal det betales et gebyr for dette.
Forbruk bolig/boenhet under 70m2	Bolig/pr. boenhet	2655	2530	-125	-4,7 %	 Stipulert ut fra areal: 175 m3
Forbruk bolig/boenhet over 70 m2	Bolig/pr. boenhet	3413	3253	-160	-4,7 %	 Stipulert ut fra areal: 225 m3
Forbruk næring pr. påbegynte 100 m2		1517	1446	-71	-4,7 %	 Stipulert ut fra areal: 100m3

17.13.3 Vannmåler

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Avlesningsgebyr		800	800	0	0,0 %	 Gjelder når abonnenten unnlater å foreta den årlige avlesningen. Gebyr per avlesning.

17.13.4 Engangsgebyr for tilknytning - Vann

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bolig og næring		15000	15000	0	0,0 %	 Gebyrsatsen er lik for bolig og næring, og er uavhengig av byggets areal (flat sats)

17.13.5 Engangsgebyr for tilknytning - Avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bolig og næring		15000	15000	0	0,0 %	 Gebyrsatsen er lik for bolig og næring, og er uavhengig av byggets areal (flat sats)

17.13.6 Fastgebyr - Vann

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bolig- og fritidseiendommer	1	1164	1390	226	19,4 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 0-300 m3	1	1164	1390	226	19,4 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 301-1000 m3	3	3492	4170	678	19,4 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 1 001-3 000 m3	6	6984	8340	1 356	19,4 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 3001-6000 m3	12	13968	16680	2 712	19,4 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 6001-20000 m3	24	27936	33360	5 424	19,4 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 20001-50000 m3	50	58200	69500	11 300	19,4 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk over 50.000 m3	100	116400	139000	22 600	19,4 %	
Sommer vann (tidligere Re kommune)	1	1677	1959	282	16,8 %	 Satsen inkluderer fastgebyr og forbruksgebyr

17.13.7 Fastgebyr - Avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bolig og fritidseiendommer	1	2322	2711	389	16,8 %	

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 0-300 m3	1	2322	2711	389	16,8 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 301-1 000 m3	3	6966	8134	1 168	16,8 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 1 001-3 000 m3	6	13932	16268	2 336	16,8 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 3 001-6 000 m3	12	27864	32537	4 673	16,8 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 6 001-20 000 m3	24	55728	65074	9 346	16,8 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk 20 001-50 000 m3	50	116100	135570	19 470	16,8 %	
Næring og kombinasjonseiendom med forbruk over 50 000 m3	100	232200	271140	38 940	16,8 %	
Sommer avløp (tidligere Re kommune)	1	3110	3234	124	4,0 %	Satsen inkluderer fastgebyr og forbruksgebyr
Reduksjon avløp		-300	-300	0	0,0 %	For de kommunale abonnentene på Bjerkøya som ikke er tilknyttet renseanlegg, men annen kommunal avløpsløsning.

17.14 Private avløpsanlegg

17.14.1 Tømming av slam fra private avløpsanlegg

Kommunal tømming av slam fra minirensanlegg, slamavskillere og tette tanker utføres gjennom et vertskommune-samarbeid, der Lier kommune er vertskommune.

17.14.2 Tilsynet for små avløpsanlegg

De syv kommunene Drammen, Hole, Holmestrand, Krødsherad, Lier, Modum og Øvre Eiker samarbeider om tilsyn og oppfølging av små avløpsanlegg. Lier kommune er vertskommune for tilsynskontoret.

Dette gebyrregulativet gjelder arbeid utført av Tilsynet for små avløpsanlegg. Tilsynet utøver kommunens myndighet etter forurensnings forskriftens kapittel 12. Gebyrene er vedtatt av kommunestyrene i samarbeidskommunene med hjemmel i:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 52 a.
- Forurensnings forskriftens § 11-4
- Lokal forskrift om gebyr for saksbehandling og kontroll med avløpsanlegg, vedtatt i hver av samarbeidskommunene

Regulativet gjelder fra 01.01.2022 og erstatter tidligere gjeldende gebyrregulativ.

17.15 Kapittel 1 GENERELLE BESTEMMELSER

17.15.1 1.1 Betalingsplikt

Den som får utført tjenester etter dette regulativet, skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som framgår av regulativet. Eier er økonomisk ansvarlig for festers og brukers plikter overfor kommunen. Er eiendommen festet bort for 30 år eller mer, er festeren økonomisk ansvarlig om ikke annet er avtalt. Det samme gjelder når festeren har rett til å få festet forlenget, slik at samlet festetid blir mer enn 30 år.

Klage på gebyrfastsettelse eller søknad om helt eller delvis fritak fra å betale gebyr, medfører ikke utsettelse av betalingsfrist.

Ved salg av eiendom skal oppgjøret for kommunale gebyrer skje mellom selger og kjøper, gjerne med bistand fra eiendomsmegler. Kommunen har ikke ansvar for dette oppgjøret.

Har mangelfulle eller feil opplysninger ført til feilaktig gebyrberegning, skal beregningen rettes og differansen gjøres opp. Krav som er foreldet etter reglene om foreldelse av fordringer, dekkes ikke.

17.15.2 1.2 Gebyr beregnet etter medgått tid

For søknader / arbeid som ikke dekkes av de vedtatte satser eller når arbeidet krever større arbeidsmengde på grunn av ekstra kontroller og lignende, skal gebyret beregnes etter medgått tid.

17.15.3 1.3 Hvilket regulativ skal benyttes?

Gebyret for søknad om utslippstillatelse skal beregnes etter det regulativet som gjelder den dato kommunen mottar en fullstendig søknad, jf. forurensningsforskriften § 12-4. Gebyret for tilsyn og slamtømming skal beregnes etter det regulativet som gjelder den dato arbeidet ble gjennomført.

17.15.4 1.4 Betalingstidspunkt

Følgende betalingstidspunkt gjelder som hovedregel:

Gebyret skal være betalt inn 21 dager regnet fra fakturadato. Ved manglende betaling påløper purregebyr og renter, og kravet sendes til innfordring. Søknad om nedsettelse/bortfall av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

17.15.5 1.5 Søknad om reduksjon av åpenbart urimelig gebyr

Kommunen kan frafalle påløpt gebyr helt eller delvis dersom særlige grunner tilsier det, jf. lokal forskrift § 6.

Hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, eller anses åpenbart urimelig av andre grunner, kan kommunen vurdere en annen gebyrstørrelse. En rimelighetsvurdering etter denne bestemmelsen bør ta utgangspunkt i gebyr for sammenlignbare saker eller etter gjeldende timepris.

Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

17.15.6 1.6 Klage

Enkeltvedtak truffet i medhold av forskriften kan påklages til kommunens klagenemnd. Kommunen kan frafalle påløpt gebyr helt eller delvis dersom særlige grunner tilsier det.

Kommunestyrets vedtak om gebyrsatser er en forskrift, jf. forvaltningsloven av 10.2.1967 § 2, 1. ledd pkt. c. Dette kan ikke påklages.

Gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. forurensingsloven § 52 a, 2. ledd.

17.15.7 1.7 Endring av gebyrregulativet eller gebyrsatsene

Endringer av gebyrregulativet vedtas av kommunestyret, normalt i forbindelse med kommunestyrets behandling av budsjettet for kommende år.

17.15.8 1.8 Overføring av utestående beløp

Ved feil betalt beløp under beløpsgrense fastsatt i prislista, overføres summen til neste ordinære faktura. Ved beløp større enn fastsatt beløpsgrense sendes ny faktura eller beløpet tilbakebetales.

17.15.9 Kapittel 2 GEBYR FOR SLAMTØMMING

Gebyr for slamtømming faktureres etterskuddsvis, og faktura for rapporterte tømninger sendes månedlig. Det skal betales ett gebyr per anlegg, uavhengig av hvor mange husstander som er tilknyttet anlegget. Ved særlige tilfeller kan kommunen kreve andre betalingsavtaler.

Tømmegebyret omfatter bl.a. varsling og dokumentasjon til anleggseiere, tømmefirmaets tømning av anlegget, transport til septikmottak, gebyr for viderebehandling ved septikmottaket, administrasjon av tømmeordningen og oppfølging av anlegg med vanskelig adkomst eller andre problemer som vanskeliggjør tømning.

Gebyr for slamtømming har samme lovhjemmel som avfallsgebyr, jf. forurensningsloven § 26, 4. ledd. Gebyret har legalpant etter panteloven § 6-1, jf. forurensningsloven § 34, 5. ledd.

17.15.10 2.1 Tømmefrekvens

Type anlegg	Normal tømmefrekvens (minimum)
Slamavskiller bolig	Hvert 2. år
Slamavskiller fritidsbolig	Hvert 4. år
Minirensanlegg	Etter leverandørens spesifisering
Tett tank	Hvert år
Gråvannstank	Hvert 4. år

Tilsynet har anledning til å pålegge en hyppigere tømmefrekvens, jf. lokal forskrift for tømning av tanksystem for oppsamling av avløpsslam og avløpsvann § 4.

17.15.11 2.2 Volum på tank

Gebyrsatsen for tømning av slamavskiller, minirensanlegg og tett tank er differensiert i henhold til angitt volum på tanken i tilsynskontorets anleggsregister.

Dersom anleggseier mener at angitt volum på tanken er feil, må det framlegges skriftlig dokumentasjon fra kompetent firma eller bestilles kontrollmåling fra tømmefirmaet som har oppdraget i kommunen. Kontrollmåling faktureres som ekstraarbeid (medgått tid).

17.15.12 2.3 Andre tjenester / kostnader knyttet til slamtømming

Ekstraarbeid (f.eks. spyling av tette rør, kontrollmåling av tankvolum) i forbindelse med tømming faktureres etter medgått tid. Dette faktureres etterskuddsvis på neste ordinære faktura. Alle typer arbeid som er beskrevet i tømmeinstruks og nødvendig for å gjennomføre tømming på riktig måte, inngår i det faste tømmegebyret og faktureres ikke ekstra.

Tømming av utedo / tørrtoalett (uten vannspyling) omfattes ikke av den organiserte tømmeordningen. De som (frivillig) velger å benytte det engasjerte tømmefirmaet til å tømme utedo / tørrtoalett, vil imidlertid faktureres via tilsynskontoret. Tjenesten faktureres etterskuddsvis ved neste ordinære fakturautsending.

Dersom tømmefirma på tross av tilsendt varselbrev ikke får gjennomført tømming, faktureres det for oppmøte (egen gebyrsats). Dette faktureres etterskuddsvis på neste ordinære faktura.

Tillegg for utrykning kan faktureres dersom det kreves tømming helg eller helligdag. Det samme gjelder dersom det kreves tømming samme dag og bestillingen kommer til leverandørens kontor etter klokken 1200. Alle parter plikter å bidra til at flest mulige tømminger kan utføres uten utrykninger. For anlegg som jf. arbeidslister fra tilsynskontoret allerede skulle vært tømt, faktureres det ikke tillegg for utrykning.

17.15.13 2.4 Fritak fra slamtømmegebyr

Alle eiendommer med avløpsanlegg med mindre enn 50 personer tilknyttet omfattes av tømmeordningen. For eiendommer som ikke er i bruk i ett kalenderår eller lenger, kan det søkes skriftlig fritak fra tømming.

Forutsetning for å gi fritak er at tømmefirma tømmer anlegget fullstendig og gir tilsynskontoret beskjed om at dette er gjort. For eiendommer hvor det er gitt fritak, plikter eier selv å informere når avløpsanlegget igjen tas i bruk. Tilsynskontoret vil også hvert år rutinemessig undersøke hvorvidt eiendommen står ubebodd.

17.15.14 Kapittel 3 GEBYR FOR TILSYN

Gebyr for tilsyn faktureres i august hvert år. Alle avløpsanlegg som er registrert i drift per 01.07. må betale tilsynsgebyr for dette året. For anlegg som skal nedlegges / tilknyttes kommunalt avløpsnett, må ferdigmeldingsskjema for arbeidet foreligge før 01.07. hos tilsynskontoret for at anlegget skal kunne unntas tilsynsgebyr.

Det må sendes separat faktura for tilsynsgebyr fordi det kun er slamtømmegebyret som har legalpant, dette har da en annen innfordringsmåte. Det skal betales ett tilsynsgebyr per avløpsanlegg, uavhengig av hvor mange husstander som er tilknyttet anlegget. For husstander som har separate avløpsanlegg for svartvann og gråvann, betales imidlertid kun ett tilsynsgebyr.

Tilsynsgebyret omfatter bl.a. tømmefirmaets kontroll ved rutinemessig tømming av anlegget, prøvetaking og analyse av vannprøver fra visse typer avløpsanlegg, kontroll av eventuell oppstuvning i infiltrasjonsarealer, kontroll av utslippspunkt, administrasjon av tilsynsordningen og oppfølging av anlegg med avvik. Arbeidet er beskrevet i en egen tilsynsplan. Gebyr for tilsyn er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. lokal forskrift og forurensningsloven § 52a, 2. ledd.

17.15.15 3.1 Fritak fra tilsynsgebyr

Alle eiendommer med avløpsanlegg med mindre enn 50 personer tilknyttet omfattes av tilsynsordningen. For eiendommer som ikke er i bruk i ett kalenderår eller lenger, kan det søkes skriftlig fritak fra tilsyn.

Forutsetning for å gi fritak er at tømmefirma tømmer anlegget fullstendig og gir tilsynskontoret beskjed om at dette er gjort. For eiendommer hvor det er gitt fritak, plikter eier selv å informere når avløpsanlegget igjen tas i bruk. Tilsynskontoret vil også hvert år rutinemessig undersøke hvorvidt eiendommen fortsatt står ubebodd.

17.15.16 Kapittel 4 GEBYR FOR UTSLIPPSTILLATELSER

Gebyret for utslippstillatelser faktureres normalt når det er fattet vedtak i saken. Kommunen kan imidlertid sende faktura for behandling av søknad også før vedtak om avslag eller tillatelse er fattet.

Saksbehandlingsgebyr skal betales også ved avslag på søknad, jf. forskrift om gebyr for saksbehandling og kontroll med avløpsanlegg § 3, annet ledd.

Når en søker / tiltakshaver er årsak til at kommunens arbeid må avbrytes eller avsluttes før det er fullført, herunder manglende oppfølging fra vedkommendes side, skal det betales 50 % av normalt gebyr.

Gebyret for utslippstillatelser skal dekke kommunens kostnader med behandling av utslippssøknader. Timeforbruket på saksbehandling omfatter bl.a. noe veiledning av søker / tiltakshaver før søknad kommer inn, evt. forhåndskonferanser, postmottak og arkivtjenester, dialog rundt søknaden og eventuelle mangler, befarings på eiendommen, dialog med naboer eller andre parter som har merknader / protester til søknaden, evt. dialog med leverandør av anlegg samt utstedelse av utslippstillatelse.

Gebyr for utslippstillatelser er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. lokal forskrift og forurensningsloven § 52a, 2. ledd.

17.15.17 Kapittel 5 GEBYRSATSER

Gebyrsatsene vedtas årlig av kommunestyret i hver av samarbeidskommunene. Gebyrsatsene vises i samarbeidskommunenes prisliste for andre typer tjenester og kunngjøres på Tilsynets nettsider.

17.15.18 Tømming av slam fra private avløpsanlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Tilsynskontorets personell, arbeid etter medgått tid, jf. gebyrregulativets punkt 1.2		1088	1120	32	2,9 %	 Priser eks. mva. Det belastes ikke mva. for gebyr etter medgått tid
Beløpsgrense for overføring av utestående beløp, jf. gebyrregulativets punkt 1.8		543	558	15	2,8 %	 Priser eks. mva. Det belastes ikke mva. for gebyr etter medgått tid
Tankvolum til og med 3 m3		1933	1933	0	0,0 %	 Priser pr. tømming
Tankvolum større enn 3 m3 til og med 6 m3		2929	2929	0	0,0 %	 Priser pr. tømming
Tankvolum større enn 6 m3 til og med 12 m3		4711	4711	0	0,0 %	 Priser pr. tømming
Tankvolum større enn 12 m3		5469	5469	0	0,0 %	 Priser pr. tømming

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
+ behandling av volum over 12 m3		558	558	0	0,0 %	 Priser pr. m3
Ekstraarbeid ved tømning		1297	1297	0	0,0 %	 Priser pr. time
Utedo/tørrtoalett		3446	3446	0	0,0 %	 Priser pr. tømning
Oppmøte uten å få tømt		607	607	0	0,0 %	 Priser pr. gang
Tillegg for utrykning		998	998	0	0,0 %	 Tillegg for utrykning kan faktureres dersom det kreves tømning helg eller helligdag. Gjelder også dersom det kreves tømning samme dag og bestillingen kommer til leverandøren etter klokka 12.00.
Tilsyn av avløpsanlegg		542	558	16	3,0 %	 Priser pr. år. Det belastes ikke mva. for gebyr på tilsyn
Søknad om utslippstillatelse		8088	8323	235	2,9 %	 Priser pr. sak. Det belastes ikke mva. for gebyr på utslippstillatelser

17.16 Renovasjon

17.16.1 Grunnlag for gebyrregulativet:

- Forskrift for husholdningsavfall fastsatt av Holmestrand kommunestyre 11. desember 2019 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 30, 31, 33, 34, 37, 79, 83 og 85.
- Et system som skal stimulere til bedre avfallssortering og avfallsreduksjon.
- Gebyrene differensieres.
- Alle kostnadene skal dekkes av gebyrinntektene (selvkost).
- Gebyrregulativet gjelder kun for husholdningsrenovasjon og ikke for næringsavfall

Ut fra selvkostprinsippet kan det utledes at brukeren (eller brukergrupper) skal betale hva det faktisk koster å betjene en eiendom med den konkrete tjenesten. Muligheten til å differensiere gjøres ut fra en erkjennelse av at det faktisk kan være ulik kostnad med å yte samme tjeneste til ulike grupper av brukere. Videre bruker kommunene differensierte gebyrer for å bidra til avfallsreduksjon og økt gjenvinning.

Avfallsreduksjon og økt gjenvinning

- Fellesløsninger (deler beholdere)
- Delt abonnement (deler volum)
- Hjemmekompostering
- Prinsippet med å la restavfallsvolumet være dimensjonerende for gebyret.

Ulikheter i faktisk kostnad ved å yte tjenesten

- Gangtillegg
- Sommerrenovasjon
- Redusert størrelse (hybler)
- Enslige/eldre

I tillegg til elementene over, er det nødvendig å ha med gebyrsatser for en del tjenester/sanksjoner som ikke er differensiert:

- Ekstra sekker
- Tømming utenom vanlig rute
- Tilleggsgebyr for mangelfull sortering

17.16.2 Fellesløsninger - rabattordning på 15 %

Dette er situasjoner der flere enheter (abonnenter) har felles beholdere. Beholderstørrelsen som brukes til fellesløsninger er 240, 360, 660 og 1000 liter.

17.16.3 Delt abonnement - rabattordning på 35 %

Her deler 2 (eller flere) abonnenter selve volumet, ikke bare beholdere. Restavfallsvolumet bestemmer prisen. Dersom 2 naboer deler 140 liter til restavfall, kan de godt ha 240 liter for papir uten ekstra kostnad.

17.16.4 Hjemmekompostering - rabattordning på 25 %

Her forutsettes det at abonnenten ikke har bioavfallsbeholder og at det dermed ikke er knyttet kostnader til verken beholder, bioposer, tømming eller behandling av avfallet. Abonnent må selv kjøpe isolert varmkomposteringsbeholder, og inngå avtale med Vesar.

17.16.5 Restavfallsvolum som dimensjonerende kriterium for gebyrberegningen

Det gis rabatter dersom man klarer seg med mindre restavfallsvolum enn i et standard-abonnement. Tilsvarende er det dyrere å bruke større restavfallsvolumer enn standard. Gebyr fastsettes i forhold til størrelse på beholder.

Rabatten/økningen i pris per volumenhet restavfall settes som et fast kronebeløp som indeksreguleres i henhold til endringene i kostnadsbildet for denne renovasjonstjenesten.

Det er gratis å øke beholdervolumene for papp og papir og for bioavfall.

140 liter matbeholder settes ut til 4-5 husstander. Den største vi har er på 240 liter. Glass- og metallemballasje kan også økes uten ekstra kostnad. Er det 4 eller flere i et samarbeide betales det heller ikke for fellesbeholder for plastemballasje.

17.16.6 Sommerrenovasjon – 75 % av standardabonnement

Dette gjelder fritidsboliger som har renovasjon bare deler av året. Fritidsboliger som renoveres hele året har standardabonnement. I Holmestrand kommune er sesong for sommer-renovasjonsordningen 6 måneder. Det påløper en rekke faste kostnader som også skal belastes fritidsboligene på lik linje med helårsboliger. I tillegg kommer det normalt svært mye avfall fra hyttene i sommermånedene.

17.16.7 Hybler

2 hybler som deler felles kjøkken skal regnes som 1 boenhet og dette skal utgjøre 1 standardabonnement.

Utover 2 hybler beregnes 1 boenhet per 2. hybler. En hybel i en privatbolig er per definisjon (Statens kartverk):

«En hybel er et rom med egen inngang beregnet som bolig for en eller flere personer, som har adgang til vann og toalett uten at det er nødvendig å gå gjennom annen leilighet (Bolig er fellesbegrep for leilighet og hybel)».

Eksempelvis: hybel i internater og tilsvarende typer boligformål.

En hybel er derfor ikke en selvstendig boenhet og skal altså ikke gebyrlegges. Dersom det finnes en egen boenhet i en privatbolig som har eget kjøkken og bad/WC og med egen inngang uten å måtte gå gjennom annen bolig, skal dette alltid regnes som boligenhet, uansett størrelse, og det skal knyttes et standardabonnement til denne bruksenheten.

17.16.8 Enslige/eldre – rabattordning på 8 %

Dette er et tilbud til de som produserer lite restavfall. Det settes et merke på restavfalls-beholderen som markerer det volumet som abonnenten har tilgang på – for eksempel 80 liter. Renovatør må melde fra til Vesar dersom beholder overfylles. Hentekostnad og beholderkostnad er den samme, men det kan gis en rabatt på 8 pst. for redusert behandlingskostnad (behandlingskostnad for restavfall utgjør ca. 16 pst. av gebyret).

17.16.9 Ekstra sekker

Det tilbys ekstra sekker som selges i ruller av 5 sekker. Prisen inkluderer alle kostnadene til henting og behandling av husholdningsavfallet.

Det kan også bestilles hageavfallssekker som blir tilkjørt abonnenten av renovatør. Sekkene for hageavfall selges i ruller av 15 sekker. Prisen inkluderer ikke henting og behandling. Vi har bestilling og utkjøring av sekker to ganger per år, vår og høst.

17.16.10 Tømming utenom rute

Dette skal dekke de tilfellene hvor Vesar må ut og tømme særskilt av årsaker som skyldes abonnenten: Ikke sørget for strøing, ikke satt fram beholder på tømmedag osv.

17.16.11 Mangelfull sortering – 100 % tillegg

Etter gjentatte tilfeller må det kunne reageres fordi dette faktisk medfører betydelige merkostnader som alternativt må dekkes av de andre abonnentene som oppfyller sine forpliktelser.

17.16.12 Standardrenovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Standardrenovasjon		2832	2913	81	2,9 %	Pris pr. år
Redusert restavfallsvolum		-781	-803	-22	2,8 %	Pris pr. år
Tillegg, økt restavfallsvolum		781	803	22	2,8 %	Pris pr. år
Ekstrasekker (rull, 5 sekker)		380	391	11	2,9 %	Pris pr. rull
Tømming utenom vanlig rute		820	843	23	2,8 %	Pris pr. tømming
15% rabatt fellesløsning		-425	-437	-12	2,8 %	Pris pr. år

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
35% rabatt for delt volum /abonnement		-991	- 1020	-29	2,9 %	 Pris pr.år
25% rabatt kompostering		-708	-728	-20	2,8 %	 Pris pr. år
8% rabatt for redusert volum 80L		-227	-233	-6	2,6 %	 Pris pr. år
Tillegg mangelfull sortering		2832	2913	81	2,9 %	 Pris pr.år

17.16.13 Sommerrenovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Sommerrenovasjon		2124	2185	61	2,9 %	 Pris pr. år. 75% av standard abonnement
Redusert restavfallsvolum		-781	-803	-22	2,8 %	 Pris pr. år
Tillegg, økt restavfallsvolum		781	803	22	2,8 %	 Pris pr. år
15% rabatt fellesløsning		-319	-328	-9	2,8 %	 Pris pr. år
35% rabatt delt volum/abonnement		-743	-765	-22	3,0 %	 Pris pr. år
25% rabatt kompostering		-531	-546	-15	2,8 %	 Pris pr. år

17.16.14 Hage- og grovavfallsinnsamling

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Enkelthenting hageavfall		139	143	4	2,9 %	 Pris pr. henting
Enkelthenting grovavfall		253	260	7	2,8 %	 Pris pr. henting
Hageavfallssekker (rull, 15 sekker)		78	80	2	2,6 %	 Priser pr. rull

17.16.15 Gangtillegg

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Inntil 5 meter i tillegg (til ordinær 15 meter fram til bil)		328	337	9	2,7 %	 Pris pr. år
Inntil 10 meter i tillegg (til ordinær 15 meter fram til bil)		877	903	26	3,0 %	 Pris pr. år
Inntil 15 meter i tillegg (til ordinær 15 meter fram til bil)		1423	1464	41	2,9 %	 Pris pr. år
Inntil 20 meter i tillegg (til ordinær 15 meter fram til bil)		1971	2027	56	2,8 %	 Pris pr. år
Inntil 25 meter i tillegg (til ordinær 15 meter fram til bil)		2518	2590	72	2,9 %	 Pris pr. år

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gangtillegg beholder med 4 hjul (i tillegg til ordinær 15 meter)		326	335	9	2,8 %	 Priser pr. meter pr. beholder

17.16.16 Leie av beholder til plastavfall

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leie 240l beholder til 1 abonnent		215	221	6	2,8 %	 Priser pr. år
Leie 360l beholder til 1 abonnent		321	330	9	2,8 %	 Priser pr. år
Leie av beholder plast 360l delt volum 2 abonnenter		161	167	6	3,7 %	 Priser pr. år
Leie av beholder plast 660l delt volum 2 abonnenter		294	302	8	2,7 %	 Priser pr. år
Leie beholder plast 660l delt volum 3 abonnenter		196	202	6	3,1 %	 Priser pr. år

Alle priser eksklusiv mva.

17.17 Feiing

17.17.1 Grunnlag for gebyrregulativet:

Forskrift om feiing og tilsyn fastsatt av Holmestrand kommunestyre 11. desember 2019 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 28 og forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging § 17.

Gebyret skal dekke kommunens utgifter ved levering av feie- og tilsynstjenesten, og faktureres per skorsteinsløp/røykløp.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Feiing og tilsyn av ildsted		465	465	0	0,0 %	 Priser pr. skorstein/røykløp

Prisen er eksklusiv mva.

17.18 Plan- og byggesaker, deling, oppmåling, seksjonering og jordlovsaker

17.18.1 Lokal forskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering.

Hjemmel: Plan- og bygningsloven § 33-1, jf. også byggesaksforskriften, matrikkelloven § 32, jf. også matrikkelforskriften, eierseksjonsloven § 15 og veglova §§ 32 og 57. Vedtak: Kommunestyret i Holmestrand kommune. Ikrafttredelse: 1. januar 2021

17.18.2 Kapittel 1 – Generelle bestemmelser

17.18.3 § 1-1. Betalingsplikt

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr. Gebyret ilegges tiltakshaver. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr og forsinkelsesrenter. Det beregnes ikke merverdiavgift på gebyrer etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven eller eierseksjonsloven.

17.18.4 § 1-2. Fakturerings- og betalingstidspunkt

Gebyr etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonering beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunktet fullstendig søknad er mottatt av kommunen. Med mindre annet er spesifisert, faktureres saken når vedtak fattes eller når kommunen har ferdigbehandlet eller avsluttet saken. Kommunen kan kreve inn gebyr på forhånd.

17.18.5 § 1-3. Gebyrene i regulativet

Gebyrene reflekterer kommunens arbeid med de enkelte sakstypene og er beregnet i samsvar med selvkostprinsippet. Gebyrregulativet vedtas årlig av kommunestyret.

17.18.6 § 1-4 Medgått tid

Arbeid som foretas ut over de angitt satsene og som medfører merarbeid faktureres etter medgått tid pr påbegynte time.

17.18.7 § 1-5. Tilbaketrekking av søknad

søknad trekkes tilbake, skal søker betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i behandlingen av søknaden. Det fremgår av regulativet hvor mye som skal betales.

17.18.8 § 1-6. Avslag

Saksbehandlingen anses som avsluttet dersom det ikke er sendt klage innen klagefristens utløp. For å etterleve selvkostreglene skal det ved avslag betales 100 % av ordinært gebyr. Avslagsgebyr godskrives ikke ved innsending av ny revidert søknad.

17.18.9 § 1-7. Klage

Det er ikke anledning til å klage på gebyrer som er vedtatt av kommunestyret, med unntak av de tilfeller hvor kommunen etter eget skjønn har tatt i bruk § 1-7 om åpenbart urimelig gebyr. Kommunens vedtak om reduksjon av gebyr kan påklages til Fylkesmannen i Vestfold og Telemark etter reglene i forvaltningsloven.

17.18.10 § 1-8 Urimelig gebyr

Kommunen kan i helt særlige tilfeller redusere gebyret, hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen antas å ha med saken. Særlige tilfeller vil ikke gjelde enkeltpriser i regulativet, som eksempelvis større garasjer, men større gebyrer som er utregnet ved hjelp av en eller flere komponenter som pris per m² eller per boenhet.

17.18.11 § 1-9. Definisjoner og forklaringer

I denne forskriften menes med:

- a. Boenhet: Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, og har egen inngang og er fysisk atskilt fra øvrige enheter, jf. SAK § 2-2.
- b. Bolig/boligeiendom: Eiendom med bygg som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111 – 163 etter NS-3457.
- c. Bruksareal (BRA): Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS-3940.
- d. Bruksenhet: Bygning eller del av bygning (lokale), f.eks. boenhet, kontorenhet, verksted og lager.
- e. Bygningstype: Standardisert kategorisering av den enkelte bygning etter NS3457. Bygningstyper fra 111 til 199 tilhører bygningshovedgruppe boligbygning.
- f. Eiendom: Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til eierseksjonsloven regnes som selvstendig eiendom.
- g. Fritidsbolig: Bygg som er registrert som fritidsbolig i matrikkelen. Bygningstype 161 – 163 etter NS-3457.
- h. Kombinasjonseiendom: Eiendom med en eller flere boenheter, samt en eller flere bruksenheter som ikke er bolig. Eiendom med en eller flere boenheter samt en eller flere bygninger for fiskeri eller landbruk klassifiseres som kombinasjonseiendom.
- i. Matrikkel: Nasjonalt eiendomsregister hvor hver eiendom har et unikt nummer bestående av kommunenummer, gårdsnummer (gnr), bruksnummer (bnr), festenummer (fnr) og seksjonsnummer (snr). Dersom bruket ikke har feste og/eller seksjonsnummer har disse verdien null (0). Tidligere kalt GAB-registeret (Grunneiendoms-, Adresse- og Bygningsregisteret).
- j. Næringseiendom: Eiendom som ikke er bolig- eller kombinasjonseiendom. Bygg for offentlige formål klassifiseres som næringseiendom.
- k. SAK: Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- l. Saksbehandlingsgebyr: Gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.
- m. Søknadspliktige tiltak: Tiltak definert i plan- og bygningsloven §§ 20-1, 20-2, 20-3, 20-4. 3
- n. TEK: Forskrift om tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift)

o. Tiltaksklasse: Inndeling av oppgaver i tiltaket basert på vanskelighetsgrad, kompleksitet og konsekvenser av mangler og feil, jf. SAK § 9-4.

17.18.12 Kapittel 2 – Privat reguleringsplan

17.18.13 § 2-1. Generelt

Forskrift med hjemmel i plan- og bygningslovens § 33-1. Forskriften gjelder saker som omfattes av pbl. kap 12. Gebyret er delt i gebyr for oppstartsmøte, behandlingsgebyr og arealgebyr. Endringer eller tillegg i areal som kommunen ber om skal ikke inn i gebyrgrunnlaget

17.18.14 § 2-2. Faktureringstidspunkt

Plangebyret fastsettes på utleggingspunktet og faktureres når saken er 1.gangsbehandlet. Kommunen kan avslutte saker hvor det er mer enn 1 år siden siste kontakt mellom kommunen og regulant. Oppstartsmøter faktureres når avholdt. Gebyr for oppstartsmøtet trekkes fra gebyrene når planen går til 1.gangsbehandling. Gebyr for avklaring av regulerings spørsmål eller pbl. 12-8 faktureres når regulant anmoder om en slik sak.

17.18.15 § 2-3. Timepris

For de tjenester som ikke omfattes av dette regulativet kan det tas gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker også støttefunksjoner og administrasjon av tjenesten. Timesatsen er kr 1600.- pr påbegynt time.

17.18.16 Kapittel 3 – Bygge- og delesaksbehandling

17.18.17 § 3-1. Generelt

Forskrift med hjemmel i plan- og bygningslovens § 33-1. Gebyrregulativet tar utgangspunkt i to hovedtyper av bygg, nemlig rene boligbygg og alle andre bygg. Regulativet gjenspeiler det faktiske saksbehandlingsarbeidet de forskjellige sakstypene medfører. For boligbygg er ofte kompleksiteten et resultat av antall boenheter, og dette gjenspeiles i regulativet. For andre bygg er det mer den generelle størrelsen som er avgjørende for saksbehandling. I tillegg kommer gebyr for godkjenning av ansvarlige, gebyr for behandling av eventuelle dispensasjoner, samt gebyr for kart i henhold til gjeldende regulativ.

17.18.18 § 3-2. Gebyrberegning

Samlet gebyr skal dekke saksbehandling, godkjenning av ansvarlige, dokumentkontroll samt kommunens veiledning- og tilsynsvirksomhet. Alle gebyrer utstedes til tiltakshaver. Det tas gebyr pr. bygning/ byggesak. Det tas ikke gebyr for nødvendige tekniske hjelpemidler som rampe, trappeheis o.l. For kombinasjonseiendom beregnes gebyret etter de enkelte delene.

17.18.19 § 3-3. Tilsyn

Tilsyn er et viktig virkemiddel for å kontrollere at tiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tilsyn skal bidra til bedre gjennomføring av byggeprosesser, avdekke ulovligheter og virke forebyggende. Inntil 35% av byggesaksgebyrene er beregnet til å dekke kostnadene med kommunens tilsynsvirksomhet.

17.18.20 § 3-4. Ulovlig byggearbeid

For uaktsomme eller forsettlig overtreddelser av plan- og bygningsloven som omfattes av pbl § 32-8, kan kommunen illegge overtreddelsesgebyr etter de til enhver tid gjeldende satser i byggesaksforskrifta § 16-1. Det vises til plan- og bygningslovens § 32-8 og til kapittel 16 i forskrift om byggesak m/veiledning, om

utmåling av overtredelsesgebyr. Det vises til plan- og bygningslovens § 32-5 om tvangsmulkt ved ulovligheter.

17.18.21 § 3-5. Timepris

For de tjenester som ikke er omtalt i regulativet, men som krever behandling etter pbl, gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon og tilsyn. Følgende timesats gjelder for byggesak og søknader etter pbl kapittel 18 – kr 1600.-/time.

17.18.22 § 3-6. Refusjoner vedr. søknader som trekkes eller returneres

For søknader som trekkes før behandling betales et gebyr på kr 2 000,-. Når en sak trekkes etter at igangsettingstillatelse er gitt ved bortfall av tillatelse i hht pbl § 21- 9 første ledd, refunderes ikke noe gebyr. Gebyr for godkjenning av foretak/ ansvarsretter/ dispensasjoner refunderes ikke. For søknader som returneres ubehandlet som følge av manglende dokumentasjon, beregnes et gebyr på kr. 2 000,-.

17.18.23 § 3-7 Søknader som vurderes etter pbl. § 20-5 g

Dette er søknader som etter en vurdering kommer inn under pbl § 20-5 generelt og punkt f: andre mindre tiltak som kommunen finner grunn til å frita fra søknadsplikten. I tillegg gjelder det saker som avsluttes uten realitetsvedtak.

17.18.24 Kapittel 4 – Oppmålingsforretning

17.18.25 § 4-1. Generelt

Kommunestyret i Holmestrand kommune har vedtatt at det skal være 100% selvkostfinansiering av tjenester på matrikkel og oppmålingsområdet. Selvkost er den merkostnad kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste. Merkostnader er i denne sammenheng kostnader knyttet til den samlede produksjon av den aktuelle tjeneste. Alle oppmålingsforretninger etter matrikkelloven skal betale gebyr. Forskrift med hjemmel i matrikkelloven § 32. Sammenslåing av matrikkelenheter er gratis. Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyrkravet.

17.18.26 § 4-2. Timepris

For de tjenester som ikke er omtalt eller passer inn i regulativet, men som krever behandling etter matrikkelloven, gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon og tilsyn. For kompliserte og tidkrevende saker der arbeidet til kommunen vil klart overstige hva som dekkes inn gjennom de enkelte gebyrene kan kommunen på forhånd velge at det skal faktureres etter medgått tid. Timepris gjelder også for registrering av private grenseavtaler og registrering av eksisterende jordsameie.

17.18.27 § 4-3. Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises, eller saken ikke kan matrikkelføres på grunn av endrede hjemmelsforhold, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter bestemmelsene i gebyrregulativet vedrørende etablering av matrikkelenhet.

17.18.28 Kapittel 5 – Eierseksjonering

17.18.29 § 5-1. Generelt

Alle søknadspliktige tiltak etter eierseksjonsloven § 15 skal betale gebyr etter tabell Gebyr etter eierseksjoneringsloven §15.

17.18.30 Kapittel 6 - Refusjon

17.18.31 §6.1 Refusjonssaker etter plan- og bygningsloven

Grunnlaget for beregning av gebyret er godkjent regnskap etter plan- og bygningslovens § 18-9.

17.18.32 Kapittel 7 – Jordloven

17.18.33 § 7-1. Generelt

For konsesjonsbehandling og behandling av delingssaker etter jordloven § 12 (deling av driftsenhet) er gebyrene fastsatt i «Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker» § 2.

17.18.34 Private reguleringsplaner kapittel 2

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
2.4.1 Timepris for merarbeid jmf. pkt. 1.4 og tjenester utenom regulativet. Faktureres etter medgått tid.		1600	1600	0	0,0 %	 Pris pr. time
2.4.2.1 Oppstartsmøte - ny plan		17500	30000	12 500	71,4 %	
2.4.2.2 Planinitiativ der politisk utvalg tar stilling til regulerings spørsmål, jf §12-8 første og annet ledd		25000	30000	5 000	20,0 %	
2.4.3.1 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan inntil 2000 m2		57500	60000	2 500	4,3 %	
2.4.3.2 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan mellom 2000 m2 og 5000 m2		110000	125000	15 000	13,6 %	
2.4.3.3 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan mellom 5000 m2 og 10000 m2		155000	185000	30 000	19,4 %	
2.4.3.4 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan mellom 10000 m2 og 20000 m2		175000	220000	45 000	25,7 %	
2.4.3.5 For areal over 20000 m2 et tillegg på påbegynt 1000 m2		1100	3000	1 900	172,7 %	

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
2.4.3.6 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan med planprogram og konsekvensutredning		50% tillegg	25% tillegg på samlet gebyr			
2.4.4.1 Tilleggsgebyr for bebyggelse BRA beregnet etter bruksareal som planforslaget hjemler		10 pr. m2 BRA	20 pr. m2 BRA			
2.4.5.1 Endring av plan iht. pbl §12-14 annet ledd - adm. behandling		20000	20000	0	0,0 %	
2.4.5.2 Endring av plan iht. pbl § 12-14 annet ledd - politisk behandling		35000	35000	0	0,0 %	
2.4.5.3 Vesentlige endringer som er å betrakte som ny sak etter §12-14 første ledd, gebyrlegges som ny sak		Se øvrige gebyr				
2.4.6.2 For saker som trekkes etter varsel om oppstart, men før innsendt planforslag er mottatt		10%				
2.4.6.3 For saker som avsluttes etter innsendt planforslag, men før førstegangsvedtak		80%				
2.4.6.4 Oppstartsmøte - endring av plan iht. pbl §12-14 andre ledd		17500	17500	0	0,0 %	
2.4.6.5 Fastsettelse av planprogram - NY		0	35000	35 000	0,0 %	

17.18.35 2.4.1 Timepris for merarbeid jmf. pkt. 1.4 og tjenester utenom regulativet. Faktureres etter medgått tid.

Kommer i tillegg til fastsatte behandlingsgebyr der det utføres merarbeid utover normal ressursbruk eller ved spesielt krevende planarbeid.

17.18.36 2.4.2.1 Oppstartsmøte - ny plan

Skal ikke trekkes fra når planen går til førstegangs behandling (offentlig ettersyn). Gebyrforskriften § 2-2 endres iht. dette ved behandlingen av budsjettet for 2022.

17.18.37 2.4.3.6 Behandling av forslag til detaljreguleringsplan med planprogram og konsekvensutredning

Samlet gebyr for areal + BRA

17.18.38 2.4.5.1 Endring av plan iht. pbl §12-14 annet ledd - adm. behandling

Må være kurant og av ikke-prinsipiell betydning for å kunne tas på delegert myndighet.

17.18.39 2.4.6.4 Oppstartsmøte - endring av plan iht. pbl §12-14 andre ledd

Gjelder endring som skal behandles politisk

17.18.40 2.4.6.5 Fastsettelse av planprogram - NY

Samtidig reduksjon fra 50% til 30% på tillegg for behandling av KU-pliktig plan.

17.18.41 Bygge- og delesaksbehandling kapittel 3

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Forhåndskonferanse PBL § 21-1/gebyret trekkes fra endelig gebyr ved søknad innen 6 mnd	PBL § 21-1	5400	5400	0	0,0 %	
3.9.1.1 Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver § 20-4 a. Mindre tiltak på bebyggd eiendom, (SAK §3-1 a og c.) tilbygg 0 - 50 m2 og bruksendring tilleggssdel/hoveddel	PBL § 20-4	6500	6500	0	0,0 %	
3.9.1.2 Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver §20-4 a. Mindre tiltak på bebyggd eiendom, (SAK § 3-1 b.) frittliggende 0 - 50 m2	PBL § 20-4	8500	8500	0	0,0 %	
3.9.1.3 Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver § 20-4 a. Mindre tiltak på bebyggd eiendom, (SAK10 § 3-1 b.) frittliggende 51 - 70 m2	PBL § 20-4	10000	10000	0	0,0 %	
3.9.1.4 Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver § 20-4 b. Alminnelig driftsbygninger i landbruket (SAK10 § 3-2)	PBL § 20-4	8500	8500	0	0,0 %	
3.9.1.5 Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver § 20-4 c. Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg - max 2 år	PBL § 20-4	10000	10000	0	0,0 %	
3.10.1.1 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for, alle typer boligbygg (inkludert fritidshus). Bygg med én boenhet	PBL § 20-3	31000	31000	0	0,0 %	 Maks gebyr 500 000
3.10.1.2 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for, alle typer boligbygg (inkludert	PBL § 20-3	15000	15000	0	0,0 %	 Maks gebyr kr 500 000

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
fritidshus).Tiltak som krever søknad og tillatelse tillegg pr. boenhet.						
3.10.1.3 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for, alle typer boligbygg. Tiltak som krever søknad og tillatelse tillegg til- og påbygg/ombygging nye boenheter pr. enhet	PBL § 20-3	15000	15000	0	0,0 %	✓ Maks gebyr kr 500 000
3.10.1.4 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for, alle typer boligbygg. Til og påbygging/ombygging <50kvm	PBL § 20-3	9000	9000	0	0,0 %	✓ Maks gebyr kr 500 000
3.10.1.5 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for, alle typer boligbygg. Til- og påbygg/ombygging annet >50 kvm	PBL § 20-3	12000	12000	0	0,0 %	✓ Maks gebyr kr 500 000
3.10.2.1 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for, alle typer boligbygg. Større garasjer > 50 m2	PBL § 20-3	17500	17500	0	0,0 %	✓ maks gebyr kr 500 000
3.10.2.2 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for, alle typer boligbygg. Murer/levegger/brygger/ basseng etc.	PBL § 20-3	6500	6500	0	0,0 %	✓
3.10.2.3 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for, alle typer boligbygg. Rehabilitering av pipe (inkl. ferdigattest)	PBL § 20-3	2500	2500	0	0,0 %	✓
3.10.3.1 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for tillegg alle andre bygg/næringsbygg, til- og påbygg for de første 0 - 100 m2 BRA	PBL § 20-3	200	200	0	0,0 %	✓ Min. gebyr kr 15 000 maks kr 500 000
3.10.3.2 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for tillegg alle andre bygg/næringsbygg, til- og påbygg for de neste m2 pr. m2 BRA	PBL § 20-3	50	50	0	0,0 %	✓ Min. gebyr kr 15 000 maks kr 500 000
3.10.3.3 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for tillegg alle andre bygg/næringsbygg	PBL § 20-3	50%	50%	reduksjon	reduksjon	
3.10.3.4 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for tillegg alle andre bygg/næringsbygg	PBL § 20-3	50%	50%	reduksjon	reduksjon	

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
3.10.4.1 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for tillegg alle andre bygg/næringsbygg, for hver igangsettingsstillatelse (IG)	PBL § 20-3	6000	6000	0	0,0 %	
3.11.1.1 Bygn. tekn. installasjoner og VA-anlegg, (pbl § 20-1 a og f)		9000	9000	0	0,0 %	
3.11.1.2 Vesentlige terrenginngrep, støttemurer, støyskjermer etc. (pbl § 20-1 k)		9000	9000	0	0,0 %	
3.11.1.3 Trafikk-/samf. anlegg (VA, veg, parkeringsplass, kailanlegg etc) (pbl § 20-1 l)		12000	12000	0	0,0 %	
3.11.1.4 Skilt og reklame		6000	6000	0	0,0 %	
3.12.1.1 Søknader om dispensasjon, jf pbl Kap 19. Dispensasjon, ny tomt i regulert område + ny bolig	PBL kap. 19	15000	0	-15 000	-100,0 %	Dette gebyret utgår. Behandles enten som planendring (tillatelse) eller dispensasjon fra plan (avslag).
3.12.1.2 Søknader om dispensasjon, jf pbl Kap 19. Dispensasjon fra plan/plankrav/byggeforbud etter § 1-8.	Pbl kap. 19	19500	19500	0	0,0 %	
3.12.1.3 Søknader om dispensasjon, jf pbl Kap 19. Dispensasjon for andre forhold, lov, forskrift, avstandskrav etc.	Pbl kap. 19	12500	12500	0	0,0 %	
3.12.1.4 Søknader om dispensasjon, jf pbl Kap 19. Dispensasjon fra plan som mangler eller med uklar grad av utnytting for mindre tiltak i boligområder	Pbl kap. 19	12500	12500	0	0,0 %	
3.12.1.5 Søknader om dispensasjon, jf pbl Kap 19. Fravik fra teknisk forskrift	Pbl kap. 19	15500	15500	0	0,0 %	
3.13.1.2 Bruksendring, pbl. § 20-1 d. Bruksendring mindre del bolig	§ 20-1 d	12000	12000	0	0,0 %	Gebyr for ombygging kommer i tillegg
3.13.1.3 Bruksendring, pbl. § 20-1 d. Bruksendring hel boenhet, større bygg/næringsbygg - gjelder ikke ved totalombygging. Da benyttes punktene som for nybygg § 20-3	§ 20-1 d	22000	22000	0	0,0 %	Gebyr for ombygging kommer i tillegg
3.14.1.1 Søknad om endring av tillatelse bolig / fritidsbygg / deling		0	6500	6 500	0,0 %	Ved større endring betales gebyr som ved ny søknad
3.14.1.2 Søknad om endring av tillatelse andre bygg og anlegg		0	6500	6 500	0,0 %	Ved større endring beregnes gebyr som ved ny søknad

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
3.15.1.1 Riving pbl § 20-1 e alle bygg over 100 kvm BRA		10000	10000	0	0,0 %	 Riving av mindre bygg beregnes etter pbl § 20-4
Erklæring om ansvarsrett - selvbygger		3500	3500	0	0,0 %	
Midlertidig brukstillatelse		11000	11000	0	0,0 %	
Ferdigattest		3500	3500	0	0,0 %	
Utstedelse av ferdigattest 6 år etter igangsetting eller 2 år etter midlertidig brukstillatelse		7500	7500	0	0,0 %	
Delingssaker pbl § 20-1 m. Fradeling av tomt	§ 20-1 m	9000	9000	0	0,0 %	 Delingssaker utover en parsell faktureres med 50% pr. enhet
Delingssaker pbl § 20-1 m. Tilleggsareal / Areal overføring	§ 20-1 m	6500	6500	0	0,0 %	 Delingssaker utover en parsell faktureres med 50% pr. enhet
Andre søknadspliktige tiltak, reviderte tegninger, veganlegg, endret utkjørsel, mangelbrev mm pr. påbegynt time		1600	1600	0	0,0 %	 Pris pr. time
Rabatter - grønt gebyr. Passivhus		-30%	-30%			
Rabatter - grønt gebyr. 0-utslippshus og plusshus		-50%	-50%			
Rabatter - grønt gebyr- Etterisolering		-50%	-50%			
Rabatter - grønt gebyr. Enova støtte.		-100%	-100%			

17.18.42 3.10.3.3 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for tillegg alle andre bygg/næringsbygg

50 % reduksjon for parkeringskjeller, drivhus, stativhaller ol. Bygningstype: 231-249;421-439

17.18.43 3.10.3.4 Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3 for tillegg alle andre bygg/næringsbygg

50% reduksjon for ombygging

17.18.44 Rabatter - grønt gebyr. Passivhus

Det gis reduksjon av byggesaksgebyret for tiltak som oppfyller kriteriene for passivhusnivå i henhold til Norsk Standard 3700 for bolig og 3701 for yrkesbygg.

17.18.45 Rabatter - grønt gebyr. 0-utslippshus og plusshus

Det gis reduksjon i byggesaksgebyret for tiltak som kan vise til at de vil være et 0-utslippshus eller plusshus. Dvs. bygninger som i tillegg til å være et passivhus produserer egen energi som dekker livsløpet og produksjon av bygget.

17.18.46 Rabatter - grønt gebyr- Etterisolering

Det gis reduksjon i byggesaksgebyret for søknad som omfatter etterisolering av bygg oppført før 1980 dersom det kan dokumenteres at tiltaket utføres som anvist av kvalifisert rådgiver.

17.18.47 Rabatter - grønt gebyr. Enova støtte.

Byggesaksgebyret frafalles i sin helhet for de tiltak som er støttet av Enova, samt for evt. søknad om solcellepanel og varmepumpe.

17.18.48 Oppmålingsforretning kapittel 4

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
4.4.1.1 Selvkost timepris for arbeid etter matrikkelloven		1600	1600	0	0,0 %	
4.4.2.1 Utstedelse av matrikelbrev inntil 10 sider (fastsatt av Kartverket)		175	0	-175	-100,0 %	
4.4.2.2 Utstedelse av matrikelbrev over 10 sider (fastsatt av Kartverket)		350	0	-350	-100,0 %	
4.4.2.3 Kopi av målerbrev		175	0	-175	-100,0 %	 Pris pr. stk. Merverdiavgiftspliktig
4.4.2.4 Kopi av målerbrev i pdf-format		175	0	-175	-100,0 %	 pris pr. stk. Merverdiavgiftspliktig
4.4.2.5 Seksjoneringstegninger (etter 01.01.1998) - inntil 10 sider		175	0	-175	-100,0 %	 Merverdiavgiftspliktig
4.4.2.6 Seksjoneringstegninger - over 10 sider		350	0	-350	-100,0 %	 Merverdiavgiftspliktig
4.4.2.7 Tinglysningsgebyr (fastsatt av staten) - papirversjon		585	0	-585	-100,0 %	 Merverdiavgiftspliktig
4.4.2.8 Tinglysningsgebyr (fastsatt av staten) - elektronisk		540	0	-540	-100,0 %	 Merverdiavgiftspliktig
4.5.1 Etablering av matrikkelenhet/parsell og arealoverføring (ikke til regulert offentlig veg)						
4.5.1.1 Etablering av grunneiendom/parsell/areal og festegrunn - 0-500 kvm		19550	19550	0	0,0 %	 Priser pr. overføring og pr. matrikkelenhet som etableres eller ved arealoverføring
4.5.1.1 Etablering av grunneiendom/parsell/areal og festegrunn - 501-2000 kvm		29500	29500	0	0,0 %	 Priser pr. overføring og pr. matrikkelenhet som etableres eller ved arealoverføring
4.5.1.1 Etablering av grunneiendom/parsell/areal og festegrunn - økning pr. 1000 kvm		3600	3600	0	0,0 %	 Priser pr. overføring og pr. matrikkelenhet som etableres eller ved arealoverføring
4.5.1.2 Etablering av grunneiendom/parsell/areal og festegrunn - Tillegg pr. usikre grensepunkt som må klarlegges i saken		1760	1760	0	0,0 %	 Priser pr. grensepunkt

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
4.5.1.3 Etablering av grunneiendom/parsell/areal og festegrunn - Tillegg pr. nye grensepunkt som må opprettes i saken/Nymerking av eksisterende grensepunkt		980	980	0	0,0 %	 Priser pr. grensepunkt
4.5.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn. Pris som for klarlegging av eksisterende grensepunkt der grensen ikke tidligere er målt.						
4.6 Etablering av anleggseiendom. Pris som for etablering av matrikkelenhet						
4.7.1 Etablering av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning						
4.7.1.1 Etablering av grunneiendom/parsell/areal og festegrunn - Pr. matrikkelenhet som etableres		6100	6250	150	2,5 %	 I tillegg kommer gebyr for selve oppmålingen når det skjer (det årets gebyr)
4.7.1.2 Etablering av grunneiendom/parsell/areal og festegrunn - Tillegg pr. usikre grensepunkt som må klarlegges i saken		1760	1760	0	0,0 %	 Priser pr. grensepunkt
4.7.1.3 Etablering av grunneiendom/parsell/areal og festegrunn - Tillegg pr. nye grensepunkt som må opprettes i saken, også foreløpige grensepunkt		980	980	0	0,0 %	 Priser pr. grensepunkt
4.8.1.1 Grensejustering grunneiendom, festegrunn og jordsameie - Grunnpris pr. eiendom som avgir grunn		12600	12600	0	0,0 %	
4.8.1.2 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie - Tillegg pr. usikre grensepunkt som må klarlegges i saken		1760	1760	0	0,0 %	 Priser pr. grensepunkt
4.8.1.3 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie - Tillegg pr. nye grensepunkt som opprettes i saken/Nymerking av eksisterende grensepunkt		980	980	0	0,0 %	 Priser pr. grensepunkt
4.8.2.1 Grensejustering anleggseiendom - Grunnpris		8500	8500	0	0,0 %	
4.9. Arealoverføring for anleggseiendom						
4.9.1.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie - Arealoverføring til anleggseiendom over bakken		20400	20400	0	0,0 %	
4.9.1.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie - Arealoverføring til		13600	13600	0	0,0 %	

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
anleggseiendom under bakken						
4.10. Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning eller kartforretning og klarlegging av rettigheter						
4.10.1.1 For inntil 3 punkt		12500	12500	0	0,0 %	
4.10.1.2 For overskytende grensepunkt		3800	3800	0	0,0 %	
4.11. Påvising/merking av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning eller kartforretning						
4.11.1.1 For inntil 2 punkt		6200	6200	0	0,0 %	
4.11.1.2 For overskytende grensepunkt		1100	1100	0	0,0 %	
4.12. Etablering av matrikkelenhet/parsell og arealoverføring til regulert offentlig veg						
4.12.1.1 Etablering av grunneiendom og festegrunn - Per matrikkelenhet som avgir grunn		14910	14910	0	0,0 %	
4.12.1.2 Etablering av grunneiendom og festegrunn - Tillegg per usikre grensepunkt som må klarlegges i saken		1760	1760	0	0,0 %	 Priser pr. grensepunkt
4.12.1.3 Etablering av grunneiendom og festegrunn - Tillegg per nye grensepunkt som opprettes i saken/ Nymerking av eksisterende grensepunkt		980	980	0	0,0 %	 Priser pr. grensepunkt

17.18.49 4.4.1.1 Selvkost timepris for arbeid etter matrikkelloven

For tjenester som skal faktureres etter medgått tid, se §4-2

17.18.50 4.5.1 Etablering av matrikkelenhet/parsell og arealoverføring (ikke til regulert offentlig veg)

Ved opprettelse av 4 eller flere tilgrensende matrikkelenheter samtidig og med samme rekurrent betales 90% av satsene i pkt 4.5.1.1. Ved grensejustering samtidig med fradeling av ny parsell betales 50% av satsen i pkt. 4.8.1.1

17.18.51 4.8.1.1 Grensejustering grunneiendom, festegrunn og jordsameie - Grunnpris pr. eiendom som avgir grunn

Ved grensejustering er reglen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5 prosent, eller maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20 prosent av enhetens areal før justering. Maks verdi for netto justering er 1G

17.18.52 4.8.2.1 Grensejustering anleggseiendom - Grunnpris

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen er 1000 m³. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.

17.18.53 4.9. Arealoverføring for anleggseiendom

Kvantumsrabatt ved flere arealoverføringer i samme sak, 2 - 5 parseller gir 20% rabatt, >5 parseller gir 30% rabatt

17.18.54 4.10. Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning eller kartforretning og klarlegging av rettigheter

Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn gebyrene etter etablering av matrikkelenhet

17.18.55 4.12. Etablering av matrikkelenhet/parsell og arealoverføring til regulert offentlig veg

Ved grunnavståelse fra 2 eller flere tilgrensende matrikkelenheter samtidig betales 90 % av satsen i pkt. 4.12.1.1. Ved grensejustering samtidig med fradeling av ny parsell betales 50% av satsen for grensejustering pkt. 4.8.1.1.

17.18.56 Eierseksjonering kapittel 5

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
5.1. Gebyr etter eierseksjoneringsloven § 15						
5.1.1.1 Eierseksjonering/reseksjonering - 1-8 seksjoner		10500	10500	0	0,0 %	
5.1.1.2 Eierseksjonering/reseksjonering - Fra 9 seksjoner og mer, tillegg pr ny seksjon		490	490	0	0,0 %	 Priser pr. seksjon
5.1.1.3 Eierseksjonering/reseksjonering - Oppheve/slette seksjoner		3400	3400	0	0,0 %	
5.1.1.4 Eierseksjonering/reseksjonering - Befaring		2300	2300	0	0,0 %	
5.1.1.5 Eierseksjonering/reseksjonering - For etablering av uteareal, for inntil 8 seksjoner		5300	5300	0	0,0 %	

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
5.1.1.5 Eierseksjonering/reseksjonering - For etablering av uteareal til eierseksjonering, pr seksjon fra og med nr. 9		800	800	0	0,0 %	 Priser pr. seksjon
5.1.1.5 Eierseksjonering/reseksjonering - For oppmåling av uteareal, for inntil 8 seksjoner		9500	9500	0	0,0 %	
5.1.1.5 Eierseksjonering/reseksjonering - For oppmåling av uteareal til eierseksjonering, pr seksjon fra og med nr. 9		1100	1100	0	0,0 %	 Priser pr. seksjon
Timepris for merarbeid jmf. pkt. 1.4, ifbm. mangelfull eller feilaktig dokumentasjon. Faktureres etter medgått tid.		0	1600	1 600	0,0 %	 Pris pr. time

17.18.57 5.1. Gebyr etter eierseksjoneringsloven § 15

Alle søknadspliktige tiltak etter eierseksjoneringsloven §15 skal betale gebyr etter matrisen under

17.18.58 Refusjon kapittel 6

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
6.1 Refusjonssaker etter plan- og bygningsloven						
6.1.1.1 Gruppe I: Gebyrgrunnlag <5,0 mill. kroner. 3,5% av godkjent regnskap (dvs. etter godkjent kostnadsoverslag)		50000	0	-50 000	-100,0 %	 Miniumsgebyr: 50 000 kroner
6.1.1.2 Gruppe II: Gebyrgrunnlag >5 mill. kroner. Gruppe I + 1,0% av godkjent regnskap over 5,0 mill.kroner	Variabel					

17.18.59 6.1 Refusjonssaker etter plan- og bygningsloven

Grunnlaget for beregning av gebyret er godkjent regnskap etter plan- og bygningslovens §18-9

17.18.60 Jordloven kapittel 7

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
7.2.1.1 Jordlovssaker - Konsesjonsbehandling		5000	0	-5 000	-100,0 %	
7.1.1.2 Jordlovssaker - Deling etter jordlovens §12		2000	2050	50	2,5 %	

18 VEDLEGG

18.1 Årets spillemiddelsøknader

Årets spillemiddelsøknader

18.2 Vedlegg eksterne aktører

Konsekvensutredning kuttforslag kirke

Renovering Hof kirke

18.3 §5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-732 404	-734 432	-748 686	-748 686	-748 686	-748 686
Inntekts- og formuesskatt	-685 619	-731 418	-768 501	-768 501	-768 501	-768 501
Eiendomsskatt	0	-16 606	-28 471	-39 859	-49 824	-62 247
Andre generelle driftsinntekter	-37 419	-32 731	-22 731	-22 731	-22 731	-22 731
Sum generelle driftsinntekter	-1 455 442	-1 515 187	-1 568 389	-1 579 777	-1 589 742	-1 602 165
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 336 595	1 411 857	1 450 465	1 423 233	1 405 509	1 407 209
Avskrivninger	107 391	107 483	107 483	107 483	107 483	107 483
Sum netto driftsutgifter	1 443 985	1 519 340	1 557 948	1 530 716	1 512 992	1 514 692
Brutto driftsresultat	-11 456	4 154	-10 441	-49 061	-76 750	-87 473
Renteinntekter	-11 751	-7 040	-11 040	-11 040	-11 040	-11 040
Utbytter	-1 596	-158	-158	-158	-158	-158
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-30 721	-12 000	-14 600	-14 600	-14 600	-14 600
Renteutgifter	38 279	49 524	44 040	54 250	69 965	80 620
Avdrag på lån	77 040	90 710	79 859	88 908	93 178	95 024
Netto finansutgifter	71 250	121 036	98 101	117 360	137 345	149 846
Motpost avskrivninger	-107 391	-107 483	-107 483	-107 483	-107 483	-107 483
Netto driftsresultat	-47 597	17 707	-19 822	-39 183	-46 887	-45 109
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	3 333	30 000	27 000	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	64 710	7 846	3 725	1 628	706	635
Bruk av bundne driftsfond	-51 490	-7 118	-4 948	-3 935	-4 251	-4 985
Avsetninger til disposisjonsfond	42 620	78 702	51 100	53 898	70 006	57 741
Bruk av disposisjonsfond	-10 352	-100 470	-60 055	-39 408	-19 574	-8 282
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	2 108	0	0	0	0	0

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	47 597	-17 707	19 822	39 183	46 887	45 109
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Forskriftsskjema 1A viser inntekter og utgifter som ligger på sentralt område. Dette er gjerne overordnede inntekter som skatt, rammetilskudd og finansavkastning. På den andre siden omfatter denne oversikten blant annet rente- og avdragsutgifter.

18.4 §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Strategi og samfunnsutvikling	200 653	208 049	189 602	191 502	190 852	192 102
Oppvekst	560 416	591 676	598 796	577 638	563 345	559 345
Helse og velferd	546 542	571 558	572 511	571 241	568 606	570 681
Teknisk	80 230	105 429	107 998	101 294	101 148	103 523
Felles inntekter og utgifter	-30 195	-60 518	-22 182	-22 182	-22 182	-22 182
Felles skjema 1A	-98	-270	-100	-100	-100	-100
Sum bevilgninger drift, netto	1 357 548	1 415 923	1 446 624	1 419 392	1 401 668	1 403 368
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	12	4	4	4	4	4
Avsetninger til bundne driftsfond	35 770	7 846	320	320	320	320
Bruk av bundne driftsfond	-14 599	-3 554	-3 935	-3 935	-3 935	-3 935
Bruk av disposisjonsfond	-230	-230	-230	-230	-230	-230
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 336 595	1 411 857	1 450 465	1 423 233	1 405 509	1 407 209

Forskriftsskjema 1B viser netto rammer per programområde. Dette er også vedtaksnivået for budsjettet. Mer om det enkelte programområde ligger i egne kapitler.

18.5 §5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	314 299	475 915	315 450	403 900	151 300	149 800
Tilskudd til andres investeringer	3 396	2 500	2 500	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	9 822	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	1 499	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	329 015	482 142	321 950	408 900	156 300	154 800

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Kompensasjon for merverdiavgift	-27 761	-71 623	-39 340	-54 550	-8 030	-7 730
Tilskudd fra andre	-78 700	0	-9 100	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-4 173	-20 000	-30 000	-30 000	-30 000	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-169	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 178	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-206 566	-381 962	-209 510	-293 350	-114 270	-143 070
Sum investeringsinntekter	-319 546	-473 585	-287 950	-377 900	-152 300	-150 800
Videreutlån	95 898	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Bruk av lån til videreutlån	-95 898	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Avdrag på lån til videreutlån	13 303	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-30 907	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	-17 604	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-3 330	-30 000	-27 000	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	18 969	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-1 690	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-14 370	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	9 143	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	17 279	-8 557	-34 000	-31 000	-4 000	-4 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	9 143	0	0	0	0	0

Forskriftsskjema 2A viser kommunens investeringer og videreutlån, og måten disse er finansiert på.

18.6 §5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Strategi og samfunnsutvikling	51 777	22 812	13 300	11 200	11 100	10 600	46 200
Oppvekst	6 313	76 124	500	33 000	15 500	15 500	64 500
Helse og velferd	2 901	15 383	9 300	7 500	6 500	6 500	29 800
Teknisk	195 637	361 596	292 350	352 200	118 200	117 200	879 950
Felles skjema 1A	57 671	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	314 299	475 915	315 450	403 900	151 300	149 800	1 020 450

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Tilskudd kirken	2 800	2 500	2 500	1 000	1 000	1 000	4 000
Tiltak hovedplan avløp Sande	65	0	0	0	0	0	0
Avsetning / bruk fond i investeringsregnskap	531	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	3 396	2 500	2 500	1 000	1 000	1 000	4 000

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Egenkapitaltilskudd KLP	4 119	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Utlån Gigafib Holding AS	679	0	0	0	0	0	0
Kjøp og salg av aksjer og andeler	5 024	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	9 822	3 727	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	327 516	482 142	321 950	408 900	156 300	154 800	1 040 450

18.7 §5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-732 404	-734 432	-748 686	-748 686	-748 686	-748 686
Innteks- og formuesskatt	-685 619	-731 418	-768 501	-768 501	-768 501	-768 501
Eiendomsskatt	0	-16 606	-28 471	-39 859	-49 824	-62 247
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-57 496	-34 846	-24 984	-24 984	-24 984	-24 984
Overføringer og tilskudd fra andre	-245 064	-170 624	-146 741	-146 741	-146 741	-146 741
Brukerbetalinger	-60 599	-68 687	-69 642	-69 642	-69 642	-69 642
Salgs- og leieinntekter	-186 244	-183 431	-182 138	-182 138	-182 138	-182 138
Sum driftsinntekter	-1 967 425	-1 940 043	-1 969 163	-1 980 551	-1 990 516	-2 002 939
Lønnsutgifter	952 308	925 446	951 782	951 485	948 426	946 306
Sosiale utgifter	226 111	255 135	248 581	248 581	248 581	248 581
Kjøp av varer og tjenester	572 689	564 113	575 378	548 443	533 778	537 598
Overføringer og tilskudd til andre	97 471	92 020	75 497	75 497	75 497	75 497
Avskrivninger	107 391	107 483	107 483	107 483	107 483	107 483
Sum driftsutgifter	1 955 969	1 944 197	1 958 722	1 931 490	1 913 766	1 915 466
Brutto driftsresultat	-11 456	4 154	-10 441	-49 061	-76 750	-87 473
Renteinntekter	-11 751	-7 040	-11 040	-11 040	-11 040	-11 040
Utbytter	-1 596	-158	-158	-158	-158	-158
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-30 721	-12 000	-14 600	-14 600	-14 600	-14 600
Renteutgifter	38 279	49 524	44 040	54 250	69 965	80 620
Avdrag på lån	77 040	90 710	79 859	88 908	93 178	95 024
Netto finansutgifter	71 250	121 036	98 101	117 360	137 345	149 846
Motpost avskrivninger	-107 391	-107 483	-107 483	-107 483	-107 483	-107 483
Netto driftsresultat	-47 597	17 707	-19 822	-39 183	-46 887	-45 109
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	3 333	30 000	27 000	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	64 710	7 846	3 725	1 628	706	635
Bruk av bundne driftsfond	-51 490	-7 118	-4 948	-3 935	-4 251	-4 985
Avsetninger til disposisjonsfond	42 620	78 702	51 100	53 898	70 006	57 741
Bruk av disposisjonsfond	-10 352	-100 470	-60 055	-39 408	-19 574	-8 282
Dekning av tidligere års merforbruk	2 108	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	47 597	-17 707	19 822	39 183	46 887	45 109
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0